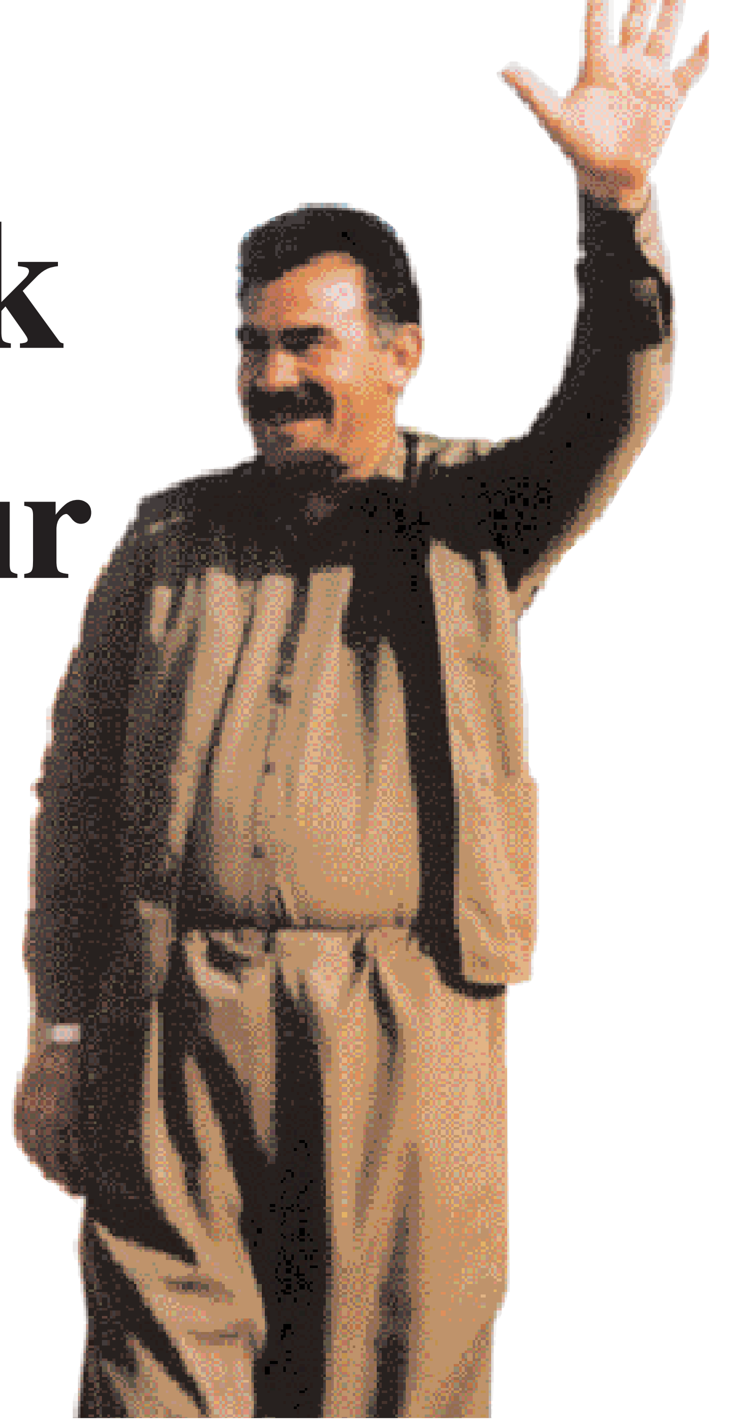

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yl: 18 / Sayı 213 / Eylül 1999 / 5,- DM

PKK demokratik çözümün anahtarıdır

Ordu, durumun daha da kötüye gitmemesi için kapsamlı MGK konseptleriyle siyaset ve hatta sivil topluma dolaylı uyarıcı özgün bir denetim dayatmakla bu geçiş aşamaasında rolünü oynamaya çalışmaktadır. Bu bir çözüm olmaktan çok, çözüme zorlayan bir beklenti konumu yaratmakta, ama çözüm güçlerinin mevcut hali bunu ya anlamamakta ya da daha çok çıkarlarına uygun görmedikleri için geçiştirmeye çalışmaktadırlar.

Geçmiş dönemlerin ütopik yanı ağır basan PKK programı ve ona yön veren teorik çerçeve zaten çoktan değişen, dönüşen bir dünya ve Türkiye realitesi sonucu bu biçimde aşılmak ve çözümünü bulmak durumundadır. Unutmamak gerekir ki, eski PKK programı en ayrılıkçı gibi gösterilmeye çalışıldığı dönemde bile, özgür birlik için bağımsızlık formülüne sıkıca bağlıydı ve esasta bu ilkeden hiç kopmadı.

Benim trajedim, bu konuda yoldaş ve dost geçinenlerin inanılmaz fafletleri kadar, ihanetten daha tehlikeli yaklaşımların sonucudur. Ama eğer büyümek cücelik biçiminde olmayacaksa, hele tutuculukta çakılıp kalınmayacaksa, iddialarını, çözüm gücü olma hedeflerini yitirmeyen tüm kişi ve kurumların benzer konumları yaşamları gerekiyor. Gelişme düz olmuyor. Kendini kandırarak da hiç olmuyor.

PKK Genel BaşkanıAbdullah Öcalan'n Başkanlk Konseyine gönderdiği mektup 16'da

Dönem devrimciliğimizin sınandığı, rüştümüzü ispatlama dönemidir

"Reel sosyalizmin yarattığı gelişmeler zoraki gelişmelerdir. Toplumun kendisine mal edilmemiş, ekonomik gelişmelerle birlikte toplumun diğer boyutlardaki gelişimi sağlanmamıştır. Bu nedenle de bir dağılma yaşanmış ve kimse bu dağılmanın önünü alabilmek için kılını kıpırdatmamıştır. Ortaya çıkıyor ki, demokratik devrimini, dönüşümünü gerçekleştirmemiş bir ülkede sosyalizmi kurmaya kalkışmak geçici bazı kazanımlar, gelişmeler yaratsa da sonuçta yıkılır. Ve yıkıldığında ise bugün Rusya'nın ve Doğu Avrupa'nın gerçeğinde görüldüğü gibi çok geri, adeta devrim öncesine dönülen bir durumun yaşanması kaçınılmazdır."

Şehit Bedran, Şehit Xemgin ve Şehit Volkan yoldaşlarn yazlarıve siciller sayfa 28-29'da

Bugün, PKk kadro ve taraftarları baskı, zulme karşı canları pahasına direniyorlar.
Onlar çıkarcılığı, teslimiyeti, ihaneti, kaypaklığı, uşaklığı değil, ülke ve halkın davasına bağlılığı, ulusal ve sınıfsal kahramanlığı temsil ediyorlar.
Onların yolu, zorluklarla dolu olsa da, zafer için tutulması gereken tek yoldur.
Tarih, bu yolun takipçilerinin zaferine, dünyanın her yerinde olduğu gibi er ya da geç Kürdistan'da da tanık olacaktır.

Mazlum Doğan
15 Ocak 1981

Adliyeye giderken dolmuşun içerisinde radyoyu dinlerken duydum. Önce inanmak istemedim, her zamanki sıradan yalan haberlerden biridir diye değerlendirdim. Yine de içime bir kaygı dolmuştu. O psikolojiyle dolmuştan indim. Orada bulunan arkadaşlar doğru olduğunu söylediler. Ne için geldiğimi de unuttum ve adliyede biraz boş bir şekilde dolaştıktdan osnra tekrar dolmuşa binip büroya geldim. Daha sonra avukat arkadaşlardan telefon geldi ve "büroya git" dediler. Oraya gittim ve bütün arkadaşların moralmen çok kötü olduklarını gördüm. O an hem çok kötü ve aynı zamanda çok etkileyici bir andı.

PKK Genel BaşkanıAbdullah Öcalan'n Avukatlarndan Aysel Tuğluk 7'de

Türkiye'de yaşayan ve çevresindeki sorunlara az-çok duyarlı birisi için Abdullah Öcalan olgusu gerçekten son derece büyük bir olgu, son derece muazzam bir olgu. En basitinden Kürt gerçekliğini düşündüğünüzde, Türkiye'de iki- üç Kürdün biraraya gelmesinin bile zor olduğu bir gerçeklik içerisinde Abdullah Öcalan'ın yaklaşık 20 yıldır her anlamda sonuçları ile birlikte katlayarak yürüttüğü bir mücadelenin sırrı var. Bunun önemini ve nedenlerini O'nun kişiliğinde aramak gerektiği çok açıktır.

PKK Genel BaşkanıAbdullah Öcalan'n Avukatlarndan Doğan Erbaş 8-9'da

Serxwebûn'dan

Dönem devrimciliğimizin sınandığı, rüştümüzü ispatlama dönemidir

Osman Öcalan

Demokratik cumhuriyet çözümünün gündemleştiği bu süreçte, yeni dönemi netleştirme çabası en temel bir görev olarak karşımızda duruyor. Bunu da büyük bir yaratıcılıkla karşılamak için tartışma yürütmek gerekli. Fakat bu dönem, her zamankinden çok daha fazla, tartışmada doğru yöntem sahibi olma sorununu öne çıkarmaktadır. Her şeyden önce bu dönemin, devrimciliğimizin sınandığı, olmadığı koşullarda Önderliği temsil etme, çizgiyi geliştirme rüştümüzü her bakımdan ispatlama süreci olduğunu hatırlatalım. Bizim bu koşullarda Önderliğin yoldaşları olmamız sadece duygusal bağlılık göstermekle değil, O'nun temsil ettiği ruh, felsefe, ideoloji ve örgütsel gerçekliği güçlendirmek, üretken olmak, bunun pratiğe yansıtılması ile kanıtlanabilir. Bu açıdan, ilk aşamada Önderliğin savunmada ortaya koyduğu, merkezimizin de karar düzeyine çıkardığı yeni dönemin ana hatlarını ve kapsamını kavrayarak zenginleştirme sorumluluğu en üstten en alta kadar tüm kadroların görevidir. Süreç kapsamlı değişiklikleri önümüze koymuş, Önderliğin savunmasında da bunun taslağı çizilmiştir. Şimdi bunu zenginleştirmek ve kapsamını doldurmak için bir ideolojik tartışma içinde olmamız meşrudur. Bu doğru yaklaşımdır.

Fakat bunun dışında ortaya çıkan iki farklı yaklaşımı da görmek mümkün. Birincisi, değişimi yadsıyıcı yaklaşımdır. Yani gelişmeye karşı direnme temelli, red içerikli bir yaklaşım. Bu tek tek bireylerde ortaya çıkıyor gibi gözükse de, esas olarak anlayış, yaklaşım itibarıyla ciddiye alıp mücadele etme zorunluluğumuz var. Bu durumda **ana hatları ve kapsamı belirlenmiş yeni dönem çizgisini ayrıntılarına kadar geliştirmek, zenginleştirmek, bunun ideolojik mücadelesi içerisinde olmak ne kadar meşru ise, redçi, gelişmeye karşı direnen ve ideolojik gelişmeyi gündemine almayan tutum da bir o kadar gayrı meşrudur. Onunla mücadele edilmesi gerekir. Şunu vurgulamak gerekiyor ki, daha çok ülke ve savaş gerçekliğinden uzak alanlarda ortaya çıkan bu yaklaşımda ideolojik, siyasal ve örgütsel değişikliği yadsıma var ki, bu da bizi anlamsızlaştırır, yaşamdan koparark tasfiye konumuna götürür. Değişikliği reddeden hatta buna karşı direnen, ideolojik üretimi ve zenginleşmeyi gerekli görmeyen bu yaklaşımı ortaya çıkararak mücadele edeceğiz.

Bu dönemde ortaya çıkan bir diğer tutum olarak da, ortayol çizgisi diyebileceğimiz bir yaklaşımdan bahsetmek mümkün. Bu yaklaşım daha çok 'ne evet, ne de hayır' diyen, dönemin gerektirdiği ideolojik mücadele, siyasal ve örgütsel çalışmadan ürken bir yaklaşımdır. Onun için eski ile yeni arasında kalan, ne eskide karar kılabilen, ne de yeni süreci olumlu karşılayıp onun içinde yer alan bir yaklaşımdır. Her bakımdan muğlaklığı, kararsızlığı geliştiren bu yaklaşım da devrimci gelişmeyi yadsıyan çizgiye çanak tutmaktadır. Hızla aşılmazsa, onun hizmetine girecektir.

Özetle yeni dönemde şu üç yaklaşımı tespit etmek mümkündür: Birincisi devrimci, meşru ideolojik mücadeledir. Açık ki bu da, yeni dönemi kavramayı, onun ideolojik, siyasal ve örgütsel sorunlarını çözüme kavuşturmayı getirir. İkinci yaklaşım yanlıştır, bizi yaşamdan uzaklaştırır, dogmatizme düşürür ve oradan tasfiyeye götürür. Üçüncü yaklaşım olarak ortayolcu çizgi ise dogmatizmin varlığını sürdürmesine olanak tanır ve hızla aşılması gereken bir durumdur.

'Demokratik Cumhuriyet', bugünün demokratik devrim tezidir

Bu iki yanılgılı yaklaşımı aşarak demokratik cumhuriyet tartışmasını derinleştirmeye çalışırken, belirtilmesi gereken ilk tespit 'demokratik cumhuriyet çözümünün, demokratik devrim tezinin günümüz koşullarına uyarlanmış biçimi olduğu'dur. Her ne kadar bu tespit ağırlıklı olarak Türkiye ve Kuzey Kürdistan zeminini esas alarak ifade ediliyorsa da, aslında evrenseldir. Bu çözüm biçimi Türkiye ve Kuzey Kürdistan, yine Doğu Kürdistan ve İran, Güney Kürdistan ve Irak, Suriye ve Küçük Güney zeminine de uygulanabilir. Kürt sorununun çözümünde esas alınacak tezdir. Her alana uygulanmasında o alanın özgünlüklerine göre farklılıklar gösterse de, ana teması Kürdistan'ın tüm parçalarındaki ulusal sorunun çözümüne olanak tanıyan, bu anlamda Kürdistan geneli ve onun üzerindeki egemen ülkelerdeki sorunların çözümünde de biricik çözüm yolu olmasıdır. Ayrıca demokratik devrimin günümüz koşullarına uyarlanmış biçimi olarak Kürdistan dışındaki birçok ülkedeki ulusal, dinsel ve sınıfsal sorunu çözmede temel alınacak bir tezdir. Bu anlamda evrensel niteliğe sahiptir.

"Kürt kadını da özgürleştirildi. O, sadece kendi köyünde değil, kendi mahallesinde değil, ulusun dört bir yanında siyasal, askeri, sosyal, kültürel yaşama katılır bir konuma geldi. Bu uluslararası alana taşındı. Bu da diyebiliriz ki, PKK'nin başardığı en kapsamlı sosyal dönüşümlerden birisidir, devrimci bir dönüşümdür. Bu dönüşüm de iktidar alınmadan başarılmıştır"

Bu genel tespiti dile getirdikten sonra bunun ayrıntılandırılması sorunu ortaya çıkmaktadır. Bu da bizi, bu tezin geliştirme sürecini ortaya koymaya götürüyor. Tabii ki bu tez kendiliğinden gelişmedi. Bunun tarihi kökenini, başta sosyalizmin genel planda yaşadığı sorunlara kadar götürmek mümkündür. Gerçekleşen sosyalist sistem bundan on yıl önce çözüldü. Ve çözülen sosyalizm tekrar varlık gösteremedi. Bu, geçici bir çözülme değildi. Bu taktik değil, stratejik yenilgiydi. Bunu açık ki, sosyalizmin değil, reel sosyalizmin yenilgisi olarak değerlendiriyoruz. Aslında hareketimiz daha doğuşundan itibaren reel sosyalizmin hastalıklarına dikkat çekmişti. Belki bugünkü açıklıkla ele alınıp değerlendirilmedi. Ancak onun hastalıkları görülmüş ve bir şeylerin yanlış gittiği ilk ideolojik şekillenme dönemimizde de ortaya konulmuştu. Fakat bugün bu tartışmayı daha da köklü yapmak gerekiyor. Mevcut çizgimizin, demokratik devrimin yeni koşullara uyarlanması olan tezimizin anlaşılabilmesi için reel sosyalizmin eleştirisine tekrardan ihtiyaç var.

Her şeyden önce Marks ve Engels, ardından Lenin ve onun çağdaşları sosyalizmin tek bir ülkede inşa edilip edilemeyeceğini tartıştıkları gibi, sosyalizmin hangi zeminde gelişebileceği konusunda da çok yoğun ve sürekli bir tartışma yürütmüşlerdir. Bu nedenle de çok farklı görüşler ve yoğun tartışmalar ortaya çıkmıştır. Bunu Ekim Devrimi'nden sonraki süreçte de görebiliriz. Lenin o dönemde demokratik devrimin özgün bir biçimini geliştirmeyi ihtiyaç olarak görür. Bu açıdan da NEP denilen yeni ekonomik düzeni geliştirme yolunu seçer. Belki çok net ortaya koymamış ama Lenin'in Rusya gibi yarı feodal, yarı kapitalist bir ülkede sosyalizmin inşa edilmesi konusunda ciddi endişeleri vardır. Endişenin ötesinde bu konuda değerlendirmeleri vardır. Geri bir zeminde, tek bir ülkede sosyalizme gidebilmek için, bunun ön koşullarının yaratılması anlamında bir sürecin yaşanmasının, yaşatılmasının gerekliliğini görür. Bundan dolayı da NEP sürecini başlatır. Bu süreçle Rusya'yı sosyalizmin inşası için bilimsel ve teknik açıdan, yine kültürel, ekonomik, sosyal ve siyasal olarak hazırlamak ister. Rusya'da gerçekleşen devrim koşullarında hala ciddi toplumsal gerilikler yaşanır. NEP'le bilimsel teknik, ekonomik, sosyal, kültürel, siyasal her alandaki gerilik aşılmak istenir. Fakat Lenin bu tezini tam geliştirme imkanı bulamadan ölür.

Başta Stalin olmak üzere ardılları Lenin'in geliştirmek istediği bu aşamayı görmezden gelirler. Bunu stratejik bir aşama olarak görmez, taktik düzeye indirirler. Süre olarak geçici, kapsam olarak da sınırlı görüp devre dışı bırakırlar. Ardından da Stalin zoraki kamulaştırmalarla, sınıfları şiddetle bastırıp ortadan kaldırarak, demokratik devrimin tamamlandığını, dolayısıyla demokratik devrimin özgün bir biçimi olan NEP'in son bulduğunu ilan eder.

Burada aslında büyük bir zorlama ve Lenin'in yadsınması var. İşte reel sosyalizmin esas çıkmazı bu noktadan başlar. Ve belli bir gelişmeden sonra tıkanır. Ardından yaşanan savaş süreci (İkinci Dünya Savaşı) toplumu harekete geçirir, fedakarlıklar yapmaya zorlar: Bu fedakarlık ve olağanüstü koşullar değerlendirilerek büyük bir zorlamayla 1970'lere kadar bazı gelişmeler sağlanır. Ancak bu gelişmenin ardı gelmez. Çünkü suni bir gelişmedir. Onun bilimsel, teknik, sosyal, kültürel, ekonomik, siyasal zemini döşenmemiştir. Nitekim '70'lerde tekrar tıkanır. Bu tıkanıklık '80'lerde çok net açığa çıkmış ve çürüme başgöstermiş, fazla zaman almadan '90'larda da korkunç bir yıkım gerçekleşmiştir. Dünyada eşi benzeri görülmeyen bir dağılma yaşanmıştır. Öyle ki sosyalizmi savunmak için hiçkimse en ufak bir direniş göstermemiştir. Çok iyi anlaşılıyor ki, **reel sosyalizmin yarattığı gelişmeler zoraki gelişmelerdir. Toplumun kendisine mal edilmemiş, ekonomik gelişmelerle birlikte toplumun diğer boyutlardaki gelişimi sağlanmamıştır. Bu nedenle de bir dağılma yaşanmış ve kimse bu dağılmanın önünü alabilmek için kılını kıpırdatmamıştır. Ortaya çıkıyor ki, demokratik devrimini, dönüşümünü gerçekleştirmemiş bir ülkede sosyalizmi kurmaya kalkışmak geçici bazı kazanımlar, gelişmeler yaratsa da sonuçta yıkılır. Ve yıkıldığında ise bugün Rusya'nın ve Doğu Avrupa'nın gerçeğinde görüldüğü gibi çok geri, adeta devrim öncesine dönülen bir durumun yaşanması kaçınılmazdır.

Sonuç, demokratik devrim sürecinin yaşanmaması halinde sosyalizmin inşa edilemeyeceğidir. Demokratik devrim sürecinin, "sosyalizmin içerisinde de başarılır" denilerek sosyalist aşamanın içerisine taşınmasının doğuracağı sonuçlar reel sosyalizm deneyiminde çok belirgin bir biçimde ortaya çıktı. Açıktır ki demokratik devrimin sosyalist aşamanın içerisine taşınması geçer yol değildir. Sonuçta başlanan noktaya gelinmesi kaçınılmazdır. Reel sosyalizmin bu gerçeğini de görerek bizim yeni dönemde demokratik devrim ve sosyalist devrim tezini yeniden ele alıp değerlendirmemiz gerekir.

Bizdeki demokratik devrim tartışması

Bizde de bu konuda çok çeşitli tartışmalar yürütüldü. Ancak bunlar bir sonuca götürülmedi. Sorunların çok ağırlaştığı bir dönemde çözüm kendisini dayattı. Demokratik devrimin sosyalist devrim aşaması içerisine taşınması, üstelik de bunun esasta zor temelinde ele alınmasının büyük başarısızlıklar doğuracağı gerçeği ortaya çıkıyor. İşte buradan hareketle demokratik cumhuriyet tezinin derinliğine kavranması gerekir. Bir de reel sosyalizmin eleştirdiğimiz diğer yönü var. O da kendisini tecrit etmesi, savunma konumunda sıkışıp kalmasıdır. Kapitalizmle mücadelede onun olumlu değerlerini kendisinin gelişme zemini haline getirip olumsuzluklarını eleştirme, mücadele etme yerine, kendisini demir perdenin arkasına, sınırların gerisine hapsederek böyle bir mücadeleyi göze alamadı. Yani içiçe yaşama, içiçe yaşarken onun olumlu değerlerini alma, olumsuzluklarıyla mücadele etme politikasını izleyemedi. Sonuçta da kapitalizme muhtaç hale geldi.

Burada da görülüyor ki, sınırların çok kesin çizildiği, birinin diğerini çok yadsıdığı bir ortamda inşa edilecek sosyalist sistem veyahut sosyalist devrim sonuçta başarısızlığa uğrar. Buradan hareketle diyoruz ki, demokratik devrim ve sosyalist devrim konusunda mahkum edilmiş tezleri aşmak, yepyeni bir yaklaşım geliştirmek gerekiyor. Artık bunun da en önemli ayağı demokratik devrimin özgün bir gelişim biçimini bulmaktır. **Devrimsel mücadeleyi sadece iktidarı alma temelinde değil, iktidar öncesi ve sonrası gelişimleri de esas alarak kapitalizmle tüm köprüleri kaldırmak, ayrıca bunu yaparken sistemle kesin sınırlar içinde cepheden savaşarak değil de, sistemle içiçe geçerek mücadele etme temelinde demokratik devrimin geliştirilmesi mevcut tezin özünü oluşturur.** Bu yaklaşım aynı zamanda geride bıraktığımız süreçte reel sosyalizmin başarısızlığa uğrayan tezlerinin eleştirisi de oluyor.

İktidar olunmadan demokratik dönüşüm sağlanmıştır

Burada reel sosyalizmin demokratik devrim sürecini sosyalizm aşamasına taşıma anlayışının yadsınmasının yanısıra, bütün demokratik dönüşümü iktidarın alınması ile sınırlayan yaklaşımlardan da kopuluyor. **'İktidar olunmadan demokratik dönüşüm sağlanamaz' biçimindeki eski tez yanlıştır. Bunu PKK pratiği çok net ortaya çıkarmıştır. Biz daha iktidar olmadan, siyasal, askeri, kültürel ve diplomatik güç olma konumunu yakalayarak toplumu dönüştürdük. Bir sefer büyük bir sosyal devrim vardır. O sosyal devrim toplumun gerici bağlarını, aşiretçi, feodal, yöreci, mahalli bağlarını yırttı. Ulusal bağlar oluşturdu. Toplum tümüyle bağımsız ilişkilenme durumuna geldi. Bunu devrim, iktidar olmadan, devrimci bir dönüşüm olarak algılamak gerekiyor

İkincisi ise, çok iyi biliyoruz ki, iktidar olamadığımız, ama güç olabildiğimiz koşullarda bir kültürel devrim gerçekleşmiştir. Ulusal kültür gelişme içerisine girmiştir. Edebiyatından müziğine, tiyatrosuna kadar bir ulusal-kültürel gelişme sağlanmış, toplum yoğun bir bilinçlenme sürecine alınmıştır. Toplum büyük bir siyasal ve ulusal bilince sahip kılınmıştır. Bunu ikinci büyük bir devrim, devrimci dönüşüm olarak görmeliyiz.

Üçüncü husus, kadın, cins devrimi. Kürt kadınının geçmişte kendi kapısının eşiğinden ayrılamaz bir konumda olduğu biliniyor. Ne siyasal, ne sosyal, ne kültürel bir ilişkilenme içerisine giremiyordu. Toplum kopkoyu, gerici-feodal bir zihniyete mahkum edilmişti. En başta da kadın bu durumdaydı. Güç olmaya bağlı olarak Kürt kadını da özgürleştirildi. O, sadece kendi köyünde değil, kendi mahallesinde değil, ulusun dört bir yanında siyasal, askeri, sosyal, kültürel yaşama katılır bir konuma geldi. Bu uluslararası alana taşındı. Bu da diyebiliriz ki, PKK'nin başardığı en kapsamlı sosyal dönüşümlerden birisidir, devrimci bir dönüşümdür. Bu dönüşüm de iktidar alınmadan başarılmıştır.

Ayrıyetten ulusal birliğin yaratılması sözkonusudur. Elimizde hiçbir iktidar olma organı yokken, iktidar olmamışken, sınırlar hem kafalarda hem de fiiliyatta parçalandı. Kürt halkı bir uçtan diğer uca kadar birbiriyle ilişkilendi. Bu, dilde birliğe, ruhta birliğe ve hatta yaşamda bir birliğe doğru yol aldı. Bunu en çok ARGK saflarında, yine siyasal mücadele saflarında net olarak görebiliriz. Bu da bir başka devrimsel-devrimci dönüşümdür. Tüm bunlarla birlikte büyük bir aydınlanma hareketi vardır. Toplumun tüm sınıf ve tabakaları, her parçasında toplumun en geri kesimleri bile hızla bir aydınlanma içerisine alındı. Bugün dünyayı tanıyan, değerlendiren, buna göre çıkarlarını temsil etme güç ve yeteneğine kavuşmuş bir Kürt halk gerçeğiy-

le karşı karşıyayız. Bu da bir aydınlanma devrimidir.

Biz buradan hareketle diyoruz ki, demokratik dönüşüm, devrimsel dönüşüm iktidardan sonra gerçekleşecek bir olay değildir. Denilebilir ki, bu tür gelişmeler diğer ülkelerde iktidardan sonra oldu. Biz de diyoruz ki, bizim devrimci çizgimiz iktidar olmadan da ciddi dönüşümlerin geliştirilebilir, iktidar gibi kolaylaştırıcı bir etkene dayanmadan da toplum ileriye doğru götürülebilir. Her anlamda bir dönüşüme tabi tutulabilir. İşte demokratik devrimimizin gelişimi budur. Tabii ki iktidarı ele alırsan bu iş daha kolay, hızlı, yaygın ve kapsamlı ortaya çıkar. Fakat bizim bu pratiğimizde de çok netçe ortaya çıkıyor ki, iktidar olmadan önce devrimci dönüşümü başarmak, ciddi gelişmeler yaratmak mümkündür.

Marjinal kişilikler yaşamdan korkuyorlar! Onlar güçlü yaşamın olduğu yerde varolamazlar. Çünkü o yaşamın ihtiyaçlarına cevap v eremediler. İçimizde de ancak marjinalleşenler böylesi bir süreci anlayamazlar. Siyasal mücadelede insanları etkileyemeyen, örgütleyemeyen, harekete geçiremeyen, ne askeri, ne siyasal alanda, ne de diplomatik alanda varlık gösteremeyenler geçiş döneminin zorluklarını fırsat bilerek kafa tutmaya çalışanlar, bunlar da mücadele içerisinde marjinal kalanlardır. Ciddi hiçbir arkadaşımız, hiçbir kadromuz bu süreci kabullenmede tereddüt göstermemiştir.

Bu açıdan genel olarak bakıldığında demokratik cumhuriyet çözüm projesi ve devrim tezi şunu içermektedir: Birincisi, iktidar olmadan önce devrimci dönüşümü başarmak; yani burjuvazi iktidardayken, devlet egemen güçleri iktidarken devrimci dönüşüm sağlamak, devrimci gelişme yaratmak mümkündür. Biraz da siyasal mücadeleyi geliştirirsek, yani bu egemen güçleri zorlayarak siyasal iktidar olmayı da şu veya bu düzeyde gerçekleştirirsek, bu demokratik dönüşümü daha da hızlandırabiliriz. Demokratik cumhuriyet tezinden birincil olarak bunu anlamak gerekiyor. İkincil olarak, iflas etmiş olan tezleri de dikkate alarak şunu çok kesin ve net belirleyebiliriz: Demokratik devrim başlıbaşına bir süreçtir. Yani sosyalist devrimin bir ön aşaması veya sosyalizmin inşasının bir hazırlık süreci değildir. Bu başlıca bir süreç olmak durumumundadır. Bu hem zaman açısından önemlidir, hem de toplumu daha üst bir sisteme, sosyalist inşaya hazırlamak açısından gereklidir. Eğer çok kısa tutarsan, kestirme bir yol izlersen, tekrar başa dönmek zorundasın. Reel sosyalizmde kanıtlanan budur. Geçici bir başarı sağlasan bile, bu geçici başarı tekrar seni başladığın noktaya bir biçimde getirmek zorundadır.

Belki, bugünkü Rusya, 1917 Rusya'sının aynısı değil, ama karşı karşıya bulunduğu sorunlar bunlardır, denilebilir. Yine bilimsel teknik gelişmede çağın çok gerisinde. Ekonomik, kültürel ve sosyal yaşam çok geri konumdadır. Biz böylesi geri bir konuma dönen bir sistemin önerdiğini benimseyebilir miyiz? Benimseyemeyiz.

Demokratik devrim kendi başına bir aşamadır

Buradan hareketle diyoruz ki, demokratik devrim süreci sosyalizmin bir ön süreci olarak ele alınamaz. Kendi başına bir aşama olarak ele alınmak durumundadır. Bu şu anlama geliyor; daha uzun bir süreyi kapsar. Toplumu bir bütün olarak demokratik yaşama kavuşturur ve toplum orada olgunlaşır, gelişir, bir düzey kazanır. Onun ardından devrimin veyahut gelişmenin bir başka süreci, sosyalizm süreci başlatılabilir.

Fakat şunu da belirtmeliyiz; bu sadece bizim ülkemiz için geçerli değildir. Bizim ülkemiz somutunda ortaya çıkan, ancak evrensel özellikleri olan bir gelişme türüdür. Bu, Latin Amerika'ya da, Hindiçin'e de, Ortadoğu'ya da, birçok Balkan ülkesine, Afrika'ya da yani demokratik gelişme sürecini başaramamış, bu dönüşümleri gerçekleştirememiş tüm toplumlara onların somutluklarını dikkate alarak uygulayabileceğimiz bir çözüm yoludur. Bu anlamda her ülke özgülünde biraz farklılıklar taşır, özgünlükler taşır. Nitekim Türkiye ve Kuzey Kürdistan zemini ile Irak ve Güney Kürdistan, Suriye ve Küçük Güney, İran ve Doğu Kürdistan zeminlerinin özgünlükleri vardır. Ancak işin esas esprisi aynıdır. Bizim demokratik cumhuriyet içerisinde Türk ulusundan alacağımız da var, vereceğimiz de. Kaldı ki, Kürt halkı bu konuda zorluk çekmeyecek. Bizim tarihsel gelişmemiz, uzun süreli yabancı egemenlik gerçeği dikkate alındığında, Kürt biraz kendisi içindir, biraz da diğer ülkeler içindir. Kürt halkı Arap, Fars, Türk ulusal değerlerini kendisine mal etmişti, ama bu giderek bir tükenişe doğru gidiyordu. Yani bir yabancılaşmaya, kendi ulusal değerlerinden kopuşa gidiyordu. **PKK'nin reddettiği; Türk, Arap, Fars ulusal değerlerini edinmemiz değildir. PKK baştan beri enternasyonalist bir karaktere sahipti. Hiçbir zaman Türk ulusal değerlerine, Arap, Fars ulusal değerlerine karşı değildi. Karşı olduğu yön neydi? Bu ulusal değerler edinilerek Kürt ulusal değerlerinin tasfiye edilmesiydi, Kürt halkının tarihten silinmek istenmesiydi. Bunun engellenmesinin mücadelesini verdi ve başardı. Geride bıraktığımız 15 yıllık savaş ve 25 yıllık mücadele sürecinde biz ulusal dirilişi başardık. Kürt halkı kendi ulusal değerlerini tanıdı, onu sahiplendi ve onu geliştirmenin güç, yetenek ve olanaklarına kavuştu. İşte bu noktada biz artık Türk, Arap, Fars ve diğer halkların ulusal değerlerini yadsımayız. O bizim için bir zenginlik olur. Bu temelde onlarla birlikte yaşamak, kendi kimliğimizi red değildir. Kimliğimizi, ulusal değerlerimizi sahiplenerek Türklerle, Araplarla, Farslarla yaşama gücüne, olanağına ve yeteneğine kavuşmuş bulunuyoruz. İşte bu noktada, ayrı bir bağımsız devlet olma gerçeği çok acil bir gereklilik değildir. Yanlıştır demiyoruz, olsa yadsınacak bir gelişme de değildir. Ama mevcut bölgenin gerçekleri, yine güncel ve tarihsel gerçekler ele alınıp değerlendirildiğinde bağımsız devlet olmanın güncel açıdan fazla ulusal çıkarlarımıza denk düşmediği görülür. Olumlu bir gelişme olarak görmekle birlikte, bunun bir de gerçekleşme sorunu vardır. Yani mevcut dünya gerçekliği, bölge gerçekliği, Kürdistan üzerindeki egemen ülkelerin karakteri bunu adeta imkansızlaştırıyor. İşte bu noktada çözümsüz mü kalmak gerekir? Veya çok güç olan dünya gerçekliğinde bir stratejide mi diretmek gerekir, yoksa onun özüne ters düşmeden, yani onun özünü yadsımadan bir çözüm mü üretmek gerekir? Bizce bir çözüm üretmek gerekir. Bu federasyon değildir, özerklik değildir, bu demokratik cumhuriyet çözümüdür. **Demokratik cumhuriyetle sadece mahalli alanda sosyal, kültürel, ekonomik yetkinlik sağlama değil, merkezi alanda da diğer ulusları olumlu yönde etkileme, onun olumlu değerlerini taşımaya da olanak tanıyan ve bağımsız devlet olmaya en yakın çözüm biçimidir. Federasyon dardır, yani federasyonda sınır vardır. Sen Araba veremezsin, Araptan alamazsın, Türkten alamazsın, Türke veremezsin. Yine Farstan alıp, Farsa veremezsin. Yani belli bir sınır var. Özerklik bunun daha geri bir biçimidir. Olumsuzluk anlamında belirtmiyoruz. Federasyonda ve özerklikte diğer toplumun Kürt sorununda çözüm noktasına gelmesi yok, bir zorunluluk olarak kabulü var. Burada rejimin karakteri fazla önemli değil, yani federasyon veya özerklik onun demokratik olduğunu göstermez. O zorlanır, mecbur kalır, verir. Ama ne zaman kendisini toparlarsa, seni tekrar geriletmek isteyecektir. Federasyon veya özerkliği yadsıyacaktır, reddedecektir.

İşte burada da yine gündeme çatışma gelir. Sürecin, dünya ve bölgesel gerçekliğin özüne en uygun çözüm demokratik cumhuriyet çözümüdür. Demokratik cumhuriyet çözümü egemen ulusun olumlu değerlerinden yararlanma fırsatı verdiği gibi, kendi olumlu değerlerini de ona taşırma olanağı sağlar. Bunu siyasal, kültürel, ekonomik tüm alanlarda yapabilirsin. Yani burada bir zenginlik var. Kürt halkı bunu başarabilir. Geride bıraktığımız 25 yıllık mücadele, 15 yıllık savaş süreci Kürdü büyük bir güç haline getirmiştir. Kürt ulusu büyük bir aydınlanma, bir bilinçlenme, her bakımdan kadrolaşma, kültürel, sosyal gelişme ve siyasal güç olma konumunu yakalamıştır. Bu noktada biz artık o uluslarla birlikte yaşayabiliriz. Ondan çekinmeyiz, tam tersine onların olumlu değerlerinden yararlanıp kendi ulusal gelişmemizi ortak bir devlet çatısı altında, -tabii ki demokratik cumhuriyet karakterine sahip olarak- yerine getirebiliriz. Bu nedenle diyoruz ki, bağımsızlığa yakın olan federasyon değildir. Bağımsızlığa yakın olan veyahut özü aynı olan, onun getirdiği çözümü şu veya bu biçimde karşılayan demokratik cumhuriyet çözümüdür. Bize denk düşen budur. Görüntüye aldanmamak, öze inmek, özü yakalamak gerekir. Birisi eğer bu temelde meseleye yaklaşmazsa, çözüme ulaşamaz. Önderlik, bu dönemki değerlendirmelerine ilişkin olarak 'Benim rafine olmuş görüşlerim' diyor. Yani 'Yeni görüşler edindim' demiyor. 'Daha önce savunduğum görüşleri rafine ettim. Onun en mükemmeline ulaştım' diye açıklıyor. Ve öyledir de.

Demokratik cumhuriyet projesine karşı çıkanlar kimler?

Demokratik çözüm, demokratik cumhuriyet çözümü özü itibarıyla bağımsızlıktır, özgür gelişmedir. Özgür gelişmeyi de en geniş sınırlara maletmedir. Ve PKK'nin başlangıç noktasına denk bir tezdir. Çok iyi biliyoruz, PKK gelişirken, dar bir ulusal hareket olarak gelişmedi. Daha çok da '90'lardan sonra, özellikle devrimin yükseliş dönemine girildiğinde aşiret reislerinden, onların çocuklarından, küçük burjuvaziden, komprador burjuvaziden birçok kesim muazzam gelişmeler ortaya çıkıyor diye saflarımıza akın ettiler. Bunların bir kesimi olumludur; mesela Vedat Aydın, Hatip Dicle vb. Bunlar gerçekten de özlü bir yurtseverlikle geldiler ve dönüşümü esas aldılar. Ama bir kesimi de leş kargaları gibidir. Ne zaman öleceğiz diye bekliyorlar. Bunlar geldi, bizi olumsuz etkiledi. Bizi dar, milliyetçi bir konuma çekmek istediler. Bizim evrensel, Ortadoğu'yu kapsayan, egemen uluslarla da birlikte yaşama perspektifimizi daralttılar. Sağ bir ulusalcılığa mahkum ettiler. İlkel milliyetçiliğe yakınlaştırdılar. Bunların epeyce olumsuz etkisi oldu. Bugün biz özümüze döndük, başlangıç dönemimize uygun bir devrim programına gidiyoruz. Bu dönemde de hepsi, *'Olmaz, bunu durdurun. Biz sizi ulusal milliyetçiler haline getirdik. Sizi Hayrilerden, Kemallerden kopardk. Ve sizi KDP'ye yaknlaştrdk. Siz şimdi bu yaknlaşmayı tamamlamanız gerekirken reddediyorsunuz, eski özünüze dönüyorsunuz'* diyorlar. Bunların çoğunu biraz iyi irdeleyin, tartışın, göreceksiniz ki '90'lardan sonra devrimin yükselişiyle ortaya çıkan kazanımları tasarruf etmek, gasp etmek amacıyla gelen ilkel milliyetçi kökenli yapılanmaların bizi dar ulusal bir çerçeveye çekme, özümüzle ters düşürme yaklaşımını boşa çıkarmamıza bir tepkidir. Önderliğin yeni dönem çözümünü reddedenler biraz bunlardır.

**Biz özümüze döndük. Rafine olmuş, daha ileri bir konumu yakalamış ve bugüne kadar edindiğimiz kazanımlar üzerinde yeni kazanımların önünü açan, hızla gelişmeye yol açacak, demokratik dönüşümleri getirecek bir devrim programına ulaştık. Yani geçmişimizden kopmuyoruz; geçmişimizin dar, sığ, dogmatik yönlerinden kopuyoruz. Yaşama yanıt vermeyen, ihtiyaçlarını karşılamayan boyutlarından kopuyoruz. Bu anlamda bizim endişelerimiz olmamalı. PKK'de devrim, iktidar öncesi dönüşüm var. Bu daha başında çokça söylenmiyor muydu? PKK bir siyasal parti olmanın ötesinde bir yaşam sistemidir denmiyor muydu? Ta ilk günden bugüne kadar bir yaşam sistemidir. Bunun anlamı nedir? PKK bir siyasal hareket olduğu gibi, sosyal harekettir, bir kültürel harekettir, bir aydınlanma hareketidir. Başta da PKK böyleydi. Demokratik cumhuriyet tezi bunun ifadesi oluyor. Daha geri konumda olan ve demokratik dönüşüme ihtiyacı olan bir toplumumuz var. Biz başlıbaşına bir demokratik süreci yaşamadan toplumun bu geriliğini aşabilir miyiz? Aşamayız. Bundan dolayı her ülkeden daha çok bin yılların esaretinin yarattığı gerilikler, inkarcı ve imhacı sömürgeci egemenliğin toplumumuzu içerisinde bıraktığı geri konumu aşabilmek, toplumumuzu özgürlüğe doğru taşımak için biz başlıbaşına bir demokratik dönüşüm sürecini yaşamak zorundayız. Demokratik cumhuriyet tezi bunun ifadesidir.

Ve yine kültürel olarak, etnografik olarak, sosyal olarak her bakımdan içiçe geçmiş Ortadoğu toplumlarında ortak yaşamın yollarını aralamak gerekiyor. Bir devlet içinde olur veya devletler konfederasyonu içinde olur. Kürdün hem kendi ulusal gerçekliğini, hem de diğer ulusların gerçeğini yaşaması itibarıyla bunda önemli bir rolü olur. İktidar olmazsa bile işin merkezindedir. Bu konuda Kürtler, Ortadoğu'yu demokrasiyle tanıştırmak, demokrasiye en çok ihtiyacı olan halk olarak bunun temsilini yapmak durumundırlar. Ve Kürt evrensel olmadan, ulusal olamaz. Mesela çoğu kez Selahaddin Eyyubi'yi eleştiriyoruz. Diyoruz niye önce evrenseldi? O İslamiyet boyutunda evrenseldi. Niye sonra ulusallığını bunun içinde gizledi? Aslında öyle olmak zorundaydı. Ortadoğu'nun göbeğinde jeopolitik önemi son derece hayati Kürt, Arap, Türk ve Fars uluslarının birleştiği noktada yaşıyordu. Uluslarla içiçe geçmişti. Şimdi böylesi bir konumda evrensel olmak zorundadır. Bu açıdan, Eyyubi İslamiyet boyutunda evrenseldi. Kendi ulusal özgürlüğünü onun içinde gizleyebildi. Kaldı ki o zaman, ulusal bilinç, uluslaşma olayı zayıftı, çok belirgin değildi. Bugünkü koşullarda da esasta o çizgiyi izlemek durumundayız. Bu nedenle Kürdün ciddi, toplumsal, ulusal dönüşüm hareketi önce evrensel, sonra ulusal olmak zorundadır.

Dikkat edin, bizim ilk dönemlerde şöyle bir belirlememiz vardı: 'Önce sosyalist, sonra ulusal olduk.' Bu Kürdistan'daki devrimciliğin, yurtseverliğin, demokratlığın vazgeçilmez bir gereğidir. Ülkemizin jeopolitik konumu bunu gerektiriyor. Başka tür gelişmeye fırsat tanımıyor. Bu açıdan, diğer ulusların da değerlerini temsil etme anlamında, kendi ulusal değerlerini kazanmış olan Kürt halkı Ortadoğu'da da demokratik gelişmenin, dönüşümün bayraktarlığını yapabilir, onun merkezine kendisini koyabilir, koymalıdır da.

Bu nedenle bu dönüşüm tüm Ortadoğu'yu kapsamak zorundadır. İlk elden Türkiye ve Kuzey Kürdistan boyutunda, daha sonra Kürdistan'ın diğer parçaları ve egemen ülkelerinde, bunu da aşarak Ortadoğu'yu kapsamına alarak tüm dünyayı etkileyen bir çözüm olma gerçeğine doğru yol almak zorundayız.

Döneme karşı çıkanlar marjinalleşenlerdir

Bu ana tespitleri yaptıktan sonra bir başka nokta üzerinde durmak gerekli. Bu demokratik cumhuriyet tezine kim karşı çıktı? Bu, durumun ne olduğunu anlamak için ölçüttür, barometredir. Marjinal gruplar ve kişilikler karşı çıktı. Marjinal yani askeri ve siyasal alanda hiçbir varlık göstermeyen, hiçbir gelişmeye damgasını vurmayan kesimler en başta buna karşı çıktılar. Bunu küçük burjuva reformistlerinde görebiliriz. Bir kere, yurt içinde olsun, yurt dışında olsun, bunlar hangi toplumsal gelişmeye damgasını vurmuşlardır? Avrupa'da bile ciddi bir gösteri düzenlemişler midir? Gündemi etkileyebilecek herhangi bir siyasal girişimleri var mıdır? Yoktur. Diplomatik girişimleri var mıdır? Hiçbir ciddi diplomatik ilişkileri yoktur. Yani Kürt sorunu, askerlik zaten gündemlerinde değil. Siyasal alanda, ne ülkede ne de ülke dışında varlıkları yok. Diplomatik açıdan herhangi bir gelişmeye katkı yapmadılar. Şimdi bunlar sürece karşı çıkıyor. Bunların karşı çıkması bizler tarafından yadırganmaz. Niye? Demokratik cumhuriyet projesinin kendisi PKK'nin daha da yaşamsal kılınmasıdır. Bu marjinal kişilikler böylesi yaşamsal olmaya doğru giden PKK'nin yeni çizgisi veyahut yeni dönem çizgisinden, stratejisinden ürküyorlar, korkuyorlar. Diğer taraftan bazı kişilikler var, isim verme gereği yok. Bunlar çevremizde bulunanlardır veya uzak olanlardır: Onların yaşamına bakıyoruz. Her birisi 20-30, hatta bazıları 40 yıl mücadele ettiklerini söylüyorlar. Olur olmaz yerde çok eski bir devrimci, aydın olduğunu, siyasetçi olduklarını belirtiyorlar. Acaba, bu marjinal kişilikler 5 kişiyi etkileyebilmişler midir, örgütlemişler midir? Uluslararası alanda herhangi bir etkinlikleri var mıdır? Bir de bunlar demokratik cumhuriyet projesine karşı çıkıyorlar. Siz demokratik dönüşüme, devrimci gelişmeye en ufak bir katkı yaptınız mı? Askeri alanda zaten görmedik. Bunlar sabahtan akşama kadar silahlı mücadeleye küfür ettiler. Ne zaman ki değerler ortaya çıktı geldiler. Gerillayı ahmak zannettiler, aptal zannettiler. Kendileri de aristokrat, bey çocuğu, aşiret çocuğudur. Kendilerini uyanık gördüler, gelip bu değerlere konacaklardı. Biz bunu başta da gördük.

Devamı 30. sayada

Ulusal Kongre Ortadoğu Halkları Arasında Bir Siyasi Köprüdür

Mustafa Karasu

Ulusal Kongre, partimiz tarafından ’80’lerin başında, daha çok Kürdistan’ın dağılmış ve parçalanmış olması gerçeği dikkate alınarak gündeme getirilmişti. Ulusal Meclis’ten de öteye bir kongre olayının gündeme gelmesinin altında yatan temel etken, Kürdistan’ın dört parçaya bölünmüş olması durumu ve örgütler arasındaki çatışmalardı. Parçalar arasında birliği sağlama gereksinimi nedeniyle, bu birliğin organı olarak düşünülmesi sonucunda, böyle bir fikre ulaşılmıştı. Ulusal Kongre’nin temel espirisi bu biçimde oluştu.

Ulusal kurtuluş mücadelemiz bugün önemli bir süreçten geçmektedir. Özellikle Parti Önderliğimizin uluslararası bir komplo ile Türkiye’ye götürülmesi söz konusudur. Parti Önderliğimizin Türkiye’ye götürülmesinden sonra, partimizin geliştirdiği yeni bir strateji vardır. Yeni dememizin nedeni, bu strateji daha derlitoplu bir çerçeveye kavuşturulduğu, daha net hale getirildiği içindir. Aslında partimiz daha ’93’lerden itibaren Kuzey Kürdistan’daki ulusal sorunu savaş dışındaki yöntemlerle çözme arayışına girmişti. ’93 ateşkesi bunu amaçlıyordu. Daha sonraki ateşkesler de yine sorunu Türkiye sınırları içinde ve Türk halkıyla birlikte çözmeyi amaçlayan yaklaşımların sonucu ilan edilmişlerdi. Bunlar çeşitli nedenlerden dolayı başarılı olamadı.

Önderliğimiz, Ortadoğu’dan çıkışından sonra siyasal çözüm önerilerini daha kapsamlı ve daha net dile getirdi. Roma’da ortaya atılan çözüm paketi, sorunun demokratik yollarla çözümü için önemli bir açılımdı. Parti Önderliğimiz dünyada Kürt sorununun demokratik çözümünden yana olan çeşitli güçlerle birlikte böyle bir çözümü yaratma ve buradan çıkış yaparak bütün Ortadoğu’da demokratikleşme temelinde çözümü geliştirme yaklaşımını ortaya koydu. Ancak bilindiği gibi uluslararası güçlerin böyle bir çözüme destek sunmaya hazır olmadıkları ortaya çıktı. Önerilerimiz tek taraflı kaldı. Bu öneriler belli bir yankı bulmakla birlikte, somut adımlara dönüşen yaklaşımlar ortaya çıkarmadı. Bunların çatışmanın devamını çıkarlarına daha uygun gördükleri uluslararası komployla birlikte netlik kazandı.

Bu gerçekler ışığında, Parti Önderliğimiz uluslararası komployla Türkiye’ye götürüldükten sonra, sorunu Türkiye içinde çözmenin daha gerçekçi olduğunu düşünerek, artık savaşın fazla anlamlı olmadığı, savaşın özünde Kuzey’de büyük bir ulusal demokratik ve kültürel devrimi gerçekleştirmiş olduğu, artık yaratılan bilinçli halk gerçeği ve elverişli zemin çerçevesinde çözüm imkanlarının doğduğu, yani Türkiye ile birlikte demokratik cumhuriyet temelinde yaşamanın Kürt ayağının ortaya çıktığı ve bu nedenle bunun temel alınarak sorunu çözmenin daha gerçekçi olacağı sonucuna ulaştı. Savunmada ortaya koyduğu tezleri, mücadelemizin birçok boyutuyla ortaya çıkardığı gelişmeler üzerinde şekillendirdi.

Yine otuz yıllık mücadele diğer bütün parçalarda da ulusal düzeyde önemli gelişmeler ortaya çıkardı. Dört parçadaki halkımızın duygularında ve özlemlerinde önemli bir birliktelik yaratıldı. Kuzey Kürdistan’da gelişen ulusal demokratik devrim diğer parçaları da fazlasıyla etkiledi. Oralarda da büyük bir demokratik devrim sürecini başlattı. Küçük Güney’de, Büyük Güney’de ve Doğu Kürdistan’da bugün Kürt halkının durumu eskisinden çok farklıdır. Özellikle Kuzey’deki mücadeleden etkilenme düzeyi oldukça yüksektir. Bu etkilenme hem düşünce, hem yaşam felsefesi, hem de dünyaya bakış açısı düzeyinde önemli bir gelişme ortaya çıkarmıştır. Bu yönüyle artık diğer parçalardaki Kürtlerin de geçmişten çok farklı bir değişim sürecini yaşadığını, kendi ulusal özgürlük ve kimlik taleplerine sahip çıkabilecek bir duyarlılığı ortaya çıkardığını rahatlıkla söylemek mümkündür. Bu gerçekler ışığında ulusal kurtuluş mücadelemizin, Kuzey’de hedeflediği sonuçlara önemli oranda ulaştığı gibi, bütün parçalardaki gerilikleri de önemli oranda ortadan kaldıran ve ulusal özgürlük amaçları için mücadele edebilecek bir halk gerçeğini ortaya çıkarması sözkonusudur. Yeni stratejinin böyle tarihi, ulusal, sosyal, siyasal ve kültürel bir zemine dayandığını söylemek gerekir.

Ulusal Kongre kuruluşu işte böyle kapsamlı gelişmelerin olduğu bir süreçte gerçekleşti. Daha doğrusu Ulusal Kongre’nin işlevsel olmasını sağlayacak gelişmeler ortaya çıktı. Çünkü bir ulusal kongre kurumunun ortaya çıkması, ancak ulusun yaşadığı gelişmelerle bağlantılı olabilir. Kürt halkının kendi hak ve taleplerine sahip çıkacak düzeyde olmadığı, yine dört parçadaki politikaları uyumlu hale getirebilecek bir zeminin bulunmadığı bir süreçte gerçekleşecek bir Ulusal Kongre fazla işlevsel olamaz ya da bütün parçalardaki özgürlük mücadelesine etkide bulunamazdı. Mücadelemiz bir kongrenin kurulması, bu kongrenin siyasal ve ulusal bir rol oynaması için gereken koşulları bugün fazlasıyla ortaya çıkarmıştır. Bu tespitleri yapmak önemlidir ve bu noktaya kolay gelinmediği de biliniyor.

Büyük acılar ve savaşlar sonucunda böyle bir kurumun gerekli olduğu konusunda bir tarih bilinci de ortaya çıkmıştır. Ayrıca Kürt halkının yüz yıldır yaşadığı tecrübeler vardır. Özellikle son otuz yılda mücadelemizle bu tecrübeler daha da yoğunlaşmış, Kürt halkının özgürlüğü için hangi politikalar ve yaklaşımların doğru olacağını ve Kürt halkının nasıl bir ulusal özgürlük siyasetiyle bütün parçalarda bu acılı tarihini değiştireceğini önemli oranda ortaya çıkarmıştır. Ulusal Kongre böyle bir birikime de dayanmaktadır.

Öte yandan Ulusal Kongre gerçeği Kürtler için önemli bir konudur. Dört parçaya bölünmüş bir halk gerçekliğimiz sözkonusudur. Dört parçaya bölünmenin beraberinde getirdiği ağır sorunlar vardır. Bu parçalanmışlık yüzünden ulusal duygular, düşünceler ve imkanların bir ulusal politikaya akıtılamaması, hatta tarihimizde sık sık görüldüğü gibi bir ulusal politikanın olmaması ve birçok iç çatışmanın yaşanması gibi olumsuz sonuçları doğurmuştur. Yine dört parçaya bölünmenin yarattığı özgün bir durumu vardır. Farklı muhataplar vardır. Ortadoğu’nun ve dünyanın en hassas bölgelerinden olması, yalnız Kürdistan’ı ve bölge devletlerini değil, tüm dünya devletlerini ilgilendirmesi nedeniyle Kürt sorunu çok karmaşık bir sorundur. Bu karmaşıklık bütün parçalardaki mücadeleleri etkilemektedir. **İşte ulusal kongre biraz da bu karmaşıklık ve bölünmüşlük sonucunda, Kürdistan’daki siyasal örgütler tarafından bir ihtiyaç olarak her zaman dile getirilmiştir. Bu konuda hemen hemen tüm örgütler çeşitli zamanlarda böyle bir şeye ihtiyaç duymuşlar ve bunu gerçekleştirmek istemişlerdir. Bu durum Ulusal Kongre’nin temel bir ihtiyaç olduğunu, herkes farklı yaklaşsa ve farklı rol biçse de, böyle bir ihtiyacın kesin olduğunu ortaya koymaktadır.

Otuz yıllık büyük mücadele ve tarihsel birikim gelinen noktada bütün parçalarda sorunun çözümünün olgunlaşmasını da beraberinde getirmiştir. Artık savaşlar ve isyanlar döneminden giderek çözüm dönemine girdiğimizi söylemek mümkündür. 2000’li yıllarda Kürdistan sorununun yalnız Kuzey’de değil, Güney’de ve Doğu’da da kendi özgünlüğü içinde, kendi koşullarında bir çözüme ulaşacağını şimdiden söyleyebiliriz. Günümüzün dünyasında artık bu tür ulusal sorunların fazla çözülmeden kalması mümkün değildir. **Her şeyden önce en küçük topluluklar bile kendi haklarını elde etme mücadelesi ya da hareketliliği içine girmişlerdir. Bu Kürt halkı için daha da fazla sözkonusudur. Bu nedenle Ortadoğu’da 45-50 milyon nüfusa sahip olan bir halkın sorunlarının uzun süre çözümsüz kalması ve Ortadoğu’nun bu çözümsüzlükle yaşaması mümkün değildir. Bu durum da Ulusal Kongre’ye acil ihtiyaç hissettirmektedir. Kürdistan halkının mücadelesi böyle bir noktaya gelmişken, böyle bir süreçte doğru politikaları uygulamak ve dört parçada yaşayan Kürt halkının doğru bir ulusal politika yürütmesini ve politikaların uyumlu hale getirilmesini sağlamak için bu zorunludur.

Çözüme doğru giderken kurumlarıyla da birlikte hazırlıklı olması, sürecin doğası gereğidir. Hazırlıksız yakalanmak her zaman tarihsel fırsatlar ve imkanları kaçırmak anlamına gelir. Kürtlerin de en fazla böyle fırsatları yakalayan, ama kullanamayan bir halk olduğu düşünülürse, Ulusal Kongre gerçeğinin bu bakımdan da zorunlu ihtiyaç olduğu açıktır.

Şimdi Kuzey’de yeni bir stratejinin uygulamaya geçirildiği bir dönemde, bunun Türkiye’yi ve diğer ülkeleri etkilediği bir süreçte, doğal olarak Ulusal Kongre de kendisini bu gelişmelere göre ayarlayacaktır. Çünkü her yeni siyasal durum yeni değerlendirmeleri beraberinde getirir. Bunu açıkça görmek gerekir. Geçmişte çok şiddetli bir savaşım sürdüğü dönemdeki rollerle, savaşın durdurulduğu, demokratik bir çözüme ulaşma sürecine girildiği dönemdeki çalışmalar, elbette farklılık arzedecektir.

Şu açıktır: Savaşımımız Ortadoğu’da bir denge oluşturmuştu. Bizim savaşımıza göre yürüyen bir denge durumu vardı. Yine uluslararası güçlerin Kürdistan politikası da bu savaş çerçevesinde şekilleniyordu. Bunun yanında somut olarak belirtelim ki, Kuzey Kürdistan’daki bütün çalışmalar, bütün örgütler ve bireylerin kendilerini, savaş veren PKK gerçeğine göre örgütlemesi ve bu düzeyde ilişkilerini düzenlemesi sözkonusuydu. Şimdi savaşın durdurulması koşullarında bölgede sorunların çözümüne yaklaşım ve ilişkiler de değişecektir. Uluslararası güçlerin Kürdistan politikasında da değişiklikler ortaya çıkacaktır. Yine savaşın durdurulması ve demokratik çözüm mücadelesi Kuzey Kürdistan’da da siyasal denklemi değiştirecek, daha geniş çevreleri siyasal mücadele içine çekecektir. Ulusal Kongre’nin doğal olarak bu siyasal gelişmeleri çok kapsamlı değerlendirerek yeni sonuçlara ulaşması, bu yeni sonuçlar temelinde yeni politikalara kavuşması ve bunun döneme uygun pratikleşmesi gündeme gelecektir. Nitekim Ulusal Kongremiz bu gelişmeleri yakından takip ediyor. Kendini buna göre daha verimli olabilecek ve daha sonuç alacak biçimde düzenlemeye çalışıyor. Bunlar zaten yapılması gerekenlerdir.

Şimdi şu açıkça ortaya çıkmıştır: Bu yeni stratejiyle birlikte her parçanın kendi koşullarına göre bir çözüm geliştirmesi gerektiği gerçeği bütün çalışmalara yön verecek en temel gerçeklikten biridir. Bunu bir kere net olarak tespit etmek gerekiyor. Öte yandan bizim açımızdan daha başından beri bu böyleydi. Ulusal kurtuluş mücadelemiz her parçanın kendi mücadelesini geliştirerek, o parçadaki halklar ve demokratik güçlerle birlikte çözüme ulaşmasının, bölge ve dünya koşulları dikkate alındığında, en doğru yol olduğunu net olarak ortaya koymuştu. Bu PKK’nin programında başından beri vardır.

Tabii bunu böyle belirtirken, aynı halkın parçalarının birbirine çok ilgisiz olamayacağı açıktır. Bu strateji mevcut sınırlar içinde çözümün gerçekçi olduğunu ortaya koymakla birlikte, çözüm konusunda birbirine güç ve destek vermeyi dıştalamamaktadır. Burada şu espiri esastır; bölge, dünya koşulları ve her parçadaki egemen ulustan halk ve mevcut yönetimlerle sorunu çözerken, öte yandan bunun Ortadoğu’da genel bir Kürt çözümüyle de uyumlu hale getirilmesi gerçeği sözkonusudur. Böyle bir yaklaşım çelişkili bir yaklaşım değil, birbirini tamamlayan bir yaklaşımdır. Çünkü böylece bütün parçalarda sorunun çözümü ile birlikte, her parçadaki çözüm de yerli yerine net oturacak, daha istikrarlı ve kalıcı hale gelecektir.

Bu gerçekler dikkate alındığında, Ulusal Kongre bütün parçalardaki çözümün en iyi bir biçimde gerçekleşmesi için önemli hizmetler yapabilir ve yapacaktır. Dünya ve bölge gerçekliği dikkate alındığında hayalciliğe düşmeyecek, her parçada muhatap devletler ve halklara çözüm için doğru politikaları dayatacaktır. Burada Ortadoğu’daki bütün sorunların kördüğüm olmuş en temel noktası Kürdistan’da, Ulusal Kongre pozitif rolünü oynadığında, yalnız Kürt halkı için değil, Ortadoğu’da ve en başta Türkiye, İran, Irak ve Suriye politikaları üzerinde de olumlu rol oynayacak, onların da sorunlarının doğru yolda çözümüne hizmet edecektir. Yani diğer halkların çıkarlarının aleyhine bir politika içinde değil, daha çok tüm halkların ortak çıkarlarını esas alan bir kurum olarak tarihteki yerini alacaktır. Kürt halkının Ortadoğu’da böyle bir rolü de vardır. Bir nevi bütün halkları birbirine bağlayan halkadır ya da köprüdür. Bu yönüyle böyle bir köprü veya halkanın bütün Ortadoğu ülkelerini ilgilendiren bir konu olduğu açıktır.

Kürt halkının özgürlük ve temel sorunlarını esas alan ve onun çıkarlarını koruyan Ulusal Kongre’nin bunu Ortadoğu’daki diğer halkların çıkarlarıyla uyumlu hale getireceği,

“İşte ulusal kongre biraz da bu karmaşıklık ve bölünmüşlük sonucunda, Kürdistan’daki siyasal örgütler tarafından bir ihtiyaç olarak her zaman dile getirilmiştir. Bu konuda hemen hemen tüm örgütler çeşitli zamanlarda böyle bir şeye ihtiyaç duymuşlar ve bunu gerçekleştirmek istemişlerdir. Bu durum Ulusal Kongre’nin temel bir ihtiyaç olduğunu, herkes farklı yaklaşsa ve farklı rol biçse de, böyle bir ihtiyacın kesin olduğunu ortaya koymaktadır.”

giderek Ortadoğu'da sözü dinleneceği, sorunların çözümüne engel olan ve tıkayan değil, sorunların çözümünü kolaylaştıran bir kurum olacağı ve bu nedenle itibar göreceği şimdiden söylenebilir. Böyle bir yaklaşım kendisini yalnız Ortadoğu'da değil, bütün dünyadaki diğer güçler karşısında da bir otorite haline getirecektir. Zorlayan bir güç değil, bir çözüm gücü olarak bir tarihi misyonu yerine getirmesinin imkanları da vardır. Bu yönüyle diğer ülkelerin Ulusal Kongre'den rahatsız olmalarını bir yana bırakalım, böyle bir politikayı esas almış bir Ulusal Kongre'nin dört parçadaki sorunların en önemli çözüm gücü ve aracı gibi bir konumu yaşaması sözkonusu olacaktır. Bu rolü, şimdi yeterince anlaşılmasa da, ileride daha iyi anlaşılacak, hatta birçok uluslararası ve bölge gücünün, sorunların çözümünde dayanışma ve ilişki içinde olmak isteyeceği bir güç konumuna gelecektir.

"Ortadoğu'daki bütün ülkelerin Kürt sorunu konusunda hassasiyetleri vardır. Ulusal Kongre bu hassasiyetlere politik bir yaklaşım göstermeli, bu hassasiyetlerin olumlu bir çizgiye getirilmesine çalışmalıdır. Kaldı ki, uluslararası ve bölgesel durum gerçekçi bir biçimde değerlendirildiğinde, Ulusal Kongre'ye böyle bir rolün düştüğü görülecektir. Şu açıktır: Kürt halkının özgürlük sorununu mevcut ülkeler çerçevesinde çözmesi, ulusal kimlik, dil ve kültür olarak gelişmesinin önünde engel değildir. Hatta sonuç alınırsa, bu, Kürt halkının gelişmesi ve güçlenmesi açısından olumlu etkilerde bulunacak bir yaklaşımdır. Parçalanmışlık, geçmişte halkımızın üzerinde çok olumsuz bir rol oynarken, Ortadoğu'da doğru bir çözüm yolunun önünün açılması bu defa bunun tersine bir rol oynamasını sağlayacaktır"

Nitekim şimdiden Ulusal Kongre'nin PKK'nin Kuzey'de yaşama geçirmek istediği yeni stratejiyi desteklemesi ve Türkiye'de Türk halkıyla Kürt halkının sorunlarının demokratik çözümünü gerçekleştirmesi konusunda olumlu bir rol oynaması bunun en somut örneğidir. **Ulusal Kongre aynı rolü, diğer parçalarda, sorunların halkların kardeşliği ve özgürlüğü temelinde demokratik bir çözüme ulaştırılması konusunda da oynayacaktır. Giderek Ortadoğu'da Kürt halkının varlığı savaş ve gerilim etkeni olmaktan çıkacak, tersine varlığı ve özgün konumuyla bütün halkların sosyal, siyasal ve kültürel gelişimini sağlayacak bir birlikteliği yaratacaktır. Bunun böyle olması, her parçada Kürtlerin özgürlüğüne kavuşması, bütün Ortadoğu ülkeleri için bir kopma nedeni değil, birbiriyle bütünleşme nedeni olacaktır. Hem Kürt halkı böyle bir köprü rolünü görecek, hem de bu köprüden Ortadoğu'nun uzun yıllardır arzuladığı, ama bir türlü gerçekleştiremediği barış yakalanarak, bu temelde Ortadoğu'nun tarihine yakışır düzeyde bir gelişmeyi ortaya çıkaracaktır.

Tabii Ulusal Kongre böyle bir politika çerçevesinde hareket ederken, yine Kürtleri temsil eden, bütün Ortadoğu'daki Kürtlerin duygularını ve özlemlerini seslendiren bir kurum olarak, bölgedeki sorunların çözümüne yardımcı olacak güçleri de bu temelde devreye sokma gücünü ve imkanını da yakalamış olacaktır. Bu noktada bir baskı gücü olmaktan çok, Ortadoğu ülkeleri veya Kürt halkının yaşadığı ülkeler açısından çözüm öneren, çözüm için bütün imkanları araştıran, bütün seçenekleri iyi irdeleyen ve en doğrusunu bulan bir kurum olarak uluslararası alanda da çalışmalarını yürütecektir.

Öte yandan Kürtler dünyanın her tarafına dağılmıştır. Ulusal Kongre yalnız Ortadoğu'da yaşayan Kürt halkının sorunlarına çözüm bulma gibi bir rolü değil, kendisini iyi örgütlerse, dünyaya dağılmış bütün Kürtlerin temsilcisi olarak, hepsinin yaşadığı ülkelerdeki çıkarlarını koruyan, Kürtlerin bu ülkelerdeki varlığını Kürt halkıyla bu ülkeler arasında köprü rolüne dönüştüren, yine dünyadaki Kürtlerin sosyal, siyasal, kültürel ve ekonomik imkanlarını bütün parçalardaki Kürt halkının hizmetine sokan bir rolü de rahatlıkla üstlenebilir. Bunu en iyi gerçekleştirebilecek bir kurumdur. Ulusal Kongre böyle bir temsil gücüne ulaşırsa, o zaman tabii çok güçlenecektir. Şu anda Kürt halkının dünyaya dağılmış olmasının bir dezavantaj olmaktan çıkarıp, bunu yalnız dört parçadaki Kürt halkı için değil, Kürt halkının birlikte yaşadığı halklar için de avantajlı bir güç haline dönüştürebilir. Yine dünyaya dağılmış bu Kürtlerin kendi ülkelerinde ve Kürt halkının sorunlarına duyarlı hale gelmesi konusunda da eğitici ve yönlendirici bir rol üstlenebilir.

Bütün bunlar dikkate alındığında, Ulusal Kongre'nin, 2000'li yıllara doğru giderken, işlevsel olabilmesinin bütün imkanları ve zeminleri doğmuştur. Kongre kendisini birçok bakımdan bölümlere ayırıp bu bölümleri etkili hale getirerek, verimli sonuçlar ortaya çıkarabilecek imkanlara kavuşmuştur. Bu yönüyle dar bir yaklaşımı değil, geniş perspektifli bir yaklaşımı esas alması kongre açısından zorunludur. Bu, tarihin kendisine yüklediği bir görevdir.

Ulusal Kongre'nin mevcut durumda önemli görevleri vardır. Kongrenin bu görevlerini çok genelleştirmesi ve pratikleşmeyen bir üst kurum olarak kalması doğru değildir. Çözümün yakın olduğu ülkelerde kongrenin kendisini somutlaştırması esas olmalıdır. Bu nedenle en yakıcı görevlerinden biri de, Kuzey Kürdistan'daki demokratik çözüme duyarlı hale gelmesi, bu konuda zorlayıcı tutumlardan kaçınarak, Türkiye'de Türk halkıyla Kürt halkının sorunlarının çözümünde olumlu bir rol üstlenmesidir. Bu konuda bütün ilişkilerini olumlu bir çerçevede yönlendirmesi, klasik teşhir ve tecrit politikaları yerine daha çok siyasal ilişkilerini böyle bir çözümde olumlu biçimde değerlendirmesi, kimin ve hangi ilişkinin, böyle bir çözüme olumlu etkide bulunabilecek ne kadar imkanı varsa hepsini değerlendiren bir yaklaşımı esas alması dönemin özelliğine uygundur.

Ortadoğu'daki bütün ülkelerin Kürt sorunu konusunda hassasiyetleri vardır. Ulusal Kongre bu hassasiyetlere politik bir yaklaşım göstermeli, bu hassasiyetlerin olumlu bir çizgiye getirilmesine çalışmalıdır. Kaldı ki, uluslararası ve bölgesel durum gerçekçi bir biçimde değerlendirildiğinde, Ulusal Kongre'ye böyle bir rolün düştüğü görülecektir. Şu açıktır: Kürt halkının özgürlük sorununu mevcut ülkeler çerçevesinde çözmesi, ulusal kimlik, dil ve kültür olarak gelişmesinin önünde engel değildir. Hatta sonuç alınırsa, bu, Kürt halkının gelişmesi ve güçlenmesi açısından olumlu etkilerde bulunacak bir yaklaşımdır. Parçalanmışlık, geçmişte halkımızın üzerinde çok olumsuz bir rol oynarken, Ortadoğu'da doğru bir çözüm yolunun önünün açılması bu defa bunun tersine bir rol oynamasını sağlayacaktır. Bu durumun önceleri olumsuzluklar yaratması, sürekli böyle olacağı anlamına gelmemektedir. Özcesi sorunlara düz bir yaklaşım göstermek çözümleyici olmayacağı gibi, tıkanıklık ortaya çıkarabilir.

Bütün bunlar dikkate alınarak, yeni dönem planlamaları rahatlıkla gerçekçi bir biçimde yapılabilir. Kongrenin kendisini her parçanın ihtiyaçlarına göre bölüm bölüm örgütlendirerek, sorunlara nasıl çözüm bulunacağını ve çözüm imkanlarının neler olduğunu araştırarak hemen devreye sokması gereklidir. Çünkü her parçada çözüm sancıları çekilmektedir. Bu sancılar çözüme doğru gidecektir. Nitekim bazı alanlarda bunun koşulları olgunlaşmıştır. Kuzey'de çözüm olgunlaşmıştır, Güney'de olgunlaşmıştır, Küçük Güney parçasında çözüm için çok elverişli imkanlar vardır. Yine Doğu Kürdistan'da da giderek Kürt sorununun bir çözüme kavuşması için dinamikler ortaya çıkmış; İran halkları açısından da böyle bir çözüme uygun zemin doğmuştur. Bu gelişmeler görevlerin yakıcılığını, zamanın iyi kullanılması gerektiğini hatırlatmaktadır.

Kongrenin en önemli görevlerinden biri de şudur: Geçmişte dört parçadaki Kürtler birbirine karşı çok kullanıldı. Dolayısıyla çok olumsuz ve acılı sonuçlar ortaya çıkardı. Bu nedenle, bu olumsuzlukların ortadan kaldırılıp her parçanın diğer parçaların çözümüne olumlu katkıda bulunacak konuma getirilmesi önemlidir. Bunun için de bütün parçaların çözümü kolaylaştıracak bir ulusal politikanın izlenmesi zorunlu hale gelmiştir. Özcesi örgütlerin ve uyguladıkları politikaların bu denli birbirini boşa çıkaran ve birbirine zarar veren bir durumdan çıkarılıp, birbirine destek veren ve güçlendiren konuma getirilmeleri, kongrenin en temel çalışmalarından biri olmaktadır. Kuşkusuz bunu yaparken her parçadaki gelişmenin durumunu somut değerlendirmek, en gerçekçi çözümlerin neler olabileceğini araştırmak, her parçadaki bütün güçlerle bunu somut programa dönüştürmek ve böylelikle mevcut parçalardaki egemen güçlerle muhatap durumuna gelecek bir güce ulaşmak amaç olmalıdır.

Tabii Kürdistan sorunu, Ortadoğu'da yaşanan bir sorun olduğu için, bütün bu çabaların uluslararası ilişkiler ve çalışmalardan kopuk olmayacağını söylemeye gerek yoktur. Uluslararası imkanlar gerçekçi politikalarla doğru değerlendirilirse, hem bölgedeki çalışmalar doğru bir çizgiye oturtulabilir, hem de dış ilişkiler ve diplomasi çalışmaları sorunların çözümüne hizmet edebilecek bir rotaya sokulabilir. Diğer politikaları uluslararası politikalarla uyumlu hale getirecek yaklaşımlara da önemle ihtiyaç vardır.

Ulusal Kongre'nin Kürt halkının diğer temel çalışmalarından kopuk olarak kendi başına bir güç olması düşünülemez. Onu güce kavuşturacak şey her parçadaki gelişmelerdir; buralardaki kitle ve öteki bütün çalışmaların güçlenmesidir. Dolayısıyla kongre kendisini cephe ve kitle çalışmalarından, siyasal, sosyal ve kültürel çalışmalardan uzak tutmamalı, kendi güç kaynağının bu çalışmalar olduğunu bilerek onlara gereken ilgiyi ve duyarlılığı göstermelidir. Gerektiğinde ortaya koyacağı programlar, çözüm önerileri, araştırmaları ve incelemeleriyle bu çalışmaları destekleyen, teşvik eden, yönlendiren ve güç katan bir rol üstlenmelidir. Bu yaklaşım onun Ulusal Kongre olmasının bir gereğidir.

Ulusal Kongre'nin kendini işlevsel kılma ve daha çok pratikleştirme koşulları bu dönemde daha fazla olmakla birlikte, kuruluşu geciktirilmiş bir kurumdu. Daha önceleri kurulsaydı, belki bu kadar işlevsel olmasa bile, önemli roller üstlenebilir, birçok sorunun çözümünde olumlu rol oynayabilirdi. Ancak şu anda kurulması ve çalışmaya başlaması da önemlidir. Belki ulusal güçlerin hepsi katılmamıştır, ancak bu güçlerin önemli bölümünün katıldığını söylemek mümkündür. Zaten PKK'nin bu kongreyi desteklemesi de başlıbaşına Ulusal Kongre zemininin büyük bölümünü kapsaması anlamına gelmektedir. Kongrenin oturduğu tabanın ulusun önemli gücünü oluşturduğu tartışmasızdır. Kuzey, Küçük Güney, yine Doğu ve Büyük Güney'deki ilişkileri düşünüldüğünde, onun zayıf değil güçlü bir konumda olduğu açıktır. Ancak bunu yeterli görmek mümkün değildir. Katılmayan diğer güçleri de buna katmak ve böyle bir hedefi önüne koymak da gereklidir.

Bir kısım güçler kongrenin oluştuğu süreçte durum kritik olduğu için bekle-gör politikasındaydılar. O dönemde PKK'nin üzerinde bir uluslararası komplo vardı. Uluslararası komplonun PKK üzerinde yürütüldüğü bir dönemde, bazı güçler ulusal kaygılarla değil de, uluslararası güçlerin yaklaşımını dikkate alarak kongrenin dışında kalmayı tercih ettiler. Bu yüzden bu durum dün katılmayanların yarın da katılmayacakları anlamına gelmemektedir. Eğer çalışması kapsamlı ve etkili olur, gücünü ortaya koyabilirse, o zaman Ulusal Kongre bir çekim gücü olacaktır. Her kesim bunun içine girmekten kendini alıkoyamayacaktır. Çünkü genelde bölgede bir ulusal politika yürütülürken, Ulusal Kongre de bunun üst düzeyde bir temsili durumundayken, bu kurumun ve yürüttüğü politikanın dışında kalmak, dışarda kalan bütün güçlerin zorlanmalarını getirir ve kendilerini güçsüz bırakır.

Şu açıktır: Kürt sorunu sözkonusu olduğunda, genel gelişmeleri arkasına almadan yol almak mümkün değildir. Şimdi bu genel gelişmeleri temsil eden, Ulusal Kongre ve onun dayandığı güçtür. Yerel yaklaşımların sonuç getirmeyeceğini herkes görmek durumundadır. Yerel yaklaşımlarla sorunlara çözüm bulmak mümkün değildir. Böyleleri ancak kullanılabilirler veya kullanılma durumları ortaya çıkabilir ve zayıf kalırlar. Bu da onları etkili kılamaz. Bu nedenle etkili olmak isteyen bütün güçlerin zamanla durumu kavrayıp böyle bir kongre içerisine gireceğini söyleyebiliriz. Bu umudu taşımak gerekir.

Ulusal Kongre'ye özellikle Büyük Güney'deki güçler katılmadı. YNK biraz olumlu yaklaşmak ve böyle bir kongreyi olumlu görmekle birlikte, daha çok dış ilişkilerini dikkate olarak mesafeli durmak istedi ya da fiili olarak içine girmek istemedi. Ama çalışmalar gelişirse içine çekilmesi mümkündür. KDP'nin durumu tabii biraz daha farklıdır. KDP bu konuda tam bir aşiret politikası, bir yerel politika izlemektedir. Siyasal ilişkilere aşiret ilişkileri ve kafasıyla yaklaşmakta, feodal yaklaşımı esas almaktadır. Bunlar genelde bütün ulusal hareketi zorladığı gibi, kendisini de giderek olumsuz bir konuma doğru götürmektedir. Şu açıktır: Güney'de parçalanmış bir durum vardır. Bir tarafta KDP, bir tafta YNK, bir tarafta da en az onlar kadar siyasal gücü olan PKK vardır.

Kuşkusuz bu parçalanmışlık ulusların tarih sahnesine çıkış koşullarına ve misyonuna terstir. Uluslar feodal çitlerini kırıp yerellikleri aşarak ulus olmuşlardır. Uluslaşma böyle ortaya çıkmıştır. Şimdi 2000'li yıllara girerken görülüyor ki, hala feodal çitlerin korunarak ulusa hizmet edildiğini söylemek büyük bir geriliği ifade ediyor. Bu yönüyle o alanda da demokratik bir yaklaşım, yani yerel ve parçalı bir yaklaşım değil, belli bir politika çerçevesinde bütün siyasal güçlerin belirli bir ulusal demokrasi içinde çalışma yapabileceği, birbirlerine engel ve çit koymayacağı bir demokratik süreç gelişirse, bu güçler doğru rol oynayabilirler. Çünkü demokratikleşme, demokrasi süreci veya feodal çitlerin kırılması, ulusal ve halkın güçlenmesi anlamına gelmektedir. Ulusların güçlenmesi ne kadar demokratikleştiği ile doğru orantılı; feodal çitleri, engelleri, aşiret, beylik ve ağalık gibi geri ilişkileri yıkması ile orantılıdır. Bu, bilimin ortaya koyduğu ve hiç kimsenin itiraz edemeyeceği bir gerçektir.

Ancak şimdi Güney'de yaşanan durum bu değildir. Mevcut durum Güney'deki halkın zayıf kalmasına yol açıyor. Gerilikler ve feodal ilişkiler sürdükçe, ulusal bünye ve uluslaşma güçlenmiyor. Bu nedenle de muhataplarıyla güçlü bir taraf olarak karşılaşamıyorlar. Ulusal Kongre, nerede olursa olsun, bütün parçalardaki geri feodal ilişkileri, bütünleştiren değil de parçalayan tutumları bertaraf etmeyi, pozitif eleştiriler, müdahaleler ve telkinlerle bu tür engeller ve geriliklerin aşılmasını kendisi için önemli görevlerden biri olarak görmelidir. Bizim PKK olarak Güney'de istediğimiz şey demokrasidir. Böyle parçalı bir tutum değildir.

"Ulusal Kongre'ye özellikle Büyük Güney'deki güçler katılmadı. YNK biraz olumlu yaklaşmak ve böyle bir kongreyi olumlu görmekle birlikte, daha çok dış ilişkilerini dikkate olarak mesafeli durmak istedi ya da fiili olarak içine girmek istemedi. Ama çalışmalar gelişirse içine çekilmesi mümkündür. KDP'nin durumu tabii biraz daha farklıdır. KDP bu konuda tam bir aşiret politikası, bir yerel politika izlemektedir. Siyasal ilişkilere aşiret ilişkileri ve kafasıyla yaklaşmakta, feodal yaklaşımı esas almaktadır. Bunlar genelde bütün ulusal hareketi zorladığı gibi, kendisini de giderek olumsuz bir konuma doğru götürmektedir. Şu açıktır: Güney'de parçalanmış bir durum vardır. Bir tarafta KDP, bir tafta YNK, bir tarafta da en az onlar kadar siyasal gücü olan PKK vardır."

Burada bütün siyasal güçlerin ortak ulusal politika ile hem demokratik zemini geliştirmeleri, hem de bundan alacakları güçle muhataplarıyla ilişkilenmeleri ve sorunun çözümünü dayatmaları mümkündür ve bu başarılabilecek bir hedeftir. Bunun da belirtilmesinde fayda vardır.

Öte yandan, Ulusal Kongre'nin her parçada çözümü tıkayan ve engelleyen yaklaşımlara karşı mücadele etmesi gerekmektedir. Çeşitli çevreler tarafından kullanılan güçleri bundan vazgeçirmek, yine yalnız bölgede değil, uluslararası ilişkilerde de çözümü tıkayan ilişkileri veya etkenleri ortadan kaldırmak önemli görevlerden birisidir. Bunlar da tabii yapılması gereken çalışmalar içine alınmalıdır.

Sonuç itibarıyla şunlar söylenebilir: Bütün parçalardaki sorunun çözülmemesinin en temel etkeni, Kuzey Kürdistan'da sorunun çözülmemesiydi. Zaten Kuzey parçasının nüfus, coğrafya, siyasal mücadeledeki derinlik ve sosyal gelişmişlik itibarıyla bütün parçalara örnek olabilecek bir özelliği olduğunu herkes bilmektedir. Örneğin Araplar'da Mısır'ın durumu nasıl bütün Arap politikasını etkiliyorsa, Kürt gerçeği sözkonusu olduğunda da Kuzey parçası tüm Kürdistan'ı etkilemektedir. Bunlar doğruysa, o zaman şu anda Kuzey Kürdistan'da sorunu demokratik bir çerçevede çözüme götürmenin zeminleri ortaya çıkmıştır. Kuzey'de böyle bir çözümün imkanları vardır. Bu durum diğer parçalardaki çözümün de önünü açacaktır. Nitekim böyle olduğu için PKK stratejisini değiştirerek demokratik cumhuriyet temelinde ve demokratik mücadele yöntemleriyle çözümü önüne hedef olarak koymuştur.

Tabii bu kendiliğinden ortaya çıkmayacaktır. Bu süreç ancak Kürt halkının örgütlenmesiyle, dostlarının duyarlılığıyla, diğer parçalardaki Kürt halkının duyarlılığı ve çözüme destek olucu yaklaşımlarıyla geliştirilebilir. Bu açıdan Ulusal Kongre Kuzey'deki gelişmelere çok fazlasıyla duyarlı olmalı, tüm gücünü önemli oranda buraya seferber ederek çözüme katkı sunmalıdır. Bu konuda yapabileceği çok şey vardır. En başta en üst bir kurum olarak halkın bu mücadelesine büyük bir moral destek vermelidir. Bu stratejinin Kürt halkına çok şey kazandıracaktır. Bu yalnız Kuzey halkına değil, burada sorun çözülürse Ortadoğu'da soruna anahtar bulunmuş olacaktır. Kilide sokulan bu anahtar döndüğünde, bütün Kürdistan'daki çözüm kapıları açılacaktır. Böyle bir bilince ve yaklaşıma sahip olmak esastır. Bunun büyük heyecanını ve coşkusunu duymak ve bu temelde de pratikleşmesine çalışmak gerekmektedir.

Bir daha belirtelim: Üstte ve genel kalan bir kurum olmaktan çıkıp, örgütlenmesi ve planlamasıyla önceliklerini iyi tespit edip somutlaşabilirse, hedeflediği çözümleri geliştirmede önemli rol oynayabilir. Bütün ulusun dikkate aldığı bir kurum haline gelebilir. Özellikle uluslararası ve bölgesel dengeleri gözetir ve siyasal çalışmasını bu temelde yaparsa, kendisini pratikleştirebilir ve sonuç alabilir. Yaşanan tecrübeler ve siyasal birikimler temelinde, Ulusal Kongremizin doğru politikalar tespit edeceğine ve pratiğe geçireceğine inanıyoruz. Her alanda büyük bir gelişmeyi yaşayan 45-50 milyonluk halkın gücünü de arkasına aldığında, tespit edilen ulusal politikalar çerçevesinde başarılı olacağı ve tarihteki olumlu yerini alacağı kesindir.

Yıllarca kan kaybeden Doğu Timor canlanıyor

HASAN ÇINAR

Güneydoğu Asya'daki ekonomik krizinin yankılarının olacağı geçtiğimiz yıl da tartışılıyordu. Ancak bunun ne tür bir çalkantıya yol açacağı tam olarak kestirilemiyordu. Önceki yıl başlayan Asya'daki ekonomik krizin şokundan halen kurtulamayan Endonezya, Ağustos ayında tırmanan Doğu Timor krizi ile dünyanın siyasi gündemini de işgal etmmeye başladı. Endonezya, politik hataları ve halkları baskı cenderesinde tutmanın bedelini ağır ödedi. Bu bedeli bugün ödetenler ise yine kendisine müttefik gözüyle bakan ve ekonomik krizde de büyük payları bulunan ABD, İngiltere ve diğer Batılı ülkeler. TC'nin yıllarca "Misak-i Milli" ve "üniter devlet" diyerek Kürdistan'da en ufak özgürlük rüzgarlarını kanda bastırma eğilimini göstermesi gibi, Endonezya da "Bhinneka tunggal", yani "çoğulcu birlik" şiarıyla 200 milyon nüfuslu, Pasifik ile Hint okyanusları arasında sıkışmış koca bir coğrafyayı birarada tutmayı hedefliyordu. Tito'nun Balkanlar'da bir halklar mozaiği oluşturmak için harçadığı çabaya Cakarta rejimi girmedi veya girmek istemedi. Elbette Balkanların bugünkü durumuna bakıldığında, Tito'nun mirasına sahip çıkmayan haleflerinin de aynı hataya düştüğü görülecektir. Endonezya rejimi gibi davrandılar ve bir bölgeyi dağıttılar. Bu her iki örnek de hiçbir halkın baskı ve zulmü kabul etmeyeceğinin iyi bir kanıtı. Halkların birarada yaşaması bir mozaik ise bu mozaiği rengarenk çiçeklerle süslemek en iyi sanat olur. Gericilik ve ilkel milliyetçilik ise yıkımı getirdiği gibi sanattan da çok uzak kalır.

1998'deki Asya Krizi'ne kadar "Asya Kaplanları" arasında yer alan Endonezya, ekonomik refahın da etkisiyle gücünü küçücük adalarda toparlayıp insanları denetim altında tutabiliyordu. Ancak ekonomik kriz, iç siyasi coğrafyayı altüst etti. Ülkeyi 32 yıl boyunca bir diktatoryayla yöneten 78 yaşındaki Suharto, üniversitelilerin sarsan baskısı sonucu istifa etmek zorunda kaldı. Bu değişim uzun yılların baskı mekanizmasının bertarafı anlamını taşımıyordu. Köklü bir demokrasi ve insan haklarına saygı zaten amaçlanmıyordu. Çünkü kaygılar büyüktü ve ilkel milliyetçilik hakimdi ortama. Üstelik Suharto'nun tek hedefi azınlık halkların hizmetine hiçbir zaman sunulmayan ekonomik kalkınmaydı. Buna karşı çıkanlar barbarca baskılarla karşı karşıyaydı. Bu dönemden ençok da Doğu Timor etkilendi. Rejim karşıtı muhalefete hiçbir özgürlük sahası bırakılmadı. Yani tedbir mümkün olduğunca elde tutuluyordu. 1945'ten 1949'a kadar Hollandalılara karşı bağımsızlık mücadelesi veren Suharto, cumhuriyetin ilan edilmesinden sonra ordu içinde topladığı apoletlerden yararlanarak kurucu Devlet Başkanı Sukarno'yu devirdi ve yerine geçti. Bir daha da bu koltuktan inmedi. İktidarı ihlallerle geçen Suharto'nun geçen yılki istifasından sonra ülkede yapılan ilk demokratik seçimler, Yusuf Habibi'yi iktidara taşıdı. İşte herşey bu değişimden sonra başdöndüren bir hazlı gelişmeye başladı.

13 bin ada ve adacık, 300 etnik grup ve 365 dilden oluşan Endonezya'nın altını üstüne getiren bu değişim rüzgarı, en çarpıcı yansımasını Doğu Timor'da buldu. Suharto'nun enkazını kaldırmakla meşgul olan Habibi, bir yandın yıllarca sürdürülen katı politikadan uzaklaşarak Doğu Timor'da bağımsızlık referandumu vaad ederken, ülke içinde her an dirense hazır bekleyen öğrenci hereketlerini dizginleştirmeye, Sukarno'nun Doğu Timor'un ayrılmasına kesinlikle karşı çıkan kızı Megawati'nin muhalefet hareketine de belli güvence ve tavizler vermekle meşguldu.

Doğu Timor, 24 yıllık baskı ve zulmün ardından bağımsızlığını ilan etti. Endonezyo ordusu geri çekildi. Ancak sancılı bir dönemin muhasebesi henüz bitmiş değil.

Karizması kısa sürede öne çıkan Habibi'nin kişiliği, Doğu Timor'daki kanlı olaylardan sonra yeniden tartışılmaya başlandı. Bu sefer, "Habibi gerçekten de herşeye hekim mi?" sorusu soruluyordu. Temel kuşku şuydu: Habibi BM ve Doğu Timor'a her türlü güvence verirken, adadaki Endonezya askerlerinin gözleri önünde yaşam dolu bir coğrafyadan adeta çekirge sürüleri geçiyordu. Doğu Timor'da çekirge kılığında olanlar ise devlet yanlısı milislerdi ve geçtikleri yerden kısa süre sonra dumanlar yükseliyordu. Buralardaki can ve malın imha edilmekte olduğu hemen anlaşılıyordu. Bölgeden gelen gözlemcilerin anlatımları da bu yöndeydi. Bir yardım kuruluşu elemanı, geçtiğimiz günlerde yaptığı açıklamada, helikopterden gördüklerini ancak, "Dili'den doğuya doğru sistematik bir tahribat var. Büyük kentler ise yakılmış, şimdi ise köyler yanıyor" sözleriyle anlatabiliyordu.

Kaba yöntemler ters tepti

Endonezya, Doğu Timor'u bu aşamaya getirene kadar kaba yöntemlerle ulusal birliği sağlamaya çalıştı. Ekonomik refahtan halklara pay verilmediği gibi, üstelik bunlara ait yerüstü ve yeraltı zenginlikleri talan ediliyordu. Bu kaba milliyetçiliğin temelini aslında Sukarno attı. Çünkü Suharto'nun sonraki yıllarda halklara karşı baskı aracı olarak kullandığı Endonezya'da dini ve ideolojik grupların asimilasyonunu öngören "Pancasila" ideolojisinin sahibiydi. Bu ideoloji, en ufak bir çalkantı ile dağılma riski taşıyon Endonezya'nın üniter yapılanmasını korumayı öngörüyordu. Bunun sonucu olarak "Bahasa Indonesia" ismi altında ortak ve yeni bir "ulusal dil" geliştirildi, halklararası evlilikler ve iç göç ise teşvik ediliyordu. Cakarta rejimi, homojen bir toplum yaratmak için kendince en akıllı yöntemleri bulmuştu elbette. Tabii bunun er veya geç, halklar girdabına gireceği belliydi. Nitekim 800 bin nüfuslu Katolik ağırlıklı Doğu Timor'un son referandumla bağımsızlığını resmen kazanmasında da Endonezya yönetiminin halklar üzerindeki baskısı büyük etki yaptı.

Suharto, ne pahasına olursa olsun mantığıyla yaratmak istediği ekonomik gücü halklar için değil, halklara karşı kullanıyordu. Düviz rezervlerinin artmasıyla birlikte ABD başta olmak üzere Batı destekli militarizmi had safhaya tırmandırdı, ordunun yetkilerini artırdı, eski Doğu Bloku'nun karanlık istihbarat servislerini model alarak iç kamuoyuna karşı kullanılan istihbarat servisi mekanizması yarattı. Bunun da ötesinde toplumun bir bütün olarak askerleştirilmesini hedefledi. Suharto, devlete yönelik ayaklanmaları denetim altında tutmak istiyordu. 1998'deki ekonomik krizin rejimi çökertmesiyle birlikte, bu saltanatın da sonu geldi.

Aynı zamanda Asya ve Avustralya kıtaları arasında köprü rolü oynayan Endonezya, bugün kendi politik hataları sonucu hem refahı, hem de halkları kaybetmenin eşiğine geldi. Bölgenin kanayan yarası haline gelen Doğu Timor, BM'nin 30 Ağustos'ta gerçekleştirdiği ve sonuçlarını 4 Eylül'de açıkladığı referandumla bağımsızlığını resmen elde etti. Halkın yüzde 78.5'inin bağımsızlık istediği "Timor Lorosae" (Timor'un Doğan Güneşi), muhtemelen yine bu isim altında Kosova'dan önce Batılı güçlerin şemsiyesi altında bağımsız bir devlet unvanını alacak. Bu devletin ilk lideri Xanana Gusmao olacak. Ancak "Timor'un Doğan Güneşi" o güne kadar kan kaybetmeye devam edecek. Çünkü sayıları 50 bini aşan bağımsızlık karşıtı milisler, adada konuşlandırılan MB gücüne de savaş açmış bulunuyorlar. İçlerinde besledikleri kinle "BM intikam almak için Doğu Timor'u Endonezya'dan ayırdı" görüşündeler. Bu düşücenin sonucu olarak bağımsızlığı asla kabul etmeyeceklerini belirterek, en kötü durumda bile ancak Doğu Timor'un da ikiye bölünmesiyle talan kampanyasından vazgeçeceklerini savunuyorlar. Timor halkı sefalet içinde, Xanana Gusmao ve Jose Ramos Horta gibi liderleri ise sürgünde, ülkelerine dönecek günü bekliyor.

Doğu Timor'u bu kanlı döneme getiren tarihi de bir o kadar kan kokuyor. Portekizlilerin ilk kez 1520'de yerleştiği ve İspanyolların 1522'de ulaştığı Timor adasının doğu bölümü, 1613'te Felemenklilerin eline geçti. 1811-1816 yılları arasında İngiliz egemenliği altında kalan ada, Felemenkliler ve Portekizliler arasında yoğun bir rekabete sahne oldu. Sömürge sınırları 1859'da ve ancak 1914'te yürürlüğe giren 1893 tarihli antlaşmalarla belirlendi. İkinci Dünya Savaşı sırasında Timor'u Japon ordusu işgal etti. Doğu Timor ve Okussi çevresindeki topraklar, uzun süre Portekiz'in elinde kaldı. Portekiz'in 1974 yılındaki "Karanfil Devrimi"nden sonra geri çekildiği sömürgesi Doğu Timor, 1975'te Endonezya tarafından işgal, bir yıl sonra da ilhak edildi. Portekiz devrimi ve Doğu Timor'un sömürgelikten kurtularak bağımsızlığına kavuşma olasılığı Endonezya'yı rahatsız etti.

Sömürgecilikle başlayan isyan

Suharto, Endonezya'ya bağlanmayı reddeden Doğu Timor'un Bağımsızlığı için Ulusal Kurtuluş Cephesi'ne (Fretilin) karşı bir eyleme girişimesini isteyen generallerini yatıştırmada zorluk çekti. Kısa ve karışık bir iç savaştan sonra Fretilin, Doğu Timor'da 28 Kasım 1975 tarihinde bağımsızlık ilan etti. Doğu Timor'u 7 Aralık 1975 günü istila eden Endonezya birlikleri başkent Dili'yi işgal ettiler. Fretilin, buna yıllarca sürecek bir gerilla savaşıyla karşılık verdi. Zora dayalı bu istila, halka felaket getirdi; bastırma hareketleri ve kıtlık nedeniyle 1974'te 650 bin olan nüfus 1978'de 522 bine düştü. Büyük üstünlüğe karşın Cakarta ordusu direnişi bastıramadı. 13 Ağustos 1976'da Suharto, Doğu Timor'u ülkenin 27'nci eyaleti olarak ilan etti.

Rejime karşı artan iç eleştirilere rağmen, hükümet ve devlet tarafından desteklenen

Golkar partisi, 2 Mayıs 1977 seçimlerini kazandı. 1998'e kadar iktidarı elinde tutan Golkar'ın önemli bir özelliği var. Geçen yılki seçimlere kadar meclisteki 500 sandalyeden mutlak çoğunluk için yeten 299 sandalyeyi sahiplenen Golkar'a mensup milletvekillerinden 100'ü ise ordu mensubu olmak zorundaydı. Bunlar seçim yolu ile değil, Suharto tarafından atanıyordu. Öğrenci eylemlerinin bastırılmasında ordunun kullanılmasının temel nedenlerinden biri de siyaseti önemli ölçüde yönlendiren bu rolüydü.

Endonezya'nın Doğu Timor'u işgaline büyük tepki gösteren Birleşmiş Milletler, Timor'un Endonezya'ya ait olduğunu hiçbir zaman kabul etmedi. Endonezya ise Timor konusunun uluslararası platformlarda dile getirilmesine hiçbir zaman izin vermedi.

Doğu Timor'un cesaretli gençliği, direnişi 1980'li yılların sonlarına doğru yoğunlaştırırken, direnişin en büyük yükünü kadınlar çekti. Bu dönemde Katolik kilisesi de halkın yanında yer aldı. Bu mücadelede öne çıkan Rahip Carlos Filipe Ximines Belo'ya 1996 yılında Nobel Barış Ödülü verildi. Aynı yıl Belo ile birlikte Nobel Barış Ödülü verilen Jose Ramos Horta, CNRT hareketinin başkan yardımcısı olarak faaliyet yürütüyordu.

Gerilla hareketi FALINTIL'ın özgürlük savaşçıları ise Doğu Timor'da hep etkin oldular. Endonezya ordusunun yoğun operasyonlarına rağmen FALINTIL etkili bir gerilla gücü olarak kaldı. Xanana Gusmao'nun 1992 yılında tutuklanmasıyla, hareketin liderliğine Konis Santana getirildi. Santana direnişin diğer bölümleriyle hep bağlantılı oldu ve CNRM'nin Barış Planı'nı destekledi. Santana, 1998 yılının Mart ayında çatışmalarda yaşamını yitirince, yerine Tau Ruak geldi. Barış sürecinin yoğunlaşmasıyla FALINTIL ilan edilmemiş bir ateşkes süreci yaşamaya başladı. Ancak halkın gönlünde gerillanın yeri hiçbir zaman değişmedi.

Doğu Timor'un bağımsızlık referandumuna gelmesinde Portekiz de önemli rol oynadı. Eski sömürgesinin Endonezya tarafından işgal edilmesini gururuna yediremeyen Portekiz, yıllarca hem bağımsızlık hareketini destekledi, hem da Cakarta yönetimiyle diplomatik görüşmeler yaptı. Birleşmiş Milletler de zaten hiçbir zaman kabul etmediği Endonezya'nın işgaline rağmen Doğu Timor'un idaresini Portekiz'e vermişti. Ancak bu sadece fiiliyatta geçerliydi, pratikte ise hiçbir değeri yoktu. Portekiz ve BM'nin çabaları sonucu ilk kez Portekiz ve Endonezya arasında Doğu Timor'un statüsü ile ilgili olarak BM şemsiyesi altında görüşmeler başlatıldı. Görüşmelere Fretelin de davet edilmişti. Endonezya ve Fretelin arasındaki direkt görüşmeler ise 1994'te başladı. Fretelin, Endonezya'nın da adım atması ve esir aldığı lideri Gusmao'yu serbest bırakması halinde ateşkese hazır olduğunu bildirmişti. Ancak Cakarta'dan red yanıtı geldi.

Suharto'nun devrilişi ve bağımsızlık referandumuna kadarki sürece ise global altüst oluşlar, BM'nin girişimleri, ulusal kurtuluş savaşı ve diplomatik girişimlerle gelindi. Doğu Timor'un bağımsızlığını elde etmesi, sorunların çözüldüğü anlamına gelmiyor elbet. Şimdilik çokuluslu bir güçle ayakta tutulmaya çalışan adanın iktidarı, çelişkileri ve en önemlisi de bağımsızlık karşıtlarının yaratacağı tahribatın kapsamı henüz kestirilemiyor. Endonezya ordusu ise 15 bin askerini çekerek, adanın askeri kontrolünü 24 yıl sonra 27 Eylül'de BM gücüne teslim etti. Ordu tarafından beslenen ve halka saldırılan paramiliter güçlerin akibeti ise belirsiz. BM'nin 7 bin askerle bunlara karşı kısa sürede büyük başarılar elde edeceği tahmin edilmiyor. Askeri gözlemciler en az 25 bin askerlik gücün gerektiğini ve adanın hakimiyetinin tam sağlanmasının çok uzun bir süre alacağını söylüyorlar. Büyük sancılara karşın gelinen aşama Timor halkı için çok büyük bir başarı olarak nitelendirilebilir. Kahve adasının bu halkının, zulüm yapanları affedebilmesi için, yeni yeni tartışılmaya başlanan uluslararası savaş suçluları mahkemesinin biran önce kurulması ve suçluların yargılanması gerekiyor. Kanlı bir tarihin muhasebesi ancak böyle tamamlanabilir.

"Bu Sorunu Biz Yaratmadık"

PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaşın avukatlarından Aysel Tuğluk ile yapılan röportaj

"Tam çıkarken "bir şey söylemek istiyor musunuz?" dedi, Ben "yok" dedim, o an "Kürt halkı sizi seviyor ve arkanızda" demek istedim, ama söyleyemedim. Sonra çıktığımda tabii üzüldüm, keşke böyle bir şey söyleseydim. Vapura bindiğimizde, o şok halimi atlattığımda kendimi çok kötü hissettiğimi söyleyebilirim. Etkilendiğimi ve ağladığımı. Eve geldikten sonra tam bir duygusal bir şoktu yaşadığım. Üzüntü ve bir şey yapamamanın verdiği bir duyguydu galiba. Onu orada bırakıp gelmek, o koşullarda görmek çok zor ve hiç de hakettiği bir şey değildi."

- 15 Şubat günü PKK Genel Başkanının Türkiye'ye getirildiğini duyduğunuzda neler hissettiniz?

Aysel Tuğluk: Adliyeye giderken dolmuşun içerisinde radyoyu dinlerken duydum. Önce inanmak istemedim, her zamanki sıradan yalan haberlerden biridir diye değerlendirdim. Yine de içime bir kaygı dolmuştu. O psikolojiyle dolmuştan indim. Orada bulunan arkadaşlar doğru olduğunu söylediler. Ne için geldiğimi de unuttum ve adliyede biraz boş bir şekilde dolaştıktan sonra tekrar dolmuşa binip büroya geldim. Daha sonra avukat arkadaşlardan telefon geldi ve "büroya git" dediler. Oraya gittim ve bütün arkadaşların moralmen çok kötü olduklarını gördüm. O an hem çok kötü ve aynı zamanda çok etkileyici bir andı diyebilirim. Kendimi bir yere kıstırılmış veya sıkıştırılmış gibi hissettim, yani bir çaresizlik vardı hissettiğim duygular arasında.

Bu, o süreçten itibaren bütün hayatımızı etkiledi. Sonra avukatlar arasında Öcalan'a nasıl ulaşabiliriz, nasıl yardımcı olabiliriz noktasında tartışmalar başladı. O süreç gerçekten çok belirsiz, çok hazırlıksız yakalandığımız bir süreçti. Beklediğimiz bir şey olmadığı için hemen o anda ne yapmamız konusunda çözüm oluşmadı, böyle herkesin kafasına belirsizlik hakimdi.

Yaklaşık bir hafta boyunca avukat arkadaşlarla bir fikir alış-veriş süreci oldu. Nasıl bir çıkış yapabiliriz, nasıl müdahale edebiliriz? Tabii ilk çıkışın da çok güçlü olması, her boyutuyla düşünülmesi gerekiyordu. Çıkışı İstanbul Barosu kanalıyla yapabilir miyiz diye düşündük ve o çerçevede İstanbul Barosu ile birçok defa görüşmelerimiz oldu. Daha sonra onlar da bu anlamda bir görevlendirme yapabileceklerini söylediler. Fakat yine de bunu bizim yapmamız gerektiğini düşünüyorduk. Öyle bir sorumluluğumuzun olduğunun farkındaydık, ama açıkça söylemek gerekiyor ki çok da şüpheli bir durumdu. En son noktada genel görüş, bunun baro aracılığıyla değil de bizlerin yapması yönünde oldu. İşte Öcalan'ın ailesi ile görüşmeler oldu ve onların verdiği yetkiye dayanarak müracaat yapıldı.

Avukat arkadaşlarla müracaattan önceki tüm toplantılara katıldım. Baronun verdiği cevaptan sonra ani bir toplantı yapılıyor. O toplantıya özel bir sebepten dolayı katılamamıştım. Akşam MED-TV'yi izlerken ilk haber olarak onaltı avukatın müracaat ettiği yönünde bir haber yayınlandı ve isimler okunmaya başlandı. İlk isimler arasında ismimi göremedim o an çok kötü oldum, çok bozuldum, sanki üzerimdeki yükün daha da ağırlaştığını hissettim. Toplantıya katılmadığım için ismimi yazmadılar diye düşündüm. En son isim benim ismimdi. İsmi duyduktan sonra çok rahatladığımı ve böyle ayağa fırladığımı söyleyebilirim. Tabii o anda ailede büyük bir gerginlik başladı. Ama bunun bir yerde doğal olduğuna inanıyordum. Müthiş rahatladım, üzerimdeki ağır yükün hafiflediğini hissettim. Sonraki gün de arkadaşlarla birlikte olduğumuzda çaresizlik ve karamsar havanın arkadaşlarda da gitmiş olduğunu gördüm. İnsanlar biraz ilk günkü psikolojiyi kırmışlardı. Ondan sonra da görüşmelerin nasıl yapılacağı süreci başladı. İki arkadaşın ilk görüşe gitme yönünde kararı vardı.

- Tüm dünyaki Kürtler ayaklanmıştı TC'nin de büyük medya aracılığı ile saldırısı vardı, avukat çıkmayacağı yönünde psikolojik savaş yürütülüyordu. İlk avukatlar çıktığında devletin ve medyanın saldırısı başladı..

Aysel Tuğluk: Müracaattan sonra basında avukatlara yönelik çok büyük bir yaygara koparmaya başladı. Son derece çirkindi. Elbette ki hepimiz etkilendik, sonuçta bu devletin geleneğini, çok kötü şeyler de yaşayabileceğimizi biliyorduk, biraz kaygılıydık. Daha soğukkanlı olunması gerektiğini söyledim.

Ama ağır basan bu bir görev ve sorumluluktu! Bunu yerine getirdik. Sonuçları başka şekilde de olabilirdi, kötü şeyler de yaşayabilirdik. Ben kendi açımdan söyleyeyim, o boyutunu çok fazla düşünmedim. Arkadaşların görüşe gidip gelmeleri sonrasındaki ilk izlenimleri çok önemliydi tabii. Çünkü tam bir belirsizlik vardı. Yani Öcalan nasıl bir ortamda, durumu nasıl hiçbir şey bilmiyoruz. İlk görüşten gelen arkadaşların anlatımları psikolojik ve sağlık yönünde iyi olmadığıydı. Yine de kendinde olduğunu, sürece hakim olduğunu ifade etmişlerdi. En azından nerede ve nasıl olduğunun bilinmesi bizi rahatlatmıştı.

- Sayın Abdullah Öcalan ile daha önce tanışıklığınız var. Sizi 1970'lerin sonunda daha çocukken görmüş olmalı Görüşmede sizi soyadınızdan hatırlamış. Nasıl oluyor bu tanışıklığınız?

Aysel Tuğluk: Mahmut Şakar ve Hatice Korkut arkadaşların katıldığı bir görüşte avukatların isimleri kendisine iletilmiş. Orada soyismimden dolayı hatırlamış beni.

İlk kez Sayın Abdullah Öcalan 1979 yılında Elazığ'da bulunan evimize bir toplantı vesilesi ile gelmişti. O zaman tabii ben çok küçüktüm, Öcalan'ın konumunu falan da bilmiyordum. Ama abimin siyasi bir yönünün olduğunu biliyordum, en azından hissedebiliyordum, farklı bir yaşam tarzı vardı. Toplantının olduğu gün olağanüstü bir şeyin olduğu anlaşılıyordu. O gün abim çok daha hareketli idi. Bazı hazırlıklar filan yapılıyordu evde. Abim benim ve annemin misafirliğe gitmemiz için çok ısrar etti, biz de gittik. Akşam döndüğümüzde evde büyük bir kalabalığın, ayakkabıların dışarıya taşacak derecede çok olduğunu gördüm. Elazığ'daki evimiz bayağı büyüktü, kocaman bir salonu vardı. Bir toplantı yapılıyordu. O dönemde Abdullah Öcalan'ı masada oturuken, –hatta mikrofon da vardı– hatırlıyorum. Orada otururken gördüm, ama çok kısa görebildim. Benim içeri girmeme izin verilmedi. Onun dışında kendisini hatırlamıyorum. Ama zannedersem kendisi beni daha detaylı hatırlıyor. Giden arkadaşlara benim küçüklüğümü biraz tarif etmiş. "Zayıf esmer küçücük bir kızdı" filan demiş. "Oralarda dolaşan kara bir kız vardı, bu o mu?" diye sormuş. Ben de soyismimden dolayı o isim listesi verildiğinde hatırlayabileceğini düşünmüştüm, hatta evde konuşmalarımızda tahmin ediyorduk. Çevremizdeki insanlar da "seni ister" dediler. Çünkü birkaç yazısında bizim evden bahsediyor ve etkilendiği bir ev olduğunu söylüyordu.

- Hangi açıdan evinizden bahsediyordu?

Aysel Tuğluk: Yani o dönem çok sıkıntılı bir dönem. Çok fazla gidebilecek yer yok, ev bulunamıyor. O anlamda bu olanağın olmasından dolayı etkilendiği evlerden biri olarak değerlendiriyor. Annemin yaklaşımını da "çok iyi bir teyzeydi" diye bahsediyor bir yazısında, böyle duymuştum. Yani gerçekten o dönemde evin sunulması bakımından pek bir problem de yoktu, ailece rahattık. Biraz abimin yarattığı bir havaydı. Çok riskli bir dönemdi, özellikle Elazığ gibi bir yerde. Fakat bizim ailemizde tepkisel bir durum yoktu. Biraz anlıyorduk, özellikle abimin ve giden gelen arkadaşların yaklaşımı, etkisi çok fazla diye düşünüyorum. Aramızda artık böyle bir dostluk bağı işlendi. Oradaki o kadronun benim ileriki yaşamımda da çok etkisi oldu.

- O dönemden ve "abinizin arkadaşları"ndan hatırladığınız neler var?

Aysel Tuğluk: O zaman daha sekiz-dokuz yaşındaydım. O ortamdan biraz bahsedersek, ben o yaşamda genelde şunu söyleyebilirim: Yoldaşlık duygusunun çok güçlü olduğunu o zaman bile hissettim, çok etkilenmiştim. Paylaşım, sevgi bağları, ideolojik olarak birikim çok güçlüydü. Abimin veya çevresindeki insanların bir saniye bile boş olduğunu görmüyordum. Ya tartışırlar, ya kitap okurlardı. Çok birikimli bir kadroydu gerçekten. İnsanlara yaklaşımı çok güzeldi, çok paylaşımcıydılar. Mesala benim çok sıradan bir hastalığımda bile çok fazla ilginin yoğunlaştığını, bir çözüm arayışının olduğunu görürdüm. Ben o zaman bile nasıl olur bu kadar ağır sorumluluklar içerisinde böylesi bir şeyle ilgilenebiliyorlar diye düşünüyordum. Bütün insanlarla, halkla diyalog kurma anlamında, onların sorunlarını paylaşma ve çözüm üretme temelinde de bir yaklaşımları vardı, sıradan günlük basit sorunlarda bile... O yaklaşım tarzı beni çok etkilemişti. Şimdi insanları aslında çok fazla beğenmiyorum, bu, geçmişteki o kadroda gördüğüm özelliklerden kaynaklı. Onların biraz daha aşındığını, uzaklaşıldığını görüyorum. Bu da hemen bende çok olumsuz değerlendirmelere gidebiliyor.

Ben Öcalan'ı tabii o etkilenmenin dışında, yani üniversite sürecinde, yine daha sonraki süreçte hareketi, sorunu ve Öcalan'ı anlamaya çabaladım. Biraz da MED-TV'de Öcalan'ın konuşmaları daha da yakınlaştırdı, Onu daha iyi tanımamıza neden oldu. Öcalan bizim için çok uzak bir insan değildi, tanıdığımız bir insandı. Arkadaşlardan Mahmut'la Hatice'nin gittiği bir görüşte ismimi görünce "bu bizim arkadaşımızın kardeşi mi?" demiş, böylece "o da gelebilir" diye bahsetmiş. Küçüklüğümü anlatmış, tabii Mahmutlar o akşam geldiğinde bana söylediklerinden korkunç etkilendim. O anı bilmiyorum nasıl tarif edebilirim ki. Çok güzel bir şeydi benim için hatırlaması ve çağırması.

- Sizi çağırdığı ilk görüşe gittiniz...

Aysel Tuğluk: Daha sonraki görüşte gittim, gider gitmez Hasip arkadaş beni tanıttı, bir beş dakika filan ayakta bana baktı ve gülümsedi. Şöyle eliyle gösterdi "küçücüktün biz geldiğimizde" dedi. Ondan sonra teşekkür etti hemen akabinde, "buyrun oturun" dedi. Görüşme başladı. Ben daha öncesinde çok heyecanlıydım ve nasıl yapacağım diye kara kara düşünüyordum. Çünkü çok önemli bir görüşmeydi benim için, çok kaygılı bir şekilde gittim, uyuyamadım sabaha kadar. Zaten görüşe giderken, o an çok soğukkanlı olduğumu hissettim, görüş esnasında da soğukkanlıydım. Hiç yabancı birini gördüğümü zaten düşünmedim, yani tanıdığım bir insandı. Tabii orada çok önemli şeyler vardı ve süremiz de bir saatti. Dışarı ile bağlantısının tamamen kesik olduğu bir dönemdi. Genelde hemen arkadaşlar yargılama ile ilgili dışarıdaki gelişmelerle ilgili bilgi vermeye çalıştılar. Orada ilk söylediği şey bu davanın barış davası olacağıydı. Görüşme esnasında çok fazla yargılamanın teknik hukuki boyutuyla ilgilenmediğini gördüm, çok önemsemiyordu. Genelde gelişmeleri soruyordu ve "bu dava çözüm yolunda bir adım olabilir mi?" yönünde cevaplar arıyor, koşullarını tartışmaya çalışıyordu. Olayın daha çok siyasi boyutuyla ilgileniyordu. O dönem zaten seçimlerin olacağı bir dönemdi. Biraz HADEP'in konumu üzerinde tartışıldı, seçimleri önemli bulduğunu belirtmişti. Bizim tahminlerimizi sordu, tutturamadık hiçbirini.

- İlk görüşmenizdeki duygularınız nasıldı, çocukken görmeniz ve sonrasında?

Aysel Tuğluk: Ben ilk odaya girdiğimde sesini duydum önce. Sesini duyduğumda ürperdim tabii. Yani neredeyim diye. Girdikten sonra da çok soğukkanlı olduğumu hissettim. Kendime yönelik çok fazla bir şey düşünemedim, ne hissettim, ne duydum çok fazla anlıyamadım. Tabii ilk gördüğümde çok etkileyici bir insan olduğunu gerek konuşma tarzıyla, gerek duruşuyla hemen farkettim. Üzerimde etkileyici bir yönü oldu.

Görüş bittikten sonra tekrar ayağa kalktığında yine bana "çok küçücüktün" filan dedi, gülümsedi, iki defa böyle tekrarladı. O an bir şey söyleyemedim, şok hali vardı üzerimde. Kapıdan çıktıktan sonra başımdan sanki böyle buz gibi sular aktı. Gerçekten şok olmuş bir halim vardı, vapura bindiğimizde kendimi tutamadım, yani ağladım. Tabii tam çıkarken "bir şey söylemek istiyor musunuz?" dedi, o aşamada bana genelde kadınlarla ilgili mesajlarını iletti, ben o kısmı atladım. Kadınların barış eylemleri yapabileceğini söyledi, "bu anlamda mesajımı iletebilirsiniz" dedi. Bir de yanlış hatırlamıyorsam "Ortadoğu'daki okul ya da evlerimizin muhafaza edilmesini istiyorum. Onların korunması gerektiğini düşünüyorum" dedi. Bir de çocukların okuduğu okullardan bahsetti –zannedersem Avrupa'da–, "onların o eğitimlerine devam etmesi gerekir" dedi. Mesajları bittikten sonra işte bana "söylemek istediğiniz birşey var mı?" dedi. Ben "yok" dedim, o an "Kürt halkı sizi seviyor ve arkanızda" demek istedim, ama söyleyemedim. Sonra çıktığımda tabii üzüldüm, keşke böyle bir şey söyleseydim.

Vapura bindiğimizde, o şok halimi atlattığımda kendimi çok kötü hissettiğimi söyleyebilirim. Etkilendiğimi ve ağladığımı. Eve geldikten sonra tam bir duygusal bir şoktu yaşadığım. Üzüntü, bir şey yapamamanın verdiği bir duyguydu galiba. Onu orada bırakıp gelmek çok zor ve Onu o koşullarda görmek, hiç de hakettiği bir şey değildi. O sabaha kadar hiç uyumayamadım ve evdekiler de "ne oluyor?" falan dediler, böyle geçti.

- Duruşmalar sırasındaki gözlemlerinizi ve orada yaşadığınız duyguları anlatabilir misiniz?

Aysel Tuğluk: Kendisiyle görüştüğümüzde duruşmanın klasik bir yargılamanın dışına çıkacağını, bildiğimiz DGM yargılamalarının dışında bir tarzın işleyeceğini biliyorduk. O anlamda çevçeveyi duruşmalarda da oturttuğunu ve duruşmalarda gerçekleştirdiğini gördük. Sonuna kadar kendi cephesinde devam etti. Yargılanan bir insan konumunda değildi. Gerek duruşmalarda, gerek duruşma dışında müdahillerin kullandıkları dil ve üslup tarzı son derece kötüydü. Duruşmada şovenist dalgayı yıkmak için atılan adıma rağmen ırkçı, milliyetçi, şovenist bir hava hâlâ estirilmek isteniyordu. Bütün bunlara rağmen çok soğukkanlı davrandı. Kendi mesajlarını çok iyi iletti bence.

Mahkeme başkanının, müdahillerin ve avukatların da etkilendiğini düşünüyorum. Ama onların kendilerine yükledikleri bir misyon vardı ve onu yerine getirmeleri gerekiyordu. Bence onların da kafalarında bir çelişki yaşandı. İfade edilen çözüm modeli onları şaşırttı. Orası bir çözüm platformuna dönüşmüştü. Çok farklı bir yargılamaydı. Hayatımızda gördüğümüz en değişik mahkemeydi. Aslında sorunu bütün ayrıntılarıyla ortaya koymaya çalıştı.

Kürt cephesinden bir özeleştiri ve sorunun ortaya çıkış nedenlerini ortaya koymaya çalıştı. "Bu sorunu ben yaratmadım, Ankara'da önümde gördüm. Toplumsal bir yaradan kaynaklanan bir problemdir. PKK bu sorunun varlığını, sürdürdüğü mücadele ile şu anda gündeme getirmiş durumdadır. Böyle bir problem vardır ve çözülmesi gerekiyor, gelinen nokta budur" dedi; "bundan sonra ne yapabiliriz?" diye tartışmaya ve sorunu açmaya çalıştı. İşte orada Demokratik Cumhuriyet projesini koydu ve anlatmaya çalıştı. Çok fazla yaşanan sürece girmek istemedi, daha çok genel hatlarıyla ifade etti. Yoğunlaştığı konu bu sorunu nasıl çözebiliriz noktasıydı. Burası basına çok yansımadı; PKK'nin bu savaşı çok uzun yıllar sürdürebileceğini ve çok güçlü bir zemininin olduğunu söyledi. "Gerek Avrupa'da, gerekse ülke içinde çok rahatlıkla bu savaşı yürütebilir" dedi. İsyana baskıcı yaklaşımın çözüm olmadığını söyledi. "Belki PKK'yi bitirebilirsiniz, 29. isyanı bastırabilirsiniz ama bir 29 isyan daha yaşanır. Bu çözümsüzlükte ısrar ederseniz, onlarca Apo daha çıkar" dedi. Çözüm olmaması halinde yaşanacak sürecin, çok ağır olacağını ve her iki toplum açısından da çok büyük tahribatlar yaratacağını, çok açık ve samimi bir şekilde ifade etti. "Bunu çözersek, çözme yönünde adım atılırsa, olumlu bir noktaya götürmek için elimizden gelen çabayı harcayacağız" dedi. Kürtler'in inkarcı ve imhacı bir yaklaşımın dışına çıkılarak kültürel, siyasal haklarının tanınması ve güvence altına alınması gerektiğini belirtti.

Duruşmada Öcalan'nı "Demokratik Cumhuriyet" çözüm önerisi daha sonra çok çeşitli yorumlara da neden oldu. Medyada tartışıldı, anlaşılmak istenmedi. Bunun Kürt cephesindeki değerlendirmeleri önemliydi. Yeterince anlaşılmadığını gördük. Kendisine aktarıldığında, "Bunlar bizim yarattığımız mirasa konmak isteyen çevreler. Bir emek sarfetmeyen kesimlerdir ve inançsız insanlardır" dedi. Böyle bir bakışı çok tehlikeli bulduğunu ifade etti. "Gerek uluslararası konum, gerek ulusal konum itibariyle bu zor şartlar altında bir çözüm ortamı yaratmaya çalışıyoruz. Bunun çarpıtılması son derece üzücüdür" dedi. Bu anlayışları kınadığını ve son derece olumsuz bulduğunu söyledi. Bu çevrelere ilişkin olarak "Bizim savaşımıza da karşı çıkıyorlardı, barışımıza da karşı çıkıyorlar. Anlamak mümkün değil" dedi.

Kürt gerçekliğinde yeni insan tipini ortaya çıkartmak dünyanın en zor işidir

– Sayn Doğan Erbaş, Asrn Davasina avukat olarak katldnız. Bu süreci gözlemlerinizle özetleyebilir misiniz?

Doğan Erbaş: Aslında ben biraz daha geriden gelmek istiyorum. Çünkü Suriye'den çıkıştan itibaren gelinecek noktayı o zaman sınırlı bir arkadaş grubuyla yaptığımız değerlendirmelerde azçok tahmin etmiştik. O günlerde MED TV'de çok sık programlar yapılıyordu. Bu çıkışın nerede bitebileceği, bunun maddi sonuçlarının neler olabileceği üzerinde çok durmuştuk. Sürpriz olmadı, ama biraz şaşırtıcı oldu zamanlama açısından. Fakat şunun altını çizmek istiyorum; Suriye'den çıkışla beraber kapsamlı bir komplonun geliştiğini o zaman farketmiştik. Uluslararası koşulların da buna uygun olduğunu düşünerek bu komplonun daha da gelişeceği ve sürecin böyle biteceği şeklinde bir öngörümüz vardı. Tabii yine de çok şaşırdık, şok olduk.

**Türkiye'de yaşayan ve çevresindeki sorunlara az-çok duyarlı birisi için Abdullah Öcalan olgusu gerçekten son derece büyük bir olgu, son derece muazzam bir olgu. En basitinden Kürt gerçekliğini düşündüğümüzde, Türkiye'de iki-üç Kürdün biraraya gelmesinin bile zor olduğu bir gerçeklik içerisinde Abdullah Öcalan'ın yaklaşık 20 yıldır her anlamda sonuçları ile birlikte katlayarak yürüttüğü bir mücadelenin sırrı var. Bunun önemini ve nedenlerini O'nun kişiliğinde aramak gerektiği çok açıktır. Yani yaşananlar biliniyordu. Yazdığı kitaplar, onbinlerce sayfa tutan konuşmaları, başlıbaşına bir kütüphaneyi dolduracak kadar yazı üretmesi ve özellikle Kürt gerçekliğinden yeni bir insan tipini ortaya çıkarması dünyanın en zor işiydi. Bunu hissediyorduk, birebir ilişkilerimizde de görüyorduk. Yaşadığımız toplum gerçekliği açısından dünyada bulunabilecek en çarpık kişiliktir Kürt kişiliği ve bunun tarihsel, sosyal, siyasal nedenleri vardır. Abdullah Öcalan'ın bu gerçeklikten, bu insan tipinden yeni bir insan tipi yaratmak istemesi ve belli boyutlarıyla başarması da daha farklı bir yönü oluyor.

Abdullah Öcalan olgusunun ne kadar derinlikli, ne kadar büyük bir olgu olduğunu bu süreç de ortaya çıkarıyor. Özellikle reel-sosyalizmin çöküşünün dünyada yarattığı genel moral bozukluğu da düşünülürse, herhangi bir siyasal organizasyonu biçimlendirmek ne kadar zordu o anlaşılıyor, bu çok açıktı. Reel-sosyalizmin çökmesine, bütün yaşanan bu moral bozukluğuna rağmen O'nun yürüyüşüne daha da büyük adımlar katarak devam etmesi herkesi etkilediği gibi beni de çok etkiledi.

Ben onun özellikle başka mücadele alanlarından ziyade Kürtleri bu kadar değiştirmeye çalışmasını ve bunda başarılı olmasını bir türlü anlayamıyordum. Yani bunun sırrını çözmeye çalışıyordum. Bu bana en çarpıcı gelen yanıydı, hâlâ da bana en çarpıcı gelen yanıdır. Kürt kişiliğini değiştirmede, onu ayakları üzerine basan, düşünen, çözüm üreten, çevresini, sosyal ilişkilerini, bütün ilişkilerini dönüştürmeye çalışan bir insan tipi yaratmasını çok anlamlı buluyorum ve bana göre en önemli özelliği de bu.

Tabii kafamdaki bu olguya uyan bir kişinin Türkiye'ye getirilmiş olması, yakalanması hayatımı adeta allak bullak etmişti. Biraz önce dediğim gibi komplonun bu şekilde sürebileceğini öngörmemize rağmen, yine de önce inanmak istemedim, Türk basınının bir uydurması olarak değerlendirdim. Çünkü Türk basını bunu çok yapıyordu. Fakat görüntülerle birlikte verilince bunun doğru olduğunu, daha önce yaşanan asparagas türü bir haber olmadığını anlamıştık. Ve hatırlıyorum o günleri, insanlarda büyük bir moral bozukluğu vardı. Özellikle o uçakta söylediği ilk sözler yanlış yorumlanıyordu. Teslim olduğu, çözüldüğü şeklinde yorumlar da yapılıyordu. Fakat ben hiçbir zaman bunlara inanmadım. Muhtemelen bütünlüklü bir konuşmanın parçalarıdır diyordum. Ayrıca kendimle yalnız kaldığımda da düşüncelerimi zorluyordum ama sonuçta Abdullah Öcalan'ın böyle olmayacağını, bunun mümkün olmadığını, O'nun bir bildiğinin olduğunu hep düşünüyordum.

Bu psikoloji içinde avukatlar cephesindeki ilk çıkış geldi. Onu belirtmek gerekiyor bence, avukatların ilk çıkışı nasıl olmalıydı? İlk çıkışta yaşanan sorunlar gerek baroda, gerek bizim cephemizin içinde olmasına rağmen bizden ayrı da düşen başka arkadaşların konumu vs. bütün bunlar bence çok önemli. Özellikle ülkemizdeki hep yakındığımız genel Kürt aydını kategorisi içerisinde yer alan Kürt avukat tiplemesini açmak gerekli. Aslında buna değinmek gerekiyor, çünkü burada birçok şey somutlaşmıştı. Birkaç cümle ile bunu kısaca açmak istiyorum. Bu ayrı bir çalışma konusu olabilir, onun için kısaca değineceğim.

Bilindiği gibi DGM'ler kapsamında geniş bir Kürt yargılaması var. Özellikle Diyarbakır DGM'de ve ülkenin diğer DGM'lerinde bilhassa Kürtlerin yargılandığını biliyoruz. Dolayısıyla bu yargılamalarda avukatların rolünün önemini biliyoruz. Birçok açıdan Kürt avukatlar genel Kürt aydını profilinin içerisinde bir kategori olarak bence çok olumsuz bir pratik sergiliyorlardı. Yıllardır bu böyleydi. Kürt avukatlar bir türlü oynaması gereken rolü oynayamıyorlardı. Bunun nedenleri ve sonuçları ortada, ama Abdullah Öcalan'ın tarihsel rolü, ağırlığı, önemi düşünüldüğünde bu pratik biraz aşılacak diye düşünüyordum. Biraz daha farklı olabiliriz demiştim. Çünkü gerçekten Kürtleri her bakımdan etkileyen, hatta bırakalım Kürtleri bu ülkede yaşayan herkesi ilgilendiren önemli bir kişilik. Tanıdığım bazı Türk arkadaşlarla da sohbet ediyordum. Bazen Türk arkadaşların birçok Kürt arkadaşımızdan daha fazla Abdullah Öcalan'ın tarihsel rolünü görebildiklerini, değerlendirebildiklerini görüyorum. Kürt aydınlarının ve onun önemli bir kategorisi olan yaşadığımız savaş gerçekliği ve yargılama gerçekliği açısından çok önemli bir pozisyonu olan-olması gereken Kürt aydınlarının ve Kürt avukatlarının geleneksel dağınıklıklarını, zaaflarını bu davada kısmen de olsa giderebileceklerini düşünüyordum. Ama gelinen noktada bunun çok az başarıldığı kanısındayım. Her şey aslında daha fazla uygundu, ama nedenlerine burada girmeyeceğim. Birçok nedeni var, bir dağınıklık yaşadık. Yine de bütün bunlara rağmen ilk 16 arkadaşın çıkışı tarihseldi ve çok önemliydi.

O günleri hatırlarsak Türk basınında "bugün de Öcalan'ı savunan kimse çıkmadı," "bugün de çıkmadı, yarın süre doluyor," "çıkmazsa CMUK esaslarına göre avukat tayini yapılacak" falan deniliyordu. Müthiş bir psikolojik bombardıman altındaydık. Abdullah Öcalan'ı savunmaya kimsenin cesaret edemeyeceği şeklinde genel bir yargı oluşmuştu. Bu yargının oluşmasında tabii ki Türk basınının özel saldırgan şoven tavrını belirtmeye gerek yok. Ama toplumun hemen hemen bütün kesimlerinde de bu kanı vardı. O anlamda ilk 16 arkadaşın ortaya çıkması gerçekten cesaretliydi, ileriydeydi. O 16 kişiden birisi de bendim, bundan da ayrıca bir onur duyuyorum. Daha sonraki pratik ne olursa olsun çıkış önemliydi. Çıkış neden daha fazla sayıda insanla, ağırlıkta olmadığına değinmeyeceğim.

- Türk medyasnn estirdiği terör, avukatların hedef gösterilmesine, hatta tutuklanmalara kadar vardırldı Sizin ilk çkşa katlmanızdan ilk görüşe kadar geçen süre nasıld?

- Evet onu anlatmak gerekiyor. Tam bir belirsizlik yaşanıyordu. Aslında ilk görüşe gidip gelen arkadaşlar herkesle konuşmuyordu. Bazen anlatacak bir şeylerinin olmadığı kanısına varıyordum. Yaşadıklarını belki yorumlayamıyorlar diye düşünüyordum. Çok özel, çok birebir sohbetlerde ancak birkaç cümle anlatıyorlardı. Ne anlatacaklarını sanki bilemiyorlar gibiydi, anlatıp anlatmamak konusunda bir kararsızlık içerisindelerdi. Tabii bu ister istemez bir takım fısıltıların yayılmasına yol açıyordu, tam bir kaos haliydi. Her kafadan bir ses çıkıyordu. Tuhaf bir ruh hali. Benim gidişim altı-yedi gidişten sonra oldu, belki de daha fazla... Gitmeden önce avukatlar cephesinde de tam bir belirsizlik yaşanıyordu. Abdullah Öcalan'ın tecrit koşullarında olması ve baskılar doğal bir görüşün gerçekleşmesine fırsat vermiyordu. Arkadaşlar nelerle karşılaştığını, ne söylediğini fazla açmıyorlardı.

Türk basınında da "Abdullah Öcalan'ın çözüldüğü, itirafçılaşabileceği, pişmanlık yasasından yararlanmak istediği" şeklinde şeyler geçiyordu. Abdullah Öcalan'ın geçmişini düşündüğümüzde bunların olmasının imkansız olduğunu, mutlaka bir çıkış yapıp tarihsel rolünü oynamaya devam edeceğini farklı bir biçimde de olsa hep konuştum. Böyle bir psikolojide gitmek istediğimi belirttim.

Yalnız her gitme isteği kabul edilmiyordu. Sanki herkesin gitmesinde bir yarar olmadığı, özellikle bazı arkadaşların gitmesi gerektiği yönünde bir psikoloji vardı. Biraz özel bir çabayla ben gidebildim. Bunu yalnız ben yaşamadım, başka arkadaşlar da yaşadı. Orada görüleceklerin yanlış yorumlanacağını, anlaşılamayacağını veya giden arkadaşların da kafalarının karışık olduğunu düşünüyordum. Çok da önemsememiştim, ama gitmek için özel bir çaba sarfettiğimi söyleyebilirim. Bu psikoloji içerisinde bir görüşe gitme gündeme geldi. İlk görüşüm kesinleştikten iki gün sonra gittim. Cuma günü başvuru yapılmıştı, pazartesi günü gidecektik. O hafta sonu giden-gelen arkadaşlarla özel olarak görüşme isteği vardı bende. Bu görüşmenin çok önemli bir görüşme olduğunu söylememe gerek yok, benim açımdan çok önemliydi. Bütün hayatımın belki de en önemli anlarından birini yaşayacaktım. Biraz önce kısaca değinmeye çalıştım, 20. yüzyılın en büyük politikacısı, en büyük gerilla önderi... Tanımlamak gerçekten zor. Bütün yönleriyle belki ileride daha iyi anlaşılacak, ama 20. yüzyılın en etkili politik önderi diyebiliriz. Özellikle Kürt gerçekliğini düşündüğümüzde, böyle bir insanın ortaya çıkması gerçekten bir mucize gibi. 20 yıllık pratiği, yarattığı kurumlar, yarattığı kişilik, kültür vs. ortada, onu anlatmaya gerek yok.

Bütün bunların yaratılmasında son derece önemli bir rolü olan bir insanla karşılaşacaktım, bu benim için gerçekten bütün hayatım boyunca karşılaşabileceğim en ilginç olay ve en etkili an olacaktı. Bir de görüşmeyi benim açımdan daha anlamlı kılacak bir çalışma yapmak istiyordum. Çünkü şunu çok iyi biliyordum; uzun yıllar yalnız PKK hareketini değil, PKK hareketi ile birlikte özel olarak Abdullah Öcalan'ı da izliyordum. Bütün yönleri ile tanımaya çalışıyordum. Kişilik çözümlemeleri çok derinden etkilemişti beni. Kürt kişiliğini bu kadar ortaya çıkaran insan gerçekten çok önemliydi. Böyle bir insanın görüşmesinin de derinliği olacağını düşündüm ve bu görüşmede bir şeyler yapmak istiyordum.

Ben ısrarla hangi konulara ağırlık veriyor, nasıl bir hazırlık yapmamız gerekir konularında soruyordum. Basın taramasında veya görüşe giderken arkadaşlardan bazen bir konuya özel olarak önem verdiğini, bunun bütün yönleriyle araştırılmasını arkadaşlara söylediğini duyuyorduk, biliyorduk. Böyle bir hazırlık yapmak istedim, özel bir hazırlık yapmak istedim, fakat bir türlü yapamadım. Arkadaşlarla derinlikli konuşamadık, müthiş bir isteksizlik vardı, işte gelir görürsün tarzında. Bu koşullarda görüşe gittik. Gece görüşe giden arkadaşlarla birlikte kaldık. Şansımı orada denemek istedim yani son anda, son olarak nasıl bir hazırlık yapabilirim. Sen hangi konularda hazırlık yapıyorsun ben de diğer konuda hazırlık yapayım diye en azından bir görev bölümü yapalım istedim, fakat onu da yapamadık. İstediğim hazırlığı yapamadan görüşe gittim.

- Siz ilk görüşte neler hissettiniz. Nasl bir ortam vard?

- Bunu yani ilk karşılaşma anını hayatım boyunca unutmayacağım. Oraya gidene kadar ne diyeceğimi, güncel gelişmeleri de değerlendirmeye çalışıyordum, kendi açımdan şunu şunu sorarsa bunu anlatacağım şeklinde içimde yoğunlaşıyordum. Özellikle kendimce önem verdiğim bazı konulara yoğunlaşmak istiyordum. Bir de giden-gelen arkadaşların daha önceki görüşmelerinden aldığım izlenim; söylediklerinin çok iyi yazılmadığı. Çünkü söyledikleri gerçekten çok önemliydi, böyle bir dönemde söylediklerinin çok önemli olacağını bilmek gerekiyor. Bir de ben daha önceki konuşmalarını izliyordum, yazılarını falan okuyordum, gerçekten her cümlesinin bir diğerinin devamı olduğunu görüyordum. Yani öyle bir metin çıkıyor ki Abdullah Öcalan'ın konuşmalarında, birini çıkarsanız olmuyor. Böyle her cümle yerli yerinde kullanılmış. Dolayısıyla bu konuşmalarının da sözcüğü sözcüğüne aktarılması, yansıtılması gerekir. Arkadaşlarla fazla bir hazırlık yapamadım, ama hiç olmazsa tam yazarım diye kendimde böyle bir yöntem buldum sonuçta. Bu psikoloji içerisinde görüşmeye gittik.

Yan yana bulunan iki odalı bir mekanda görüşüyoruz. Önce bir odaya alınıyoruz, orada biraz bekletiliyoruz, birkaç dakika bekletildikten sonra Abdullah Öcalan görüşme yerine getiriliyor. Biz alınıyoruz odaya, daha sonra o getiriliyor, ama bekletildiğimiz odadaki bir camdan onun bekletildiği yeri görebiliyoruz. Ben, bizim bekletildiğimiz odadaki camdan bitişikte onun görüşme için bekletildiğini görmüştüm, yine bir camdan dolaştığını gördüm. Görüşmeye hazırlanıyordu. Orada gördüm, tabii tam göremedim. Fakat heyecanlanmam tam orada başladı. Büyük bir merak, büyük bir özlem diyebilirim. Daha sonra odaya alındık. Biz yerlerimize oturur oturmaz onun getirildiğini gördük. Arkamızdan dolaşarak karşımızda sürekli oturduğu sandalyeye gitti. Bize görevliler "oturun" dedi, ama biz oturmadık. Onun oturmasını bekledik, o yerine geçip "buyrun oturun" dedikten sonra oturduğumuzu hatırlıyorum.

Tabii birçok izlenim var o ilk görüşte. Gerçekten çok önemli. Gözlerine baktığımda aldığım ilk izlenim karşımızdaki insanın çok güçlü bir insan ve her şeye hakim olduğudur. Tüm görüşmelerde de bu izlenimi ediniyorum; bazen sanki tutuklu bir yerde değilmiş, o odanın dışındaymış gibi geliyor bana. Çünkü her şeyle o kadar çok ilgili ki, bir saat ya da iki saatlik görüşmeye dünyayı sığdırıyor. O kadar yüksek bir temposu var ki söylediğimizi hemen algılıyor, müthiş bir algılama gücü var. Zaten ben hem mesleki yaşamım, hem diğer yaşamım boyunca birçok insanla, aydınla, yazarla konuştum, birçok politik liderle birebir konuşma olanağı buldum. Ama şimdiye kadar hiçbir insanda bu kadar güçlü bir algılama yeteneği, güçlü bir zihin temposu olduğunu görmedim.

İlk izlenimim buydu. Bırakınız dünyayı yıkacak, yeniden yapacak böyle müthiş bir tempo, aktivite içerisinde. O hissediliyor, o gözlerinden okunuyor. İlk izlenimim buydu: Çok güçlü bir kişilik, her şeye hakim. Bulunduğu yere de, her şeye de hakim ve dediğim gibi tabii orada olmasını ilk başta insan yadırgıyor. Dışarıdaki yaşamını biliyoruz, bütün günlük yaşamını da az-çok biliyorduk. Yine okuduklarımızdan, duyduklarımızdan da biliyorduk. Günün yirmidört saatini dolu dolu yaşayan, aktivitesi çok yüksek olan bir insanı orada görmek insanı şaşırtıyor. Ama o şaşkınlık hemen atılıyor, çünkü çalışmaya başlıyor. Her görüşümde bu tekrarlanıyor, bir dakika bile boş geçmiyor, bir dakika bile.

Hemen görüşmeye başlıyor. "Buyrun oturun" diyor. Yeni gelen arkadaş varsa "siz galiba yeni geldiniz, kendinizi tanıtın" diyor. Diğer görüşmelerde arkadaşlar heyecandan olsa gerek yalnızca isimlerini söylemişler. Örneğin Ali Yılmaz arkadaş "Ali" demiş, "soyadınız" demiş ve nereli olduğunu soruyor. Buna özellikle önem veriyor. Buna önem vermesini anlıyorum, çünkü daha önceki çözümlemelerinde de Kürt insan tipinde bölgeler önemlidir. Oraya ilişkin belki özel bir şeyler söyleyecektir, o anlamda nereli olduğunu da soruyor. Arkadaşlar bazen bu konuda -heyecandan veya panikten olabilir- yalnızca ismini söylemiş ya da ismini ve soy ismini söylemiş, nereli olduğunu söylememişti. Tabii aslında bu daha önce giden arkadaşlardan da kaynaklanıyor. Oysa daha önce giden arkadaşlar ilkin böyle bir tanışma bölümünün olduğunu söyleselerdi daha iyi olurdu, bu şaşkınlık yaşanmazdı. Bu kısa tanışmadan sonra hemen başlıyor. "Evet buyrun, hemen başlayalım" diyor. Hemen dışarıdaki hava çeşitli açılardan kendisine anlatılıyor. O, bu arada yorumluyor ve anlatan arkadaşlar da kendi kişisel yorumunu söylüyor. Aldığım ilk izlenim çok güçlü bir insan olması; ikincisi de insanı müthiş rahatlatan tarzı. Siz böyle ne kadar tedirgin de olsanız, acaba bunu nasıl söylesem diye duygu yoğunlaşmasını da yaşasanız; gözleriyle, ses tonuyla sizi müthiş rahatlatıyor. Sizinle hemen direkt diyalog kurabiliyor. Böyle güçlü bir kişilik, yani çok büyük toplulukları önderlik etmiş büyük bir diplomat. O gözle bakarsanız sonuçta sıradan birisiniz onun açısından, ama size çok önem ve değer veriyor, hemen rahatlatıyor. Öyle müthiş bir diyalog seansı oluyor ki, ister istemez ona cevap vermek zorunda kalıyorsunuz. Müthiş bir rahatlık var, gerginlik falan kalkıyor, ilk cümleden sonra büyük bir rahatlıkla sohbet gelişiyor.

İkinci etkilendiğim yanı buydu. Birebir diyalog kurmada ve insanların içini dökmede, insanların dünyasını, yorumlarını anlatmada son derece rahat bir ortam sağlamasıydı. Bir diğer özelliği çok müthiş bir temposunun olması. Bu beni gerçekten şaşırttı, hâlâ da şaşırıyorum. Yani sonuçta bir insan karşımızdaki, ete kemiğe bürünmüş bir insan. Ama bu tempoyu bütün bu tecrit koşullarına rağmen -tecrit koşullarını da ayrıca anlatmak gerekiyor- kendisini nasıl koruduğuna gerçekten hâlâ şaşırıyorum. Ve "hemen çalışmaya başlayalım" diyor. "Zamanımız başlamıştır" diyor. İşte Türkiye'deki güncel gelişmelerden, bunların tarihsel arka planından, çeşitli yazarların kişisel yorumlarından, dünya basınının yorumlarından, dünyadaki politik gelişmelerden; bütün bir ulusal ve uluslararası basın, kamuoyu ve yorumlara kadar çok geniş bir alanı, çok geniş konuları iki saat içerisinde hem alıyor, hem yorumluyor, hem sonuçlara bağlıyor. Gelişmeleri birbirleriyle, kendisinin konumu ile ilişkilendiriyor. Bu temposunu görünce biraz geçmişini anlıyorum, mücadelesini nasıl bu hale getirdiğini, nasıl böyle başarıya imza attığını biraz daha anlıyorum. Bu temposunu bu koşullarda koruduğuna göre, özgür koşullarda kimbilir ne yapıyordu diyorum. Üçüncü beni etkileyen özelliği de yüksek kapasitesi; her görüşte bunu anlıyorum. Ayrıca yüksek temposu doğrusu bize de yansıyor. Bütün arkadaşlara yansıyor. O tempoya cevap vermek zorunda hissediyorsun kendini. Çünkü çok zor koşullarda gerçekleşen çok değerli bir zaman... Onun o yüksek temposunu görünce etkilenmemek mümkün değil. Dolayısıyla sen kendi temponu da ona göre ayarlamak zorunda kalıyorsun. Bazen kendime gülüyorum. Doğrusu, diğer arkadaşlara da söylemiştim; orada bile bizi değiştiriyor, yönlendiriyor, dönüşüme uğratıyor. Bir avukat-müvekkil görüşmesini aşarak daha önceki tarihsel rolünü farklı bir platformda da olsa sürdürüyor diyorum.

- Bu temposu İmralida yaplan duruşmalara da yansdı Türk devleti önce duruşmaların tamamnıcanlıyaynlayacaktı Ama çok az bir bölümünü o da zoraki gösteriyordu. Ve duruşmalara katlan gazetecilerin yorumu da Başkan'n her şeye hakim olduğu ve mahkemeyi pek de umur-

samadğıyönündeydi.

- Evet, şimdi zaten onu söyleyecektim. Görüşmeye geçeceğim, duruşmanın ilk günü, o en önemli gün aslında hepimizi şaşırtan gün; Onun'la defalarca görüşen avukatlar da dahil hepimizi şaşırtan o ilk günün akşamında kaldığımız otele bir Alman televizyoncu gelmişti. Onun yorumunu hiç unutmuyorum. Alman televizyoncu daha önce Bekaa'da kendisiyle görüştüğünü söylemişti. Duruşmanın o bölümüne girerken, "kendimi birden Bekaa'daki Abdullah Öcalan ile karşı karşıya geldiğimi hissediyorum" demişti. O önemliydi, anlamlıydı. Yüksek tempo demiştim, dördüncü bir özellik de olaylar ve olgular arasında bir bütünlük sağlıyor. Bu müthiş! Hiçbir şeyin bir şeyle bağlantısız olmayacağını, her şeyin birbiriyle birlikte yorumlanması gerektiğini söylüyor. İlginç bir örnek vereceğim: Benim ilk gidişte yaptığım bir yorumu, en son gidişte bana hatırlattı. Ben çok şaşırdım. "Sen o zaman öyle demiştin ama değil mi?" dedi. Aradan bir buçuk ay geçmişti. O kadar yoğun bir tempo içerisinde, yani duruşmalar oldu, savunma oldu, kamuoyu vs. tartışmaları dünyada olup biten her şey tartışılıyor ve birçok avukat arkadaş da gidip geliyor. Buna rağmen benim o yorumumu bana hatırlatması gerçekten çok ilginç geldi. Bu kadar büyük bir hafıza, bu kadar büyük veriyi nasıl birarada tutabilir? Gerçekten çok etkilendim. Yani unutmuyor, asla unutmuyor, hiçbir şeyi unutmuyor, her şeyi hatırlıyor ve hatırlatıyor size.

Son günlerde sık ve değişik arkadaşlarla gitmeye başladım. Doğrusu hâlâ da anlamakta güçlük çekiyorum; her arkadaşın görüşünü dinliyor, her arkadaşa önem veriyor. Onun'la aslında bir tartışma düzeyini yakalayamıyoruz, Onun dünyasına giremiyoruz diyebilirim. Ama O bizi böyle adım adım kendi düzeyine çıkarmaya çalışıyor. Onu hissetmemek mümkün değil. Hatta bazen o görüşmelerde bizim bu yapımız karşısında çok derinden üzüldüğünü düşünüyorum.

- Siz de duruşmalara katıldınız. Duruşma öncesi görüşmeler ve duruşmalar hem sizin açınızdan, hem de Başkan APO açısından nasıl geçti?

- Görüşmeler konusunu bitimeden önce duruşma öncesindeki görüşmeleri, duruşmaya, duruşma esnasındaki duruşunu, mesajlarını, kararın verilmesinden sonraki değerlendirmelerini ve bundan sonraki süreci anlatacağım.

Duruşmadan önce görüşmeler kapsamı altında aslında şu belirtilebilir; duruşmadan birkaç gün önce gitmiştim yine. Avukatlardan bazıları DGM davalarındaki klasik bir sanık gibi ele alıyorlardı. Örneğin sorgusunun hangi bölümlerini kabul edelim, hangisini inkar edelim gibi sorular soruyorlardı. Ben bile çıldıracak gibi olmama rağmen O'nun ne kadar soğukkanlı, ne kadar rahat yaklaştığını ve o arkadaşları ikna edebilmek için ne kadar çabaladığını görüyordum. Hem üzülüyor, hem de seviniyordum, nasıl bu kadar rahat olabiliyor diye.

Kendi kişisel yorumum şu: Herhangi bir yargılama değil, sorgusu farklı, savunması farklı, duruşu farklı. Tamamen farklı. Bunu herhangi bir dava gibi ele almıyor zaten. Kürt sorununun kazandığı boyut, bir kördüğüm haline geldiği, her iki taraf açısından da geleneksel yöntemlerle yaklaşıldığından sorunun çözülemeyeceği, aksine her iki halk için de yaşanan sayısız acılara daha kanlı, daha büyük boyutlarda acıların yaşanacağını, kendisinin bu kördüğümü çözecek yapıda, güçte ve potansiyelde olduğunu belirtiyor. Çözecek güçte olduğunu bütün zerreleriyle hissediyor insan. *"Çözüm denildiğinde çok büyük projeleri olduğunu anlıyor insan. Bazen şöyle düşünüyorum; böyle bir sorunu çözmekle beraber aslında belki Türkiye'yi yönetebileceğini, hatta Birleşmiş Milletler'i yönetebilecek yapıda bir insan olduğunu biliyorum. Böyle bir potansiyeli taşıyor. İçinde çok hareketlilik var, çok yoğunluk var.*

Özellikle "çözüme ilişkin projelerim var" dediğinde tarifsiz bir sevinç içinde olduğu hemen seziliyor. Bu konuşmasına da, hareketlerine de, gözlerine de yansıyor, her şeyine yansıyor. Dediğim gibi avukat arkadaşların klasik dava yaklaşımlarıyla karşılaştırdığında insan üzülüyor tabii. Çok trajik bir sahne o. Duruşma hazırlığı da böyle geçmişti. Savunmayı tipik bir cevap verme biçiminde ele almadı. Davanın o yanıyla hiç ilgili değildi. Hukuksal açıdan ne söylemem gerekir, usulyöntem konusuyla ilgilenmiyordu, çünkü çok açıktı bu. Şimdi daha iyi anlaşılıyor. Hukuksal karar yerine hukuksal karardan sonra gelecek politik yansımanın daha önemli olduğunu her zaman söylüyordu. Bazı avukat arkadaşlarımız maalesef bunu geç anladılar, bazıları hiç anlamadı ve bunun üzerine ayrılanlar oldu.

Duruşmadaki tavrına geçmeden önce genel bir gözlemimi aktaracağım. Duruşmalardan önce bize söylediği şeylerin hepsini duruşmalarda gerçekleştirdi. Duruşmalara gerçekten hakimdi. O koşullarda yaratılan medyayı ve oluşturulan şoven havayı, duruşma salonundaki durumu, müdahil avukatların iğrenç saldırılarını, bizim avukat cephesinden de biraz işlevsiz kaldığımızı biliyoruz. Adeta yalnız kalmıştı. Yalnız olmasına ve bütün bu yoğun bombardımana rağmen gerçekten duruşma havasına başından sonuna kadar hakimdi ve götürdü. Bu O'nun duruşmalardaki davranışlarına da yansıyordu. Oturmasına, kalkmasına, davranışlarına yansıyordu. Heyecansızdı. Örneğin bu, benim dikkatimi çekmişti. Doğrusu yazısındaki savunma açısından söylüyorum. İçinde bulunduğu koşullar nedeniyle sistematiğinin aynı zamanda sözlü anlatıma bu kadar yansıyacağını beklemiyordum. Fakat sözlü savunmasının da aynı yazılı olduğu gibi önce bir sistematiğini başlıklar biçiminde koydu. Şunlara şunlara uyacağım dedi ve ben başından sonuna kadar dikkatlice izledim, milim kadar şaşmadı. Koyduğu şeye aynen uydu. Hiç tekrara düşmeden, hiç ayrıntıya kaçmadan, konu bütünlüğünü yitirmeden aktardı. Yazıdaki sistematik, sözlü savunmasındaki sistematiğe de yansıdı. Duruşmanın başından sonuna kadar böyleydi ve müdahillerle müdahil avukatlarını da şaşırttı.

- Duruşmanın ilk günü oldukça önemliydi....

- Tabii ilk gün çok önemliydi. Aslında ilk gün ne yapacağını bize söylemişti, fakat duruşma henüz başlamadan söz alacağını bize söylememişti. Biz de bilmiyorduk. Duruşma başlamadan, henüz hiç işleme girilmeden söz aldı. Ne diyeceğini hepimiz merakla bekledik. Kendisine daha sonra sorma fırsatını da bulamadık; o anda mı karar verdi, yoksa başından beri böyle bir planı var mıydı? Bunu da bilmiyorum. Ama net hatırlıyorum; duruşma salonu altüst olmuş, havası değişmiş ve kimse ne diyeceğini bilemiyordu. Hiçbir baskı ve işkence görmediğini ve yaşananlardan dolayı özür dilediğini söyleyen o beyanları hepimizi, mahkeme heyetini, müdahilleri, avukatları ve basını şaşırtmıştı. Herkeste bir kıpırdanma oldu.

O günün sonrasında basındaki yansımaları hatırlıyoruz. O anda biz durumumuzun fiziksel koşulları gereği haberleri izleyememiştik. Diğer günkü basındaki haberleri görmüştüm. Yansımalar beklendiği gibi olmadı, "kahraman bu muymuş?" gibi başlıklar vardı. Fakat bir gün sonra bunların değiştiğini, "ya bu adam düpedüz politika yapıyor", "düpedüz tehlike diyor", "hiç de öyle teslim olmuş bir adam değil", "herkesi yanıltıyor, bizi de yanıltıyor" gibi değerlendirmeler vardı. İlginçti. O duruşma salonunda olup bu konuşmasından etkilenmemek mümkün değildi. Bunu tarafsız yorumcular da söylemişlerdi, hem ses tonuyla, hem sunuş ve konuşmasının biçimiyle Kürt sorununun çözümünde ne kadar samimi olduğunu anlamamak mümkün değildi. Bizi buna yoğunlaştırdığını, yaşanan bütün acıların artık son bulması gerektiğini, hatta bunda -tarih belki daha iyi gösterecek- bir özeleştiri yaptığını da söyleyebiliriz. Özellikle sivillere yönelik eylemlerin vehametini, bunların yaşanmaması gerektiği, ama özellikle '96'dan sonra bu konuda bir iyileşme de yaşandığını, bunda kendisinin rolünün çok önemli olduğunu döne döne söyledi. O bakımdan samimiyetini de ortaya koyuyordu.

İki örnek daha vereceğim: Ne kadar samimi olduğunu taraflı-tarafsız herkesin anlamaması mümkün değildi. "Sivillere yönelik eylemler oldu, doğrudur" dedi, bu da şu şu nedenlerden kaynaklanıyor dedi. Çünkü gerçekliği de aslında orada biraz ortaya koydu. Orayı bir eleştiri-özeleştiri platformu haline getirdi. Avare-asi çete tarzı diye bir deyim kullandı, bunun yolaçtığı sonuçlar olduğunu ve kendisinin bunları aşmada ne kadar önemli rol oynadığını, bunun için hayatını ortaya koyduğunu ve '96'dan sonra bu tür eylemlerin azalmasında da kendisinin doğrudan etkisi olduğunu söyledi. Bu O'nun ne kadar samimi olduğunu gösteriyordu. Bununla ilgili vereceğim diğer örnek de uyuşturucu ve ilgili sorulara verdiği yanıtlardı. O da çok önemliydi. Yıllardır Türk basınında bir veri olarak kabul edilir; PKK'nin ciddi bir uyuşturucu ticareti yaptığı, hatta daha da ileri gidilerek PKK'nin asıl geliri-nin uyuşturucu olduğu söyleniyordu. Bu iddiana mede de vardı. Buna ilişkin soru yöneltildiğinde çok samimi ve içtenlikli cevap verdi. Samimi olduğunu gösteren tarzı burada da görüldü. Şöyle yanıt verdi: *"Bizim uyuşturucu ticareti yapmamız mümkün değildir. Ben uyuşturucuya ahlaki bir sorun olarak yaklaşıyorum. Kendi çevremde sigara içilmesini dahi hoş karşılayan bir insan değilim. Ama şu da olmamıştır diyemem; bizim yapımız içinde bu kullanan birtakım insanların bu yollarla paralar kazandıklarını duydum, böyle şeyler olmuştur."* Hatta bir örnek verdi. İran'da bulunan bir sorumlularının uyuşturucu ticareti yapanlardan pay alacağı şeklinde bir öneri değil, bir düşüncesi olduğunu duyuyor. Bunun üzerine çok kızdığını, bunu düşünmenin bile insanlık dışı bir şey olduğunu söyledi. Yani bütün fotoğrafı tam verdi, dolayısıyla mahkeme heyeti de şaşırdı. "Hayır bizim uyuşturucuyla hiçbir işimiz yok" diyebilirdi, ama bu yeterli olmazdı. Örneği vermesi O'nun ne kadar içten ve samimi olduğunu ortaya koyuyordu. Bu, aslında mahkemenin başından sonuna kadar devam etti. Mahkeme başkanının bile ondan etkilendiğini düşünüyorum. Bu derin gücün sorunu gerçekten çözmedeki isteğinin, yoğunlaşmasının buraya da yansıdığını çok rahat söyleyebilirim.

Bir diğer durum, bizim katıldığımız duruşmada da olmuştu. Müdahil avukatları O'nun böyle belki askeri yönleri olan, ama çok geniş tarih bilgisinin olmadığını düşünüyorlardı ki, öyle sorular sordular. Ama sordukları her soruya ayrıntılı yanıt almaları ve O'nun her yanıtı bir yere oturtması onları da şaşırtmıştı. O konuda da müthiş bir etkileme yarattığını söyleyebiliriz. Bir diğer önemli durum duruşmalarla ilgili. Duruşmada söyledikleri bazı sözlerin -biz oradaydık ve ne dediğini biliyorduk- Türk basını tarafından çarpıtıldığını görüyorduk, yanlış anlamalara yolaçacak şekilde veriliyordu. Bir görüşmede kendisine siz şöyle şöyle dediniz, ama galiba anlaşılmadı dedim. "Evet, onu düzelteceğim" dedi ve sonraki gün düzeltti. Bu da aslında görüşmelere ilişkin başka bir bildiri olabilir. Sonuçta biraz avukatın dünyası içerisinde hiçbir önemimiz yok, ama bizim önerilerimizi bile ne kadar ciddiye aldığını gösteriyordu.

Şöyle demişti: düşünce özgürlüğü vardır." Kürtçe yayınların olduğundan sözetti. "Böyle bir özgürlük var, ben bunlarda niye ısrar edeyim?" tarzında bir şeyler söylemişti. Aslında tabii oradaki cümleleri de hatırlıyorum. Özal döneminde yaşanan bir serbestlik, dil üzerindeki yasakları düzenleyen bir yasanın kaldırılmasıyla birlikte göreceli bir özgürlük ortamının olduğunu, fakat çok belirgin cümlelerle ifade etmediği için özellikle Çiller-Güreş döneminden sonra konseptin değiştiğini ve bunun devam ettirilemediğini söylemişti. Oradaki bağlantıyı belki o an için tam ifade edememişti, ama hem önce söylediklerini, hem sonra söylediklerini biraraya getirince ne demek istediğini anlamıştım. Duruşma günlerindeki aralardan birinde kendisiyle görüşünce bu hususu dile getirdim. İlgi gösterdi. "Öyle mi?" dedi, "düzelteceğim." Ondan sonra aynen şunu söyledi: "Basın bu konuda benim Türkiye'de düşünce özgürlüğü olduğunu söylediğimi yazıyor" şeklinde başladı ve birkaç cümleyle düzeltti. Bir diğer çarpıtma konusu, "devlete hizmet etmeye hazırım" sözleriydi. Bunun etrafında çok fırtınalar koparıldı. Sol çevrelerin de eleştirileri oldu. Çok yanlış anlaşıldı. Aslında söylemek istediği şuydu: Devletin dönüşmesi ve yeni bir siyasal güce bürünmesi gerekti-ği. Demokratik cumhuriyet terimini orada kullandı. Her şeyin yenilenmesi, siyasal yapılanmanın değişmesi, yasal ve anayasal değişikliklerin yapılması, Kürt sorununun bu kapsamda çözümlenmesi gerektiği, böyle dönüşen bir devlet olursa bu dönüşme çabalarına kendi cephesinden hizmet edeceğini ve bu anlamda devlete hizmet etmeye hazır olduğunu söyledi. Tabii bunlar söylenmeyince tek başına o cümle yanlış anlaşılmalara yol açtı. Onu da son duruşmada düzeltti. Biz yazmaya çalışıyorduk, fakat konuşma hızlı olduğu için tamamını yazamıyorduk.

Bence önemle üzerinde durulması gereken bir diğer nokta da kendisiyle yapılan görüşmelerde de, duruşma salonunda da, savunmasında da özellikle söylediği şuydu: "Mevcut veriler açısından yapılması gereken budur. Ha bu sonuç alır mı almaz mı onu ben de bilmiyorum, ama sonuç almak için zorluyorum. Bütün gücümle zorluyorum. Gerçeklik açısından doğru olan budur. Bu sonuç almazsa ne olur? Sonuç almazsa çok fazla bir şey kaybetmeyiz, aksine bundan sonra savaşma gerekçemiz daha fazla haklı bulunur. Hem ulusal, hem uluslararası alanda konumumuz daha iyi anlaşılır." Genel bir iyimserlik havası içerisinde olduğu söyleniyor. Aslında bu da çok doğru değil. Döne döne üzerinde durduğu bu yine. Bunun böyle olması gerektiği için böyle söylüyorum. Ama bunun gerçekten nasıl olacağını hiçbirimiz bilmiyoruz. Dolayısıyla bir iyimserlikten ziyade bir gerçekçilik içerisinde olduğu söylenebilir. Hatta biraz gerçeklikten ders çıkarma ve bunu kazanca dönüştürme. Mevcut realiteyi, olguları yorumlayarak böyle söylüyor, ama realite değişirse her şey değişir. Bunun bir ilk adım, iç ve dış dengeler açısından zorunlu olduğunu söylüyor.

Demokratik cumhuriyetin bir model olabileceğini söyledi. En son "Demokratik cumhuriyet bütün kurum ve kurallarıyla işletilirse bir kördüğüm haline gelmiş, farklı kilitlerle kapatılmış bir kapı var ve bunu açmak gerekiyor" diyor. Geleneksel Kürt politikacılarının da sürekli kullanıldıklarını dile getirerek bunun değişmeyeceğini ve kendisinin bundan önceki önderler gibi kullanılmayacağının anlaşılması üzerine bu kontrolün başlatıldığını ve devam ettiğini söyledi. Bu kapsamda dünyanın diğer ülkelerinde bu tip sorunlar nasıl çözümlenmişse burada da bu tür formüller bulunacağını ve demokratik cumhuriyetin de bu noktada bir formül olduğunu ve bunun altının doldurulması gerektiğini söylüyor. Bulunduğu öznel koşullardan dolayı ham bir çalışma olduğunu söylüyor. Müthiş bir tecrit ortamında ve kendisine hiçbir materyal verilmediğini biliyoruz. Bu konuda önerilere açık olduğunu söyledi. Bunun aslında hem Türkiye'nin yaklaşık iki yüzyıllık bir sorunluluğunu gidereceği gibi, özellikle AB kapsamında düşünüldüğünde, AB'ye kabul edilebileceğini söylüyor. Bir görüşmemizde "düşünebiliyor musunuz, benim öyle bir rolüm oldu ki Türkiye'nin on yıllardır açamadığı kapılarını benim üzerimden açmaya çalışacaklar. Türkiye'nin Avrupalılaşması gündeme gelebilir" dedi. Bu O'nu heyecanlandırıyor aslında. "Türkiye'nin Avrupalılaşması bizim de yararımıza olur, bütün sorunların çözümünde bir anahtar rol oynayabilir" diyor. Mevcut bu demokratik cumhuriyet önermesinin, formülasyonunun çok ideal bir formülasyon olduğunu asla söylemiyor. Hatta savunmasının bir bölümünde reel-sosyalizmin hatalarından da sözederek, bunlardan da dersler çıkarıldığında insanlığın geleceğinin demokratik sosyalizmde olduğunu söylüyor. Bu kesindir diyor ama ilk adım olarak realiteyi doğru, güncel, somut değerlendirmek adına demokratik cumhuriyet formülasyonunu veriyor. Bu mütevazi bir adımdır. Genel olarak politika üretmede mevcut realitenin düşünülmediğini, aslında bunun acılarını çektiğimizi ve *"'90'lıyıllardan itibaren biraz daha güncel gelişmeleri izleyip kendimizi biraz ona göre yorumlasaydık -aslında bende vardıbu, ama muhataplarımızdan dolayıbunu yapamadık"* diyor. *"Reel-sosyalizmin çöküşüyle birlikte biz de aslında soğuk savaş döneminden kalan örgütlenme modelinin sonuçlarını daha rahat kavrayabilseydik gelişmeler belki biraz daha farklıolabilir"* diyordu.

Devletle çatışma ortamının sakıncalarına da değiniyor son görüşmelerde. Dünyanın diğer coğraflarında da çözüm değil (bu kelimeyi dikkatle seçiyorum) diyalog başlangıcı için çatışma ortamının tasfiyesi gerektiğini söylüyor. Bunun çözüme ulaşıp ulaşmayacağını bilmiyoruz, ama bu yönde bir istek, bir irade yaratmak gerektiğini söylüyor. Aslında sorunun etrafında dönmek yerine bizzat sorunun içine girerek savaşmak gerektiğini söylüyor. Önce bir diyalog başlangıcı, ondan sonra bir çözüm. Bütün arayışı bu.

Kürt kimliğinin tanınmasına çok önem veriyor. "Bu az bir şey değildir ve bunun gerçekleşmesi durumunda önemli kazanımlar elde edeceğiz. Kürt kimliğinin tanınmasını özel somut durumla formüle edin" diyor. Bunu birebir söylemiyor. Kürt kimliğinin tanınması tabii mevcut hukuksal statüyü düşündüğümüzde aslında önemli. Birçok alanda değişiklik yapmayı gündeme getirecek. Deyim yerindeyse bir burjuva demokratik devrimin oluşmasına yol açacak kadar önemli. Bütün temel yasalarda anayasal değişiklik yapılmasını gündeme getirecek. OHAL'in kaldırılmasından tutalım DGM'lerin kaldırılmasına kadar ve bütün bu alanı etkileyen yasaların ortadan kaldırılmasına kadar böylesine kapsamlı değişikliklere yolaçabilecek bir formülasyon bu. Yıllardır tekrarlanıyordu ama pek anlaşılmıyordu. "Bütün derinliğiyle tartışın, sonuçlara varın, ben bütün bunlara açığım." Yaklaşımı bu. Yapıldığı zaman Kürt sorununun çözümü için bunun bir adım olacağını düşünüyor. Bence bu da azımsanmayacak bir adım, ama bunun yeterince anlaşılmadığı kanısındayım.

Basında yer alan kendisine yönelik bir eleştiriyi aktardığımızda, "savaştığımızda bizi anlamamış, yalnız bırakmışlardı. Büyük barış çabamızda da bizi yalnız bırakıyorlar" demişti. "Bunlar aslında sorunun çözümünü istemeyen çevrelerdir" dedi. Şunun altını çiziyor özellikle: Yalnız Kürt kesiminde değil, Türk kesiminde de sorunun bu biçimde devamından yana çıkarları olan birtakım rant çevrelerinden, legal-illegal birtakım kurumlarından sözetti. Aydın çevrelerinden de bu tür insanlar olduğunu ve bunların sorunun çözümünü istemediklerini, bunun çok üzücü olduğunu ve kınadığını söyledi.

- Görüşmelerinizde gerillayı çatışmaları nasıl değerlendiriyordu? Bu konu ile ilgili neler soruyordu?

- Benim tanık olduğum görüşmelerin hemen hemen tümünde çatışmaları soruyordu. Gerillanın konumlanış biçimini ve katılımları soruyordu. Hem sayısal, hem de nitelik anlamında. En son görüşmede, "anladığım kadarıyla Güney'de gerillanın konumlanışı oldukça güçlü, katılımlar da iyi gidiyor" dedi. Katılımlarda sayısal ve niteliksel bir artış olduğu söylenmişti. "Bunu biliyorum, böyle olmalıydı" demişti. Hemen hemen her görüşmede gerillayı soruyordu, ona özel önem veriyordu. Örneğin yaklaşık yirmi gerillanın şehit olduğu bir çatışma aktarıldığında buna üzüldüğünü, "bu kadar insan birarada neden kalmış, neden böyle oluyor? Aynı mağarada mı, birarada mıydılar?" diye özel olarak sordu. Ondan sonraki görüşmede de aynı şeyi yine sordu. Kimyasal silahların kullanıldığına dair bazı bulguların olduğu söylendiğinde ilgi gösterdi. Bir dahaki görüşmede "ne oldu, kimyasal silah kullanıldığı kesinlik kazandı mı?" diye sordu.

Aslında gözden kaçan önemli noktalardan biri de onun gerillaya ilişkin söyledikleridir. Örneğin duruşmalarda tutanaklara da geçti, zaten gerillanın ne kadar büyük bir güç olduğunun görülmesi gerektiğinin altını çizdi, örnekler verdi. Şöyle bir cümle kullandı: "Kürtler eskiden bu kadar dışa açılamazlardı, fakat son yıllarda burada müthiş bir yoğunlaşma oldu." Dışarıya açılmada yoğun bir insan göçünün yaşandığını, özellikle Avrupa'da önemli bir Kürt potansiyelinin ve bu potansiyel üzerinde de PKK'nin büyük bir rolü olduğunu söyledi. Hatta eski Türki cumhuriyetlerinin çoğunda güçlerinin olduğunu, halkla ilişkilerinin çok gelişkin olduğunu, dolayısıyla hem ekonomik anlamda, hem de teknik donanım açısından PKK'nin büyük bir güce ulaştığını, bu gücün mutlaka görülmesi gerektiğini belirtti. Sorun, bu şekilde gidersе bu güce dayanarak on yıl, yirmi yıl, hatta yüzyıl sürebilecek bir savaşın devam edebileceğini, bunun kimse tarafından küçümsenmemesi gerektiğini söyledi. "Altmış kişiyle başladık, onbinlerce silahlı güce ulaştık, milyonlarca insanı etkiledik. Hem modern, hem de kitle gücü açısından çok önemli bir hareket. Bu gücün mutlaka değerlendirilmesi gerekir" dedi. Sorunun taraflarından biri olmaktan çıkarılıp çözümün tarafı olursa aslında herkesin bundan kazançlı çıkacağını, Türkiye'nin de bundan kazançlı çıkacağını söyledi. Özellikle gerillaya ilişkin, fedai tarzı eylemlerin yoğunlaştığını, en son kendisine gelen bir bilgiye göre beş bine yakın gönüllünün olduğunu ve bu fedailerin kendisini her zaman bu tür eylemlerde feda etmesinin pekala mümkün olduğunu, bunun çok büyük bir güç ve aynı zamanda bu gücün görülmesi gerektiğini söyledi. Yine mevcut biçimiyle sorun devam ederse gerilla sayısının asla azalmayacağını belirtti. Duruşmada hakimin kendisine sorduğu bir soru vardı: "Bir pişmanlık yasası çıkarırsak gerillanın tavrı ne olur? Daha önceki pişmanlık yasalarını da gözönüne alarak ne dersiniz?" sorusuna aynen "Hiçbir etkisi olmaz, daha önce çıkan dönemlerde çok az bir kayıp olmuştur. Çok az kimse bundan yararlanmak için başvurmuştur, bundan sonra da aynı şey olur. Bu herhangi bir azalmayı getirmez" demişti. Ve her görüşmede sorduğu sorulardan biri de mutlaka gerillaya ilişkin "çatışmalar var mı?" sorusuydu.

Gözlerine baktığımda aldığım ilk izlenim karşımızdaki insanın çok güçlü bir insan, ve her şeye hakim olduğudur. Tüm görüşmelerde de bu izlenimi ediniyorum; bazen sanki tutuklu bir yerde değilmiş, o odanın dışındaymış gibi geliyor bana. Çünkü her şeyle o kadar çok ilgili ki, bir saat ya da iki saatlik görüşmeye dünyayı sığdırıyor. O kadar yüksek bir temposu var ki söylediğimizi hemen algılıyor, müthiş bir algılama gücü var. Zaten ben hem mesleki yaşamım, hem diğer yaşamım boyunca birçok insanla, aydınla, yazarla konuştum, birçok politik liderle birebir konuşma olanağı buldum. Ama şimdiye kadar hiçbir insanda bu kadar güçlü bir algılama yeteneği, güçlü bir zihin temposu olduğunu görmedim.

Her türlü muğlaklığa, dogmatik ve sağ-liberal eğilime karşıApocu bilinç ve kararlılıkla mücadele edelim!

Partimiz, Genişletilmiş Merkez Komite Toplantsını Temmuz ayısonunda gerçekleştirdi. Yaptığı kapsamlı değerlendirmeleri ve aldığı kararları tüm kamuoyuna açıkladı Tüm parti, cephe ve ordu güçlerimiz bu toplantı sonuçları çerçevesinde değerlendirmeler geliştirdiler. Nitekim bu kapsamlı toplantılarımıza bağlı olarak, 2 Ağustos tarihinde Parti Önderliğimiz, yepyeni bir sürecin ilanı anlamına gelen yeni bir açıklama yaptı Böylece 16 Ağustos'ta Partimiz yeni ve büyük bir başlangıcı yapmaya yöneldi.

Bu başlangıcın anlamı, çerçevesi, gelecek açısından nasıl bir stratejik ve taktik değer ifade ettiği kamuoyuna çok çeşitli biçimlerde duyuruldu, duyurulmaya da devam ediyor. Bu öyle bir başlangıç ki, derinliğine üzemücadele geçmişimizin yeniden değerlendirilmesi, hata ve eksikliklerin açığa çıkartılmasıve bu temelde bir düzeltmenin, değişimin ve yenilenmenin yaşanması kesin bir zorunluluk oluyor.

Bilindiği gibi, '90'ların başından itibaren 20. yüzyıla damgasını vuran dünya sistemi köklü bir değişikliği yaşadı Biz, parti olarak, bu değişimi çeşitli biçimlerde değerlendirmeye, tartışmaya ve anlamaya çalıştık. Bu konuda başta Parti Önderliğimizin kapsamlı değerlendirmeleri oldu. Değişen dünyayı anlama, kendimizi ona göre yeniden bir değişime ve geliştirmeye tabi tutma çabası içerisinde olduk. Fakat daha sonraki süreç gösterdi ki, bu çabalarımız yüzeysel ve dar kalmış, gelişmeleri yeterince karşılayamamıştır.

'90'ların başında dünyadaki bu değişime bağlı olarak, ulusal kurtuluş mücadelemiz tarihinin en büyük devrimsel yükselişini yaşadı Silahlı mücadelede gerilla gelişimi en yüksek noktasına ulaşırken, diğer yandan dıve bu geçen süreç içerisinde kendi stratejik yaklaşımlarımızdan gittikçe uzaklaştık, hatta koptuk. Türkiye'de devrimci-demokratik gelişme ve hareket en temel stratejik müttefikimizken ve stratejimiz bunu öngörüyorken, bu alandaki gelişmeyi sınırlı yaklaşımlarla ilerletemeyince, daha köklü bir çaba harcama içerisine giremedik. Yine içinde bulunulan koşullarda siyasi çözüm arama yaklaşımlarını pratikleştiremedik. Bu konuda karşımıza çıkartılan engelleri aşamadık. Bu anlamda stratejik çözüm bulmamız gereken Türkiye ortamında, hem egemen güçlerle, hem de devrimci-demokratik hareketi geliştirerek onunla birlikte çözüm arama gerçeğinden gittikçe uzak kaldık.

1998 yılına gelindiğinde, Parti Önderliğimiz bu durumu çok açık bir biçimde gördü ve bu değişim sürecini ne pahasına olursa olsun kesinlikle başlatma ve gerçekleştirme kararlılığına ulaştı 1998 değerlendirmeleri ve pratiği bu temeldedir. Artık bu iş olmazsa oltum, bazı çevrelerin kendi çıkarları gereği olumsuz gösterme çabalarına karşın, hem halkımızı hem Türkiye ortamını ve uluslararası ortamı çok derinliğine etkiledi. Kürt sorunu bütün dünyada ve Türkiye'de derinliğine tartışıldı Sonuçta mahkeme beklenen kararı verdi ve kararın arkasından mücadeleyle birlikte tartışma sürecini daha da geliştirecek yaklaşımları gündeme getirmek gerekli oldu. Parti Önderliğimiz bu konuda görüşler ve öneriler geliştirdi, süreci tartıştı Parti yönetimi, Konsey ve Merkez Komite başta olmak üzere çeşitli alanlardaki örgütlerimiz bu gelişmeleri tartıştı değerlendirdi. En son Merkez Komite toplantımız bu durumu kapsamlı olarak ele aldı ve böyle bir sürecin başarıyla yürütülebilmesi için gereken politikaları belirledi. Bu temelde yeni bir sürece girmiş bulunuyoruz.

15 Şubat'tan sonra, içinde bulunulan anı değerlendirme temelinde oluşturduğumuz politik yaklaşımları şimdi içinde bulunduğu ulaştırarak bu sürece katkıda bulunma çağrısını yapmış durumdayız. Tabii parti olarak da böyle bir süreci yaşarken, bunun doğru anlaşılması, derinliğine özümsenmesi ve doğru katılım gösterilmesi gerekmektedir. Kuşkusuz böyle bir süreçte bu çalışmalarımızın önünde engel olan yaklaşımlar da vardır. Bir yandan çok katı, dogmatik ve tutucu yaklaşım, süreci anlamamayı, politik yaklaşımlardan uzaklaşmayı bu anlamda mutlak zorunluluk arzeden değişimi yaşamamayı, değişmemeyi ve olduğu gibi dümdüz gitmeyi dayatıyor. Bu, bir savrulma anlamına gelirken, diğer yandan aşırı liberal yaklaşım, değişimin temel özelliklerini görmeme, bunu bütün alanlara vardırma, *"madem değişiklik oluyor, o zaman herşeyimizle değişeceğiz"* diyerek, partimizin bütün özelliklerini bir yana bırakıp adeta mevcut düzenle bütünleşme, ona tümden katılma ve ona teslim olma anlamına gelecek düzeyi dayatmaya çalışıyor.

Bu yönlü iki yandan gelen, öz olarak da

EN KESKİN MİLİTANLIK BU DÖNEMİ KAZANAN MİLİTANLIKTIR

rinde durmayı ve çok yoğunlaşmayı çok hızlı sonuca ulaşmayı ve kararlılıkla mücadele etmeyi gerektiriyor. Bu açıdan düşünmek, tartışmak ve içine girilen sürecin temel özelliklerini derinliğine özümsemek başarı kazanmak için zorunlu bir durumdur. Bütün Parti örgütlerimiz ve Parti kadrolarımız bunu başarıyla yapmalıdır. Geleceği kazanmamızın tek ve bir tek yolu budur. Bunu sağlayabilmek ve biraz da genel değerlendirmelerin ötesine geçerek çeşitli alanların yaklaşımlarındaki özgünlükleri ortaya koyabilmek için bazı hususlar şöyle belirtilebilir:

1- Uluslararası komployu ve onun 15 Şubat'ta aldığı düzeyi daha derinliğine kavrama, çözümleme ve bu temelde Partimizin örgütlülüğünü ve pratiğini daha doğru ve yetkin bir biçimde geliştirme çalışmalarımız kesintisiz sürüyor. Olaylar ve gelişmeler öyle gösteriyor ki, bu çalışmamız giderek daha çok derinleşecek, sistemleşecek ve Partimiz için köklü bir yenilenmeyi ve yeniden yapılanmayı içerecek düzeydedir. Aslında böyle bir şey son yıllarda Partimiz tarafından çokça telaffuz da edilmişti. Hatta Parti Önderliğimiz daha 5. Kongre'yi bile, bir **Reform Kongresi** olarak tanımlamıştı Buna rağmen, yapılmaya çalışılan yenilenmede yeterli bir düzeyin kazanılamadığını karşıkarşıya olduğumuz uluslararası komplo ve onun karşısında içine düştüğümüz durum bize çok açıkça gösterdi.

Bu anlamda 15 Şubat olayıkuşkusuz sıradan bir olay değildir. Bu olay çok yüzeysel, basit, derinliği olmayan yaklaşımlarla değerlendirilemez ve doğru anlaşılamaz. Yine bir bütün olarak Partimiz ve mücadelemizi etkileyen yönleri görülmeden ve ifadelendirilemeden, bu olaya yaklaşılamaz. Bu nedenle daha olayın ertesinde, 15 Şubat'ı mücadele tarihimizin yeni bir miladı olarak ifadelendirdik. Bu ifade aslında yerinde bir ifadeydi. Anlamı ise, bu temelde bütün parti ve mücadele gerçeğimizin köklü bir biçimde yeniden değerlendirileceği, yenileneceği ve Parti mücadelemizin bu temelde artık yeni bir süreçe girmiş olduğuydu. Bunu şimdiye kadarki altı aylık süreç ve yürüttüğümüz mücadele pratiği açıkça gösterdi. Bunlar, başlangıçtaki yaklaşımlarımızın bile ne kadar yüzeysel, yetersiz, olguyu derinliğine anlamaktan ve bize köklü bir gelecek çizmekten uzak olduğunu göstermiş durumdadır. Her geçen gün bir yandan pratiği yürütür ve mücadeleyi ilerletmeye çalışırken, diğer yandan da bu hususları daha kapsamlı anlıyor, kavrıyor ve tartışıyor, görüşlerimizi ve bu temelde pratiğimizi daha derinliğine geliştirerek süreci kazanacak bir derinliğe ve kapsama ulaştırma çabamızı sürdürüyoruz. Bu anlamda Parti Önderliğimizin de mahkeme savunmasında ortaya koyduğu gibi en azından yakın süreçteki

da bununla birlikte serihildanlar mücadelemizde stratejik zaferi yakalayacak bir mücadele biçimi olarak gündeme girdi. Bu anlamda dünyadaki değişen duruma paralel olarak, 1991-92 yıllarında büyük bir devrimsel hamleyi yaşadık.

Bu, aslında ulusal düzeyde, yine demokratik çerçevede, halkımızın yaşadığı büyük bir devrimsel gelişmeydi ve her alanda büyük eylemlilikler düzeyinde yaşandı Bunu kalıcı bir zafere ve başarıya dönüştürmek için, özellikle 1992 yılında, Partimiz hem Türkiye'ye, hem de Güney Kürdistan'a yönelik açılımlarla birlikte, büyük bir hamle yapmak istedi. Ancak belli bir gelişme yaratmakla birlikte, bütün bu çabaların bizi stratejik düzeyde bir sıçramaya götüremediği, baştan belirlediğimiz halk savaşı stratejimizde yeni bir stratejik aşama yapamadığımız açığa çıktı 1992 yılı sonunda uluslararası karşı devrim cephesinin yekvücut halinde Güney Savaşında mücadelemize karşı duruşu ve mücadelemizi zorlayışı bunu açıkça gösterdi.

1993'ten itibaren siyasi çözüm arayışı Partimiz tarafından gündemleştirildi. Bu durum, stratejik gelişmenin sağlanması gereken bir dönemde, bunu yaratamayışımızın arkasından, yaşanan gelişmeleri yeni biçimlerde kalıcı sonuçlara dönüştürme arayışı ve çabasıydı Bu, içinde bulunduğumuz koşullara, Kürdistan'daki ve Türkiye'deki gelişmelere, yine dünyadaki değişim durumuna uygun bir arayıştı Fakat çeteciliğin etkileri, yaklaşımlarımızdaki dogmatizm ya da yüzeysellik, olguların köklü değerlendirilememesi, yine özellikle Ortadoğu'daki koşullar, Kürdistan'ın içinde bulunduğu durum, bizim bu yöntemimizi derinleştirmemizi zayıf bıraktı Bu yönlü hem değerlendirme, hem de pratik çabalar derinleşmedi, kökleşmedi. Sadece bir arayış düzeyinde kalmaz kabilinden görülmüş, sürece böyle yaklaşılmış, 15 Ağustos'un 14. yıldönümünde netçe değerlendirilip, bütün parti için temel bir yönelim olarak ortaya konmuş ve arkasından da 1 Eylül süreci başlatılmıştır.

Karşımızdaki güç böyle bir yenilenme sürecinde bu uluslararası komployu dayattı Bu komplo dayatmasıyla partimizin yenilenme çabalarını boşa çıkartarak, başarısız kılmak istedi. Bunu yoğun mücadele içerisinde 15 Şubat olayına kadar vardırdı 15 Şubat kuşkusuz hiç beklemediğimiz, düşünmediğimiz ve hazırlıklı olmadığımız bir olguydu. Bütün Partimizi, kadrolarımızı oldukça hazırlıksız yakaladı ve ciddi bir biçimde sarstı Aslında her türlü duruma göre partimizin tedbirleri ve hazırlıkları olmalıydı 6. Kongre sürecinde olmamız, daha bütünlüklü karar alabilmek ve sürece daha örgütlü cevap verebilmek açısından bir şanstı Bu değerlendirilmeye çalışıldı İlk politika ve taktik olarak, komployu bozabilmek amacıyla topyekün bir mücadele yaklaşımı geliştirildi. Bu hem Türkiye, hem de dünya ortamını etkiledi. Halkımızı ciddi bir biçimde mücadeleye seferber etti. Arkasından bunun da etkisiyle ortaya çıkan gelişmeler çerçevesinde mahkeme süreci partimizce değerlendirildi. Karşımızdaki güç geçmiş isyanlarda olduğu gibi hareket etmedi, edemedi. Uzatılmış bir mahkeme sürecini yaşamak durumunda kaldı Partimiz de mahkeme sürecinin özelliklerini değerlendirdi ve ona uygun bir taktik geliştirmeye çalıştı Savaşta belli bir kontrol ve sınırlandırmayla birlikte, propagandayı ve siyasi çalışmayı giderek geliştirme ve öne çıkarma, Kürt sorununun çözümünü mahkemeye paralel olarak dünyada tartıştırma yaklaşımı esas alındı ve bu da önemli bir açılım ve gelişme sağladı

Parti Önderliğimizin mahkemede yaptığı çok kapsamlı açıklamalar, yine gösterdiği tumuz siyasi karar sürecinin özelliklerine uygun olarak geliştirmeye çalışıyoruz. Bu, siyasi mücadele ve karar süreci açısından oldukça gerekli ve yerinde bir yaklaşımdı Bu yaklaşım daha başlangıçtan itibaren hem Türkiye'de, hem de dünyada gerekli etkiyi gösterdi. Bu, aynı zamanda 1993'ten beri yapılamayan ve başarılamayan, mücadelemizin geldiği düzey ve dünyanın içinde bulunduğu koşullara göre kendimizi yenileme, değiştirme ve geliştirme çalışmalarını yapmak, bu konuda önümüze çıkan engelleri artık olmazsa olmaz kabilinden olan bir kararlılık yaklaşımıyla aşmak için gerekli ve zorunlu bir durumdu.

Bu anlamda hem kısa vadeli süreci kazanmak, hem de uzun vade açısından, bu süreci bir yenilenme ve yeniden yapılanma süreci olarak ele almakla birlikte, yeni bir uzun vadeli stratejik mücadele süreci oluşturmak, bunları bütün parti olarak tartışmak, değerlendirmek ve kararlaştırmak yerinde olacaktır. Kuşkusuz bizi başarısız kılmak için yürütülecek karşı faaliyetleri (bu anlamda uluslararası komplo halen devam ediyor) boşa çıkardığımız ve engelleri aştığımız ölçüde, başarı sağlayacağımız ve bunun da giderek bir stratejik başarı olacağı kesindir. Parti böyle bir yönelim içerisine girmiş bulunuyor. Bunun ana çerçevesini Parti Önderliğimizin mahkemede geliştirdiği savunma oluşturmaktadır. Bu temelde önümüzdeki süreci ve partimizin yeniden yapılanma durumunu tartışmaktayız. Bu tartışmalarımızı giderek yeni bir örgüt görüşüne ve bu temelde yeniden bir kararlaştırmaya götürecek ve bunu da olağanüstü bir kongreyle yapacağız. Merkez Komite toplantımızda da böyle bir karara ulaşılmış bulunmaktadır. Bütün parti örgütlerimize bu anlamda hem değerlendirmelerini geliştirme, özümseme ve görüşler oluşturma, hem de bunları partiye içinde bulunduğumuz değişim sürecinin temel özelliklerini doğru anlamayan ve yürütülen değişim mücadelesini zorlayan, engelleyen ve bozmaya çalışan bir yaklaşım durumu partimizin karşısına çıkıyor. Çeşitli alanlarda az da olsa böyle yaklaşım gösteren yoldaşlarımız da vardır. Kuşkusuz yeterince kavramama da vardır. Bununla birlikte bu yoldaşlara süreci kavratmak amacıyla yoğun bir eğitim faaliyeti temelinde yaklaşım göstermenin hem koşulları hem bu yolla sonuç alma imkanları vardır. Böyle bir çalışmayı bu dönemin en önemli çalışması olarak önümüze koymuş bulunmaktayız. Fakat böyle katı dogmatik, tutucu ve liberal yaklaşımı dayatma eğilim giderilemezse, kuşkusuz süreci boşa çıkartmayı ve sabote etmeyi içeren tehlikeli eğilimler önümüzde durmaktadır.

Bazı kadrolar *"endişelerimiz, kuşkularımız var, düşman bundan yararlanarak bizi tasfiye etmek ister. TC'nin özellikleri bilinmiyor mu? Tarih bilincinden mi uzak kaldık? 25 yıllık çizgimizden vaz mı geçiyoruz?"* vb düşünceler taşıyorlar. Kuşkusuz insanlar kaygı ve endişe duyarlar ve yine kuşkusuz çok ciddi tehditler vardır. Elbette karşıtlarımız bizi tasfiye etmek, yok etmek isteyeceklerdir. Fakat bu, partimizin doğru olan stratejik ve taktik hat'ta yürümesini engellemez. *"Bize karşı hiç mücadele edilmesin, biz hiç tehlikede olmayalım, o zaman bazı değişiklikler, yenilikler yaparız, bazışeyleri geliştiririz"* demek, mücadeleden teorik olarak da, politik olarak da, pratik olarak da hiçbir şey anlamamaktır.

Bu tür tehlikeler var diye, içinde bulunduğumuz sürecin gerektirdiği değişiklikleri yapmayacak mıyız? Zorlayan bazı hususlar var diye, bizi başarıya götürecek mücadele yöntemlerini arayıp, onların içerisine girmeyecek miyiz? Kuşkusuz bunları yapmamız gerekiyor. Bunu yapamamak demek, kendine oldukça güvensiz yaklaşmak, mücadelenin, siyasetin yasalarından hiçbir şey anlamamak ve oldukça katı dogmatik bazı ideolojik kalıplara sarılıp kalmak demektir. Böyle bir tehlikenin yanında, böyle kalmamızı isteyen kadrolar da vardır. Oysa ki yaşam ilerliyor, değişiyor. Dünya ve Kürdistan değişmiş, ulusal kurtuluş mücadelemiz çok yüksek bir düzeye ulaşmıştır ve biz de çözüm aramaktayız. Böyle bir durumda halen mücadelemizin ilk başlarındaki yaklaşımlarla bu döneme yaklaşabilir miyiz? Bu kadar değişikliği, o düzeydeki stratejik ve taktik yaklaşımlarla karşılayabilir miyiz? Kuşkusuz bu mümkün değildir. Yani gençlik dönemindeki ezberlenilen bazı cümleleri durmadan tekrarlamak; doğruyu söylemek ve doğruyu temsil etmek değildir, tam tersine yaşamdan kopmaktır. Değişen ve gelişen canlı yaşama göre kendisini değiştirememek, geliştirememek ve bozuk plak gibi bir noktada

kalmak anlamna gelir ki, bu da oldukça büyük bir tehlike oluşturmaktadr. Yaşamn ortaya çkardğ gelişmeye göre kendimizi değiştirmekle birlikte (hatta bu noktada biraz da geç kalmş durumdayken), bu temelde altıyldr yürüttüğümüz çabalar 15 Şubat tarihinin kafamza vurarak bize anlattğ ve öğrettiği gerçekler temelinde bir sisteme ve pratiğe kavuşturmak bir zorunlulukken, bunu mutlaka yaşayarak ilerlememiz gerekirken, böyle bir süreçte *"ben dümdüz gideceğim"* demek, savrulmak ve kopmak, kendimizi etkisiz, marjinal ve hiçbir şey yapamayacak bir konuma getirmek demektir. Kuşkusuz böyle yaklaşmlarn ne denli zararlı tehdit edici olduğunu görmek, anlamak gerekiyor.

"Bilindiği gibi 15 Şubat öncesinde daha çok bir Önderlik etrafında şekillenmiş bir parti durumundaydık. Buna bir komutanın emrinde toplanmış bir ordu da denebilir. Parti örgütlülüğümüz böyle bir örgütlülüktü. Herkesin partiye katılımı böyle bir katılımdı. Partimizin yönetim-çalışma tarzı ve düzeni biçimde işliyordu. 15 Şubat, böyle bir sistemin merkezini ortadan kaldırdı. Öyle ki, komutası alınmış bir askeri topluluk olma gerçekliği yaşandı"

Diğer yandan bazı kadrolarmz *"Madem değişiyoruz, o zaman burjuva düzene olduğu gibi entegre olalm. Artk bu sosyalizm de ne? Eski taleplerimizi ileri sürmek bizi başarszlğa götürdü, önümüzdeki başaryı engelliyor"* vb. diyebiliyorlar. Kuşkusuz bunlar da çok ciddi tehdit ve tehlike oluşturmaktadrlar. Biz değişen dünyaya ve Kürdistan koşullarna göre strateji ve taktiklerimizde değişiklik yapmak istiyoruz. Ancak kuşkusuz bir sosyalist parti olarak, sosyalist özümüzü, ideolojimizi elbette değiştirmiyoruz, değiştiremeyiz. Yine karştlarmz vardr; farklı değişik ideolojiler, politikalar vardr ve onlarla mücadele etmeyi de esas alyoruz. Bir parti olarak kendini tasfiye etmek, bir başka ortama tümden katlmak ayrı gelişen ve değişen duruma göre mücadele strateji ve taktiklerinde değişiklik yaparak farklı yöntemlerle mücadele etmek ayrı bir şeydir. Biz kuşkusuz ikincisini yapyoruz ve bu oldukça önemlidir.

Sosyalizm bizim için bir yaşam biçimi, bir özdür; yürüttüğümüz mücadelelerin ulaşmak istediği temel bir hedeftir. Yaşam felsefemiz, yaşam tarzmz bundan oluşmakta ve gücümüzü bundan almaktayz. Parti bu temelde varoluyor ve biz Kürt ulusal kurtuluşçuluğunu da böyle bir ideolojik öz, yaşam felsefesi ve tarzyla ortaya çkarp geliştirebildik. Şimdi çözüm sürecinde de başarıya götürmek, her zamankinden daha fazla böyle bir örgüte ve öncülüğe ihtiyaç duymaktadr. Yoksa böyle bir örgütün ve öncülüğün tasfiye edilmesi anlamna kesinlikle gelmez.

Kuşkusuz gelişmeler ileride daha değişik şeyleri gündeme getirebilir. Ancak mevcut süreçte bu çözüm olgusunu geliştirebilmek, Kürt sorununa barşçl, demokratik, özgürlükçü çözümü aramak ve bunu Türkiye'den başlayarak bütün bölgeye yaymak, böyle bir öncülük ve partisel gelişmeyle olacaktr. Bu anlamda partimizin mevcut ideolojik gerçekliği, bu düzeye getirdiğimiz Kürt sorununu kalcı çözüme götürmemiz açsndan tek güvencedir. Halkmzn büyük güç kaynağı bu noktada başarmzn garantisidir. Bunun dşnda herhangi bir güç kaynağmz ve başarı durumumuz yoktur.

Kuşkusuz diğer güç odaklarmz da vardr ve bunları ortaya çkarmş durumdayz; ama hepsinin anlam bulması ve bir sonuca gitmesi böyle bir partiye bağldr. Sosyalist yaşammz sosyalist gerçekliğimizi, parti ölçülerimizi bir yana brakarak, *"Madem değişikilik oluyor, bir bütün olarak bunlardan vazgeçelim ve bir küçük-burjuva yaplanmaya ulaşalm"* demek yanlştr. Yani bu, partimizi tümden dağtmak, tasfiye etmek ve düzene teslim olmak anlamna gelir ki, partimizde bunun tartşlması bile olmamaldr ve olamaz da.

Bu temelde her iki yanlş sapma eğilime karşı içinde bulunduğumuz süreçte kapsamlı bir ideolojik mücadele yürütmemiz gerektiği açktr. Bütün kadrolarmzn ve parti örgütlerimizin hafife almadan her alanda bunu yürütmesi gerekmektedir. Tehlike oldukça fazladr. Çünkü kritik bir değişim sürecindeyiz. Bu anlamda ne kadar görüş birliği ve örgütlülük içerisinde olunursa, süreç o kadar başaryla götürülür. Bu açdan bu tür eğilimlerle mücadele küçümsenmemeli, hafife alnmamaldr. Ancak bu mücadele kuşkusuz doğru yürütülmeli, ikna ve eğitim yöntemi esas alnmaldr. Israrla bu tür yanlş düşüncelerden yoldaşlarmz kurtarlmaya çalşlmalı dr. Ancak bu tür düşüncelere, srarlı oldukça ve ortammza zarar verdikçe de, elbette snrlama koymak, etkisizleştirmek gerekmektedir. Bu anlamda öyle rastgele, her türlü düşüncenin çok rahatlkla ortaya atldğ neyin ne olduğunun belli olmadğı bir tartşma ortamı kesinlikle kadro gücümüze yaşatmamak gereklidir. Bu anlamda da parti yönetimlerimiz ve örgütlerimiz bu süreci doğru geliştirmekle yükümlüdürler. Partimizin ve Önderliğimizin geliştirdiği görüşleri derinleştirme, derinliğine kavrayp özümseme çalşmalarını yürütürken, bundan sapma ifade eden eğilimleri de etkisizleştirme, parti ortamnı bunlara bulanklaştrmama görev ve sorumluluklarıvardr ve bütün parti örgütlerimizin en temel görevlerinden biri bu olmaktadr.

2- Bu stratejik ve taktik yaklaşma ilişkin yaptğmz belirlemelerle birlikte biraz da örgütsel duruma ilişkin bilgi ve değerlendirme sunmak istiyoruz.

Bilindiği gibi, 15 Şubat olaynn parti örgütümüz ve kadrolarmz üzerinde deprem düzeyinde bir etkisi oldu. Aslnda geçen altı aylk süreç içerisinde bunu ifadeye kavuşturma cesaretini bile gösteremedik. Bu anlamda örgütsel durumumuz, kuşkusuz 15 Şubat öncesi ve sonrası çok köklü bir değişiklik arzetti. Adeta yeniden bir parti olmakla yüzyüze geldik. Bu, böyle ağr ve sarsc bir olayn etkisi altnda yaplmak durumunda kalndı

Bilindiği gibi 15 Şubat öncesinde daha çok bir Önderlik etrafnda şekillenmiş bir parti durumundaydk. Buna bir komutann emrinde toplanmş bir ordu da denebilir. Parti örgütlülüğümüz böyle bir örgütlülüktü. Herkesin partiye katlmı böyle bir katlmdı Partimizin yönetim-çalşma tarzı ve düzeni bu biçimde işliyordu. 15 Şubat, böyle bir sistemin merkezini ortadan kaldrdı Öyle ki, komutası alnmş bir askeri topluluk olma gerçekliği yaşandı

Bu, partimiz için oldukça önemli bir durumdur. 15 Şubat öncesindeki partileşmemiz içerisinde de partiye katlmdan görevleri yürütmeye kadar birçok yanlş anlayş ve tutum vardı Sürekli bir partileşme mücadelesi yürütülüyordu. Bireyci, keyfi ve özerk yaklaşmlar, bu dönemin parti çalşmalarını da oldukça zorlamaktaydı 15 Şubat'n ortaya çıkardğı gerçeklik ise, bu konuda çok somut ve çok ileri bir durumu parti yapmza yaşattı Öyle ki, bir Önderliğe bağlanma ve ilişkilerini Önderlikle düzenleme temelinde varolan katlmn yeniden parti örgütlerine ve bütün parti camiasna katlm biçiminde geliştirilmesi gerekti. Böyle bir durumda, geçmiş sürecin etkilerine, o süreçte varolan bireysel ve keyfi yaklaşmlar da eklenince bu, örgütsel açdan oldukça zorlaycı oldu. Her alandaki örgütlerimiz neredeyse kendini merkez gibi görür hale geldiler. Nasl bir sistem içerisinde çalşacaklarını şaşrdlar, bağlantlar koptu. Adeta şöyle bir durum ortaya çktı Her alandaki örgütlerimiz kendilerini Önderliğe karşı sorumlu gördükleri için, Önderlik olmayınca, bu sefer bütün işleri yapmaktan kendilerini sorumlu ve yetkili gördüler ve öyle davranmaya başladlar. Öyle ki, diğer parti yönetimlerine karşı sorumluluk duymama, kendini yeterli görme, herşeyi kendine göre isteme, 15 Şubat öncesinde Parti Önderliği'nin varolan yönetiminin pratikte aynı şekilde işlemesini isteme; alşkanlıklarını olduğu gibi devam ettirmek isteme; partimizin yeniden şekillenmesine, yaplanmasna katlmama, buna girememe gibi oldukça dayatcı bireysel eğilimler sürece, pratiğe yansdı

Tabii bunlarla birlikte, 15 Şubat'n yarattğı sarsıcı etkinin ortaya çkardğı zorlaycı eğilimler de vardı Umutsuzluk, inançszlk, herşeyi bitmiş olarak görme, çok büyük bir kaygı ve endişe içerisine girme, bunu bir bütün olarak ortama yayma veya durumun ne olacağını bekleyip görme, bu süreçte kendisini oldukça gösterdi, yaşattı Hemen hemen bütün kadro gücümüz bu biçimde yeniden bir sarsılmayı ve iç düzenlenmeyi yaşadı Bu anlamda geçen süreç, çok yoğun bir yeniden iç muhasebe, kadronun kendini yeniden değerlendirmesi, parti örgütlerinin yeniden kurulması ve şekillenmesi, Konsey yönetimi altnda partinin yeniden örgütlenmesi ve yaplanmasının süreci oldu. Bu anlamda yoğun bir örgütsel mücadele ve çaba içerisinde olundu. Ancak bu tür yaklaşmlar, anlayşlar ve eğilimler, kuşkusuz partimizi, parti yönetimimizi oldukça zorladı En üst yönetim olarak, Başkanlk Konseyi dediğimiz yönetim de böyle bir yönetimdi. Öncesinden herşeyi örgütlemiş, örgütlenmiş ve herşeyi yürüten hakim bir yönetim değildi. Süreçle birlikte görev üzerine düşünce şekillenip, yine görev üstlenip işi yürütme durumunda olan bir örgüttü. Bir yandan kendisini örgütlemek, diğer yandan bu kadar sorunla başa çkmak kuşkusuz oldukça zorlaycı oldu. Altı aylk bir çalşmayla bu durumların en azndan ciddi bir parçalanma, dağlma yaşanmadan aşma, parti birlik ve bütünlüğünü koruma ve geliştirme temelinde partiyi yeniden örgütleme başarldı Bu önemli ve büyük bir gelişmedir. Ancak tehlike ortadan kalkmş değildir.

Düşman halen birinci planda umut ve hesabını bu tür eğilimlerin güç kazanmasna ve bu temelde partinin bölünüp dağlmasna bağlamş durumdadr. Bu yönlü yoğun kşkrtma da yaplmakta, çaba harcanmaktadr. Basn-yaynla yaratlan ortam ve yine her türlü yöntemle, partimize yönelik en başta bu temelde bir mücadele yürütülmektedir. Bunu iyi görmek ve anlamak gereklidir. Mevcut biçimdeki bireysel, keyfi ve kendine göreci yaklaşmlar, kendinden başka doğru görmeyen ve herşeyin kendi bildiği gibi olmasnı isteyen, bu anlamda geçmişte Önderlik yönetimine katlmş olsa da, mevcut durumdaki parti gerçeğimize katlmak istemeyen, kendini katmayan, birey olarak kalan, partinin de bunu kabul etmesini arzulayan ve dayatan eğilimler vardr ve güçlüdür. Öyle ki, bu yaklaşmlar eğer bu süreçte doğru ve yeniden partileşmeyle giderilmezse, bütün parti kadroları ve örgütleri 15 Şubat'n ortaya çkardğı gerçekler karşsnda, 15 Şubat sonrasnn parti şekillenmesine göre kendini yeniden düzenleyip, şekillendirip partiye doğru bir biçimde katmazsa, bu tehlike her zaman varolur ve partimizi tehdit eder.

Bu anlamda kadronun yeniden katlmı örgütlerin yeni bir sisteme göre çalşr hale gelmesi gerekmektedir. Partimizin yönetim tarznn değişik alanlardaki parti örgütlerimizin yönetim tarznn kollektif, bireyciliğe hiç yer vermeyen bir yönetim tarzna ulaştrlması gerekiyor. Öyle ki, kadro tümüyle partiye katlsn, kadrolar birbirlerini tamamlayan ve güçlendiren kadrolar olsunlar; örgütler birbirini tamamlayan, uyumlu ve birbirini güçlendiren örgütler olsunlar. Böyle bir gelişme ortaya çkarsa ve biz yoğun bir çabayla böyle bir parti sistemi yaratrsak, partiyi tehdit eden düşman dayatmalarını rahatlkla boşa çıkartabiliriz. Bunu yaptğmz müddetçe, *"düşman bize saldracak, kayglar var, endişeler var, düşman tasfiye etmek istiyor"* demeye hiç gerek yoktur.

Aslnda en büyük kaygı burada; böyle bir partiyi yaratma noktasnda olmaldr. Başarnn garantisi de kendimizi böyle bir parti haline getirmekte görülmelidir. Yoksa diğer türlü yaklaşmlarla başarı kesinlikle garanti altna alnamaz. *"Ben kayglym, endişelerim var, şöyle sakncalar görüyorum"* demek hiçbir şeyi değiştirmez, bütün bu kaygları giderecek, sakncaları önleyecek en temel tedbir partimizin önümüzdeki yeni döneme göre sağlam bir örgütlülüğünü yaratmaktr. Parti kadrolarmzn bu temelde yeniden partiye katlmnı yine parti örgütlerimizin de bu temelde yeniden şekillenmesini sağlamak, Başkanlk Konseyi'nden başlamak üzere birbirini tamamlayan ve iyi işleyen, doğru yönetim tarzna sahip bir parti ve örgütler sistemini ortaya çkarmamza bağldr. Başarını garantisi, endişeleri gidermenin garantisi, her türlü tehlikeyi bertaraf etmenin garantisi böyle bir partiyi yaratmaktr.

3- Benzer anlayşlar savaş sahası dışındaki alanlarda birçok boyutuyla gözlenmektedir. Buralarda uzun süredir sağ-liberalizmin yaşandğı belirtiliyordu. Ancak sağ-liberalizm nedir ve nereden kaynaklanyor, dönemle ilişkisi nedir, bulunulan alanla bağlantıları nelerdir, aşlmaması ve mücadelede bu eğilimin yaşatlması hangi sonuçları doğuruyor, nelere ve ne tür zararlara yolaçyor? Bunlarn çok derinlikli değerlendirilememesi, yeterince aşlamamasndan ve neredeyse giderek bir hastalk gibi sürdürülmesinden de anlaşlyor.

Özellikle 15 Şubat'tan sonra, başta Avrupa sahası olmak üzere, yurtdşı alanın genel açsndan taşdğı önem ve rolün çok daha öne çkması gerçeği vardr. Gerillann kş nedeniyle hareket edemediği, Kongre nedeniyle örgüt yapmzn ve kadro gücümüzün önemli bir bölümünün hareketsiz olduğu ve yine kentlerde örgütlülüğümüzün çok zayf bulunduğu bir süreçte, 15 Şubat'a karşıyürütmeyi esas aldğmz topyekün mücadelede, kuşkusuz en örgütlü olduğumuz alan olarak yurtdşı çalşmaları onun içerisinde de Avrupa faaliyetlerimiz birinci ve en önemli role sahipti. Kitle eylemliliğimiz ve serihildanların Türkiye metropollerine ve Kürdistan'a taşrlması yine çok çeşitli siyasi çevrelerin harekete geçirilmesi için bu alandaki çalşmaların büyük bir rol oynayacağı ve komploya karşı büyük bir işlev göreceği açktı Deyim yerindeyse, bunun biraz da genel mücadeleyi ivmelendirmek gibi, yine kitlelerin, halkn ve yurtsever güçlerimizin 15 Şubat'a karşı büyük kin ve öfkesini ortaya çkartmak ve herkese göstermek anlamnda bir rol olduğu ortadaydı Kuşkusuz bu çerçevede çok değerli çalşmalar yapldı Önemli mücadeleler, şehitler de verildi. Çok sayda yaralmz ve tutuklumuz da oldu. Ancak bu temelde yürütülen mücadele pratiği, acaba amaçlarını tam gerçekleştirebildi mi? Veya bazı şeyler yürütüldü ve bir takm gelişmeler ortaya çkarldysa, bunlar neyle çkardı nasl yaratld? Bunlarn çok iyi değerlendirilmesi ve çok iyi anlaşlması gerekiyor.

15 Şubat öncesi parti tarihimiz, Parti Önderliğimiz tarafndan çok iyi irdelenmiştir. Neyin geliştirdiği, neyin gerilettiği, neyin zorladğı neyin kolaylaştrdğı Önderlik değerlendirmelerinde çok iyi ortaya konulmuştur. Fakat 15 Şubat'tan sonrasnı Önderliğin bu değerlendirme yaklaşmıyla derinliğine irdelememiz ve çözümlememiz, bu temelde kavrayp kendimizi yenilememiz gerekir. Bu çerçevede kuşkusuz toplantlar yapldı süreçler değerlendirildi. Eleştiriler oldu, hatta zaman zaman özeleştiriler de yapldı Ancak bunlar ne kadar derinliğine oldu? Geçmiş süreci ne kadar iyi irdeledi? Hataları ve eksiklikleri hangi düzeyde ortaya çkard? Bunları yeniden ve yeniden gözden geçirmemiz ve çok iyi anlamamz gerekiyor. Sağ-liberalizm hala sürdüğüne ve hala ciddi bir yönetim olunmadğna ve bu mücadelemizi ciddi biçimde zorladğna göre, demek ki irdelemeler iyi yaplamamş dersler iyi çkarlamamştr.

Bu anlamda bütün alan örgütlerimizin, alanda bulunan bütün çalşanlarmzn değerlendirmelerini daha da derinleştirmeye, olup bitenleri daha iyi anlamaya, onlardan doğru dersler çkartmaya kesinlikle ihtiyaçları var. Çünkü bütün süreç açsndan, alanda en genel itibarıyla büyük bir **ortayolculuğun** yaşandğı bunun da her türlü **muğlaklk ve liberalizm** anlamna geldiği açktr. Öyle ki, zaman zaman örgütümüzü zorlayan, genel parti çalşmalarmzı ve parti yönetimimizi zorlayan, hatta bazen kendi başna buyruk hareketleri bile yaşayan, bazen hiç oralı olmayan bir mücadele pratiğinin yaşandğı bilinen bir gerçektir. Aslnda geçen süreçte, genelde diğer alanlarda dogmatizmin ağr etkisi altnda örgütümüzü ciddi biçimde zorlayan tutumlar ortaya çkarken, Avrupa örgütümüzün yaşadğı bu liberalizm ve ortayolculuk biraz da bunun gölgesi altnda kaldı Kendisini bu anlamda biraz gizleyebildi. Bu alanda yaplan toplantlarda geçmiş değerlendirildi; ama birçok önemli husus aslnda açğa çkartlamadı irdelenemedi.

Öyle ki, bir yanda partinin sürece yanıt olmak üzere geliştirdiği mücadele, Önderlik mücadelesi, Önderliğe kilitlenmiş parti mücadelesi var. Diğer yanda da düşmann uluslararası komplo çerçevesinde hareketi bastrmak ve tasfiye etmek için yürüttüğü azgn saldrlar, bunlarn uzantısı olarak çok çeşitli çevrelerin geliştirdiği her türlü dedikodu ve kafa karştrıcı tutumlara karşı kykasya yürütülen bir mücadele var. Avrupa çalşmalarımızn çok önemli bir bölümü, uzun süre bu iki mücadele arasnda bir yerde, bir kulağı bir tarafta diğer kulağı öbür tarafta, bir ayağı bir tarafta bir ayağı diğer tarafta kaldı Bazen partiyi, bazen parti karştlarnı dinledi. Çok çeşitli biçimlerde partiyi ykmak isteyen, her türlü yozlaşmayı ve liberalizmi geliştirerek partiyi tasfiye etmek isteyen çevrelere kulak kabarttı Öyle ki, alanda varolan gücümüzün çok az bir ksmnı harekete geçirebildi. İmkanlarmz çok az seferber edilebildi. Mücadele yürütüldü, ama olması gereken düzeye göre, çok snrlı bir mücadele oldu.

Neden böyle oldu? Niye daha önceden bu kadar hazrlanmş parti değerleri çok etkili bir biçimde harekete geçirilemedi? Kuşkusuz bunlarn çok iyi irdelenmesi ve gereken derslerin çkartlması lazm. Yoksa çok yüzeysel bir yaklaşmla veya bazı sözcüklerle belirleyerek, *"Sağ liberalizm var, bundan kurtulmak istiyoruz"* deyip geçmekle bu iş olmaz. Neredeyse *"muğlaklk var, liberalizm var"* diye diye muğlaklk ve liberalizm meşru hale getirilecek! Birlikte yaşanabilecek olan anlayşlar ve eğilimlermiş gibi, neredeyse meşrulaştrlacaklar. Bu olmaz! Böyle yaklaşmak liberalizmin, muğlaklğn ta kendisidir. Bu, muğlaklğ liberalizmi ve her türlü kafa karşklğnı yaşamak, yaşatmak anlamna gelir. Bunlara karşı böyle mücadele edilmez. Nasl bir saldrı ve muğlaklaştrmayla, bu temelde yozlaştrlp etkisiz klnarak tasfiye edilmeyle yüzyüze olduğumuzu herhalde iyi bilmemiz gerekiyor.

"Neden böyle oldu? Niye daha önceden bu kadar hazırlanmış parti değerleri çok etkili bir biçimde harekete geçirilemedi? Kuşkusuz bunların çok iyi irdelenmesi ve gereken derslerin çıkartılması lazım. Yoksa çok yüzeysel bir yaklaşımla veya bazı sözcüklerle belirleyerek, *"Sağ liberalizm var, bundan kurtulmak istiyoruz"* deyip geçmekle bu iş olmaz. Neredeyse *"muğlaklık var, liberalizm var"* diye diye muğlaklık ve liberalizm meşru hale getirilecek! Birlikte yaşanabilecek olan anlayışlar ve eğilimlermiş gibi, neredeyse meşrulaştırılacaklar"

Düşmann böyle bir yaklaşma umut bağladğı ve plannı tamamen buna göre oturttuğu bir ortamda yaşanan ağr bir ortayolculuk, neredeyse çok keskin bir biçimde mücadele eden iki taraf arasnda **tarafsz** bir konuma girerek, olup bitenleri seyretme yaklaşmıyok mudur? Bu çok ağr bir **örgüt suçu** değil midir? Önderlik gerçeğine karşı böyle davranlabilir mi? Böyle yaparsak, üzerimize yöneltilmiş bu kadar azgn saldrılara karşı kendimizi koruyabilir miyiz? Bu durumu, buna yolaçan kadrolarmz nasl izah edecekler? Belli ki, bu tür durumlar hiç görülmüyor, hatta bilinmiyor. Üstelik bazlarna çok normalmiş gibi geliyor. Oysa ortada bundan daha ağr bir örgüt suçu var m? Bu, basit bir husus değildir. Alanda nasl bir ortayolculuğun yaşandğnı hatta ortayolculuktan da öteye, adeta biraz da kulaklarn daha fazla düşmandan tarafa doğru açldğnı göstermiyor mu? Öyle ki, *"Bu iş zaten burada bitti, daha ötesi yok, fakat durumu idare edelim"* türünden, çok değişik çevreler içinde görülen anlayşn bir benzeri olmuyor mu? Bu yaklaşm kadere razı olmak ve sonuçta da varolan değerlerin bir ucun-

dan biraz kapp kenara çekilmek, sessiz kalmak anlamna gelmiyor mu? İşte **sağ-liberalizm** budur. Sağ-liberalizm bir çürüme, bir yozlaşma hareketidir, bir inkardr, bir inançszlktr, umutsuzluktur, tüketiciliktir. Sağ-liberalizm, bireyciliktir. Bireyin en düşkün biçimde kendini yaşaması, bireysel yaşamnı esas alması, toplum ve insanlk gelişimi karşsnda herhangi bir sorumluluk duymaması ve görev üstlenmemesi, böyle bir görev ve sorumluluğa cesaret edememesi, fedakarlk yapmaması anlamna geliyor. Bunu görmemiz ve mutlaka gidermemiz gerekiyor.

Geçmiş süreçte bu saha çalşmalarnn içinde en çok yayn ve ulusal örgütlenme alannda, neredeyse süreci boşa çkartacak tutumlar görüldü. Örgütlenme alannda zaten ciddi bir gelişme olmazken, birkaç çetenin, hareketi ve örgütü zorlama yaklaşmları karşısnda neredeyse teslim olunuyordu. Kitle mücadelesi alannda halk bu kadar eylem isterken ve eyleme kalkarken, güç çok az harekete geçirilebildi. Çok yönlü mücadele etme imkanları varken, bu yaplamadı Dar, tekdüze ve snrlı kalndı Giderek halk bu örgütü ve kadroları tanmaz hale geldi. Bunun karşsnda arkadaşlarmz halkn karşsna çkamaz oldular. Kendilerini biraraya toplayp, ne olup bittiğini anlamak durumunda kaldlar. Bu bir olguydu. Kuşkusuz o duruma geldikten sonra, anlamak üzere tartşmaya çekilmek gerekliydi. Ama biraz da halka, kitlelere bakmak gerekir: Halk nasl bu kadar hissetti, nasl doğruları buldu ve büyük bir iş yapma kabiliyeti gösterdi? Kadro bunu gösteremedi, örgüt gücümüz gerçek bir öncülük görevini gösteremedi. Halktan neden bu kadar kopukluk yaşandı? Öncü olması gereken, neden öncülük vasflarna sahip olamyor, onu pratikleştiremiyor? Bu rolün içerisine girip de gereklerini yerine getirmemek, böyle çok değişik eğilimler ve tutumlar içerisinde olmak kabul edilemez. Kafa karşklğyla, muğlaklkla, liberalizmle, dogmatizmle, çetecilikle elbette kadro olunmaz. Devrimcilik böyle yürümez. Parti örgütü, parti kadrosu böyle olmaz. Bu yaşatılamaz ve sürdürülemez de. Bir gün bile böyle yaşamak, bunu sürdürmeye cüret etmek suçtur. En büyük örgüt suçu gerçekte bu olmaktadr.

Bugün rahatlkla muğlaklktan söz edilip, "kafalar karşk, muğlaklk var, netlik yok" denilebiliyor. Oysa Parti Önderliğimiz de *"Düşünce alannda en rafine düzeye ulaştm; şimdi en arnmş düşünceye sahibim. Geçmişte belki karşklklar vardı, ama bu süreçte onları da temizledim ve billur gibi tertemiz bir düşünce açklğna ulaştm"* diyor. Parti, Önderlik gerçeği böyle arıyken, bu kadar düşüncede arnmş ve netleşmişken, bu Önderliğe bağlı olduğunu söyleyen kadronun muğlak veya kafa karşklğı içerisinde olması ne anlam ifade eder? Önderliğe böyle bağlılk olur mu? Bu durum açkça görülmek bu çelişkiler düzeltilmek durumundadr. Yoksa *"Önderlik öyle olur, biz de böyle oluruz"* denilemez. Bir an bile böyle kalmak, bir kelimeyle bile bunu söylemek, en ağr bir suç olmuyor mu? Peki, niye muğlağz? Önderlik bu kadar netleşmişken, niye net değiliz? Demek ki Önderlik biraz dinleniyorsa, biraz da başkaları dinleniyor; kulağn biri bir taraf dinliyorsa, diğeri de diğer tarafa dikiliyor. Bunun kesinlikle düzeltilmesi gereklidir. Muğlaklk, içinde bulunduğumuz dönemde, partimize en büyük zarar vericiliktir. Çünkü bu, parti yapsnı inançszlğa, kararszlğa düşürme, dolaysıyla ikircikli klma, eylemsiz klma anlamna geliyor. Partinin böyle büyük ve yepyeni bir başlangç yaparak, güçlü bir iddiayla geliştirmeye çalştğı bir ortamda, *"Ben muğlağm"* demek, *"Ben bu başlangca katlmıyorum, bu atlmn içinde değilim, bu atılmn içinde atlmszlğı yaşayacağm"* anlamna geliyor ve kuşkusuz hiç kimsenin de buna hakkı yoktur.

Liberalizm ve muğlaklk, bir tasfiye ve oportünist olma durumudur. Bu da, içinde bulunulan ortamda, etkili bir mücadele yürütmeye girmemek anlamna gelmektedir. Neden şimdi liberalizm ortaya çkyor, kendini gösteriyor? Çünkü partimiz büyük bir başlangç yapmak istiyor. Büyük bir hamle içerisinde, on-onbeş yl sürecek ve büyük devrimci gelişmeye yolaçacak bir başlangıca adm atyor. Bu yeniden başlama döneminde, kuşkusuz buna giriş yapmak kolay değildir. Ondan ürken, kendini ona hazrlamayan, iyi eğitmeyen anlayş ve kişilikler bu başlangcı endişeyle, ürkeklikle, kuşkuyla, gevşek bir yaklaşmla karşlarlar. İşte bu, liberalizm, oportünizm oluyor; başlangç yapmamak, varolan alşkanlklar içerisinde yaşamak, yenilenmeye, büyük girişimler yapmaya yönelmemek anlamna geliyor. Bu yanlştr, devrimciliğe tamamen terstir; her türlü gerici, tutucu, geri duygu ve düşünceleri yaşamak ve yaşatmaktr.

Devrimcilik ise bütün bunlarn altedilmesidir. Devrimcilik, herşeyden önce bu tür ruh haline, tutuma ve anlayşa karşı çok kararlı, çok aktif bir mücadele yürütmektir. Hiçkimse lafla devrimci olmaz. Böyle silah kullanıyorum demekle de devrimci olunmaz. Devrimcilik yerinde ve zamannda, toplumsal dönüşüm adna, onun gereği olarak, atlması gereken admları atabilmektir. Bunun yöntemi ne olursa olsun hiç farketmez. Eğer toplumsal gelişme böyle uygunsa ve dönüşüme yol açyorsa, o devrimciliktir. Fakat toplumsal gelişmeye ters ise, toplumsal dönüşümü sağlatmıyorsa, en keskin söz de söylense, silah da elden hiç düşürülmese, bununla devrimcilik olmaz. Bu, laf ebeliği olur. Bu açdan devrimci olma gerçeği çok iyi bilinmelidir. Bu dönemde devrimci olmak çok önemlidir. Düşüncede devrimcilik, ruhta devrimcilik, örgütlenmede devrimcilik çok gereklidir. Çünkü örgütümüz tasfiye edilmek istenilmektedir.

Liberalizm, kendi kendini örgütsüz klma hareketidir. Örgütte liberalizm, örgütü tasfiye etmektir. Zaten uluslararası komplo da örgütümüzü tasfiye etmek istemektedir. O zaman bu, dşardan düşmann yapmak istediğini, fakat örgütlülük gereği yapmadğn, düşman adna örgüt içinde yapmak anlamına gelmiyor mu? Bu kadar tehlikeli değil mi? Nasl rahatlkla *"Sağ liberalizm var, işleri iyi yürütemiyoruz"* denilebiliyor? Neden hem "liberalizm var, bize düşmandr, aşamamz gerekir" deniliyor, ama hem de aşlmıyor? Her türlü liberalizmi kendimize, bireysel durumumuza, örgütümüze tanıyoruz. Bu olmaz! Bu, devrimciliği reddeden bir tutumdur. Giderek **ikiyüzlülük** doğurur.

Tabi örgütün yönetimleri, örgütün önemli güçleri liberal, muğlak olurlarsa, bazı gözüaçklar da kendi gruplarnı oluştururlar. Ortada bir yönetim gücü kalmazsa, kadro bu kadar muğlak, idareci-liberal bir düşünce ve davranş içinde her türlü etkinlikten, keskinlikten ve hareketten uzak tutulur, önü kesilirse bazı kurnazlar da varolan değerlere elkoymak için bundan faydalanr. Bizim kendi duruşumuz, bu tür tutumları yaşatmaya imkan vermiyor mu? Bu soruyu yönetimimizin kendine sorması gerekmez mi? Belirtilen olumsuzluklarn kaynağnıiyi görmemiz gerekiyor. Neden bu kadar muğlak olundu? Neden bu kadar liberalizm var? Niye kadroları mz bunu açğa çkarmalarna ve aşmak istemelerine rağmen aşamıyorlar? Unutmayalm, bunun dönemle, yine alanla ilişkisi vardr. Dönem değişim dönemidir; üstelik üzerimizde de çok ağr basklar vardr. Böyle bir dönemde baskyı üzerinde hisseden, buna karşı nasl direneceğinin yolunu ve yöntemini bulamayan, güç yetiremeyen kesimler ve kişilikler elbette zorlanr, gerilemeyi ve yalpalanmayı yaşarlar. Küçük-burjuva ruh hali, duygu ve düşünce durumu zuhur eder. Bireysellik, her türlü güdünün öne çkma ve parti dşı yaşam arayşna girme durumu, her türlü basit yaşam alşkanlklarna sonuna kadar bağlanma, onlarn arayşı içerisinde olma, dolaysıyla devrimci örgüt ve harekette duraksama, yalpalanma, geriye çekilme ve bireyselleşme ortaya çkar. Bu, geçmişte parti tarihimizde, örneğin 1981 ve 1982'de en ileri düzeyde yaşanmştr. Semir provokasyonu bütünüyle buna dayanmştr. Karşı güçler 15 Şubat 1999'la birlikte mücadelemizi bastrmak isterken, yine bir yğn küçük-burjuva eğilimi ortaya çkarmş, zindanlarda da bunun örnekleri görülmüştür.

İnsanlarn büyük cesaret, kararllk ve fedakarlkla mücadele ederek yürümeleri gereken bir dönemin içinde bulunuyoruz. En keskin militanlk, bu dönemi kazanan militanlk olmaktadr. Kendini militanlaştramayan, dönemi böyle algılamayan, böyle yaklaşmayan kişiliklerin liberalize olması kaçnlmaz bir durumdur. O açdan bunun dönemle bağnı görebilmeliyiz. Öte yandan bunun alanla da ilişkisi bulunmaktadr. İçinde bulunulan ortam zor, ancak devrimcilik yaplacak bir ortamdr. Oradaki devrimci çalşmaları küçümsememek gerekmektedir. Devrimci mücadelenin etkin olarak yürütülebildiği yerlerde, devrimcilik yapmak kuşkusuz daha kolaydr. Çünkü ortam insanı devrimci olmaya zorlar. Fakat içinde bulunulan ve uyarcları keskin olmadğı bir ortam, insanı herşeyiyle devrimcilikten uzaklaştrmaya ve değişik yönlere yönelmeye zorlamakta, ters taraflara çekmektedir. İnsann her türlü duygu ve düşünce durumunu etkilemeye çalşmaktadr. Maddi, kültürel ve siyasi ortam bu açdan büyük bir baskı oluşturmaktadr.

Olumsuzluklarn ve yetersiz tutumlarn ortamla ve dönemle bağnı iyi görmemiz, her kadronun bunları çözme temelinde kendisini çok köklü bir biçimde gözden geçirmesi ve sürekli çok skı bir denetim ve örgütlülük içerisinde tutması, bu temelde kendisini devrimci yaşama ve mücadeleye vermesi başarı için kesin bir zorunluluktur. Bu kadar muğlaklk ve liberalizmin gelişmesinin bir diğer nedeni de, yönetimlerimizin yönetim olamamasndan, kendini bir türlü yönetim gücü haline getirememesinden ileri gelmektedir. Liberalizmi en başta bir yönetim yaşıyorsa, elbette alt yapdaki liberalizm ortadan kalkmaz. Kadro liberalizmi aşmaz; yöneticisine bakar, o nasl hareket ediyorsa, kendisi de öyle hareket eder. Yönetici ne kadar doğruları söylerse söylesin, kadro onun sözüne değil, hareketine bakar. O hareketi kendisine örnek alr, onu yapar. O halde en başta yönetimlerimizin kendilerini her türlü muğlaklktan, liberalizmden arndrması, her türlü bireyci, keyfi ve kendine göreci tutumu aşması, sağlam bir örgüt anlayşı ve örgüt disipliniyle kendilerini kolektif çalışan bir yönetim gücü haline getirmeleri gereklidir. Yönetimlerimiz böyle olur ve kendini böyle düzenlerse, bütün parti örgütlerimiz ve kadrolarmz yönetimin bu durumuna göre kendisini derhal yeniden düzenler.

Her türlü liberalizm ve muğlaklk aşldğında, çok sağlam işleyen, düşüncede tek olan, sıkı örgütlenen, büyük bir eylem birliğine ve gücüne ulaşan büyük bir parti gücü ortaya çkar.

Bizi böylesi bir gelişme yolundan alkoymaya çalşan, içte ve dşta çok çeşitli etkenler, çok değişik faaliyetler vardr. Kendilerini akl hocası olarak gören bazı çevreler, şu veya bu biçimde parti yapsnı etkilemeye çalşmakta ve yaşamı bozmaktadrlar. Bazlar bu düşüncelerini şu veya bu biçimde yazdklar yazlarla içimize szdrarak, kadro yapmzı etkilemeye çalşıyorlar. Kimdir bunlar? Hiç araştrlmıyor mu? Bunlar hiç tannmıyor mu?

Bunlar parti ortammzdan, savaştan ya da zindandan kaçmş olanlardr. Mücadeleye girmek yerine, mücadele değerlerini yiyip bitirmek için ellerinden gelen her türlü hilekarlğı yapmş olanlardr. Çizginin en çok savunulması gerektiği zamanda sradan bir militann bile gerisine düşmüşler, çizgiyi savunmak için insanlarn kendini yaktğı ve büyük ölüm oruçlarna girdiği, *"biz ideolojimize ve partimize bağlyz"* diyerek kahramanca ölüme gittiği bir ortamda seslerini çkarmamşlardr. Daha sonra partinin yardmıyla kendilerini biraz toparlamşlardr. Bugün ise bunlar Parti Önderliği'ne karşı adeta parti savunuculuğunu yapmaktadrlar. Gerektiği zaman çizgiyi düşmana karşı savunmamşlar, şimdi de partinin kendisine bir çizgi oluşturup yürütmek istediği bir ortamda, sözümona "çizgi savunucusu" olmuşlardr. Bu zavalllara, mücadele kaçknlarna karşı mücadele etmek o kadar zor bir iş midir? Hayr, kesinlikle değil. Bunlarn herhangi bir güçleri mi vardr? Hayr, dayandklar parti karştlardr, düşmandr. Düşmann ne kadar gücü varsa, onlara da o kadar vermektedir. Düşman bizi bu kadar zorlayamadğna göre, o zaman parti bu tür çevreler karşsnda zorlanacak m? Bunlarn parti gerçekliğimiz karşsnda duracak hangi güçleri var? Ama kadro yapmz bunları böyle göremiyor ve değerlendiremiyorlar. Neden? Çünkü ortayolculuğun, muğlaklğn etkisi altndadrlar. Yani kararlı bir biçimde parti çizgisini savunur konuma gelememişlerdir. Yirmibeş, otuz yldan beri, Parti Önderliğimiz ve genelde bütün partimiz, parti ideolojimiz ve siyasetimiz bunlarla mücadele içinde şekillenip çelikleşti ve gelişti. Bütün gelişmeler bu mücadeleyle doğdu; PKK gibi büyük bir parti, böyle bir mücadele içerisinde oluştu. Bu anlamda partı bunları çok iyi bilmektedir.

Bu süreçte yapmzn içine bir kuşku, fitne sokulmak istenmiştir. Bu da, küçük-burjuvalğn ta kendisidir. "Acaba ne olacak" kaygsı, kuşkusu ve endişesi, "acaba hangisi doğru olabilir" biçimindeki partililiği reddeden bir ruh hali ve tutumu yaşatlmak istenmiştir. Kuşkusuz böyle kadrosu, militanı olunmaz, parti içinde böyle yaşanmaz. Parti militanı her koşulda partinin ölümüne savaşçsdr, onda ikircikliк, kuşku, endişe olmaz. 25 yllk PKK tarihinin ortaya çkardğı ve PKK'yi vareden militanlk gerçeği, yine herkesin esas olarak daha fazla yürütmesi gereken militanlk ölçüsü budur. Bunun dşnda herhangi bir militanlk kesinlikle olamaz.

Bu açdan çevremizden gelen ruhsal, duygusal, düşünsel, ideolojik ve pratik saldrıyı iyi göreceğiz, anlamlandracağz. Bunlarn hepsi birbirine bağldr. Biraz ruh zayflğı ve küçük bir yalpalanmayla düşmann cepheden saldrması arasnda, yine bazlarnn yazıyla, bazlarnn sözle, sözde "eleştiri yapıyoruz" demesi arasnda bağlantı vardr. Bunlar bir cephedir, bir bağlantı içindedirler. Otuz yldr Parti Önderliğimize karşı savaş halindedirler. Şimdi frsat bu frsattr deyip Önderliğe karşı yürüttükleri mücadeleyi sonuca götürmek istiyorlar. Bu çok açktr. Bazları açkça yazı olarak gönderiyorlar ve bir de içimizde yaşıyorlar. Bunlar kabul edilebilir mi? *"Brakn Önderliği, biraz da dinleyin"* diyorlar. *"Nedir şimdiye kadar bu Önderliğe Önderlik dediniz hala peşinden gidiyorsunuz"* diyorlar. Bizi zavallı görüyorlar. Bizi bir şey bilmez, bir şey anlamaz görüyorlar. *"Biz bunları alr, kendi amacmz doğrultusunda hareket ettiririz, hizmet ettiririz"* diyorlar. Böyle pervasz davranmaları bu nedenledir. Bu anlamda içinde bulunduğumuz süreç, kuşkusuz çok köklü bir ideolojik eğitimi, derinleşmeyi ve ideolojik mücadeleyi gerektiriyor. Biz, geçen bu yakn süreçten çok farklı olarak, partimizin '70'lerde, '80'lerde yaşadğna benzer bir ideolojik çalşma ve mücadeleyi yaşayacağz. Her kadromuz ve çalşanmz bu gerçeği görecek, kendini böyle bir mücadeleye göre eğitecek, böyle bir mücadelenin yürütücüsü olacaktr.

Ciddi bir çizgi saldrsıyla karşı karşıyayz. Esas çizgiyi savunma görev ve sorumluluğu kadrolarmza, partiyi savunmak isteyenlere düşmektedir. Çizgimizi ve ortaya çkan değişikliklere göre kendimizi geliştirir, değiştirir ve yenilerken, bizi ykmak isteyenler vardr. Bu durumu frsat bilerek saldrmak istemektedirler. Kimi duyguda, kimi düşüncede, kimi örgüt olarak dağtmak, kimi ise bizzat ykmak istemektedir. Fakat hepsi ortaktr. Bu anlamda bir düşman saldrsı, bir çizgi saldrsıyla karşıkarşıyayz.

Geçmişte olduğu gibi, bir yandan sosyal şovenizm, bir yandan ilkel milliyetçilik saldırarak, her türlü devrimci gelişmenin önünü almak istiyorlar. PKK bu yenilenmeyi başarrsa, uzun yllar büyük bir devrimci süreç yaşanacağn, yeni bir sürecin başlayacağn, yaratlan büyük gelişmeler üzerinde kat be kat daha büyük, daha fazla gelişme ortaya çkacağnı bildiklerinden bunu istemiyorlar. Bunlar gelişmenin olmadğı bir yerde, sömürgeciliğin, feodalizmin ve her türlü küçük-burjuvalığn hakim olduğu bir ortamda yaşam sürüyorlar. Sözde ne kadar ulusalcı ne kadar demokrat geçinirlerse geçinsinler, bu yalandr. Kesinlikle sömürgeciliğe bağldrlar ve feodalizmi yaşıyorlar. Gdalarnı oradan alıyorlar, karnlarnı oradan doyuruyorlar. Onun için bu yaşam imkanlarnn gelişmesini istemiyorlar. Sözde istiyorlarmş gibi söylemeleri, bizi, halkı aldatmak içindir.

Çok açk ki, bunlar mücadelemizi daha ileri götürmekten alkoymak istiyorlar. Zaten düşman da mücadeleyi daraltmak istiyor. Varolan değerleri yemekle birlikte, mücadelenin ve gelişmelerin Türkiye'ye, bölgeye yaylmasn, dolaysıyla Türkiye ve bölgede demokratizmi geliştirerek, Kürt sorununda çözüme gidilmesini ve Kürdistan'daki gerici yapların tasfiyeye uğratılmasını engellemek

istiyorlar. Bunlar kesinlikle ulusal sorunun çözümünden, yine Türkiye'de demokrasinin gelişmesinden yana değillerdir. Mesela Türkiye'de bazı çevreler var, bunlar demokrasi tacirliği yaparak kendilerini yaşatıyorlar. Bunlara göre demokrasi olmamalı, çünkü demokrasi olursa tüccarlık yapamazlar. Böyleleri Kürdistan'da da var ve ulusal sorunun çözümünü istemiyorlar. Ulusal sorunun tacirliğini yapıyorlar. Ulusal sorun diyerek kendilerini maddi-kişisel-ailesel ve aşiretsel olarak yaşatıyorlar. Kimisi ulusal geçiniyor, yazıyor, çiziyor, karnını doyuruyor. Kimileri ise, halkın özlemlerini sömürerek, savaş ağalığı yaparak yaşıyor. Fakat hepsi bir çizginin sahibi, hepsi ilkel milliyetçi. İlkel milliyetçi çizgi, küçük-burjuvazinin önemli kesimini etkisi altında tutan hakim sınıfın sömürgecilikle birlikte varolan bir çizgidir. İkisinin varlığı da birbirine bağlıdır. Varlıklarını bu temelde sürdürüyorlar. Şoven sömürgeci iktidar, sosyal şovenizm, ilkel milliyetçilik birarada vardırlar ve bu yüzden hareketimizin bunları geriletme, demokrasi ve ulusal sorunun çözümünü getirerek, her türlü feodalizmi, sömürgeciliği ve şovenizmi ortadan kaldırma yönelimlerini engellemeye çalışıyorlar.

Bu yaklaşımları erkenden fark ederek, çok bilinçli ve kararlı bir tutumla bunlara karşı mücadele yürüteceğiz. Başarı kazanmamız, bu süreci başarıyla ilerletmemiz için, bu kesin bir zorunluluktur. Bu temelde öncelikle parti içinde varolan her türlü muğlaklığı, liberalizmi, yönetim olmamayı, bireyselliği ve kariyerizmi ortadan kaldıralım. Kendimizi sağlam militan haline getirelim. İkinci olarak parti örgütlerimizi, yönetimlerimizi sağlam temelde kuralım. Net ve güçlenmiş bir kadrodan oluşan, kollektif, sağlam işleyen, etkili karar alıp uygulayabilen bir örgüt yapısına ulaşalım.Böyle bir gelişme temelinde, bizi her türlü gelişmeden ve böyle yeni bir başlangıcı başarıyla yürütmekten alıkoyan, şu veya bu yandan gelen saldırılara karşı kararlılıkla mücadele edelim. Onları iyi görelim, doğru tahlil edelim. Her kim olursa olsun, hiç tereddüt etmeden derhal amansız bir ideolojik mücadele yürüterek ve siyasi tutum geliştirerek, bu tür saldırıları bertaraf edelim.

Bunları iyi tanımamız, gerçek yüzlerini iyi görmemiz, maskelerini iyi düşürmemiz, bunlara karşı çok kararlı bir tutum ve mücadele içinde olmamız gereklidir. Geçmişte partimiz böyle yaptı ve kazandı. Şimdi de böyle yapacak ve kazanacaktır. Bundan hiç kimsenin kuşkusu olmamalıdır. Her parti kadrosunun ve cephe çalışanının görevi partinin bu tutumunu görmek, anlamak, kendisini buna göre düzeltmek ve böyle bir mücadeleye kararlılıkla katılmaktır. Bunun dışında partililik, yurtseverlik olmaz. Bunun dışında ne PKK'lik olur, ne de PKK dostluğu olur. Parti olarak da başka türlü dostluk tanımıyoruz. Bu açıdan bu tür çevreleri iyi tanıyacağız, onlara göz açtırmayacağız. Bunlardan gelen saldırılara karşı etkili yöntemlerle ve kararlılıkla mücadele edeceğiz.

Biz ancak bunlar temelinde yeni süreci geliştirebiliriz. Yeni süreci geliştirmek, mücadeleyi daha ileri ve daha örgütlü hale getirmektir. Kuşkusuz bu temelde böyle bir çalışmayla partimiz gelişecek, parti militanlığımız kendini yenileyip geliştirecektir. Partimiz bir ulusal Önderlik olarak bütün ulusal-demokratik gelişmeye öncülük etmeye devam edecektir. Önümüzdeki süreçte de, daha da büyümüş olan bu rolünü başarıyla oynayacaktır.

Geçmişte olduğu gibi gelecekteki stratejimizin de güvencesi olarak gerilla gücümüz, mücadelede şimdiye kadar oynadığı temel rolünü, bundan sonra da esas bir politika gücü olarak oynayacaktır. Yine ulusal bir kurumumuz olarak Kürdistan Ulusal Kongremiz, Kürt demokrasisini geliştirmede, değişik Kürt siyasal çevreler arasındaki ilişkileri doğru düzenlemede ve değişik parçalardaki Kürt sorununun çözümüne katkıda bulunmada, onun gerektirdiği ilişkileri ve örgütleyerek etkin bir rol oynayacaktır. Daha şimdiden böyle bir gelişme süreci içerisine girmiştir.

Türkiye ve Kuzey Kürdistan'da, yine buna bağlı olarak Kürdistan'ın diğer parçalarında her türlü siyasal çalışmanın geliştirilmesi gerekmektedir. Fakat çözüm için birincil alan olması nedeniyle Türkiye ve Kuzey Kürdistan'daki kitle örgütlenmesi ve siyasi çalışması öncelikli çalışma olmaktadır. Geçen süreçte en çok uzaklaştığımız, koptuğumuz ve zayıf duruma düştüğümüz alan da bu alandır. Mücadelemiz bu nedenle bir tıkanmayı yaşamıştır. Zorlanmayı aşmak, kendimizi çözüm haline getirmek ve çözüm sürecini geliştirmek bu durumu değiştirmekten geçiyor. Bütün gücümüzle, bütün partiçephe çalışanlarımız olarak, herşeyimizi bu temelde seferber ederek ve ne gerekiyorsa onu yaparak, bu alandaki kitle örgütlenmesini, Cumhuriyetin demokratikleşmesi hareketini, Parti Önderliğimizin belirttiği gibi Demokratik Cumhuriyet Hareketi'ni etkili bir siyasi hareket olarak, siyasi çizgiden örgüte ve eyleme kadar har alanda güçlü bir biçimde geliştirmeliyiz. Bu çalışma, bizim için bu dönem olmazsa olmaz kabilinden, hayati önemdedir. Dönemi ilerletmemiz, süreci başarıyla geliştirmemiz, kesinlikle bu çalışmayı başarıyla yürütmemizden geçecektir. Bunun için yayın ve genel propaganda faaliyetlerimizden diplomasiye kadar, yine maddi gücümüzden kitle örgütlülüğümüze kadar bütün çalışmalarımızın temel hedefi, Türkiye'de ve Kürdistan'da böyle bir halk örgütlenmesini, siyasi hareketlenmeyi başarıyla gerçekleştirmek olacaktır. Herkes birinci planda bunu hedef olarak önüne koyacaktır. Kendini böyle bir çalışma için seferber edecek, imkanlarını bu çalışmanın gelişmesine yöneltecektir. Dönemi kazanacak en temel rol, en önemli görev bu çalışmayı geliştirmekten geçmektedir.

Bununla birlikte alanlardaki çalışmaların başında propaganda faaliyetimiz gelmektedir. Basın-yayın kurum ve kuruluşlarımızı daha da yetkinleştirmek, kadro, örgüt olarak geliştirmek, bu anlamda propaganda faaliyetlerimizi çok daha ileri düzeye çıkartmak mutlak gereklidir. Geçmiş dönemde propagandayı silahlı mücadele yapıyordu. Partimiz silahlı mücadelenin adını silahlı propaganda da koydu, öyle tanımladı. Şimdi bu durum değişiyor. Artık gerillanın propagandacılık ile örgütçülük rolü durmuştur. Bu çalışmasını artık basın-yayın faaliyetlerimizin üstlenmesi ve yürütmesi gerekiyor. Bu biçimde bütün basın-yayın faaliyetlerimizde, sözlü ve yazılı propaganda çalışmalarımızda, buna uygun bir biçimde değişiklik yapılacak, gelişme sağlanacaktır. Geçmişte savaş ağırlıklı bir mücadele stratejisi izlendi. Şimdi siyaset ağırlıklı bir mücadele stretejisi izlenmektedir. Geçmişteki propagandamızın esası savaşın propagandasını yapmaya, savaşı geliştirmeye yönelikti. Şimdi ise, siyaseti geliştirmeye yönelik, siyasal ağırlıkta olacaktır.

Süreç, geçmişte ulusal sorunu tanımlama, ulusal örgütlenmeleri geliştirme, bu temelde mücadele yürütme, ulusal ifadeyi geliştirme ve ulusal sorunu açığa çıkarmayı içeriyordu. Şimdiki süreç ise, başarıyla yapılmış olan bu görevler üzerinde, ulusal sorunda çözümü yaratmaya yöneliktir. Propagandamızın hedefi şimdi çok daha kapsamlıdır. Geçmişte bu, silahlı mücadeleyi geliştirmekken, şimdi çözümü geliştirme temelinde çözümleyici bir tarzda olacaktır. Biz buna pozitif eleştiri üslubu dedik. Geçmişte üslubumuz, olması gerekenden, doğru olandan yola çıkarak, varolanın şiddetli eleştirisine dayanıyordu. Onun için eleştiri, teşhir ve tecriti hedefliyordu. Şimdi bu değişiyor. Bu anlamda eleştirilerimiz teşhir ve tecriti değil, olumluyu ve doğruyu içeriyor, olması gerekeni gösteriyor. Bu anlamda yapıcı, çekici bir içeriği ifade ediyor.

Diğer yandan diplomatik faaliyetlerimiz bu dönemde kuşkusuz daha çok gelişecektir. Geçmişte diplomasi adına yürüttüğümüz faaliyetlerin uluslararası komplo karşısında ne duruma düştüğü açıktır. Onlara diplomasi faaliyeti demek bile mümkün değildi. Bir defa ondan gerekli dersleri çıkarmak gerekmektedir. İkincisi, içinde bulunduğumuz süreçte artık eski sürecin mantığı ilişki düzeyi değişmiştir. Geçmişte silahlı mücadeleyi geliştirme esası üzerinde çalışılıyordu. Bütün ilişkilerimiz bu esas üzerineydi. Şimdi çözüm sürecini geliştirme ve çözümü gerçekleştirme mücadelesini yürütüyoruz. İlişkilerimizin mantığı bu süreci geliştirmeye yönelik oluyor. Süreci iyi anlamak, diplomasi faaliyetlerimizin içeriğini iyi görmek, yine üslubu ve tarzını doğru tespit etmek, bunu yürütecek kadroları iyi eğitmek, onları siyasi çizgiye bütünüyle hakim, diplomasi diline sahip ve bunun ustalığını gösterebilen bir kadro haline getirmek ve faaliyetlerimizi bu temelde yürütmek kesinlikle gereklidir. Bu alan çalışmalarımızın da bu temelde yeniden düzenlenip geliştirilmesi kesinlikle gereklidir.

Bunlarla birlikte kitle çalışmalarımız her zamankinden daha fazla önem taşıyor. Kuşkusuz bu alanda büyük bir kitle potansiyelimiz, örgütlenmemiz ve kurumlaşmamız var. Bunu her alanda daha fazla geliştirmemiz, kitle örgütlülüğümüzü artırmamız, yeni kitlelere ulaşmamız, kitlelerin maddi ve manevi gücünü mücadeleye ve harekete seferber etmemiz, her zaman olduğu gibi bu dönemde de gelişme sağlayabilmemiz için temel kuvvetlerden biri olmaktadır.

Yine üzerinde dikkatle durulması gereken kadın çalışmalarımızdır. Bu dönemde en güçlü gelişmesi gereken, özgür kadın hareketinin örgütsel ve eylemsel gelişimidir. Bunu hem Avrupa'da, hem Türkiye'de, hem de Kürdistan'da yürütmeliyiz. Bu anlamda güçlü bir özgür kadın cephesini açmış bulunuyoruz. İkinci Kadın Kongremiz, özgür kadın hareketinin partileşmesi, böyle bir cephenin açılması ve onun ilanı anlamına gelmektedir. Bunu her alanda en etkin bir biçimde sürdürerek, ulusal kurtuluş mücadelemizi ilerletip kalıcı sonuca götürmede etkin rol oynamak büyük önem taşımaktadır. Bu devrimimizin daha da ilerlemesi, örgütsel gücünün gelişmesi anlamına gelmektedir.

Bu alan çalışmalarını yürüten kadrolarımızın zayıflıklarının yanında eğitimleri az olabilir. Ama partinin ortaya çıkardığı değerlerden büyük güç alarak, çok titiz olunması, duyarlı davranılması ve büyük bir gelişmenin yaratılması gereken bir çalışmayı mutlaka başarıyla yürütmelidirler. Böyle olmazsa, kuşkusuz kendi vicdanları karşısında bir suçluluk durumunu yaşayacaklardır. Buna düşmemek için, durumu iyi değerlendirmek gerekmektedir. Hantal, soyut ve hayalci olunmamalıdır. Örgüt ve mücadelenin çok büyük bir çaba ve duyarlılık istediğinin, kadronun büyük bir ihtimamla iyi eğitilip örgütlendirilerek yönetilmesi gerektiğinin bilinciyle hareket etmek, başarı için bir zorunluluktur. Yeni bir partileşme sürecinde olan bir hareket olarak, bu konularda kuşkusuz bir amatörlük, tecrübe azlığı vardır. Fakat partimiz PKK'nin büyük bir profesyonelleşmeye ve büyük bir tecrübe birikimine sahip olma durumu açıkça ortadadır. Bundan alınan güçle bu eksiklikler giderilmelidir. Kopuk, yüzeysel ve subjektif yaklaşım içerisinde olunmamalıdır. Özgür kadın hareketimizin, kendini köklü bir biçimde yenileme temelinde her türlü olumsuzluğa karşı partiyi savunmada sağlam bir güç olacağı yine önümüzdeki süreci kazanmada büyük bir devrimsel hamle olarak, rolünü başarıyla oynayacağı kesindir.

Bunlarla birlikte yaşamın yeterli ele alınması ve geliştirilmesi gerekmektedir. Parti yaşamı yurtseverlik yaşamı bütün bu çalışmaların başarıyla yürütülmesi için esastır. Onların zedelenmesi, aşınması ne kadar çaba harcarsak harcayalım, bizi başarıdan uzak düşürür. Onun için parti yaşamını canlı, coşkulu, temiz ve heyecanlı kılmak, yoldaşlık ilişkilerimizi, yapımızın kendi arasındaki sevgi, saygı dayanışma ve birlik ruhunu en ileri düzeyde geliştirmeleri, en güzel biçimde yaşamaları Önderlik yaşamımızın ve Parti Önderliğimizin bize öğrettiği temel bir felsefeyi yerine getirme olacaktır. Bu bizim için ekmek, su ve hava gibidir. Yaşamamız ve başarmamız için bu gerekli olduğundan bunlara büyük hasssiyetle yaklaşacağız. Maddi ve manevi değerlerimizi hem iyi sahiplenmek, hem korumak, hem de onlarıdaha büyük değerler yaratmak üzere yeni mücadelelere seferber etmek konusunda, sonuna kadar titiz davranacağız. Her yoldaş böyle davranmalı, her örgütümüz böyle olmalıdır.

Bu sağlanırsa, içinden geçtiğimiz bu yeni hamle sürecini büyük bir başarıyla yürüteceğimiz, onbeş yıllık savaşta olduğu gibi, bir ulusu dirilten ve vareden bir hareketin yürüteceği siyasi ağırlıklı savaşla da onu dünyanın en genç ulusu olarak sağlam bir yaşama kavuşturacağımız, yine çevre ülkeleri, Türkiye'yi ve Ortadoğu'yu demokrasiye kavuşturacağı böylece büyük bir gelişme yaratacağımız kesindir. Sonuna kadar bunun umudu ve inancı içinde olalım. Böyle bir gelişmeyi yaratma noktasında sonuna kadar kendimize güvenelim.

Önderlik gerçeğimiz olan Apoculuk, her koşulda böyle davrandığımızda, kendimizi bilinçli, kararlı ve temiz tuttuğumuzda, her türlü zorluğu yenip başarı yaratabileceğimizi, el atacağımız her işi başarıya ulaştırabileceğimizi bizlere öğretmiş ve göstermiştir. Yaşam felsefemiz budur, Önderlik felsefemiz budur. Bu temelde bu sürece yaklaşalım. Kendimizi bütün militanlar, çalışanlar olarak, yeni döneme göre köklü bir biçimde yenileyelim. Bütün örgütlerimizi ve çalışmalarımızı bu yeni sürecin temel özelliklerine ve görevlerine göre yeniden düzenleyelim. Bütün çalışmalarımızı bu temelde yeniden kararlaştırıp planlayalım. Başkan Apo'nun gösterdiği büyük kazanma yolunda; yüksek bir bilinç ve kararlılıkla daha büyük başarıları kazanmak için yürüyelim.

Yaşasın Başkan Apo'nun ışıklı yolunda yürüyen partimiz PKK!

PKK Başkanlık Konseyi
21 Ağustos 1999

Mutlu Aşk Yoktur

Ne yüreği kendinin ne gücü güçsüzlüğü
Her şeyden yoksun insan kollarını şöyle bir
Açsa gölgesi sanki haçların gölgesindir
Mutluluğu sıkıc tutsa avucunda ölür
Acıyla dolu garip bir ayrılıktır ömrü
Mutlu aşk yoktur

Şu silahsız erlere benzer insanın ömrü
Şimdi giysileri de yazgıları da başka
Sabahleyin erkenden uyanıp
kalksalar da
Akşam olunca yine aylak ve çaresizler
Hayat bu de geç Gülüm gözyaşını harcama
Mutlu aşk yoktur

Güzel aşkım sevgilim kanayan yaram benim
İçimdesin kanadı kırık bir kuş gibi sen
Bir gün dalgın gözlerle kimiz neyiz
bilmeden
Bakan şu insanların düşmeyecek dilinden
İri gözlerin için can veren sözcüklerim
Mutlu aşk yoktur

Çok geç öğrenmek için yeniden yaşamayı
Tek ses olmuş ağlıyor yüreğimiz gecede
Mutsuzluğu istiyor en küçük şarkı bile
Her titreyiş payını alıyor yaşlar ile
Her gitar havasında nice hıçkırık gerek
Mutlu aşk yoktur

Aşk var mıdır yüreği acıyla doldurmayan
Aşk var mıdır dikeni sararıp soldurmayan
Aşk var mıdır aşıkı kahredip öldürmeyen
Hele de senden senden daha çok ey yurt
aşkı
Senden daha çok gözyaşını
seven aşk var mı
Mutlu aşk yoktur
İkimizin aşkından söz ediyorum

Louıs ARAGON

Apocu diyalektiğin bazı özellikleri

Duran Kalkan

"Çelişkini iki yönü vardır. Eskiden çelişkiler daha çok hakim olan yönleriyle tanımlanırdı. Burjuva diyalektiği biraz öyledi. Biz onu metafiziğe yaklaşmış veya bizi pragmatizme götüren yaklaşım olarak da değerlendiriyoruz. Marksist diyalektik bu konuda biraz ilerledi. Çelişkiyi bütün yönlere ve özellikleriyle tanımlamaya çalıştı. Böylece toplumsal çelişkiden doğan mücadeleden de devrimleri, son işçi sınıf devrimlerini ortaya çıkardı. Bu öenemli bir gelişmeydi. İşte böyle bir diyalektik gelişme içerisinde PKK gerçeği, APOCU diyalektik nasıl anlaşılmalı, nasıl tanımlanmalı? Bunlar üzerinde yoğunlaşmalı, ona göre bir felsefe ve bakış açısınını sahibi olmalıyız"

Kürtler felsefik olarak tarihsel anlamda temelsiz bir halk değildir. Fakat düşünce sistemi haline gelmeleri engellenmiştir. Düşünce sistemi parçalanmış, ideolojik-politik çizgi haline gelinememiştir. Onun içindir ki, ulusal gelişme, ulusal strateji ve ulusal düşünce çağdaş devrimci mücadelemiz ortaya çıkana kadar gelişememiştir. Bu yönlü gelişmeler verilen mücadeleyle ortaya çıkmıştır. Yaşadığımız gelişmelerde bu gerçeklerin yönü vardır. Bunları görmemiz ve anlamanız gereklidir. Böyle olmazsa yaşadığımız olaylara anlam veremeyiz, onun bizden kaynaklanan yanlarını göremeyiz. Göremezsek çözüm de bulamayız, çare olamayız, bir muğlaklık yaşarız. Ya böyle çözümsüzlük içinde kalırız ya da çareyi bir kenara çekilmekte, kaçmakta buluruz.

Felsefe dünyaya bakış, dünyayı anlama, toplum ve doğayı kavrama, bakış açısı ve yöntemini edinme ve bu konuda bir sisteme sahip olmaktır. Bilinmezliklerle dolu olan yaşamı anlamak, içerisinde çözüm yolu bulabilmek ve bilinçli yaşabilmek için bu önemlidir. Eğer böyle bir bakış açısı olmazsa, biz yaşamı anlamlandıramayız.

Dünya birçok yönüyle bilinmezliklerle doludur. O kadar karmaşık ki, bize bu karmaşıklık içinde bir açıklık yakalama olanağını vermiyor. Karmaşıklık içinde yaşamayı bilmek, o karmaşık süreci çözerek ilerlemek, bir bakış açısına ve doğayı, toplumu anlama yöntemine sahip olmayı gerektiriyor. Bilinmezliği çözmek, anı anına olguları anlayıp ona cevap veriri ve kendini yaşatır pozisyonda tutabilmek için de yaşamın ve doğanın yasalarını bilmek, daha çok kavramaya çalışmak ve ona göre kendini ayarlamak gerekir. Kimse bunu dışardan başkaları için ayarlamıyor. İşte felsefe dediğimiz olay budur. Bu çerçevede felsefe ve bilinç sahibi olmak, bilimsel düşünce yoğunluğuna sahip olmak alamına gelmektedir.

Kölelikten kurtulmak için bilinç, düşünce açıklığı ve insanın düşüncede bağımsızlaşması, doğa ve toplum karşısında onu anlayan, yasalarını bilen, yine onun yasalarına göre kendini yürüten bir bakış açısına ve düşünce sistemine sahip olması çok önemlidir. O zaman kendi çıkarını görebilir, kendi yararına olanı belirleyebilir. Zamanından önce görebilir, yürütebilir. Böyle olunmazsa başklarına muhtaç olunur. Başkaları da her zaman ona kendi çıkarları doğrultusunda yön verir. İnsanın ve toplumların doğa ve toplum yasalarına göre kendilerini yaşatabilmeleri, o yasalar içerisinde yaşam yolu bulabilmeleri ve diyalektik yönteme göre çözmeleri önem taşıyor.

Bizde diyalektik ne kadar gelişti? Dünyada çetiştli hareketlerin doğayı ve toplumu diyalektiksel olarak anlamaları ne düzeydedir? Sosyalizmin, sosyalist ideolojinin bilimsel temeli olması gereken diyalektik ve sosyalist ideolojiyle arasındaki bağ ve ilişki günümüzde ne kadar var? Ne kadar kopuşma yaşanmış? Aslında bunlar tartışılması gereken hususlardır. Diyalektiğin en gelişmiş düzeyine, bilimsel bir yöntem olarak toplumu ve doğayı çözümlemede en çok ulaştığı düzeyin ideolojik formülasyonuna sosyalizm diyoruz. Sosyalizm, ideoloji olarak kendisine böyle bir bilimsel yöntemi esas alıyor. O nedenle sosyalizm her türlü toplumsal değişmeye açık, onu gelişim sürecinde çözümleyen, ona göre kendisini geliştiren, bu nedenle de sürekli değişimi ve gelişimi esas alan bir ideolojidir. Sosyalizmde herşeye çare vardır, herşeyin çaresi yine sosyalizmdir.

Günümüzde sosyalizm adına yapılan bu belirlemenin gerekleri ne kadar yerine getiriliyor? Bu tartışabilir. Yine bugüne kadar gerçekleşen sosyalizm pratiklerinde yapılan bu belirlemelerin gerekleri ne kadar yerine getirildi, sosyalizmin bilimsel temellerine ne kadar bağlı kalındı, yine sosyalizmin temel doğrultularından ne kadar kopukluk yaşandı? Ve tüm bunlar da yanıt bulunması gereken sorular durumundadır.

Materyalizm ile diyalektik arasındaki ilişki önemlidir. Diyalektik, bir yöntem; materyalizm ise bir bakış açısıdır. Dünyaya bakış açısıdır esas alınan toplumun, doğanını değişimidir. Materyalist oldum mu diyalektiğe sahipsin. Diyalektik eşittir materyalizm demek değildir. Bu gerçeğin anlaşılmasında bir karmaşa yaşanıyor. Öğrenirken de yanlış öğreniyoruz. Pratik yaşamı çözümlemeye çalışırken de yanlış çözümlüyoruz. Son süreçte genelde yaşanan gelişmeler içinde yaşadığımız gerçekliği değerlendirirken, kendi özgülümüzde bu daha çok açığa çıkıyor. Materyalizmin metafizik yorumlaması ve onun yöntemiyle ele alınması var. Dogmatizm dediğimiz olgu da bu anlama geliyor. Bu aslında metafizik bir yaklaşımdır.

Metafizik yönteme saplanıp kalmak diyalektiğin reddidir, diyalektikten kopmak ve uzaklaşmaktır. Farklılığı, sadece biraz materyalist bakış açısı edinmiş olmasıdır. Bu durum düşüncede karmaşıklığı ortaya çıkarıyor. Bir yandan materyalizmle ilgili olunurken, diğer yandan da onun tamamlanması olan gerçekten, doğru yöntemden kopuluyor. Böylece biraz dünyayı ifade edecek bakış açısını, gelişmeyi reddeden yöntemle birliştirince katılaşmış, her türlü gelişmeye kendini kapatan, daraltan bir düşünce tarzı, düşünce sistemi ortaya çıkmış oluyor. Bu zarar veriyor. Böylece bir taraftan kendilerini yenilikçi sanırlarken, diğer yandan da yeniliğe tamamen karşı olan bir konuma düşüyorlar. Kendilerini yenilikçi sanmaları, onları yenilenme karşısında tahlikeli bir baraj durumuna getiriyor.

Tıkanma çöküş getirir. Reel sosyalizm böyle çöktü. Yaşadığımız zorlanmada böyle bir düşünce tarzının derin payı var. Parti Önderliği bunu derinleştirmeye, bu konuda özeleştiri geliştirmeye çalışıyor. Bu doğru anlaşılmalıdır. Düşünce sistemi, bakış açısı gelişmeyen bir toplulukta, Parti Önderliğin yaratmaya çalıştığı gelişmeye ulaşmak kolay değildir. İşte PKK bunu geliştirmek istiyor. Kürdistan halkı düşüncede dağıtıldığı, parçalandığı ve bireycileştirildiği için, bakış açısında belirsizliği, savrulmayı yaşayabiliyor. Bu durum bir yönüyle kendini pragmatizm biçiminde dışa vurabilmektedir. Bu duruma getirilidiği için halkımızı, insanları bundan kurtarmak, gelişme yoluna sokmak, somut hedeflere yöneltmek önemlidir. Bu da ancak Kürdistan halkını, insanlarımızı çok anlaşılır formülasyonlara, düşüncelere kavuşturmayı zorunlu kılıyor.

PKK bunu gerçekleştirme hedefini önüne koydu. Parti Önderliği bunu üzerinde çok fazla durdu, gerçek kılınmaya çalıştı. Öyle ki, bu somut gelişmelerin de önünü açtı ve belirli bir gelişmenin yaşanmasına neden oldu. Gelişmeler yaşandıkça da bu konuda ilerleme, derinleşme meydana geldi. Parti Önderliği geliştirdiği bakış açısıyla daha ilk başta atılan adımların sonuçlarını ne olacağını çok netleşmiş bir stratejiyle ortaya koymuştu. Bu insanları çekti, doğru bir bakış açısı edinmeye yöneltti. Bu durum, belirsiz bir bakış açısına sahip kılınan insanlarımızın partiye katılması ve ikna olması açısından iyi bir ortam yarattı. Fakat ortaya çıkan bu durumun diyalektiksel olarak istenilene ulaşması gibi bir sonuca birden ulaşmak mümkün olamadı. Aksine beraberinde kalıpçılık, dogmatizm vb. eğilimlerin gelişimini de getirdi.

Bu engellenebilir miydi? Bu ayrı bir konudur. Ama gerçeğimiz öyle bir neticeyi ortaya çıkardı. Parti Önderliği de bizde dogmatizmin etkileri oldu diyor. Gelişmeler oldukça, buna daha çok sarılma maydana geldi; yaşanan süreçte bunu görme, kavrama gelişti. Değiştirme konusunda gelişmeler görülerek, somutluk kaydedilmeye başlandı. Mücadele koşulları, dünyadaki durum değişim göstermeye başlayınca, buna göre hareket etme zorunluluğu ortaya çıktı. Bu bizi doğrultuya girmeye zorladı. Eski dünya koşullarında varolan gerçeklik birçok seçenekle bizi karşı karşıya bırakabiliyordu. Bu seçenekler içinde, birinden yararlanamazsan diğerinden yararlanabilirsin biçiminde belirli bir süreçte bununla hareket edebiliyorduk. Ondan yaralanma, onunla bütünleşme gibi bir durum oluşunca, gelişmenin somutluğunu tahlil etme geliştirilemedi. Ona göre toplumsal ve devrimsel gelişminin gerektirdiği değişim ve yenilenme içerisine girilemedi. Ve bu da bir tekrarın yaşanmasına neden oldu. Sonuç olarak da bizi bugünkü yaşadığımız sorunlarla karşı karşıya bıraktı. Parti Önderliği yaşanan bu durumu kıyıya vurduk biçiminde değerlendiriyor.

Değişme çabası içine girmiş bulunuyoruz. Parti Önderliği bunun zorunluluğunu da çok somut olarak, o değişme olmazsa savrulma olacak biçiminde dile getiriyor. Kesinlikle marjinalleşme, çözülme ve gelişme dinamiğini bir bütün olarak kaybetme yaşanacaktır. Bu çok açıktır. Elbette bu gerçeğin anlaşılması o kadar kolay olmamaktadır. Bu da kesinlikle üzerinde kafa yormamızı gerektiriyor. O kalıplaşmış düşünce sistemi içerisinden geldiğimiz ve ona çok bağlandığımız için değişim olgusunu görmede, anlamada zorlanıyoruz. Kafa karışıklığı ortaya çıkıyor, muğlaklık yaşanıyor. Hatta böyle çok kalıpçı direnmeler olabiliyor. Dogmatizm dediğimiz bakış açısındaki darlık da, bu noktada kendini dışa vurabiliyor. Eğer yaşanan gerçeklik iyi çözümlenmezse, Parti Önderliğinin belirttiği çözülmeye, savrulmaya rahatlıkla gidebiliriz. Böyle bir sonucu parti yaparsa parti, kişiler yaparsa kişiler gider. Dogmatizm bu anlamda her açıdan bir tehlike oluşturuyorl. O nedenle bakış açısındaki bu darlık aşılmak zorundadır. Bunun, dünyada yaşanan birçok örnekte görüldüğü gibi ciddi bir tehlike oluşturduğu kesindir. Bazı doğruları söylemeleri, biraz materyalizme bulaşarak formülasyonları öğrenmeleri, bu durumda olanları katılaştırıyor. Toplumsal yaşamın bir dönemiyle ilgili olan doğrulara çakılıp kalabiliyorlar. Yaşanmış veya ilerisi için öngörülenleri de ideolojik bir ütopya olarak görebilir bir duruma düşüyorlar.

Biraz idealizm, ona diyalektik bulaştırmak mümkün mü? Öyle olabilir mi? Dünyada pragmatist bir yaşam var. Böyle bir durumun yaşanmasında düşünce ve felsefik yaklaşımın önemi büyüktür. Parti Önderliği daha önce Sovyet sistemini ve onunla bağlantılı olarak Avrupa sisteminin inceledi. Kaba materyalist yaklaşımın, sosyalizmin ve toplumsal yaşamın gelişminin önündeki engeli, böyle bir düşünce sistemini oluşturduğunu belirledi. Önderlik bunun kaba materyalizmin çok kalıpçı, çok yanlı bir dialektikle yorumlanması olduğuna dikkat çekmişti. Bizde de bunu etkileri bulunuyordu. Bunun bir sonucu olarak da şu bakış açısı şu sınıfa, bu bakış açısı bu sınıfa aittir diye bir belirlemede bulunuyorduk. Bu bir yanılgıydı. Sınıflar öyel yapmıyor olabiliyorlar. Karıştırma ve karşılıklı kullanmalar var, günümüz dünyasında bu çok daha fazla görülebiliyor. Bu noktada toplum yaşamını, doğa gelişimini en doğru biçimde tahlil eden felsefik sistemin şu sınıfa ait olacağı, o nedenle o sınıf hareketinin her zaman başarı kazanacağı biçimindeki yaklaşımın doğru bir yaklaşım olmadığı ortaya çıkıyor.

İşçi hareketinde en katı metafizik yaklaşım görülebiliyor. Bu çok katı bir dogmatizme, pragmatizmi götürebiliyor. Ve sonuçta bir küçük-burjuva hareketi durumuna dönüşebiliyor, küçük-burjuva ideolojisi tarafından yönlendirilen bir konumun sahibi olunabiliyor. Hareketleri sınıflar adına adlandırırken, felsefik durumlarıyla, ideolojik-politik çizgileriyle değerlendirmek en doğrusudur. Sınıfın çıkarını geliştirip başarıya götürürsen, o çizgiye o sınıfın çizgisi denir. Yoksa baştan bu böyle olacaktır diye bir kayıt düşemeyiz. Çelişki, mücadele bilimi yöntemi olan diyalektik böyle bir yaklaşımı zorunlu kılıyor.

Çelişkini iki yönü vardır. Eskiden çelişkiler daha çok hakim olan yönleriyle tanımlanırdı. Burjuva diyalektiği biraz öyledi. Biz onu metafiziğe yaklaşmış veya bizi pragmatizme götüren yaklaşım olarak da değerlendiriyoruz. Marksist diyalektik bu konuda biraz ilerledi. Çelişkiyi bütün yönlere ve özellikleriyle tanımlamaya çalıştı. Böylece toplumsal çelişkiden doğan mücadeleden de devrimleri, son işçi sınıf devrimlerini ortaya çıkardı. Bu öenemli bir gelişmeydi. İşte böyle bir diyalektik gelişme içerisinde PKK gerçeği, APOCU diyalektik nasıl anlaşılmalı, nasıl tanımlanmalı? Bunlar üzerinde yoğunlaşmalı, ona göre bir felsefe ve bakış

açısınını sahibi olmalıyız. Gerçekten böyle bir diyalektik bakış açısının sahibi olabildik mi ya da ne kadar olduk, bunu ne kadar özümsedik, ne kadar uygulayabiliyoruz? Süreci tartışmak ve anlama için bunlar önemlidir, gereklidir.

> "Biz diyalektiğin bu gerçeğini doğru anlayamadık, bunu fark edemedik; bu evrimi, bu gelişmeyi göremedik. Bir yan evrimleşti, onunla bütünleştik. O, mücadele içinde doğallığında gelişti. Fakat diğer yönden ise, biz başlangıçtaki formülasyonlara bağlı kaldık ve bu da yaşanan gelişmeleri görmememize neden oldu. Onlar gerçekleşmedikçe, devrimi olmamış saydık ve onları gerçekleştirmek için düşmana yöneldik. Halbuki bizim göremediklerimiz yaşamda kendine özgü bir biçimde gerçekleşmişti"

Parti Önderliği şimdiye kadar yaratılanlardan daha öteye, ileriye gitmek için mücadele ediyor. Önderlik mücadelesini temel yönü budur. Ben şunun için yaşamaya karar verdim derken, aslında kasttettiği gerçeklik budur. Parti Önderilğinin oluşturduğu bir sistem var. Parti Önderliği bu tutumuyla sisteminin varlığını bir daha kanıtlamak istiyor. Bu sistemin bazı yönlerini geliştirmek, o anlamda ilerletmek ve bütünleştirmek amacında olduğunu anlatmaya çalışıyor. Bu, yaşamın her alanından geçerek, pratik deneyimin yaşayanı olarak, böyle bir düşünce sistemi haline gelme çabasının açık bir izahı oluyor. Parti Önderliği bunun denemesi gerektiğini görüyor ve anlıyor. Aslında söylediği o sözlerle verilen bu kararı ifade etmiş oluyor. Sözlerinin özünü mücadelenin bu gerçeği oluşturuyor. Bunlar üzerinde düşünmek ve gerçek anlamını bulmak zorundayız. Parti Önderliği bazı hataların yapılmış olduğuna ve bu konuda da bir düzeltme yapmanın gerektiğine dikkat çekiyor. Bu yaklaşım diyalekttik açıdan APOCU diyalektik çelişkiyi anlama ve çözümlemede daha da ileriye gitmek anlamına geliyor. Bu Kürdistan koşullarından dolayı Apocu diyalektikte daha da derinleşmektir.

Bu başta bilinmiyordu. İçine girilen mücadele sürecinde, mücadele ortamının özellikleri nedeniyle bazı gelişmeler yaşanmıştır. Öyle oldu ki, Marksist diyalektiğin burjuva diyalektiğin daha da aşma yönündeilerletilmesi, geliştirilmesi, hatta bir yönüyle tamamlanması oldu. Çelişki hakim yönle değil, diğer yönle de ele alınarak anlaşılmaya, tanımlanmaya çalışıldı. Yine çelişkiyi çözmede hakim yönle uzlaşmak değil, diğer yönle, yani hakimiyet altında tutulan veya ikincil yan dediğimiz yanla uğraşma esas alındı. Bu, mücadele yönteminde ve yaklaşımında yenilikler getirdi. Onu içindir ki, Parti Önderliği çok çeşitli toplumsal çelişkileri ele aldığında, soruna tek yanlı yaklaşmadı. Ulusal sorunda sömürgeci devleti yıkmak, bağımsız devlet iktidarı kurmak derken, ana yön olan sömürgecilik üzerinde çelişkinin çözümünü yoğunlaştırdı ve mücadele sürecinde yıkım yerine ikincil yönü yani sömürüleni, kölelik altında tutulanın geliştirmeyi, güçlendirmeyi, onu kendisini yaşatır hale getirmeyi esas aldı. Diğer çelişkilere de öyle yaklaştı. PKK'ye özgü mücadele tarzı böyle ortaya çıktı. Bu büyük bir gelişme yarattı. Kürdistan'da iktidar olmadan devrimin yaşanmasına neden oldu.

Biz diyalektiğin bu gerçeğini doğru anlayamadık, bunu fark edemedik; bu evrimi, bu gelişmeyi göremedik. Bir yan evrimleşti, onunla bütünleştik. O, mücadele içinde doğallığında gelişti. Fakat diğer yönden ise, biz başlangıçtaki formülasyonlara bağlı kaldık ve bu da yaşanan gelişmeleri görmememize neden oldu. Onlar gerçekleşmedikçe, devrimi olmamış saydık ve onları gerçekleştirmek için düşmana yöneldik. Halbuki bizim göremediklerimiz yaşamda kendine özgü bir biçimde gerçekleşmişti. Bu durum ikinci yönün daha fazla geliştirilememesi gibi bir sonuç yaratırken, bizim çözüm olarak gördüğümüz çözüme ulaşmamızı da engelledi. Önderlik, hep tekrarı yaşadık diyordu. İşte tekrara burada ortaya çıktı. Diyalektik bir gelişme vardı, biz bu gelişimi tam yorumlayamadık. Bu kadar mücadele eden örgüt olmamıza rağmen, bu kadar düşünce sistemiyle uğraşmamıza rağmen, bunun tam bir felsefik çözümlemesinin yapamadık. Şöyle bir yanılgı ortaya çıktı: Düşünce olarak hep bir yöntemle sonuna kadar gideriz sandık. Çözüme bu şekilde ulaşabileceğimizi varsaydık. Bu aslında kendiliğindencilğe kapılmaydı.

Bizim bu yaklaşımımız karşısında Parti Önderliği, daha kapsamlı bi süreç yaralamaz mıyız diye üzerinde sürekli yoğunlaştı. Onun için direnişe devam edelim dedi. Fakat bir yönüyle de sürekli endişe duydu. Gelişmenin gerekliliği üzerinde değerlendirmeler geliştirdi. Önderliğin o süreçten sonraki değerlendirmeleri hep bu temelde iki yönlü hatta çok yönlü bir içeriğe sahip oldu. Parti Önderliğinin bu yaklaşımı bizim daha önce ortaya koyduğumuz formülasyonları kırdı, aştı. Biz burada tam çözümü bulamadık. Gelişme olmadığı halde gelişme yaratabilir miyiz diye bir direnç geliştirdik. Değişikli yaratmak derken, o değişikliği yaratma konusunda geç kalma, zamana erteleme şeklinde sürece yayma durumu gelişti. Öyle bir durum ortaya çıktı ki, biz çözemeyince düşman farlı biçimde devreye girdi. Başka unsurlar işin içine katıldı. Mevcut içinde bulunduğumuz mücadele ortamı da böyle belirlendi.

Parti Önderliği bunları biraz daha izah ediyor. Elbette bu, düşünce sistemimizde daha da zenginlik yaratacaktır. Zamanında gelişme, hatta çelişkiye yaklaşım diyalektik gerçeklik içinde iyi görülebilirse, Parti Önderliğinin istediği değişime neden olacaktır. Parti Önderliği değişimi neden olacaktır. Parti Önderliği değişimi yaratmıştı. Bu devrim sadece Kürdistan ve Türkiye'yi değil, bölgeyi de kapsamıştı. İşte o değişime göre değişmek gerekirken, eski sisteme devam etmek, bizim yaşadığımız yanılgının temelini oluşturdu. Burada kendi diyalektiğimiz anlayamadık. İşte dogmatizm dediğimiz olgu da bu noktada ortaya çıktı. Başka bir ifadeyle, süreci kendi deneyimi içinde ortaya çıkan gelişmeyi, diyalektiğini yeterince çözümleyip onun gerektirdiği değişimi gösterememe durumu burada yaşandı.

Bu önemlidir. Eğer gerçekten bir düşünce sistemi ve bunun toplumsal mücadelemizle, devrimimizle bağdaştıracaksak, bu hususlar üzerinde durmalıyız. Yaşanan gelişmeleri özümseyerek hepsinden ders çıkartmamız, onları bir düşünce sistemi, bir felsefe haline getirmemiz gerekmektedir. Öyle yapmazsak ne olup bittiğini bile anlayamayız. Bundan öteye mücadelemizi götüremeyiz, gerekli dönüşümü yapamayız. Bunları gerçekleştiremezsek, karşıt güçler bizi daha da geriletirler ve kendimizi bir daha toparlayamayız. Yaratılmak istene Kürt felsefesi, düşünce sistemi, ideolojik çerçevesi, stratejisi bu temelde ortadan kalkar, Kürtlere ait bugüne kadarki sağlanan gelişme yok olur. bunları bilimsel bir esasa kavuşturamaz, bütün topluma kavratamaz ve süreci buna göre götüremezsek gerileriz. Diyalektik açıdan bakıldığında bu gerçeklik daha açık görülmektedir. Çünkü doğa ve toplum yasalarının boşluk kaldırmayacağı ve boşluğunu asıl sahipleri tarafından doldurulmaması halinde başkaları tarafından doldurulacağı gerçeği de farklı bir seçeneği önümüzde bırakmamaktadır.

Soruna diyalektiğin temel yasaları çerçevesinde bakmak ve bu temelde PKK gerçeği neyi ifade ediyor sorusuna da yanıt vermemiz gerekmektedir. Çünkü yukarda belirttiğimiz şeylerin bütünlüklü olarka anlaşılması ancak bununla mümkün olacaktır. Sorunların, gelişmenin ve çelişkinin içi içeliği de bunu zorunlu kılmaktadır. Parti Önderliği gerçeğinde bunu da görmemiz gerekmektedir. Parti Önderliğinin sorunlara yaklaşımında ve çözüm önermelerinde bu çok somuttur. Olayları birbirine bağlamada, Parti Önderliği kadar ileri gitmiş bir geçeklik Kürdistan'da yoktur. Bu çok önemlidir. Bu olgu, tarz olayında kendini çok daha açık bir şekilde göstermektedir. Önderlik tarzıyla bizim tarzımız arasındaki fark çok açıktır. Parti Önderliği olayları birbirine çok iler düzeyde bağlayan, birleştiren ve bütün olaylara hükmetmeyi öngören bir yaklaşım tarzı olarak kendini ortaya koymuştur. Parti Önderliği konuşurken yapıyor, yaparken düşünüyordu. Herşeyi düşünmeye hazır bir pozisyonda bulunuyordu. Fakat hiç bir düşünceye de saplanıp kalmıyordu. Herşeye yapmaya hazır, fakat böyle bir şeyi yapmaya kendini bağlamamış bir fizik ve düşünce durumunu her zaman koruyordu. Bu Önderlik tarzıydı.

Parti Önderliği yıllar boyu düşünsel ve pratik mücadeleye böyle yaklaştı. Bu bir militan tarzı, vuruş tarzı oldu. Her şeye hazırdı ama hiçbir şeye koşullanmamıştı. Bu özellik, Parti Önderliğin hiçbir şeye bağlanmadan, anında her duruma göre hareket etmeye hazır bir konumda tuttu. Parti Önderliği ne gelişirse ona göre hareket ediyor ve cevap oluyordu. Biz buna yanılgılı yaklaşarak, Parti Önderliğindeki diyalektiği göremedik. Öyle sanıyorduk ki, yaşanan bu durumu Parti Önderliği önceden görüyor. Aslında öyle değildi. Buna neden olan belirttiğimiz gibi diyalektik gerçeklikti, bunun bir militan tarz olarak ortaya çıkması pratikleşmesiydi. Biz öylesi bir diyalektik yaklaşım içerisinde olmadığımız için böyle bir pratik duruşun sahibi olamadık. Daha hiçbir şey ortaya çıkmadan, düşünce ve pratik olarak çoğu zaman kendimizi bir şeylere şartlandırdık. İşler başka gelişince de gerisinde kaldık, ters düştük. Yeni gelişmeler, olgular ortaya çıkmaya başladığı anda, derhal ona yanıt olacak bir hızı, onun gerektirdiği bir duyarlılığı gösteremedik. Parti Önderliği buna tempo diyordu. Biz buna refleks diyebiliriz. Bu, Kürdistan'da Önderlik gerçeğini diyalektiğini anlamak, diyalektik gelişme açısından kavranması gereken önemli bir husustur. Bu yönüyle diyalektiğin temel yasaları gereğince de Önderlik gerçeğini ya da Apocu diyalektiğin özünü anlamak gerekmektedir ve bugün yaşananlara anlam verilmeye çalışılmalıdır.

Eğer bir bakış açısı, bir yöntem ve bir düşünce edinmek istiyorsak ve bu temelde yaşanan mevcut durumu felsefik bir bakış açısıyla öğrenmek istiyorsak, mücadele gelişimi içerisinde Önderlik gerçeğini, Önderliğin hareket tarzını gelşime içerisinde sürecini doğru incelemek, çözümlemek, anlamak zorundayız. Eğer farlık tarz ve bir yaklaşım içerisine girersek, o zaman işin özünü, Önderlik gerçeğini, diyalektiğini anlayamayız içinde bulunduğumuz anı çözemeyiz ve cevap olamayız.

> "Bu dönem açısından her şeyin başında felsefik yaklaşım geliyor. Eğer biz süreci doğru kavramak, siyasetçi olarak gelişme göstermek, bu karmaşık süreçte çıkış yol bulmak istiyorsak, o zaman düşünce tarzımızda, bakış açımızda kesinlikle diyalektik materyalist bakış açısını hakim kılarak, Apocu diyalektiğin özüne uygun bir dönüşümü gerçekleştirmek zorundayız. Öyle olmazsa savrulmaktan kurtulamayız. Çünkü bizim mücadele gerçeğimiz çok daha karmaşıktır. Şimdiye kadarki durum kalıpçı olan, derinliği fazla olmayan bir gerçekliği ifade ediyordu"

Değişik durumlar ortaya çıktığı zama dosdoğru üzerine gitmek isteriz. Böyle müthiş bir tek yanlılığı yaşıyoruz. Öyle ki, varolan kalışçılık ve dogmatizm, yaşamı canlılığı içerisinde ele almamızı engelliyor. Ürküyoruz, korkuyoruz. Kendimize göre olan, olması gereken değişikliklere cüret edemiyoruz. Ama Parti Önderliği en büyük riskleri bile rahatlıkla omuzladı, değişiklikler öngördü. Son bir yıldır gelişen olaylara, pratik ve düşünsel girişimlere bakıldığında, bu çok açık görülecektir. Buna karşı bizde buna denk düşen bir değişiklik yaşanmamıştır. Biz neden bu kadar takrarı yaşadık? Bunu fark etmedik bile, ancak şimdi fark edebiliyoruz. Çünkü tekrara çok alışmıştık. Aslında burada ortaya çıkan, bizdeki Apocu diyalektikten uzaklık ve köylü felsefesine bağlanıp kalmamızdır. Her ne kadar diyalektiği teorik olarak öğreniyoruz, işlerimizi buna göre yürütüryoruz desek de, bunun böyle olmadığı ortaya çıkmıştır. Sözle söylemekle pratik aynı değildir. Bu gerçeklik tartışılmazdır. Yaşamda tekrarı yaşayan, mücadelede de tekrarı yaşar hale geliyor. O, felsefenin mücadele alanına yansıması oluyor.

Bu dönem açısından her şeyin başında felsefik yaklaşım geliyor. Eğer biz süreci doğru kavramak, siyasetçi olarak gelişme göstermek, bu karmaşık süreçte çıkış yol bulmak istiyorsak, o zaman düşünce tarzımızda, bakış açımızda kesinlikle diyalektik materyalist bakış açısını hakim kılarak, Apocu diyalektiğin özüne uygun bir dönüşümü gerçekleştirmek zorundayız. Öyle olmazsa savrulmaktan kurtulamayız. Çünkü bizim mücadele gerçeğimiz çok daha karmaşıktır. Şimdiye kadarki durum kalıpçı olan, derinliği fazla olmayan bir gerçekliği ifade ediyordu. Yaşam böyle başlayıp budara bitmiyor. Mevcut durum ilerlememizi gerektiriyor. İlerleyebilmemiz için de yaşamın algılanması, anlaşılması, çözümlenmesi ve yaşanması gereklidir. Yoksa gelişmelerin dışına düşme tehlikesi varlığını koruyacaktır. O açıdan felsefik bakış açımızı düzeltmek ve bunu mücadelemizin bütün alanların indirgemek önümüzde duran bir görev olmaktadır. Düzeltme burada, bakış açısında, felsefede olmazsa genelde bir düzeltme sağlamak mümkün olmaz. Şu veya bu hatamızı tekil düzeyde ele alıp düzeltemey çalışmakla gerçek bir düzeltmeyi gerçekleştiremeyiz. Esas düzeltmeyi, her şeyden önce burada yapmamız gerekmektedir. Öyle olursa doğru-yanlış, iyi-kötü, yapılması gerekenle, yapılmaması gereken ayrıştırılmış olur. Bu temelde kendini partileştirir, doğru bir pratikleştirme içine girebilir, başarı sonuçlar alabiliriz. Başka türlü olmaz. Diğer türlü çok değişik şeyler ortaya çıkar. Yanlış yapmakta hiçbir şey yapmamaya, yapmamayınca da giderek kendine güveni kaybetmeye kadar gidişe nede olur. İnanç sarsılması, muğlaklık, ilginin azalması gibi bir çok olumsuzluk ortaya çıkar.

Mevcut durumda anlayış ve bakış açısında, mücadeleyi anlamada zorlanmalar var. Çok köklü bir değişim süreci yaşanınca bu kaçınılmaz olarak ortaya çıktı ve yaşandı. Belirttiğimiz gibi tüm bunların aşılması, ancak diyalektik materyalist bakış açısında ifadesini bulan doğru felsefeyi edinme. Apocu diyalektikle bütünleşmeyle mümkün olacaktır. Bundan başka herhangi bir seçenek bulunmamaktadır.

PKK Demokratik Çözümün Anahtarıdır

PKK Başkanlık Konseyine ve Merkez Komitesine

Değerli Arkadaşlar;

2000'e birkaç ay kala PKK tarihinin önemli bir dönemecini geçerken, yaşanılan gelişmeleri sizlerle değerlendirmek büyük bir tarihi önem taşımak kadar, benim için bir görevdir. Tüm silahlı güçlerinizi Türkiye Cumhuriyeti sınırları dışına çeker ve olağanüstü bir kongreye giderken, teorik olduğu kadar pratik gelişmelerin yeni, yaratıcı olmak kadar cesur sorumluluğuna müdrik bir önemli mücadele döneminden, silahlı çatışma yanı ağır basan bir devrimsel süreçten, genelde şiddete, özellikle silahlı şiddete stratejik olarak son veren ve yasal çerçeveyi esas almakla birlikte, demokratik siyaset içerikli bir evrimsel sürece girmek biçiminde tanımlayacağımız tarihi bir aşamayla karşı karşıyayız. Olağanüstü kongreniz bu aşamanın, bir anlamda 2000'li yılların kapsamlı ideolojik açılım, ulusal ve uluslararası gelişmeler, devrim ve evrim sorunu, yeni siyasal program ve temel taktik belirlemelerle birlikte, bu yeni çizginin doğru örgütsel görevlendirmelerini ve başarılı pratik adımlarını belirlemekle karşı karşıyadır. Bu hususlara, -kapsamlı tartışma arzuma rağmen- konumum gereği ancak kısa ana başlıklar halinde değinebileceğim. Böylelikle gerekli katkıyı sağlayacağıma inanıyorum. Bu arada 1 Ağustos tarihli açıklamanız ve ondan sonra basın yayın yoluyla bireysel değerlendirmelerinizi, kadın partileşmesine ilişkin mesajı aldım. Sınırlı da olsa diğer bazı gelişmeleri izledim. Bu temelde bazı düşünce ve önerilerimi sunmaya çalışacağım:

1- Uluslararası toplum esas olarak 20. yüzyılın dünya çapındaki savaşlarını, ulusal, sınıfsal, etnik, dini içerikli yoğun çatışmalarını -devrim ve karşı devrim kadar her tür darbe ve tarihte eşine rastlanmayan nükleer şiddet de dahil-, şiddet yanı ağır basan sürecini aşmaya, bunun yerine 2000'li yılların esas itibariyle; insan haklarına, kültürel özgürlüklere, toplumsal eşitliğe yeni yaklaşımlarını, genelde de demokrasinin zaferi diyebileceğimiz yeni yüzyılın barışını esas alan perspektif ve uygulamalarının örgütsel kurumsallaşmasını öne alıp tartışarak, bu yönlü hedeflerini başarmaya çalışmaktadır. Tümüyle bir tehlike olarak ortadan kalkmamakla birlikte, ulusal ve uluslararası ilişkilerde şiddet unsurunun giderek etkinliğini yitireceği, fazla bir çözüm değeri taşımayacağı, dolayısıyla anlamsızlaşacağı ve varolan askeri güçlerin de daha çok caydırıcı ve sınırlı kullanılabileceği kesindir. Bunun da ancak uluslararası iradeyle olabileceği, bunun yerine bilimsel-teknik temele dayalı; ekonomik, sosyal, siyasal birliklerin öne çıkacağı, bunun başarı şansının bu birliklerin demokratik düzeyiyle orantılı olacağı, diğer bir deyişle, ağır basacak gelişmenin barışın evrim dili olacağı açıktır. Gelişmeler her geçen gün bunu dayatmakta, engelleri aşmakta ve yavaş da olsa başarılarını kaçınılmaz kılmaktadır.

Belki şu soruyu sorabilirsiniz; kapitalizmle sosyalizmin mücadelesine ne oldu? Klasik anlamda özellikle 19. ve 20. yüzyılın sınıf mücadelesi, sosyalizmin kuruluşu şüphesiz tümüyle ortadan kalkmıyor. Ama bilimsel-teknik gelişmeye bağımlılığın zorunlu bir gereği olarak, artık çağdışı kalmış, bir anlamda kapitalizmin faşist diktatörlük kuran uygulamaları ve kılıf değiştirmiş etkileriyle, reel-sosyalizmin proletarya diktatörlüğü biçimindeki otoriter ve totaliter yaklaşım ve uygulamalarının çözüleceği-aşılacağı, daha doğrusu tarihteki yerlerini aldıkları görülmektedir. Yeni aşama, yüzyılın hem kapitalizmi, hem de sosyalizmi, diktatörlük ve totaliterizm yerine insan hakları, kültürel özgürlükler başta olmak üzere demokratik gelişmeye katkı sunmaya zorlamakta, bu yönlü yaratıcı olanın başarı şansını ortaya koymaktadır. Yüzyılın sonuna doğru kapitalizm tarihsel tecrübesiyle bu konuda attığı adımlarla daha başarılı olurken, reel sosyalizmin statükoculuğu çözülüşünü beraberinde getirmiştir. Dolayısıyla yeni aşama, yüzyıl, demokratik ölçüleri hangi sistem ideolojik, siyasal ve kurumsal düzeyde geliştirirse başarıyı bunun doğuracağını göstermektedir. Burada hangi sistem katı, dogmatik yanını aşıp, demokratik düzende büyük önem taşıyan uzlaşma sanatını, ilkesizliğe düşürmeden uygulama ustalığını başarıyla uygularsa, o gücün gelişme şansını sürekli kılacağı açıktır. Bu tanımlama çerçevesini tarihi, somut örneklerle uzun uzun anlatmak mümkün. Benim için yeri burası değil, ama sizler uzun uzun tartışabilir, değerlendirebilir, sonuç çıkartabilirsiniz.

2- Türkiye gerçeğine bu ana tanımlama çerçevesinde bakmak büyük önem taşır. Yüzyılın hatta birkaç yüzyılın bu nitelikte yani ulusal, sınıfsal, dinsel, etnik kavgalarını en çok yaşayan, belki de hepsinin izdüşümünü temsil eden minyatür bir ülke, dünyanın odaklarından biri konumundadır. Hatta denilebilir ki, belki de en sıcak bir ülkesidir. Doğu-batının etkilerinin tarihsel karmaşası kadar çağın tüm önemli gelişmelerini yaşayan, dıştan şiddetle etkilenmek kadar etkileyen, uluslaşmanın ağır sınıfsal, kültürel, etnik, dini boyutlarını tam başarıyla çözememiş bunun sancılarını yaşayan, yüzyılı aşarken bu darboğazın artık klasik devlet modelinde ya daha sıkışarak-tutuculaşarak daralma biçiminde, ya da çağdaş ve gerçek bir demokratik açılımla yırtıp yeni bir yüzyılı, 2000'li yılları yaşamaya yönelecek bir ülke konumundadır. Çarpıcı bir geçiş ülkesidir. Dolayısıyla devlet ve demokrasi tartışmaları canlı ve somuttur. Toplum derin bir demokrasi arayışındadır. Devlet tüm tutucu kesimlere rağmen, demokratik dönüşüm ihtiyacını şiddetle duymaktadır. Gerçekçi ve kapsamlı çağdaş ölçülerde bir demokrasi projesi şiddetli bir ihtiyaç olmakla birlikte, programlaşma ve uygulama öncülüğünden yoksunluk büyük bir sorun teşkil etmektedir. 12 Eylül'ün daha da daralttığı anayasa ve onun bile gelişmeyen kurumlaşmaları tutuculuğun önemli bir hukuki dayanağı iken, bunu aşabilecek başta siyasi partiler olmak üzere sivil kurumların zayıflığı, demokratik niteliklerinin fazla gelişmeyişi ağır toplumsal sorunların demokratik çözümünü zorlamakta, hatta kilitlemektedir. Tabii bunda yaşanan düşük yoğunluklu savaşın etkisi çok önemli olmakla birlikte, sivil toplumun sorunun çözümünü sürekli orduya bırakması, ordunun bile artık yeter dediği noktaya çoktan gelmesi, durumu daha da katılaştırmakta, sahte, savaş rantına dayalı tehlikeli kesimlerin oluşumuna yol açmakta, zincirleme etkilerle toplum hiç de hak etmediği bir nefessizliği yaşamakta tarihi demokratik dönüşüm şansı kullanılmamaktadır. **Ordu, durumun daha da kötüye gitmemesi için kapsamlı MGK konseptleriyle siyaset ve hatta sivil topluma dolaylı, uyarıcı özgün bir denetimi dayatmakla bu geçiş aşamasında rolünü oynamaya çalışmaktadır. Bu bir çözüm olmaktan çok, çözüme zorlayan bir beklenti konumu yaratmakta, ama çözüm güçlerinin mevcut hali bunu ya anlamamakta, ya da daha çok çıkarlarına uygun görmedikleri için geçiştirmeye, yozlaştırmaya çalışmaktadırlar.

Devlet ve toplumun demokratik dönüşüm sorunu önemini artırarak çözümü zorlayacaktır. Ekonomik ve toplumsal yapılar kadar ve hatta son yılların moda deyimiyle globalleşmenin artan gerçeği, eskiyi aşmada her geçen gün etkinliğini dayatacaktır. Dolayısıyla mevcut geçiş aşaması için demokratik dönüşüm projesi her partinin sivil toplum grubunun, hatta kapsamlı bir çalışma olarak ordunun gündeminde olup toplumsal dayanak ve hedeflerine uygun çözüm peşinde koşup eksik olmayan bir mücadeleci kimliğe bürünmektedir. Diğer bir anlamda sağ ve sol yapılanmalarda da bu durum geçerliliğini korumaktadır. Genelde bir konsensüs sağlanmış değildir. Arayışlar daha çok bencil çıkarlar biçiminde yürümekte, anlamlı ve ilerletici ittifaklar gücü gelişememektedir. Büyük sermaye ve medya bu konuda daha fazla öne çıkmaktadır. Ordu, 28 Şubat uygulama esaslarına bağlılığını korumakta, Batı tipi bir demokratik gelişmeye açık olmakla birlikte, kontrollü davranmakta ve fazla hızlandırıcı olmamaktadır. Böyle bir dengeleme veya kilitlenmenin aşılması büyük önem taşıyıp, çözüm ve uygulamaya kavuşması halinde toplumun çok yüksek potansiyeli önemli sıçramalara yol açabilecek güç ve kıvamdadır.

Aslında kilit bir rol oynayabilecek sol kendini aşmak ve çözümleyici olmak şurda kalsın, daha da kısırlaşması ve güçten düşmesiyle en zayıf konumdadır. Tüm grupların sağlıklı bir demokratikleşme yaklaşımı kadar ittifaka ve kapsamlı örgütlenmeye ihtiyaçları vardır. Alternatif olabilmeleri bu yönlü sorunlarını çözmelerine bağlıdır. Kısaca son bir-iki yüzyılı her türlü şiddetle dolu geçen Türkiye'nin, yeni yüzyılı, 2000'leri derin bir demokratik devlet, toplum ve onun barışçıl gelişimiyle yükselen bir tarihi sürece muhtaç olduğu, tarihsel görevin bu olduğu açıktır.

3- PKK de gerek ulusal gerekse uluslararası gerçekliğin, özellikle 20. yüzyılın son çeyreğinde fırtınalı bir oluşum olarak ortaya çıkıp benzeri ideolojik, siyasi, örgütsel yapılanmaları yoğun yaşamak kadar, acımasız şiddetine hem yol açtı, hem de içinde ve dışında maruz kaldı. Yeni aşamada da PKK üzerinde durmak gerçekten büyük önem taşımaktadır. Hatta gerek Türkiye gündeminin kilitlenmekten kurtulması, gerekse uluslararası ve bölgesel zorluklardan, etkileme ve etkilenmelerden olumlu yararlanması için, kendini sıkı gözden geçirmeye, dünya çapındaki dönüşümde payını görmeye ve gerçekleşmeye şiddetle muhtaçtır. Bu ancak bir kongre çerçevesinde mümkündür ve zaten gelişmeler de olağanüstü biçimde buna zorlamış bulunmaktadır. Bu konuları daha önce de vurgulamıştım. Çok kısa geçeceğim.

PKK'nin klasik çizgisi aslında 90'ların başında rolünü önemli oranda ve olumlu oynamıştı. '93 açılımları eğer '-94 kongresinde gereken ifadeye kavuşsaydı, bu, olumlu yönü ağır basan bir gelişme olurdu. İçten ve dıştan kendini aşırı dayatan, devletin de, PKK'nin de normal olmayan ve kontrolünden çıkan kişiliklerin yoğun çeteleşme eğilimi tüm gücümüzü, özellikle beni çok zorladı. Yaratıcı gelişmeye fırsat bırakmadı. Bunda özeleştirel olmak önemlidir. '98 kongresiyle bu durum kısmen aşılmaya çalışıldıysa da, yine statükocu konumdan çıkmadığı bir gerçektir. Ordunun inisiyatifiyle devlet '95'ten itibaren kendini tekrar MGK konseptlerine göre toparlamaya çalışırken, daha öngörülü olup buna yanıt vermede yeterince derinlikte ve uygulama gücünde olunamadı. '93'de durum biraz böyledir. Halbuki dünya, bölge ve Türkiye gerçekliği tarihi dönüşmeleri yaşamak zorunda olup, buna ancak en erken öngörü ve pratikle yanıt verenler sağlam ve gelişkin çıkacaklardı. Bu konuda yine dünya çapında birçok trajik gelişme yaşandı. Özellikle eski Sovyet ülkelerinde ve dört kıtada. Bu trajediden PKK de payını aldı. Bunun kapsamlı ideolojik, siyasal ve pratik yönlerine girmeyeceğim. Çoğunlukla iyi bilmektesiniz. Kısaca olağanüstü kongre sürecine böyle gelindiği ve hayli tarihi ders, sonuç çıkarmak ve yeni döneme bu temelde yüklenmek gereği de açık ve kaçınılmazdır.

4- 2000'li yılların kapsamlı bir dünya, bölge ve Türkiye değerlendirmesini bu ana çizgiler temelinde yapmakta, yeni teorik, programatik ve örgütsel-pratik yaklaşımlarınızı geliştirmekte güçlük çekmiyeceğiniz kanısındayım. Temel görev alanı Türkiye olduğuna göre, güncel toplum ve devlet çözümlemelerini, bunda Kürt gerçekliğinin özgün yerini derinliğine yapabilecek güçte olduğunuza inanıyorum. Sonuçta kapsamlı bir demokratik cumhuriyet projesi ve onun en önemli bir parçası olarak da gerek içte yaşanan muazzam feodal toplum yapıları ve etkileri, gerek dıştan yüklenen baskı tarzının doğru çözümlenmesi demokratik cumhuriyet projesine, demokratik çözümle birlik yolunu yeni ve çarpıcı alarak ortaya koyacaktır. Bölgenin en çok demokrasiye muhtaç ülkesi ve halkı olarak etkileme ve etkilenme şansının en yüksek bir süreci yaşadığı, yasal alanın çok zayıf çalışmasında bile çarpıcı olarak ortaya çıkmıştır. Demokratikleşmede motor rol oynama sözkonusudur. Kürt sorunu bu çerçevede aslında ilk defa bir çözüm şansını da pratikte yakalamış bulunmaktadır. Dolayısıyla **geçmiş dönemlerin ütopik yanı ağır basan PKK programı ve ona yön veren teorik çerçeve zaten çoktan değişen, dönüşen bir dünya ve Türkiye realitesi sonucu bu biçimde aşılmak ve çözümünü bulmak durumundadır. Unutmamak gerekir ki, eski PKK programı en ayrılıkçı gibi gösterilmeye çalışıldığı dönemde bile, özgür birlik için bağımsızlık formülüne sıkıca bağlıydı ve esasta bu ilkeden hiç kopmadı. **Ama açımlanamadı, kötü kullanılmaktan kendini tedbirleştiremedi.** Bütünleşmenin önemine göre uygulanma geliştiremedi. Burada önemli puanlar kaybetti. O halde tüm Türkiye temelinde teorik, programsal açılım bu tarihi dersler temelinde kesinlikle mümkün ve gereklidir. Bunu ileri, öncü düzeyde yapabilecek konumdasınız, bununla karşı karşıyasınız. Kürt sorunu da parça olarak yerini, gerçekçi bütünlüğe hem ülke, hem devlet çapında demokratik çözümüyle oturtularak, kısıtlı yasal ortamı esas almakla birlikte, açık demokratik açılımla kendini ifade edecektir. Eskiden herşey esasta olmasa da parçaya göreydi. Ama yeni dönemde gerçekte olması gerektiği gibi parçanın bütünlüğün içinde yasal temeli esas almak kadar, onun demokratik mücadelesiyle geliştirilmesi, çözüme evrimsel olarak böyle gitmesi sözkonusu olacaktır.

5- Bu anlamda geçmişte yanlışlıkları kadar aşırılığıyla da eleştirilecek temelde şiddet ağırlıklı mücadele, bir demokratik devrim sürecinin yöntemi olarak değerlendirilirken, artık buna stratejik olarak son verme ve temel mücadele yönteminin demokrat çerçevelerde barışçıl olacağı açıktır. En son tartışacağımız bir konu da şüphesiz bu olacaktır. Geçmişte uygulanan şiddetin yanlışlıkları ve aşırılıklarını önemle değerlendirmek vazgeçilmez temel görevimizdir. Devrimin şiddet anlayışına çok ters ve çoğu suç teşkil eden gelişmeler bilinmektedir. Benim karşı çıktığım ağırlıklı olarak 1988-'98 arası bu çizgi dışı ve giderek ürperten, büyük acılara yol açan ve bizi büyük çıkmaza saplatan, esasta şiddet uygulamalarındaki yozlaşmaydı. Bu yıllar benim açımdan yüzde doksan bu anlayış ve kişiliklere karşı verildi. Dolayısıyla erkenden devlet yaklaşımlarını görmek kadar, çözüm alternatiflerini geliştirememenin de en temel nedenidir. Bunu çok iyi değerlendirmek, herkes payına düşeni görmek ve doğruya ulaşmak göreviyle, özeleştiri ve gerekli dönüşüm çabalarıyla karşı karşıyadır.

Aslında benim '93'lerden beri daha yoğun açmaya çalıştığım bu durum, mevcut konumumun bir nedeni olmak kadar, şimdiki konumumla bunu aşmayı da böyle bir gerçeklik temelinde ele alıyorum. Çok zor ve gecikmeli de olsa özünde doğru ve açıktır. Olumlu etkileri de her alanda, birçok çevrede, sizlerde -çok ağır ve talihsiz bir konumda olmanıza rağmen- ve Türkiye'de bile bu çarpıcı bir biçimde kendini göstermektedir. Özeleştiriler lafla olmaz. Gerektiğinde çok trajik sonuçlara yol açsa da, bu biçimde büyük çalışmalarla olur. **Benim trajedim, bu konuda yoldaş ve dost geçinenlerin inanılmaz gafletleri kadar, ihanetten daha tehlikeli yaklaşımların sonucudur. Ama eğer büyümek cücelik biçiminde olmayacaksa, hele tutuculukta çakılıp kalınmayacaksa; iddialarını, çözüm gücü olma hedeflerini yitirmeyen tüm kişi ve kurumların benzer konumları yaşamaları gerekiyor. Gelişme düz olmuyor. Kendini kandırarak da hiç olmuyor.

Bu ana maddede ifade etmek istediğim, kısaca yeni programda da ifadesini bulacak bu temel taktik konusunda değerlendirme ve hedef saptamanız, böylesi bir geçmiş eleştirisi kadar gerçekçi ve dönüşümü kaçınılmaz kılan bir özeleştiriyle ancak anlamını ve yerini bulacaktır. Demokratik çözüm projesi, programı demokrat kişilik, örgüt ve davranış ister. Savaşı yanlış verenin aşırılıkları kadar teorik ve pratik eğitimden yeterince nasibini alamayanların savaş çözümlenmesinden doğru bir barış çözümüne geçmeleri zordur. Yaşanılan savaşın teorisi ne kadar önemli idiyse ve bunda bile çok geri, yanlış ve yöntem dışı kalındıysa, barışın, daha genelde demokratik çözümün teorik ve uygulama yöntemlerinde de aynı duruma düşmemek, yetkin teorik siyasi çizgi yaklaşımı ile birlikte örgütsel uygulama yeteneği ister. Tartışma ve değerlendirmelerinizde bunun açılım çabaları içinde olduğunuza ve temel sonuçlara ulaşmakta zorluk çekmeyeceğinize olan inancımı yine de belirtmek isterim.

6- Analitik yönü olan bu temel beş madde dışında pratik yanı ağır basan hususlara düşünce ve önerilerime geçmek istiyorum. Birincisi; sizlerin de birçok açıklamalarınızda vurguladığınız geri çekilmenin stratejik bir karar olmak kadar, tüm silahlı birimleri kapsamasına ilişkindir. Bizzat Genelkurmay Başkanı'nın tahmini de olsa bir kısım gücümüzün kalabileceğini, olasılık dahilinde de olsa belirtmesi önemlidir. Yani biraz kuşku vardır. Hatta sağ

basında "hep yaptıkları kış geri çekilmesi ve hazırlıklarıdır" biçiminde propaganda bile yapılmaktadır. Yine her an silahlı mücadeleye başlayacakmışız gibi tahminler de yapılmaktadır. Ayrıyeten dışta üslenme durumunuz yanlış değerlendirmelere konu olmaktadır. Bazı tehlikeleri beraberinde getirmektedir. Gerek yanlış anlamalara son vermek ve gerekse bu tarihi dönüşüm sürecinin hazırlıklarını doğru, kapsamlı yapabilmeniz için, geçmişten de ders çıkartarak, stratejik kararlara tam bağlılık ve gereklerini güvenlik içinde tam yerine getirmek önemlidir. Yani güçlerimizi mümkünse en kısa sürede, ama güvenlik içinde tamamen sınır dışına çekme ve hazırlıkların özüne uygun üstlendirme, emniyet altında yeni sürecin dersleri temelinde eğitme, bulundukları alanlarda pratik görevlerine, esas görevlerine zarar vermeyecek biçimde katkıda bulunma söz konusudur. Kısaca bu adımla Türkiye'de ve dünyada silahlı mücadeleye son vermek kadar, güçlerin Türkiye'den disiplin içinde çekildikleri bilgisini gerçekçi olarak devlete, topluma ve ara güçlere inandırıcı kılmak durumundasınız. Bunda kuşku ve yanlış değerlendirmelere fırsat vermemelisiniz. Tarihi bir dönüşüm kararlılığının olağanüstü kongre çapında yürütüldüğünü, bu adımın değerinin böyle anlaşılması gerektiğini, yapacağınız kapsamlı kurumsal ve bireysel açıklamalarla tüm Türkiye ve dünyaya inandırıcı ve öğretici kılmalısınız. Geri çekilmede, sözde boşluğu değerlendirmek isteyen bazı grupların sonuç almaları mümkün değildir. Ortam belki biraz provoke edilmek istenebilir. Ama sempatizan kitleyi çekmeleri, etkilemeleri mümkün olmaz. Kaldı ki bunun tedbirlerini de geliştirmek zor değildir. Bu temel görevlere hazırlık sürecinde, alanların özgün süreklilik isteyen çalışmaları vardır. Özellikle temel hedeflerden sapmamak, çalışmaların planlı yürümesine özen göstermek, her alanın daha artan bir etkinlikle ama dönemin ruhuna, çizgisine, uygulama esaslarına başarı ölçütlerinde yaklaşım göstermek ihmale gelmez. En önemlisi de gelen ve ağır bir eğitimsizliği yaşayan tüm güçlerin, geçmiş pratikleri kadar, yeni kongrenin gerçeklerine uygun dönüşümü temel alan eğitimleri esastır. Geri çekilmenin en temel nedenlerinden biri de bu husustur. Savaşı da, barışı da yürütemeyen kişilik mutlaka aşılmalı ve dönem görevlerine göre kesin formüle edilmelidir. Başka türlü birlikte yürünemeyeceği çok önceden vurgulanmıştı. Hazır görev kadrolarına ulaşmak en temel görevinizdir.

7- Türkiye'de son pratik gelişmeler ve nasıl yaklaşım gösterilmesi gerektiği daha büyük önem taşıyor. Yüksek sorumluluk ve yaratıcı yaklaşım göstermeyi bilmek gerekir.

Ağustos başındaki çağrım oldukça yankı buldu. Çeşitli yorumlar yapıldı. Devlet daha çok pratik sonuçlarını gözleme yaklaşımını esas aldı. Özellikle geçmişteki benzer çağrılar nedeniyle hayli kuşkulu ve ihtiyatlı olma gereğini duydu. Tavrımızın ve buna katılımımızın stratejik bir çizgi gereği olduğunu daha kapsamlı çalışma, yaklaşım ve örneklerle iletilmesi gereği vardır. Aslında devletin tümüyle duyarsız yaklaştığı söylenemez. Cumhurbaşkanı, Başbakan ve Genelkurmay Başkanı'nın değerlendirmelerinde, yasal çerçevede çözüm konusunda sınırlı da olsa bazı işaretleri görmek mümkün. Kamuoyunda, basında daha açık tutum ve beklentiler ortaya çıktı. Her şart altında yoketmeci yaklaşım güçleri de vardı. Ama eskiye nazaran daraltmışlardı. Bu süreçte uluslararası güçlerin yaklaşımlarının fazla belirleyici değeri olmayacağı, olumluysa Türkiye üzerinde etkili olabileceği de diğer bir gelişmeydi.

Çağrım temelinde önemli bir pratik adımı daha önermeye çalışacağım. Özlü ve derinden anlamak ve takip etmek, yine yaratıcı yaklaşmak sonuçların olumlu gelişmesi açısından önemlidir. Genelde tüm kamuoyunda, özelde devlet kademelerinde, PKK adına seslendirilen yaklaşımların, tutarlılık ve uygulama düzeyi belirlenmeye çalışılıyor. Yanıtları buna göre geliştiriyor. Başka deneylerde pek gözükmeyen bir çözüm dilini bulmak ve uygulamak gereği ile karşı karşıya bulunduğu açık. Uzun uzun gerekçeleri sıralandırılabilecek bu önerimin temeli, bir demokratik çözüm ve barış grubunun silahlarıyla birlikte, Merkez Komite kararıyla, hazırlanacak öneri ve mektuplarla yasal demokratik cumhuriyet katılımını gerçekleştirmesidir. Bilindiği üzere son af tartışmaları ve ardından gelen veto, yine terörle mücadele yasasındaki daha da daraltılarak basında pişmanlık denilen yasanın çıkarılması bizlerle yakından ilgilidir. Affın dışında tutulmak kadar, yönetici kesimin anti-terör yasasının dışında tutulması bunu açık gösteriyor. Burada bir noktaya daha açıklık getirme gereği var. Anti-terör yasasına pişmanlık denmesi kamuoyu ve basının bir yaklaşımıdır. Ayrıca savaş sürecindeki yaklaşımı ifade ediyor. Silahlı çatışmaya son vermekle pişmanlığın bir anlamı kalmadığı gibi, şiddete son vermeyi örgütün kendisi gerçekleştirmiş olup, yasal demokratik katılımını da temel ilke olarak esas almaktadır. Bundan sonra devlet eğer ileri bir çözümü istiyorsa, konuya şüphesiz daha değişik ve bu gelişimin ışığında bakacaktır. Olağanüstü 7. Kongre çizgisi de diyebileceğimiz gelişme esas alınacaktır. Dolayısıyla bu af yasalarına, bu gelişmelerin gereklerine göre yaklaşmak gerekiyor. Şüphesiz iyiniyet ve barışın mesajını taşımak durumundaki bu takımın seçilmesine dikkat etmek gerekir. Yasa gereği serbest kalmaları gerekecek. Bunun için hiçbiri hakkında şimdiye kadar bir soruşturma ve koğuşturmanın yürütülmemiş olması, kanıtlanabilir ölüm ile sonuçlanmış bir çatışmaya girmemiş olmaları bunun bir gereğidir. Sorumlusunun tanınmış, yazılı ve sözlü mesajları temsilde ve ulaştırmada güçlü, yetenekli olması uygundur. Cezaevinden çıkan arkadaşlar bu grubun tespitini daha iyi yapabilirler. Bir kısmı bayan da olabilir. Sanıyorum kısa sürede bu nitelikte bir grubu hazırlamanız zor olmayacaktır.

Verilmesi gereken mesajlara gelince; dört önemli makama ya tek bir mektup ya da konumlarına ve beklentilerinize, dileklerinize (şart değil) göre ayrı ayrı da yazabilirsiniz. Bu makamlar Cumhurbaşkanı, Başbakan, TBMM Başkanı ve Genelkurmay Başkanı'dır. Anlamlı, fazla uzun olmayan, olgun ve saygın bir dille konum ve dileklerinizi, Merkez Komite adına yazmanız uygun olacaktır diye düşünüyorum. Temelde benim, İmralı, hatta daha önceki çözüm ve barış çağrıma bağlılığın bir gereği ve gelinen noktada en doğru seçeneğin bu olduğu, yasal demokratik cumhuriyete katılım ve güç vermenin en doğru çözüm olacağı, genelde Türkiye'nin iç ve dış zorluklarını aşmada bu tavrın büyük değer taşıyacağı ve rol oynayacağı, ayrıca son depremin bu kadar büyüttüğü acılardan sonra başka türlü davranılmayacağı, acıların giderilmesinde en iyi katkınızın bu olacağı, ayrıca gelen grubun bir barış ve kardeşlik mesajını taşıdığı, bunda başarılı olunursa olağanüstü kongre kararıyla tüm varlığımızla demokratik cumhuriyete yasalar temelinde katılmaya hazır olunacağı, düşünülen demokratik reformlarla gelen affın veya yeniden düzenlenecek şiddete tümüyle son verme temelinde bir yasal düzenlemenin bunda büyük kolaylık sağlayacağı önemle vurgulanır. Gerek mektupların içeriği ve gerekse uygun görülürse hepsine eklenecek böyle genel bir çözüm yaklaşımı planımız sanırım gelişmeleri olumlu yönde hızlandırabilecektir. Eğer uygun görülürse grup temsilciliği temelinde ve kongre sonrasında yasal çerçeveye uygun dileklerinizi de belirtebilir, bunun ön çalışmalarını yapabilirsiniz. Bazı arabulucular değerlendirilebilir. En geç mümkünse bu ayın yirmisinden sonra harekete geçilebilir. Sakıncası olmazsa, uygun görülürse ve gelişmeler bu yönde olursa, kamuoyuna kapsamlı ilan ve değerlendirmelerle sunulur. Bu girişim eğer düşünüldüğü gibi yürürse, aradaki buzdağını bozacaktır. Herşeyden önce güven sorununa karşılıklı olarak önemli bir çözüm getirilebilir. Kamuoyu ve basın daha olumlu rol oynayabilir, reform süreci hız kazanabilir. Bunun ardından daha tarihi ve miladi adımlar atılabilir.

Sanırım dönemin diline en uygun yaklaşımıdır. Birçok önemli gelişmeye yol açabilir. Gerekleri doğru yerine getirilirse, kaybı pek olmayan bir adım olduğu açıktır. Bu adımın da bu temelde atılmasıyla sanırım devlet katında daha gerçekçi adımlar planlanıp atılabilecektir. İç ve dış gelişmeler buna hayli uygundur. Kamuoyunda önemli gelişmeler çıkar. Aslında fiili olarak devlet ve toplum seviyesinde tarihi bir demokratik diyalog ve uzlaşma süreci başlamış olacaktır. Dolaylı gelişmeler yerini daha güven veren direkt yaklaşımlara bırakacaktır.

Sonuç olarak bu bir öneridir. Uygulandığında birçok husus netlik kazanacaktır. Hatta kongre sürecinizin gelişimi üzerinde de önemli etkilerde bulunacaktır. Sonuçlarına göre kongreniz ve hatta pratik yönelimleriniz daha gerçekçi ve verimli olabilir. Bu nedenlerle bu adımı bir an önce düzenlemek ve başarıyla atmak çözümleyici bir anlama sahiptir. Teknik düzenlenmesine de dikkat edin. Sanırım ya kapıdan resmen girilir, ya da Kuzey Irak'ta bir nokta da olabilir. Oradaki tanıdık dost güçler aracılığıyla, hatta birlikte resmi bir noktadan hareket edilebilir. Olumsuz yansımamaya azami dikkat gösterilir. Sınırın içinden de düşünülebilir. İrtibatınızın sonradan sürmesi de düşünülebilir. Grup sorumlusunu bilsem uygun olabilir. Ama haber vermeden de uygulansa bir şey olmaz. Yanlış anlaşılması ve doğru yansıma tedbirinizi çok yönlü alırsınız. Tabii başta grup temsilcisi olmak üzere, tüm grup elemanları da başta benim çağrım olmak üzere, mektuplarınızın özüne uymak ve onun devlet ve topluma taşırılmasında rolünü oynamak üzere bu adımı attıklarını bilmek ve öyle hareket etmek konusunda yaratıcı, sorumlu ve sabırlı davranmayı bilmeli ve doğru adımlarla başarı için yürüme gücünde olmalıdırlar.

Ayrıca herhangi bir olumsuzluk ve başarısızlık halinde hazırladığınız belgelerin bir kopyası olmalı, gerektiğinde değerlendirmeli ve başta yasal çalışma olmak üzere benzeri arabulucular kanalıyla bu adımı sonuna kadar götürmelisiniz. Yalnız esas olan öneridir. Diğer yollar sonra bilgimiz dahilinde düşünülebilir.

8- Yasal demokratik siyasi çalışmanın her alanda artan önemine göre doğru bir tarzın tutturulması giderek önem kazanıyor. Geniş kitle temeline rağmen yasal demokratik mücadeleden anlamayan, düzenin bile gerisinde çalışanlarla bu alan değerlendirilemez. Yapılan çok yanlışlık var. Yaygın tutuklamalara ve gerilemelere yol açıyor. Çıkarcı, rantçı yaklaşımlar çoğunlukla boy veriyor. Yine bu alanların gerek kırsal ile iş yapma, kırsaldan daha ucuz, rahat çalışma yerleri olarak ele alınması bilinen olumsuzluklara, parti kapatma ve tutuklanmalara yol açtı. Kısaca demokratik siyasi çözümün bu imkanı iyi değerlendirilemedi. Yönetimleri ise kendini devlet ile PKK arasında sıkışmış buldu. Halbuki sorun bu değildi. Buna gerek yoktu. Tutarlı bir demokrasi programı ve örgütlenmesiyle çok ihtiyaç duyulan demokratik çözüm aracı rolünü oynamaları gerekir. Hiç olmazsa bundan sonra buna destek olmak, yanlış yaklaşımlara fırsat vermemek yine de önemlidir. Yasal çalışma alanı veya benzeri oluşumlarla, yasal çerçevede demokratik rol oynatmak için daha yakınen ilgilenmek, geçmiş yanlışlıklara düşmelerine yol açmamak, demokratik çözümün önemli bir halkası olarak işler kılmak, kendi içinde klasik particilik yerine dönemin gerekli kıldığı demokratik sistemin teorik ve pratik eğitimini vermek, program ve örgütlenmesini yürütebilecek kadroları yürütücü kılmak, çözüm bekleyen temel sorunlardır. Doğru ittifaklara gidebilecek yetenek de gerekir. Demokratik bir ittifak olmadan benzer güçlerin toparlanması zordur.

PKK'nin yeni dönem barış çizgisi yürürse, açık ki Türkiye'de yasal demokratik çalışmayı esas alacak, ya birini destekleyecek, ya da yeni bir oluşuma gidecektir. Eski tarz çalışmayacaktır. Adından programına kadar bir değişiklikle ancak bu çalışmalara katılabilecektir. Aslında bu tarz halkın olduğu her alanda Avrupa'da bile geçerliliğini öne çıkaracaktır. Yasal demokratik çalışmanın program, örgüt ve çalışma tarzına hazırlık ve pratik adımlara başarılı yaklaşım büyük önem taşımaktadır ve buna yanıt olmak gerekir.

9- Kuzey Irak çalışmalarınız ve oradaki üslenmeniz konusunda fazla yeni bir şey söylemek durumunda değilim. Ama giderek hassasiyet kazandığı, geri çekilmenin beraberinde sorunları daha da ciddileştireceği beklenmelidir. Mümkünse kapsamlı bir ateşkesle birlikte, serbest siyasi çalışma koşullarında anlaşılırsa yeni siyasi oluşum ve gelişmelere rol oynamak daha doğrudur. Çatışmaya çok zorunlu olmadıkça meydan vermemek uygundur. Demokratik yanı olan cepheleşmeye gidilebileceği, katılınabileceği vurgulanmıştı.

AYDINLANMA GERÇEĞİ VE KÜRT SORUNU

‹smail Beflikçi

Düşünce özgürlüğünün sınırlandığı, özgür eleştirinin yasaklandığı bir ortamda basın nasıl bir görünüm sergiler. Bu ilişkiler basın özgürlüğüne nasıl yansır? Türkiye Gazeteciler Cemiyeti, 9 Aralık 1998 günü *"Gazetecilerin Hak ve Sorumluluk Bildirgesi"* başlıklı bir bildiri yayımladı. Bildirinin 1. maddesinde, *"Gazeteciler halkn bilgi edinme hakkıuyarnca kendi açısndan sonuçlar ne olursa olsun, gerçeklere ve doğrulara saygı duymak ve uymak zorundadr"* diyor. Gazeteci ilk planda "gerçek", "doğru", "objektif", "adil" kavramlarını çağrıştırır. Bilim, nasıl üniversite, özgür düşünce, özgür eleştiri kavramlarını çağrıştırıyorsa, tıp nasıl sağlık kavramını çağrıştırıyorsa, gazeteci de olayları kamuoyuna doğru, adil, objektif bir şekilde duyurma kavramlarını çağrıştırır. Bazı somut olguları ve olgusal ilişkileri incelediğimiz zaman Türk basınının, medyanın bu temel ilkelere hiç uymadığı görülmektedir. Örneğin Kürtler'in ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesi Türk basınına, medyaya hiç objektif bir şekilde yansımamaktadır. Somut olaylar, gerçekler kamuoyuna objektif bir şekilde duyurulmamaktadır, bazen hiç duyurulmamaktadır, bazen çarpıtırılarak, saptırılarak bambaşka bir şekilde duyurulmaktadır. Olaylar Olağanüstü Hal Bölge Valiliği'nin açıklamalarına göre duyurulmaktadır. Daha doğrusu haberlerin temel kaynağı Olağanüstü Hal Bölge Valiliği'nin açıklamalarıdır.

Gazetecilerin kendi olanaklarıyla istedikleri yerde araştırma, inceleme ve röportaj yapmaları yasaktır. Örneğin televizyonlar hiçbir zaman evleri güvenlik güçleri tarafından yakılan-yıkılan aileleri ekrana getirmemektedirler. Çocukları kontrgerilla tarafından, "faili meçhul"lerle katledilen kadınları ekrana getirmemeye çok büyük bir özen göstermektedirler. Örneğin Halkın Demokrasi Partisi'ne yapılan baskı, zulüm, yasaklamalar, engellemeler hiç gündeme getirilmez. HADEP'e girip çıkanların tehdit edilmesi, gözaltına alınması hiç haber konusu yapılmaz. Fakat bu baskılara, tehditlere rağmen alınan oylar için "işte HADEP bu kadar. Demokratik seçimlere girdi, öbür partilerle yarıştı, fakat oyları toplayamadı, hiçkimse HADEP'i desteklemiyor" propagandası yapılır. Halbuki seçim kampanyalarının HADEP için eşit koşullarla, eşit olanaklarla yürütülmediği, HADEP'in çok çok aleyhinde olduğu besbelli biliniyor.

Örneğin HADEP'in baskılara rağmen toplayabildiği kongreler hiç ekrana getirilmiyor. Buna da büyük bir özen gösteriliyor. Kongrelere yüksek katılım, katılanların yarısından fazlasının kadın olması gibi konuların dikkat çekmemesi için epey gayret sarfediliyor. HADEP'in 23 Haziran 1996'da Ankara'da topladığı Genel Kongresi'ni hatırlayalım. Kongre hep "indirilen bayrak" mizanseniyle ekranlara getiriliyordu. Ne Genel Başkan Murat Bozlak'ın konuşmaları, ne kongreye katılanlar, ne bunların düşünceleri, duyguları hiç yansıtılmıyordu. Bu konuların kitlelerin bilincine çarpmasını engellemek için her türlü önlem alınıyordu. Bütün bunlar elbette basına verilen direktiflerle yürütülüyor. 23 Haziran 1996 Kongresi'ne 30 binden fazla HADEP'linin katıldığı, bunlardan yarısına yakınının kadın olduğu biliniyor.

Kürdistan gazetecilere yasaklanmıştır. Gazeteciler zaman zaman bölgeye ordunun helikopterlerine bindirilerek götürülmektedir. Gazetecilere askeri elbise de giydirilmektedir. Gazetecilere orada ordu tarafından brifing verilmektedir. Gazetecilerin orada bazı korucularla, korucubaşlarıyla görüşmeleri sağlanmaktadır. Gazeteciler bölgeden İstanbul'a Ankara'ya döndükten sonra günlerce orduyu öven, özgürlük mücadelesini, gerillayı suçlayan yazılar yazmaktadırlar. "Orduda insan hakları anlayışı gelişiyor, asker artık insan haklarına riayet ediyor", "Orduda demokratik zihniyet gelişiyor", "asker bölge halkının her sorunuyla ilgileniyor, sağlık, eğitim, bayındırlık, sorunlarıyla bizzat ilgileniyor..." şeklinde haberler verilmektedir. Mücadele bölgesine ancak ordunun helikopterlerine binerek gitmek, ancak gösterilenleri görmek, ancak anlatılanları yazmak gazetecilik etiğiyle hiç bağdaşmayan bir tutumdur. Sadece ordu mensuplarının istediği şeyleri yazmak, yine gazetecilik etiğiyle hiç bağdaşmayan bir tutumdur.

**Gazetecilere, üniversite öğretim üyelerine, yargı organlarına, işadamlarına Genelkurmay Başkanlığı tarafından sık sık brifing verilmektedir. Bu brifinglerde hammadde olan olayların hangi kavramlarla, hangi anlayışla kamuoyuna duyurulacağı ve olayların kamuoyuna duyurulup duyurulmayacağı etraflı bir şekilde dile getirilmektedir. Haberler bu brifinglerde verilen direktiflere göre verilmekte, yorumlar bu direktiflere, bu emirlere göre yapılmaktadır. Kürdistan'da sürmekte olan baskıya ve zulme ise hiç değinilmemektedir. Bu baskı ve zulüm süreci görmezlikten, duymazlıktan, bilmezlikten gelinmektedir.

Gazetecilerin "asker, insan haklarına riayet ediyor" şeklinde yazdığı günlerde bile köylerin yakılması, yıkılması, ailelerin köylerini, yerlerini, yurtlarını terke zorlanmaları devam ediyordu, kitlesel işkenceler sürüp gidiyordu. Brifing yönteminin böylesine egemen ve etkili olduğu bir ortamda "gazetecilerin hakları ve sorumlulukları bildirgesi"nin değeri nedir? Zaten bu bildirgeler çözümleyici olsalardı, 1998 sonlarında yeni bir bildiri hazırlanmasına gerek kalmazdı. 24 Temmuz 1960 tarihli Basın Ahlak Yasası ihtiyacı karşılamaya yeterli olabilirdi. Kaldı ki bir de Uluslararası Basın Enstitüsü tarafından kabul edilen "gazetecilerin basın ahlak kuralları, ilkeleri" var. Bu ilkeler de 1972'de Gazeteciler Cemiyeti tarafından kabul edilmiş.

**Basın için, "Dördüncü kuvvet" deniyor. Yasama, yürütme, yargı gücü dışında dördüncü bir güç... Türkiye'de bu güç gerçek basın ilişkilerinden doğan bir güç değildir. Basın, esas güç odaklarının düşüncelerini yansıtmaktadır. Onların yaz dediklerini yazmakta, yazma dediklerini yazmamaktadır. Basın esas güç odakları için ayna görevini yapmaktadır. Örneğin Milli İstihbarat Teşkilatı'nın bir şubesi gibi faaliyet yürütmektedir. Başlı başına bir güç olması, gerçek gücünü faaliyetlerinden alması söz konusu değildir. Basına "çantada keklik" anlayışıyla bakılmaktadır. "O her zaman iktidarın, devletin direktifleri doğrultusunda çalışmaktadır" anlayışı egemendir.

Demokrasinin Türkiye'de ve Kürdistan'da farklı ölçülerde yaşandığı, bunların basına, medyaya yansıma biçimlerinin de çok farklı olduğu, demokratik yaşantının, insan hakları anlayışının Kürdistan'da tamamen çürütüldüğü açıkça bilinen bir gerçektir. Türk düşüncesinin nasıl oluştuğunu, nasıl geliştiğini görmek için bu tutumlardan bazı örnekler vermek gerekir.

4 - Sorgulanamayan Çifte Standartlardan Örnekler

Türk kontrgerillası 1970'lerden beri siyasal cinayetler işlemektedir. Fakat, örneğin Türk aydınlarına, Türk gazetecilerine karşı gerçekleştirilen cinayetlerle, Kürt aydınlarına, Kürt gazetecilerine karşı gerçekleştirilen cinayetlerin içeriği arasında çok önemli farklar vardır.

1- Abdi İpekçi, Prof. Dr. Muammer Aksoy, Prof. Dr. Bahriye Üçok, Çetin Emeç, Turan Dursun, Uğur Mumcu gibi profesörlerin ve gazetecilerin kontrgerilla tarafından katledildikleri biliniyor. Bu cinayetlerin hemen arkasından çok görkemli cenaze törenleri düzenlenmiş, bu törenlerin düzenlenmesine devlet de katkıda bulunmuştur. Cinayetlerden sonra devlet ve hükümet yöneticileri, siyasal partilerin temsilcileri, işveren ve işçi sendikalarının temsilcileri, çeşitli sivil toplum örgütlerinin temsilcileri ilgili kişinin ailesine üzüntülerini bildiren açıklamalar yapmış, telgraflar göndermişlerdir. Cenaze törenlerine bizzat katılmışlar, taziyede bulunmuşlar, açılan defterlere, duygularını belirten yazılar yazmışlardır. Bu katliamlar üzerine insanlar duygularını, öfkelerini açıklama olanağı bulmuşlardır. Basın, medya bu duyguların, öfkelerin açıklanmasında önemli bir rol üstlenmiştir.

Hafız Akdemir, Musa Anter, Hüseyin Deniz, Ferhat Tepe, Kemal Kılıç, Nazım Babaoğlu, Halit Güngen, Yahya Orhan, Çetin Abayay, Cengiz Altun gibi yazarlar ve gazeteciler de kontrgerilla tarafından katledildiler. Fakat bu olayların hiçbirinde siyasal parti temsilcilerinin, devlet ve hükümet yöneticilerinin, sivil toplum örgütlerinin üzüntü bildiren açıklamaları yoktur. Cenaze törenlerine katılmaları söz konusu değildir. Zaten bu katliamlarda cenaze töreni düzenlenmesine de izin verilmemektedir. "Öldür, kaçır, göm", "kaçır, öldür-kaçır, göm" yöntemleri egemendir. Bu olayların basına yansımaması için de her türlü önlem alınmaktadır. Bu katliamlar üzerine insanların, dostların, yakınların duygularını, düşüncelerini, öfkelerini açıklamalarına hiç izin verilmemiştir. Duyguların ifade edilmesine, özellikle kitlesel olarak ifade edilmesine izin vermemek, çeşitli yasaklar getirmek temel bir devlet politikasıdır. Bunu baskı altında tutmak için cenaze töreni yapılmasına, törene insanların katılmasına çok yoğun engeller çıkarılmıştır. Bu cinayetlerden bazıları "falanca kişi, falanca şehirde bilinmeyen kişilerce öldürüldü" şeklinde küçük bir haber ile kamuoyuna duyurulmuştur.

**Abdi İpekçi, Prof. Muammer Aksoy, Prof. Bahriye Üçok, Çetin Emeç, Turan Dursun, Uğur Mumcu cinayetlerinin de kontrgerilla tarafından işlendiği herkes tarafından biliniyor. Yayın organları her yıl bu kişilerle ilgili olarak anma toplantıları düzenliyor, mezarları başında konuşmalar yapılıyor. Ondan sonra ne oluyor? Kontrgerilla sorgulanabiliyor mu? Kontrgerillaya neden gerek duyulduğu, Kürdistan'daki işlevi konuşulabiliyor mu? Kürdistan'daki operasyonlar dikkate alınmadan kontrgerilla irdelenebilir mi? Basın organları bu konuların ciddi bir irdelenmesini yapmak şöyle dursun, belki de kontrgerilla mensuplarıyla dostluk sürdürüyorlar.

Şüphesiz tetiği çekenlerle değil, tetiği çektirenlerle... Düşünce açıklama özgürlüğü, basın özgürlüğü açısından bu da ciddi bir sorun değil midir?

2- Halkın Emek Partisi Diyarbakır İl Başkanı Vedat Aydın, Demokrasi Partisi Mardin Milletvekili Mehmet Sincar, İnsan Hakları Savunucuları Doktor Hasan Kaya, Avukat Metin Can, Demokrasi Partisi üyeleri ve yöneticileri Avukat Şevket Epözdemir, Mühendis Muhsin Melik, Avukat Faik Candan, Avukat Medet Serhat, Avukat Yusuf Ekinci, İşadamları Behçet Cantürk, Savaş Buldan, Hacı Karay, Adnan Yıldırım, hep kontrgerilla tarafından katledilmişlerdir. Bu yurtseverlerin cenazeleri de "öldür, kaçır, göm-kaçır, öldür-kaçır, göm" yöntemlerine göre kaldırılmışlardır. Cenaze töreni düzenlenmesine, törene yakınlarının, dostlarının katılmasına hiç izin verilmemiştir. Siyasal parti temsilcilerinin, sivil toplum örgütlerinin bu kontrgerilla cinayetleri karşısında tepki göstermedikleri görülmektedir.

3- Hürriyet, Milliyet, Sabah gibi gazetelerin bürolarına bazen küçük çaplı saldırılar olmaktadır. Gazetenin merkez binasının önünden geçerken bazı kişiler binanın ön cephesine kurşun sıkmaktadır. Bunlar ölenlerin, yaralananların olmadığı, binaya ciddi bir maddi zarar da vermeyen saldırılar. Bu saldırılar karşısında öbür gazeteler, televizyonlar, radyolar yayınladıkları bildirilerle olayı kınamaktadırlar. Devlet-Hükümet yöneticileri, siyasal parti temsilcileri yine benzer bildiriler yayınlamakta, duygularını, düşüncelerini belirtmektedirler. Gazetelerde, televizyonlarda, radyolarda bu tepkiler günlerce dile getirilmektedir. Fakat Özgür Ülke gazetesinin bombalanarak havaya uçurulmasında benzer kişiler ve kurumlar tarafından hiçbir tepkinin dile getirilmediği görülmüştür. Kaldı ki Özgür Ülke gazetesinin bombalanmasıyla ölümler, yaralanmalar olmuştu. Arşiv yakılmış-yıkılmış, imha edilmiştir. Bu olaylarda çifte standartlı yaklaşımlar bütün çıplaklığıyla ortada durmaktadır. Çifte standartlı bu yaklaşımlarla demokrasi gerçekleşebilir mi?

4- Doğru Yol Partisi binalarına, Milliyetçi Hareket Partisi vb. partilerin binalarına bazen ufak çaplı saldırılar yapılmaktadır. Ölüme, yaralanmalara yol açmayan, ancak maddi zarar veren saldırılar. Basın, medya, siyasal partiler, işçi ve işveren sendikaları gibi sivil toplum kuruluşları bu tür saldırılara karşı çok duyarlıdır, tepkilerini hemen dile getirmektedir. Halbuki Demokrasi Partisi binalarına yapılan saldırılara karşı, Halkın Demokrasi Partisi binalarına yapılan bombalı saldırılara karşı basının, medyanın, Türk siyasal partilerinin hiçbir tepkilerinin, duyarlılıklarının olmadıkları gözlenir. Kaldı ki, bu bombalamalarda ölümler, yaralanmalar olmakta, binalar kullanılmaz hale gelmekte, havaya uçurulmakta, çökmektedir. Basının-medyanın bu tür haberleri kamuoyuna duyurmadığı, buna özen gösterdiği görülmektedir. Kontrgerillanın gerçekleştirdiği eylemlere karşı basının-medyanın tepki göstermediği, bu operasyonları eleştirmediği görülmektedir. Şöyle de söylenebilir: Eğer günlük basın, medya, Türk siyasal partileri herhangi bir bombalamaya, katliama tepki göstermiyorsa, o kontrgerillanın operasyonudur. Çifte standartlı tutumlar burada da açıkça görülmektedir.

5- 1997 başlarında Ankara'da, Sincan ilçesinde Refah Partisi tarafından düzenlenen bazı mitingler yapılıyordu. "Laik" olduklarını vurgulayan çevreler bu gösterilere, mitinglere şiddetle tepki gösteriyorlardı. Star TV adına muhabir Işın Gürel de bu olayları izliyordu. Sincan Belediyesi'nde çalışan bir militan Işın Gürel'e saldırdı. Saçlarından kavradı ve yere savurdu. Bu görüntüler, "özgür basına saldırı" sloganıyla günlerce ekrana getirildi. Gazetelerde, radyolarda söz konusu olayla ilgili programlar yapıldı. Devlet ve hükümet yetkilileri, siyasal partiler, sendikalar, dernekler, sivil toplum örgütleri günlerce tepkilerini dile getirdiler.

Özgür Gündem gazetesinin muhabiri Aysel Malkaç ise Ağustos 1993'te kaçırıldı ve bir daha kendisinden haber alınamadı. Türk basını, medya bu olayla ilgili hiç haber vermedi, olayı kamuoyuna duyurmamak için özen gösterildi. Siyasal parti temsilcilerinin, sivil toplum kuruluşlarının bir tepkileri olmadı. Aysel Malkaç adı sadece Cumartesi Anneleri'nin oturumlarında duyuluyor. Bu iki olayda da çifte standart bütün açıklığıyla ortada durmaktadır.

6- Metin Göktepe, Evrensel Gazetesi muhabiriydi. 1996 yılı Ocak ayı başlarında Ümraniye Özel Tip Cezaevi'nde dövülerek katledilen Abdülmecit Seçkin, Orhan Özen, Rıza Boybaş isimli tutsakların cenaze törenini izliyordu. Bu tören sırasında kalabalık bir grupla birlikte gözaltına alındı. Gözaltında dövülerek katledildi. Bu olay, Türk basınına, medyaya epeyce yansıdı. Siyasal partiler, sivil toplum kuruluşları, demokratik kitle örgütleri tepkilerini dile getirdiler. Bu ilgi sonucu cinayet adliyeye de yansıdı.

Yeni Politika gazetesinin Batman muhabiri Sayfettin Tepe, 1993 yılında kontrgerilla tarafından katledilen Ferhat Tepe'nin cinayetiyle ilgili, araştırmalar-soruşturmalar içindeydi. 1995 yılı Ağustos ayı başlarında Batman'da gazete bürosundan gözaltına alınarak Bitlis'e götürüldü. Birkaç gün sonra da "intihar etti" denilerek cesedi verildi. Bitlis Emniyet Müdürlüğü'nde intihar ettiği söyleniyordu. Bu cinayet de Türk basınına hiç yansımadı. Sayfettin Tepe adı sadece Cumartesi Anneleri'nin oturumlarında duyuluyor.

7- Metin Göktepe'nin katledilmesinin yargıya yansıtıldığını belirtmiştik. Bu davaya, basının, medyanın, avukatların, sivil toplum kuruluşlarının çok ilgi gösterdikleri de biliniyor. Bu şüphesiz olması gereken, yaşanması gereken bir durumdur. Bir de 24 Eylül 1996 günü Diyarbakır E Tipi Cezaevi'nde olup-bitenleri inceleyelim. Güvenlik güçleri PKK'li tutsaklara saldırmışlar, 10 tutsağı katletmişlerdi. Bu saldırıda, Erkan Hakan Perişan, Cemal Çam, Hakkı Tekin, Ahmet Çelik, Edip Direkçi, Mehmet Nimet Çakmak, Rıdvan Bulut, Mehmet Kadri Gümüş, Kadri Demir, Mehmet Aslan isimli tutsaklar demir çubuklarla, kalaslarla, dipçiklerle dövülerek katledilmişlerdi. Bu saldırıda 10'u ağır olmak üzere, 46 PKK'li tutsak da yaralandı. Yaralıların büyük bir kısmı aynı gün içinde hiç tedavi yapılmadan Antep Özel Tip Cezaevi'ne sürgün edildiler.

Bu katliamı protesto etmek için İstanbul'da Bayrampaşa Cezaevi'ndeki üç PKK tutsağı Gülbahar Köker, Vedat Aydemir ve Hamdullah Şengüler kendilerini yaktılar. Vedat Aydemir ve Hamdullah Şengüler tedavi gördükleri hastanede 15 gün kadar sonra şehit oldular.

Düşünelim ki, cezaevi devletin en güçlü olduğu bir alandır. Burada tutsakların ise, yüreklerinden ve beyinlerinden başka bir şeyleri yoktur. Böyle bir ortamda gardiyanlardan, polislerden, jandarmalardan, özel timlerden 65 kişilik bir saldırı birliği tutuklulara saldırıyor. Demir çubuklarla, kalaslarla, dipçiklerle tutsakları katlediyor. Özellikle kafalarını hedef alıyor, beyinlerini parçalıyor. Bu cinayet Olağanüstü Hal Bölge Valiliği'nin bir bildirisiyle kamuoyuna duyurulmuştur. "PKK'li teröristlerle itirafçılar arasındaki çatışmada 10 terörist öldü" deniliyordu. Türk basını, medya bu haberi kullandı. Olayın dibini-bucağını, enini-boyunu araştırmak diye bir endişesi şüphesiz yoktu.

"Cumhuriyetle birlikte daha doğrusu 1920'li yıllarda Kürtler'in karşılaştığı temel süreç nedir? 1920'lerde Kürtler ülkeleriyle, milletleriyle bölünmüşlerdir, parçalanmışlardır ve paylaşılmışlardır. Ulusların kendi geleceklerini belirleme ilkesinin coşkulu bir şekilde yaşama geçtiği bir dönemde Kürtler'in böylesine bir felaketle karşılaşmış olmaları, şüphesiz çok önemli bir olgudur. Bu, beynin dağılması, iskeletin parçalanması gibi bir etki yaratmaktadır"

Bu olay da uzun mücadeleler sonunda yargıya yansıtılabildi. Fakat 65 güvenlik mensubunun hiçbiri tutuklu değil. 3 yıla yakın süren yargılamada halen ifadeler bile alınabilmiş değil. Dava Diyarbakır'da görülüyor.

Diyarbakır, Mardin, Batman, Urfa Baroları'na bağlı avukatlar, Toplumsal Hukuk Araştırma Vakfı (TOHAV) dava ile yakından ilgileniyor. Fakat davanın basına, medyaya yansımamasına büyük bir özen gösteriliyor. Dava, avukatların ve tutsak ailelerinin ısrarlı ilgileriyle sürdürülüyor. Kürt halkı da davayı yakından izliyor.

Türk basını, medya, Türk soluna mensup bazı örgütler tarafından gerçekleştirilen bazı direnişlere yer verebiliyor. Fakat Kürtler tarafından, PKK tarafından gerçekleştirilen hiçbir direnişe yer vermiyor. Bu ilgisizliğe büyük özen gösteriliyor. Bu arada, Özgürlük ve Dayanışma Partisi'nin, İşçi Partisi'nin bazı faaliyetleri haber konusu yapılabiliyor. Fakat Halkın Demokrasi Partisi'nin faaliyetlerini haber yapmaktan dikkatli bir biçimde kaçınıyor.

8- Çifte standartlı düşüncelerin ve tutumların giderilmesi konusunda Türk aydınlarıyla Kürt aydınları arasında herhangi bir diyaloğun kurulamadığı, tartışmanın yapılamadığı da saptanmalıdır. Örneğin Türk aydınları, PKK'yi, Kürt toplumu olmaktan doğan haklarından kararlı bir şekilde söz eden Kürtler'i "şoven" olmakla, "ırkçılık" yapmakla suçlamaktadır. Kürtler haklı olarak bu suçlamayı, eleştiriyi kabul etmemekte, "şovenizm", "ırkçılık" kavramını irdelemeye çalışmaktadırlar. Türk yönetimi Kürtler'i asimile ettiği için, Kürtler'in Kürt toplumu olmaktan doğan haklarını inkar ettiği için ırkçıdır. Türk yönetimi Kürtler'i, Kürt olan her şeyi inkar edip Türk dili ve kültürünü dayattığı için, Kürt çocuklarını hergün "Türküm, doğruyum, çalışkanım" diye bağırttığı için ırkçıdır. Kürdistan'da her yere "Ne mutlu Türküm diyene" yazdığı için ırkçıdır... Kürtler kimi asimile etmek istiyor? Türk dilini ve kültürünü inkar edip, Türkler'e Kürt dilini ve kültürünü dayatan var mı? "Ne mutlu Kürdüm" diyen var mı? Bir-iki kişinin varolduğunu farzedelim. Kürt toplumu bu sloganları yaşama geçirebilecek mekanizmalara sahip mi? Türk çocuklarına hergün okullarda "Kürdüm, doğruyum, çalışkanım... varlığım Kürt varlığına armağan olsun" diye bağırtanlar, bağırtmak isteyenler var mı? Kürtler, okul, radyo-televizyon, kamu yönetimi, karakol, mahkeme, cezaevi gibi konumlara, mekanizmalara sahip mi?

Irkçılığın Türk yönetimi tarafından Kürtler'e karşı geliştirildiği açıkça görülmektedir. Uluslararası Atatürk Barış Ödülü'nün 1992'de Afrika Ulusal Kongresi lideri Nelson Mandela tarafından reddedilmesi bu ırkçılığın, "Türk'e has ırkçılık"ın önemli göstergesidir. Bu ödülün Kürtler'e karşı sistematik bir şekilde uygulanan ırkçı ve sömürgeci politikalar yüzünden reddedildiği biliniyor. Böylece Kemalizmin "mazlum milletler" tezi, "şarkın köle uluslarına ışık olma" tezi, "ezilen uluslara anti-sömürgeci mücadele yolunda, ulusal kurtuluşları konusunda ilham kaynağı olma" tezi etkili bir biçimde çürütülmüş olmaktadır.

İşte bu tür konuları Türk aydınları Kürt aydınlarıyla hiç konuşmamaktadırlar. Profesörler, yazarlar, basın mensupları, bazı demokratik kitle örgütlerinin temsilcileri, Türk siyasal partilerinin temsilcileri, Kürtlerle bu konuları görüşmemek, tartışmamak için özen göstermektedirler. Bu konularda Kürt aydınlarıyla tartışmalara girilmemektedir. Kürtler'in bu düşünceleri bilinmezlikten, duyulmazlıktan, görülmezlikten gelinmektedir. Fakat Kürtler yine "şoven olmak"la, "ırkçılık yapmak"la, "dünyanın en şoveni olmak"la, "azınlık ırkçılığı yapmak"la suçlanmaktadırlar. **Eleştirilerden çok suçlama yapmaya özen gösterilmektedir. Kürt toplumunun tarihsel gelişimiyle ilgili çeşitli konularda durum böyledir. Örneğin Kürdistan'ın sömürge olduğu hakkındaki görüşler, Kürdistan'ın sömürge bile olmadığı şeklindeki düşünceler duyulmazlıktan, görülmezlikten, bilinmezlikten gelinmektedir. Ve bu diyalogsuzluk kararlı bir şekilde sürdürülmektedir. Bu, devletin *"Kürtler'le görüşmeme", "teröristlerle görüşmeme", "Kürt diye bir millet yok ki, Kürtler'le görüşeyim..."* politikalarının devamından başka bir şey değildir. Kürt dilini anlatan, Kürt dili hakkında düşünceler, yine Kürt lehçeleri hakkındaki düşünceler yine böyledir. Türk eliti bu tür konuları, örneğin Japon uzmanlara sormakta, fakat Kürt aydınlarına, Kürt yazarlarına sormayı içine sindirememektedir.

Sık sık dile getirilen fakat hiç diyalog kurulamayan bir söylem de şudur: *"İstiklal savaşında Kürtler de savaştı Kore'de Kürtler de savaştı 1974 Kbrs Harekatında Kürtler de vardı Bu vatanın, bu milletin kurtuluşunda Türkler, Kürtler ortak hareket etti. Kaderde, kıvançta ve tasada ortaklık vardı.."* Bu söyleme karşı Kürtler'in söyledikleri ise şudur: *"Bunlar Kürtler'e eşit muamele yapldğn Kürt varlğna saygıduyulduğunu göstermez. Kürtler'in Türk devletinin çkarlarıdoğrultusunda kullanldğnı gösterir."* Örneğin Türk milli mücadelesinden sonra, Cumhuriyet'ten sonra Kürtler'in ulusal ve toplumsal varlığı inkar edilmiştir. Kürtler'in adı yasaklanmıştır. Kürtçe konuşmak yasaklanmıştır. Kore'de Kürtler Türk devletinin çıkarları doğrultusunda kullanılmıştır. Kıbrıs'ta Kürtler yine kullanılıyorlar. 'Kaderde, kıvançta ve tasada ortaklık' sahte bir söylemdir.

1980'de Bulgaristan'da Bulgarlaştırılma'ya çalışılan Türkler olayında, 1988'deki Halepçe soykırımında Türk devletinin birbirine %100 ters olan standartlarla yaklaşması bu sloganın ne kadar sahte olduğunu göstermektedir. Kürtler kendileri için bir mücadele yürüttükleri zaman devletin buna nasıl şiddetli bir tepki gösterdiği yakından biliniyor... Kürtler'in bu düşünceleri ve duyguları karşısında da hiçbir diyalog geliştirilememektedir. **Herhangi bir ailede, örneğin büyükdedeye Çanakkale'de savaştığı için "şehit" denilmektedir. Dede Kore'de, oğul Kıbrıs'ta savaştığı için övülmekte, "gazi" denilmektedir. Fakat onların da çocukları, torunları, genç kızlar, genç erkekler, Gabar'da, Cudi'de, Dersim'de, Amed'de, Ağrı'da Kürtler için, Kürtler'in gaspedilmiş ulusal ve demokratik hakları için savaştıklarından dolayı "hain" ilan edilmektedir. İşte Türk aydınları bu tür çelişkiler üzerinde Kürt aydınlarıyla tartışmamak için ciddi bir çaba sarfetmektedir.

XI- Resmi İdeolojinin Dinsel veya Laik İçerikli Olması

Resmi ideolojinin dinsel içeriğe sahip olmasıyla laik bir içeriğe sahip olması arasında sonuçları bakımından ciddi bir fark yoktur. Dinsel metinler kutsal sayılırlar. Dinlerin koyduğu kurallara uyulmaması büyük bir suç olarak algılanır. Bu kurallara uymamanın çok ağır cezai yaptırımları vardır. Bu bakımdan dinin emirlerinden, buyruklarından bahsedilir. Dinlerin ortaya koyduğu kurallar eleştirilemezler, tartışılamazlar, dokunulamazlar. Bu kuralların, normların doğruluğundan kuşku duyulamaz. Bu kuralların, normların eleştirilmesinin çok ağır cezai yaptırımları vardır. Bu kurallar öğrenilir, gerekleri yerine getirilir. Burada bilmek değil, inanmak önemlidir. İnanç unsuru birinci plandadır. Önemli olan dinin buyruklarını yerine getirmektir. Kuran-ı Kerim'i, şeriatı, devletin anayasası, temel direği kabul eden devletlerde dinin eleştirisi yasaktır.

Resmi ideoloji kurumu için de aynı şeyleri söylemek mümkündür. Herhangi bir ideolojiyle resmi ideoloji arasındaki farkları yine hatırlatmak gerekiyor. Resmi ideoloji devletin cezai yaptırımlarıyla korunan ve kollanan bir ideoloji oluyor. Resmi ideoloji de bazı görüşler, düşünceler ileri sürmektedir. Bu görüşlerin, düşüncelerin eleştirisi yasaktır, tartışılması yasaktır, bu düşünceler dokunulamaz düşüncelerdir, doğruluğundan kuşku duyulamaz düşüncelerdir. Bu görüşler, düşünceler öğrenilir, gerekleri yerine getirilir. Bugün Kürt sorunu açısından resmi ideolojinin eleştirilmesi çok ağır bir suçtur. Resmi ideoloji artık din gibi, kutsal bir emir-buyruk olarak kabul edilmektedir. Bugün resmi ideoloji dinsel değil, laiktir. Fakat artık bir dindir. Cezai yaptırımları açısından dinsel resmi ideolojinin eleştirilmesiyle, laik içerikli resmi ideolojinin eleştirilmesi arasında hiç fark yoktur. Düşünce hayatının baskı altında tutulmasında, düşünce hayatında çölleşmenin ve çoraklaşmanın yaratılmasında laik olduğu söylenen resmi ideolojinin etkileri, dinsel resmi ideolojinin etkilerinden hiç de aşağı değildir. Şeytan Ayetleri'nin yazarı Salman Rüşdi'ye karşı başta İran olmak üzere İslam ülkelerinde büyük bir kin, öfke duyulmaktadır. İran'dan, Humeyni yönetiminden kaynaklanan çok ağır bir cezai yaptırım da söz konusudur. Kemalistlerin de Kürtler'in ulusal ve demokratik haklarından söz edenlere karşı, bu konuyla ilgili araştırmacılara karşı gösterdikleri tepki, kin hiç aşağı değildir. Bu düşüncelere karşı geliştirilen cezai yaptırımların çok ağır olduğu da açıktır. Türkiye'de bu cezai yaptırımın zincirleme olarak yeni yaptırımlar ürettiği de biliniyor. Örneğin şu biliniyor: Yazınızı savunduğunuz zaman bu savunmanızdan dolayı yeni bir dava açılabiliyor. Resmi ideolojinin cezai yaptırımının ağırlığıyla ilgili olarak şunu söylemek mümkündür. Örneğin Aziz Nesin, Türkiye'de Salman Rüşdi'nin söz hakkını savunabilmiştir. Fakat kendisini eleştirenlerin söz hakkını savunmaktan kaçındığı görülmektedir. Kendisini eleştirenlerin cezai yaptırımlarla karşı karşıya kalmasını bilmezlikten, duymazlıktan, görmezlikten gelmektedir. Kürtler ile, Kürt sorunuyla ilgili araştırma yapanların söz hakları ise, ancak soyut bir insan hakları kavramı ve soyut bir düşünce özgürlüğü kavramı çerçevesinde savunulabilmektedir.

**Dinsel kurallar statiktir, değişmezler, dinsel kurallar bu bakımdan kutsal sayılır. Resmi ideoloji de aynı dinsel kurallar gibi statiktir, donmuştur, değişmezdir. Gerek dinsel kurallar, gerek resmi ideoloji bu bakımdan eleştirilemezdir. Bilim ise, dinamik bir düşünce yöntemidir. Bilim her zaman kendini eleştirebilir, yenileyebilir. Bilimsel önermeler her zaman yeni olgularla değişebilir.

Ortaçağ'da Engizisyon Mahkemeleri dinin buyurdukları gibi düşünmeyenlere karşı yoğun bir şekilde, etkili bir şekilde kullanılıyordu. Kitaplar yakılıyordu, *"tehlikeli"* düşünce sahipleri yakılıyordu. Örneğin Nazi döneminde de Almanya'da resmi görüşten, yani Nazizmden farklı görüşlere sahip olanlar çok yoğun baskılarla karşı karşıya kalıyordu, kitaplar yakılıyordu. Bugün Türkiye'de farklı bir durumun yaşandığı söylenebilir mi? Kürt sorunu açısından resmi ideolojiyi, kemalizmi eleştirenler çok ağır cezai yaptırımlar altında değil midir? Bugün de kitaplar, dergiler, gazeteler yakılmıyor mu? Özgür Gündem, Özgür Ülke, Yeni Politika, Demokrasi, Ülkede Gündem sürecini hatırlayalım. Bombayla havaya uçurulan Özgür Ülke gazetesini hatırlayalım. Bombalarla havaya uçurulan Demokrasi Partisi binalarını hatırlayalım. Dağıttığı gazetelerle birlikte, arabasıyla birlikte arabası içinde yakılan gazete dağıtıcılarını hatırlayalım.

Burada kemalizmin din olarak algılandığını belirtmiştik. 1930'lu yıllarda Mustafa Kemal için, Atatürk için yazılan şiirlerde din unsuru, kutsallık unsuru yoğun bir şekilde dile getiriliyordu. Mustafa Kemal'in tanrısallaştırıldığı, "Türk ulusunun yaratıcısı" olduğu sık sık dile getiriliyordu.

XII- "Türk Aydınlanması" ve Kürtler

Dinsel yasakların düşünce hayatında çölleşme ve çoraklaşma yarattığı, ekonomik, toplumsal ve siyasal gelişmeyi engellediği biliniyor. Batı'da 18. yy'da Aydınlanma'nın; dinin, kilisenin baskıcı, belirleyici ve yönlendirici özelliğine karşı gelişen bir süreç olduğu da biliniyor. Bu süreç dinamik bir eleştiri ve özeleştiri sürecini içeriyordu. Dinsel kurumların yerine akıl ve bilim konuyordu.

Cumhuriyetle birlikte Türkiye'de de dinamik bir "aydınlanma" yaşandığı söyleniyor. kemalizmin büyük bir "aydınlanma" olduğu dile getiriliyor. Örneğin Cumhuriyet gazetesi kurum olarak, Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği, Atatürkçü Düşünce Derneği gibi kuruluşlar, başta Cumhuriyet Halk Partisi gibi Türk siyasal partileri, ordu çevreleri, Türk basını, medya, yazarlar vs. böyle düşünüyor. Bu sürecin Türkler için bir anlamı olduğu söylenebilir. 1923'te Osmanlı İmparatorluğu'ndan geriye kalanlar üzerinde yeni bir Türk devleti, Türk Cumhuriyeti doğmuştur. Türk toplumu, ekonomik, toplumsal, siyasal, kültürel bakımdan önemli aşamalar yapmıştır. Padişahlığın yerine cumhuriyetin kurulması şüphesiz önemlidir.

Aydınlanma kavramının içeriğinde özgür düşünceyi baskı altında tutan odaklara karşı bir mücadele, bir eleştiri vardır. Osmanlı sistemine karşı Tanzimat'ta, Birinci Meşrutiyet'te, İkinci Meşrutiyet'te gelişen özgürleşme, yenileşme hareketleri için, "aydınlanma" kavramı kullanılabilir. Ama düşünce yasaklayan odaklarla birleşerek, onlar övülerek, bu odakların toplumsal dinamiklere karşı mücadelesiyle bütünleşerek aydınlanma gerçekleştirilemez. Osmanlı'nın son dönemlerinden itibaren Türkler'in aydınlanma yaşadıkları söylenebilir. Cumhuriyetle birlikte artık bir yenileşmeden, yenileşmenin sürmesinden bahsetmek daha doğru olur. Aydınlanma ve yenileşme, Batılılaşma şüphesiz değişik anlamları olan kavramlardır. Kaldı ki, cumhuriyetin ilk yıllarının, tek parti döneminin aydınları genellikle devlet memurlarıdır, devletin değerleriyle yetişmişlerdir, devlet tarafından yetişmiş, ikna edilmişlerdir. Bildikleri, öğrendikleri her şey devlet tarafından öğretilmiştir. Bunun aydınlanma anlayışına karşı çok zıt bir durum olduğu besbellidir.

Bu düşünceler Kürtler için, Asuriler-Süryaniler için, Yezidiler için doğru olabilir mi? Kürtler'in ve öbür milliyetlerin de cumhuriyetle birlikte aydınlanma, yenileşme yaşadıkları söylenebilir mi? **Cumhuriyetle birlikte daha doğrusu 1920'li yıllarda Kürtler'in karşılaştığı temel süreç nedir? 1920'lerde Kürtler ülkeleriyle, milletleriyle bölünmüşlerdir, parçalanmışlardır ve paylaşılmışlardır. Ulusların kendi geleceklerini belirleme ilkesinin coşkulu bir şekilde yaşama geçtiği bir dönemde Kürtler'in böylesine bir felaketle karşılaşmış olmaları, şüphesiz çok önemli bir olgudur. Bu, beynin dağılması, iskeletin parçalanması gibi bir etki yaratmaktadır.

"Dinsel kurallar statiktir, değişmezler, dinsel kurallar bu bakımdan kutsal sayılır. Resmi ideoloji de aynı dinsel kurallar gibi statiktir, donmuştur, değişmezdir. Gerek dinsel kurallar, gerek resmi ideoloji bu bakımdan eleştirilemezdir. Bilim ise, dinamik bir düşünce yöntemidir. Bilim her zaman kendini eleştirebilir, yenileyebilir. Bilimsel önermeler her zaman yeni olgularla değişebilir."

Kürtler'i, diliyle kültürüyle yeryüzünden ve tarihten silmek en önemli devlet politikalarından biri olarak belirlenmiştir. Kürtler'in ulusal ve toplumsal varlığı, Kürtçe'nin dil olarak varlığı inkar edilmektedir. Kürtler'den, Kürtçe'den, Kürdistan'dan söz etmek çok ağır bir suç kabul edilmektedir. Kürtler'in asimilasyonunu gerçekleştirmek için her türlü önlem alınmaktadır. Kamu yönetimi, üniversiteler, basın-yayın, yargı organları hep bu doğrultuda yoğun bir şekilde kullanılmaktadır. Bu süreci sadece kültürel soykırım olarak düşünmemek gerekir. Asimilasyona karşı direnenlerin, Kürt kalmakta ısrarlı olanların fiziki olarak imha edilecekleri de şüphesizdir.

Kürtler'in asimilasyonuna ilişkin politikalar bugün de sürmektedir. Kürtler'in dil, kültür alanında kurumlaşmalarını engellemek için her önlem yürürlüğe konulmaktadır. Bugün Türkiye sadece Kuzey Kürdistan'da değil, Güney Kürdistan'da da Kürtler'in siyasi bir birim oluşturmamaları için yoğun bir çaba içindedir. Güney Kürdistan'da Kürtler'in siyasi bir birim oluşturma çabaları politik, ideolojik ve askeri yollardan engellenmeye çalışılmaktadır. Güney Kürdistan'da Kürtler'in siyasal bir birim oluşturma isteklerine ve çabalarına karşı durulması, Kürtler için geliştirilen böl-yönet politikalarının ne kadar etkili olduğunu göstermektedir. Emperyalist ve sömürgeci devletlerin klasik sömürgelerde uyguladıkları "böl-yönet" politikası, Kürdistan'da "böl-yönet-yoket" biçiminde uygulanmaktadır.Yokedilmeye çalışılan Kürtler'in ulusal ve toplumsal varlığıdır.

Görüldüğü gibi, Kürtler üzerinde çok yoğun, çok yaygın ve kapsamlı bir baskı vardır. İnkarı, asimilasyonu kabul etmek, asimilasyona boyun eğmek çağdışı bir tutumdur. Kişilerin, halkların kendi kimlikleri için mücadele etmeleri, hem hakları olmaktadır, hem de görevleri olmaktadır. Asimilasyonun amaçları doğrultusunda, özgür düşünce üzerinde çok yoğun bir baskı uygulandığı, bunun Kürt toplumunun gelişimini engellediği, Kürdistan'ın geri kalmasını sağladığı, kolay bir şekilde izlenen ve gözlenen bir durumdur. Kürtler üzerinde sürdürülen sistematik baskı uygulamalarının, Türk aydınlanmasını engellediği çok açıktır. Başka bir ulusu ezen ulusun özgür olamayacağı bilinen bir gerçektir.

Bu ilişkiler ağı içerisinde aydınlanma sürecinin Kürtler'e nasıl yansıdığı da incelenebilir. Kürtler aydınlanmayı nasıl yaşar? Kürtler aydınlanmayı ancak bu düşünce yasaklarını eleştirerek, bu yasaklarla mücadele ederek yaşar. Kürtler aydınlanmayı ancak inkarın inkarını gerçekleştirerek yaşar. İnkarın inkarını dinamik bir şekilde yaşama geçirmek büyük bir aydınlanmadır. Kürtler'in bu mücadelesinde görülen ise şudur: Yukarıda belirtilen bazı kemalist kurumlar, kişiler, düşünce yasaklayan odaklarla birleşerek, onlara güç vererek Kürtler'le mücadele ediyorlar, yasakları meşru görüyorlar, Kürtler'i ve Kürtler'in mücadelelerinden yana tavır koyanları "terörist" olmakla suçluyorlar. Buna da "aydınlanma" diyorlar. Örneğin Türk çocuklarının hergün okullarda; "Türküm, doğruyum, çalışkanım; yasam, küçüklerimi korumak, büyüklerimi saymaktır. Ülküm, yükselmek, ileri gitmektir. Yurdumu, milletimi özümden çok sevmektir. Varlığım Türk varlığına armağan olsun" diye bağırtılmasını da çok çağdaş, demokratik saymaktadırlar. Fakat Kürtler'in eşitlik için, ulusal onur için baskıdan ve zulümden kurtulmak için yürüttükleri mücadeleyi "ırkçılık" olarak değerlendirmektedirler, suçlamaktadırlar.

Bu süreçte, devletin her türlü baskısı, yasağı onaylanmakta, bu tür eleştiriler yüzünden cezai yaptırımlarla karşı karşıya kalanlar görmezlikten, bilmezlikten, duymazlıktan gelinmektedir. Bu tür eleştiriler, "terörizm", "teröre destek" olarak değerlendirilmekte, bu eleştirilere karşı geliştirilen devlet terörü onaylanmaktadır. Aydınlanma sürecine karşı bundan daha zıt bir olgu olabilir mi? Bu, aydınlanmayı çürüten temel bir olgu değil midir? Düşünceyi yasaklayan odaklarla birleşerek, bu odakların baskılarını meşru görerek yasaklara karşı mücadele edenleri de suçlayarak aydınlanma gerçekleştirilebilir mi? Aydınlanma, düşünce yasaklayan, özgür düşünceyi baskı altına alan güç odaklarına, iktidar odaklarına karşı bir mücadele değil midir? Özgürlük mücadelesi Kürt toplumunda aydınlanmayı da getirmiştir. Kürtler'i baskı altında tutarak, baskı aygıtları övülerek Türkler hangi aydınlanmayı yaşayabilir?

Örgütlenme ve Yönetim Tarzı Üzerine

Duran Kalkan

Yönetim tarzı, baştan beri partimizin üzerinde durduğu ve partisel gelişmenin esasını oluşturan bir husustur. Partinin yönetim organı halk ve toplum için bir yönetim gücü olduğuna ve örgütsel varlığı bu anlama geldiğine göre, böyle bir gelişme, toplum üzerinde bir yönetim gücünün gelişmesi anlamına geliyor.

Yönetim tarzı ne olmalı, devrimci yönetim nasıl oluşmalı? Bu, baştan beri partimizin ve Parti Önderliğimiz'in geliştirdiği, topluma dayatılan yönetim yaklaşımlarını eleştiren ve aşan, halkın demokratik, kendi yönetim gücünün gelişmesini sağlayan bir olgudur. Parti olarak hedefimiz, amacımız budur. Bunu toplum üzerinde doğru temellerde geliştirmek ve etkili kılmak partinin en çok üzerinde durduğu husustur. Kuşkusuz bu, Önderlik gerçeğinde en somut ve en üst düzeyi tutturdu. Öyle ki, ulusal birlik, ulusal örgütlenme ve toplumun devrimci yaşama yönelimi böyle bir yönetimsel gelişme altında gerçekleşti. Hâlâ da bu sürüyor. Bunu yeterli kılmak, temsil etmek partinin Parti Önderliği'nin ve parti çizgisinin öngördüğü yönetim tarzını geliştirip etkili kılmak, bizim en önemli sorunumuzdur. Parti baştan beri bunu ele aldı, değerlendirdi. Bu çerçevede topluma dayatılan yönetim anlayışlarını eleştirdi. Doğru yönetimin ne olması gerektiğinin, parti yönetim tarzının nasıl oluşması gerektiğinin izahını yapmaya, formüle etmeye, bir de pratikte gerçekleştirmeye çalıştı. Bunu sağlayamayan tutumlar ve anlayışlarla mücadele etti. Bu alanda önemli bir parti çalışması gelişti. Bunun üzerine bir de 15 Şubat sonrasındaki süreç eklendi.

Yönetim olmadan başarı kazanmak mümkün değildir

15 Şubat'tan sonra Parti Önderliği'nin böyle bir yönetim görevini fiilen yürütemediği bir durum ortaya çıktı. Bu ana kadar toplumda parti yönetimimizin temsili ve pratiği Önderlik tarafından yürütülüyordu. Böyle bir yönetim gücünün görev yapamaz duruma gelmesi karşısında, partimizin, parti yönetimimizin ve kadrolarımızın yaşadığı bir durum ortaya çıktı. Bu en çok üzerinde durmamız gereken bir husus oldu.

Bir; daha önceki süreçte yönetim görevini başarıyla yerine getiremeyen, partinin yönetim tarzını ve yönetim ölçülerini tam uygulayamayan bir parti yönetim gerçeği vardı. Bunların hataları ve eksiklikleri eleştiriliyordu. İki; parti yönetim gücünün görev yapamaz duruma gelmesine rağmen, bu yönetimlerin süreci yürütecek bir görev durumuyla yüz yüze gelme olgusu ortaya çıktı. İşleri yürütebilmek ve başarabilmek açısından, daha önceki süreçte yetersizlikleri gideren ve hataları düzelten kuvvet ortadan kalkmış oldu. Yetersizlik, telafi edilemiyordu. Böyle bir ortamda yönetim görevlerini başarıyla yerine getirebilmek, doğru yönetim tarzını oturtabilmek, partinin yönetim tarzını geliştirip sürecin görevlerini yerine getirecek bir düzeye ulaştırmak, başarmak, süreci kazanmak ve partiyi yürütebilmek için en temel belirleyici olgu haline geldi. Bunlar yapılırsa süreç ilerler, yapılmazsa parti, tarihinin en büyük tehlikeleriyle yüz yüze gelirdi. Böyle bir süreç yaşadık.

Bu yönüyle Önderlik görevlerinin parti yönetimlerimizce yerine getirildiği bir süreçte, yönetim tarzımız, yönetim çalışmalarımız ve yaklaşımlarımız ne olmalıydı? Ne tür sorunlar yaşadık, neler oldu? Bu çerçevede örgütsel durumumuz nedir? Toplumu ve devrimi yürüten ve yöneten bir yönetim topluluğu olarak, parti örgütlülüğümüz nasıl bir durum arzediyor? Ne kadar örgütlüdür? Ne kadar işlerlik kazanmış, nasıl işliyor? Ne tür sorunlarla yüz yüzedir? Örgüt gücünün işleyişini zayıf bırakan, gücü boşa çıkartan anlayışlar ve tutumlar neler oluyor? Nasıl engelliyor ve boşa çıkartıyor? Nereden kaynaklanıyor? Nasıl gidermek gerekli? Bunlar bütün pratik sorunların çözümünde cevap bulacağı hususlardır.

Bir yönetim olmadan, doğru kadro çalışması olmadan, kadroların doğru bir faaliyet yürütmesi olmadan doğru taktikler yapmak, stratejiye uygun hareket etmek ve başarı kazanmak mümkün değildir. Nihayetinde tüm o alanlara ilişkin yapılan çalışmalar, başlangıçta birer belirleme, bir karar olgusudur; onların hayat bulduğu, ete kemiğe büründüğü yer yönetim çalışmasıdır. Bu çalışma onları pratiğe aktaran kadronun, parti örgütlerinin çalışması ve parti yönetimlerinin onları pratikleştirecek düzeyde çalışması oluyor. Bu açıdan buna karanlıkta el yordamıyla yürümek denir. Öyle yürümemek için devrimci bilinç, stratejik ve taktik açıklık, aydınlık ve karar düzeyi gereklidir.

Bunlar pratikte yolumuzu aydınlatan hususlardır, düşünce düzeyidir. Bu olmadan pratikte nasıl yürüyeceğimizi bilemeyiz, önümüzü göremeyiz. O önümüzü aydınlatan ışık oluyor. Fakat sadece bir ışıktır, özü gösterir. Ama yürümenin kendisi değildir. Yürümek ayrı bir olgudur. Kadro, örgüt onun ışığı olabilir, ama yürümeyebilir de. Işık biraz dalgalı olabilir, doğru yürüyen o ışığı netleştirebilir. Sürekli ışık gereklidir, fakat o her şeyin gerçekleşmesi ve olması değil, sadece başarılı yürüyebilmek için bir başlangıçtır. Onu yürüten ve tamamlayan, hayata dönüştüren ve canlı kılan ise pratik çalışmaların kendisidir. O da kadrodur, örgüttür, yönetimdir, yani bunun pratik dilidir. Kadronun ve örgütlerin bu ışığı iyi görebilmesi, başarıyla yapabilecek güce ve düzeye ulaşmış olması, bunu sağlayacak bir örgütlülük, eğitim düzeyi ve çalışma atmosferi içinde olmasıdır. Esas olan budur. Bunlar olmadan insan doğru kararlar alabilir, doğru değerlendirmeler de yapabilir, ama bu başarılı bir pratiğin ortaya çıktığı veya çıkacağı anlamına gelmez. Başarılı pratik, devrimci gelişme, politik gelişme, doğru ve etkili çalışmayla olur; kadronun ve örgütün düzenlenmesi ve çalışmasıyla olur. Bu açıdan yönetim düzeni, yani parti örgütlerimizin çalışma sistemi, örgütsel düzenlememiz işin esasıdır, kendisidir. Bu, devrimci çalışmanın sonuçlarının kendisi oluyor, sonuçlar burada alınıyor ve bu düzeyde önem taşıyor. Şimdiye kadar bu bizde fazla ciddiye alınmadı. Parti Önderliği bunu çok eleştirdi. İşler daha çok halkın katılımıyla, yine Önderliğin her soruna yanıt bulan pratik yöntemiyle çözüldü ve görevler yerine getirildi. Biz, Önderlik ve halk çalışması içinde yer aldık. Hiçbir şey yapmadık, çok yaramazdık denilemez. Fakat çok sağlam veriler de vardı. Biraz da iş yaptık, ama keyfimize göre yaptık, canımız istediği zaman da yapmadık veya çoğu zaman canımızın istediği gibi yaptık. Nasıl olsa işler yürüyordu, yürüyeceğine emindik. Yaptığımız kadar, istediğimiz zaman da bozduk. Can sıkıntılarımızı işleri bozmaya kadar da götürebildik. Nasıl olsa yıkılma yoktu, işler yürüyordu. Partinin güçlülüğüne dayanarak, yeterli sorumluluk içermeyen bu yaklaşımla hareket ettik. Görevlere doğru sahip çıkmama, doğru partilileşememe, parti gücünü etkili ve doğru pratikleştirememe böyle ortaya çıktı. Pratik mücadele istenen ve amaçlanan başarıya ulaşamama bunun sonucunda ortaya çıktı. Parti bunu hep düzeltmeye çalıştı. Ama ne olursa olsun, biz yine bildiğimizi okuduk. Bu bir gerçektir. Partiyi de dinledik, kaçıp gitmedik, ama başarılı bir pratiğin sahibi de olamadık.

Bütün bunlar neyi ifade ediyor? Bu değişiklik içerisinde neyi yaşadık? Bazı arkadaşlar "umudu kestik, inancı kaybettik" diyorlardı. Bazı arkadaşlarımız da bırakıp gitmek istediler. Buna adeta batan gemiyi terk etmek gibi bir şey denilebilir. Parti kadrosuyum diyenlerin balarına ve çalışmalarına rağmen, bunda istenilen düzeyde değişiklik olmadı. Geleneksel etkiler çok fazla sürdü.

15 Şubat'tan sonra bu ortadan kalkınca şok olduk. Neden şok olduk? Devrimci bir topluluk, devrimci bir insan nasıl şoke olabilir? "Şöyle sarsıldık, böyle deprem oldu" diyoruz. Neden? Bu ne anlama geliyor? Parti ve yönetimden ne anlamıştık ki, böyle bir durumla karşı karşıya geldik? Tabii bunları çözümlememiz, anlamamız gerekiyor. Bu anlamda ilk defa topluma öncülük eden bir devrimci öncü, bir kadro olabilecek miyiz? Toplumu yönlendirecek ve halkı yönetecek bir parti yönetim örgütü müyüz, değil miyiz? Bunların gerçekliğinin çok çarpıcı bir biçimde ortaya çıktığı, bu sorularla çok somut bir biçimde karşılaştığımız bir süreci yaşadık. Büyük güç kaynağımız bu süreçte zayıfladı. Bu, bizi zorlayan bir etken oldu. Ama bu sorunları da çok çıplak bir biçimde gördük, karşılaştık. O anlamda da geçmişteki hayallerimiz ve yanılgılarımızdan ilk defa bu düzeyde kurtulduğumuz, bizi kurtulmaya zorlayan bir pratik süreçle yüz yüze geldik. Bu, kendimizi anlamada çok daha önemli bir süreç oldu. Anlayan için, doğru yaklaşan için, bu süreç imkanlar sunması açısından çok elverişliydi. Büyük bir güç, açıklık, aydınlık vardı ve tecrübe sunuyordu. Doğru yaklaşımı öğrenmek isteyen, ondan gerektiği kadar öğrenir, işleri başarıyla doğru bir temelde yürütmesini bilirdi.

İkinci süreç olan 15 Şubat sonrası ise bunun ortadan kalktığı, böyle bir gücün desteğinin olmadığı, ama işi yürütmenin de yürütücüleri için zorunlu olduğu, yürütülmeden yaşam imkanının olmadığı bir süreç oldu. Tabii bu, güç vermeme anlamında zorlayıcıdır. Fakat sözden anlayanlar için, hayatın sillesinden öğrenmek derler ya, öğrenmeyi öyle algılayanlar için de bu iyi bir sille vurmaktı. Bu anlamda öğrenmek ve öğrenmemek, öğrenmeye çalışarak yürümek veya yürüyemeyeceğini görüp, farklı yönelimlere gitmek bu sürecin temel yönelimleri oldu. Bunun arasında gidip gelme çok yoğun olarak yaşandı. Bir yandan bu gerçekliği görerek, en azından yaratılmış değerleri ilerletme, varolan durumu sürdürmek için işleri yürütme gereğini duyduk, bunun sorumluluğunu ve ciddiyetini gösterme istemini, azmini, duyarlılığını ve bilincini sergilemek istedik. Diğer yandan bunun zorlukları, buna göre kendini hazırlamamış ve hatta çok farklı alışkanlıklara kendini bağlamış kişiliğin bu zorluklar karşısındaki güvensizliği ve yalpalaması, giderek onun umutsuzluğunu, duygu ve kafa karışıklığını ve davranış bozukluklarını yaşaması yoğunlukla bir arada oldu.

böyle bir durumu yaşaması ne anlama geliyor, neyi ifade ediyor? Bu nasıl bir partililik, nasıl bir katılımdır? Böyle bir kadro ve kadronun oluşturduğu yönetim, örgüt nedir, ne yapabilir? Bunlar bizim sorunlarımız, bunları anlamamız ve düzeltmemiz gerekiyor.

Bu, feodal kültür için açık kapı bırakan bir yön müydü? Feodalizm bir şeylerin güçlülüğünü ifade ediyor, ona dayanıyor. Feodal ağa; düşünce, yönetim gücü, maddi gücü elinde biriktirme olarak, çok aşırı düzeyde bir merkezileşmeyi, bir toplamayı ifade ediyor. Onun için bir ağaya veya bir aşirete mensup olan insan, adeta kendini Tanrı'ya emanet eder gibi, o kadar rahatlıkla ve güvenle kendisini ağaya emanet edebiliyor. Bizim partimizin geçmişi biraz böyle oldu, böyle algılandı. Biz feodal bir parti değildik, feodalizme karşı mücadele ettik. Ama örgüte öyle bir yaklaşım, bir aşiret gibi ele alma ve bir ağanın işlerini yaptırdığı bir topluluk gibi görme; parti yönetimini ve daha çok da önderlik gerçeğini devrimci bir halk yönetimi olarak görmek yerine, toplumda varolan geleneksel yönetim gücünü daha da genelleşmiş gibi görme epeyce hakim oldu.

Parti şekillenmemiz kuşkusuz bütünüyle bu değildi. Partinin özü zaten bu değildi ve bununla mücadele etti. Kısmi bazı değişiklikler, gelişmeler yarattı; ama bu geleneksel etki çok yansıdı ve partiyi zorladı. O açıdan da kendine göre bir örgüt sistemi içerisinde yaşama mümkün oldu ve çok etkili olarak varlığını sürdürdü. Partinin ve Önderliğin bütün değiştirici ça-

Yeniden partileşme, önemli bir iç mücadele sürecidir

Bunlar neydi, neden oldu, ne anlama geldi? Çünkü altı ay böyle yoğun bir mücadeleyle geçti. Bir bütün olarak parti tarihimizin, bir iç mücadele tarihidir. Fakat 15 Şubat'tan sonraki durum, öncekinden çok daha farklıdır. Örgüt içinde ve kişilik bazında mücadeleyi hep yürüttük. Bunlar 15 Şubat'tan sonra hep farklılık arzetti. Belki söylem itibarıyla hep aynı kelimeler oluyor, ama pratikte yaşanması, pratik olarak karşılaşılması eskiden çok daha farklı oldu. O açıdan yeniden partileşme süreci, önemli bir iç mücadele süreci oldu.

Bu altı ayın deneyimi bizim açımızdan çok çok önemlidir. Kişisel düzeyde sağlam ve doğru kadrolaşmamız, doğru militan kadrolaşmanın gelişimi açısından öyledir. Parti örgütlerimiz ve yönetimlerimizin oluşması, gelişmesi ve işleyişi açısından da öyledir. Olumlu ve olumsuz yanlarıyla, yeterlilikleri ve yetersizlikleriyle iyi bir deneyim yaşadık. Bu ilk defa yaşadığımız durumun deneyimiydi; birçok şeyi yeniden başlatmak ve kurmak üzere ele aldığımız bir süreç oldu. Bütün bunlar iyi veya kötü belli bir düzeye geldi. Bundan sonra da bu temelde yürüyecek, deneyim, tecrübe olacak; ama bu geçen süreçteki gibi olamaz, olmaz da. Zorluktan da öteye bir daha öyle bir süreç bulamayız elbette.

Bu süreci çok derinliğine tahlil etmek, incelemek, değerlendirmek, üzerinde yoğunlaşmak; kendimiz, içinde bulunduğumuz örgütler, bir bütün olarak parti örgütü ve yönetimleri açısından sonuçlar çıkarmak çok çok önemlidir. Bir kişi bu konuda ne kadar derinliğine inerse, o kadar güçlü bir militan, bir örgütçü, bir yönetici haline gelir. Bu süreci iyi anlayan, iyi çözen, bu tecrübeyi iyi edinen bir kişilik her türlü yönetim görevini rahatlıkla çözebilecek bir yönetici gücüne ulaşabilir. Bunu net bir şekilde belirtebiliriz.

Bu sürecin deneyimi, partimiz ve parti militanlığı açısından bu kadar önemlidir. Bu açıdan tartışmalarımızı ve değerlendirmelerimizi derinliğine geliştireceğiz. Yönetim tercübelerimizi de değerlendireceğiz. En üst yönetimimizin en çok yoğunlaştığı alan oluyor. Ancak yönetim, yalnız başına bu değildir. Bir bütün olarak partimizin tümü bir yönetim aygıtıdır. Yönetim tarzımız dendiği zaman, bütün parti örgütlerimizin ve genelde parti bütünlüğümüzün işleyişi ve sistemi akla gelir. O değerlendirilir. Bu anlamda geniş bir topluluk oluyor. Hepimizin içinde yer aldığı veya bu biçimde katkı sunduğu ve çalıştığı bir alandır.

Bunu değerlendirme aynı zamanda kendi durumumuzun değerlendirilmesi de oluyor. Kendi pratiğimiz, yönetim pratiğimizin irdelenmesi ve değerlendirilmesi anlamına geliyor, birçok sorun burada ortaya çıkmış bulunuyor. Yönetimin ve örgütün işlemezliği, sürece güç yetirememe denilen durum, aslında burada ortaya çıkıyor. Kendimizi eğiteceğimiz ve geliştireceğimiz nokta burasıdır. Eğer bu noktada bir eğitime ihtiyaç duyuluyorsa, bu şu demektir: Dönemin görevlerini yerine getiremiyorlar, kadro ve yönetim gücü olamıyorlar, dönemin yönetim ve çalışma tarzını anlamıyorlar; bu sürecin kadroya, örgüte ve bireye yüklediği yönetim görevlerini omuzlayacak gücü ve bilinci gösteremiyorlar. Yaptıkları iş, bunu başarmaya yetmiyor.

Bu anlamda pratiği ve kendimizi bu çerçevede değerlendirmek, çözümlemek, yetersizlikleri ve eksiklikleri aşan, hatalı tutumları düzelten bir düzeye ulaşmak gerekir. Eğitim de bunları sağlatan unsurdur, iştir. Yoksa buna hiç dokunmayan bir çalışma olamaz. Böyle olursa, eğitime niçin ihtiyaç duyulduğu noktasında doğrultuyu kaybetmiş oluruz. Bu çerçevede geneli değerlendirerek, o tecrübeyi özümsetmeye, kendi durumumuzu bunun içinde çözmeye çalışacağız. Zayıflıklarımızı

aşacağız, hatalarımızı düzelteceğiz ve eksikliklerimizi gidereceğiz ki, eğitim bir anlam bulsun, yürütülen tartışmalar bir çözüm bulsun, bir güçlenme, yenilenme ve sürece yeni yaklaşım olsun.

Pratiklerimize baktığımız zaman, şu hatalar var, niye böyle oluyor demiyoruz, oralı bile olmak istemiyoruz. Yanlış mı yapılıyor, doğru mu yapılıyor, bizi ilgilendirmez der gibi bir şey var. Bu noktada kendimize yaklaşmıyoruz. Bu anlaşılır bir durum, ama kabul edilir bir durum değil. Yönetim durumu değerlendirilirken de böyle yaklaşmaya kalkarsak, o zaman bu, biz eğitimi reddediyoruz anlamına gelir. O zaman işi gereklerine göre yapmamız şarttır. Sorunlara teğet geçen, görmeyen, anlamayan ve fazla dokunmayan bir tarzda değil de, düzeltmek ve geliştirmek üzere sorunları gündemleştiren, çözen, kendisini çözmek üzere katan, bu anlamda kendisinden de kaynaklanıyor olsa bile yanlışlıklar, yetersizlikler ve zayıflıklarla savaş yürüten bir konumda olacağız. Öyle ki, yeniyi yapalım, güçlenme yaratalım ve doğruya ulaşalım; yoksa eski durum sürüp gider. Eski durumun sürüp gittiği bir yerde de bizim yapmak istediklerimiz boşa çıkmış olur. Böyle olmaması gerekir.

Bu çerçevede daha somut değerlendirmek gerekir. Basit görünen ruh halleri, düşünce durumları ve davranışlar işi çok etkiliyor. Pratikte iş yapmamızı, yönetim olmamızı ve örgüt olmamızı ciddi bir biçimde zorluyor, engelliyor. Bunlar yalnız başına bir şey ifade etmiyor, ama bir örgüt çalışması içinde bir kadroyu rahatlıkla işlevsiz kılabiliyor. O kadronun içinde yer aldığı bir parti örgütünü ve yönetimini boşa çıkarabiliyor. Doğru bir tarzda çalışmasını ve yönetim gücü olmasını rahatlıkla engelleyebiliyor. Kendi başına ele alındığında basit gibi görünen bir şey devrimci pratik örgüt yaşamı içerisinde bir bütün olarak örgütü bozabilecek, bir pratiği boşa çıkartabilecek kadar genişleyebiliyor, büyüyebiliyor ve zarar verici olabiliyor. O açıdan hiçbir şeyi küçümsemeyeceğiz. Devrimci pratikten, örgüt pratiğinden soyutlayarak da ele almayacağız, koparmayacağız. Kendi pratiği içerisinde, yaşam içerisinde değerlendireceğiz. Etki durumunu, işlevselliğini orada göreceğiz ve bu tür olguları birbirine bağlayabileceğiz. O zaman neyin ne kadar verimli veya verimsiz olduğunu daha iyi anlamak mümkün olacaktır. Onun için de, "bunlar basit ve küçük şeyler, bazen oluyor ama geçip gidiyor, çok abartmamak gerekli" biçimindeki yaklaşımlar bizde çok fazla var. Bunlar doğru değil. Doğru bakmama sonucunda o öyle görünüyor, pratiğe ise farklı yansıyor. O açıdan herşeyi önemseyeceğiz, ciddiye alacağız, sorun yapacağız ve doğru yöntemle çözüm arayacağız.

Çözüm dediğimiz şey kırıp dökmek değil, düzeltmek ve geliştirmektir. Çözüm arayışımız, sorunları gündemleştirmemiz bu temelde olacaktır. Sorunlar küçük de olsa, gündemleştirip üzerinde durmanın, oradan bir mücadeleyi yaşamanın hiçbir zararı yok, aksine yararı vardır. Bazı kırıp dökme hususlarını abartarak, *"bu işe hiç girmemek gerekir"* gibi bir sonuca varmak kesinlikle doğru değildir. *"Çok fazla abartmayalım sonra kötü şeyler olur"* denilerek böyle idare etmeler, yanlışlar, gerilikler ve parti dışılıklarla birlikte iç içe yaşama yaklaşımı var. Bu da doğru değildir. Kuşkusuz kırıp dökmek, parçalamak yanlıştır, öyle olmamalıdır. Ama kırıp dökme olmaz diye, biz yanlışları olduğu gibi kabul edemeyiz, sorunları görmezlikten gelemeyiz, sorunları çözmek için mücadele etmekten vazgeçemeyiz. Böyle oldu mu, çok tehlikeli bir durum yaratılır. Giderek sorunlar, çözümsüz kalır, yığılır, bizi boğar. Gerilikler, ileriliklerden daha ağır bir yön haline gelir. O zaman örgüt ve parti ölçülerinden tümden uzaklaşırız, koparız. Kendimize yeni ölçüler oluştururuz. Bu da öyle hafife alınacak, basit görülecek bir yön değildir.

Eğer şimdiye kadar sorunlar bizi boğmuyorsa, onlarla mücadele edildiği içindir. Gerilikler ağır basmıyorsa, çok yoğun bir mücadele yaşandığı içindir. Mücadeleye rağmen yine de bir kavga var. Gerilikler, gericilikler yine de kolay teslim olmuyor, yok olup gitmiyor. Büyük bir direnç gösteriyor, mücadele sürdürüyor. Parti ölçüleri de ancak bunlarla savaşarak kendilerini parti içinde hakim kılabiliyorlar, var edebiliyorlar. Bu savaşı durdurduğu zaman, bu savaş zayıflatıldığı an boğuluruz. Devrimci ölçüler, parti ölçüleri geriler, zayıflar, hakimiyetini kaybeder. Bu hususlara da dikkat edeceğiz. Bizi, doğruları geliştirmekten alıkoyacak, çabalarımızı zayıflatacak ölçüleri, tutumları ve anlayışları kendimize esas almayacağız. Fakat hiçbir zaman düzeltme, geliştirme ve güçlendirme amacından ve hedefinden de kopmayacağız. Yapacağımız değerlendirmeler ve eleştirilerde, yürüteceğimiz mücadelede bunu esas alacağız.

Örgüte katılımdaki bireysel tarz ortaya çıktı

Kendini ifade etmek, ifadelendirerek hem anlamak, hem de kendini anlamaya çalışmak reddedilmemesi gereken bir tutumdur. İfadelendirmek, tartışmak, ortaya koymak ve itiraf etmek gerekir. Çoğunlukla bunu içimizden de yapıyoruz. Arkadaşlarımızın ve örgüt yapımızın yararlanması açısından, açıkça dışa yönelik olarak da yapmak olumsuz ve kötü değil. Yapan anlamaya çalışır, dinleyen ondan bir şeyler çıkarır. Bu da yarar getirir. Örgütü zorlamış, örgüte zarar vermiş, örgütü ve doğru partileşmeyi reddetmiş anlayışlar ve tutumlar olarak ortaya koyduğumuz bir çok şeyi, yanlışlar olarak ortaya koyuyoruz ve aşmak istiyoruz. Biz böyle anladık, öyle algıladık. Öyle anlaşılması da gerekiyor. Böyle yaklaşarak, bu yönde yaşadığımız hatalı tutumları, zayıflıkları ve yetersizlikleri, örgüte zarar veren zorlayıcı ruh halini, tutum ve anlayışları ortaya çıkarıp aşmak istiyoruz. Bu biçimde yaklaşılırsa ve böyle sonuçlar çıkarılırsa, kuşkusuz bu yerinde ve doğru olur.

Bu süreçte birçok tutum, ortaya çıkan durum karşısında, aynı anda iç içe yaşandı. Ağladık, ondan sonra intihar etmek istedik, ardından tartışmaya ve daha sonra da reddetmeye başladık. Şimdi hepsi birbirini tamamlıyor. Yani ağlamak, o tarzda intihar etmek ve reddetmek aynı anlama geliyor. Farklı tutumlar, farklı duygu durumları ortaya çıktı. Bunlar görüntüde farklı, ama özü aynı olan tutumlar oluyor. O anlamda böyle tanımlandığı gibi peşpeşe değişik tutumların, aynı bireylerde yaşanması anormal ve yadırganacak bir durum değil. Burada çok köklü bir bireycilik var, kendini düşünme var. Kuşkusuz ortamdan etkilenme de var. Herşeyi de çok fazla kendini düşünme olarak tanımlamak doğru değil, ama işin özünde onun olduğunu da söyleyebiliriz. Onu da itiraf etmemiz gerekiyor.

Benim anam cenazenin arkasından çok ağlıyordu. Ben şu yargıya varmıştım: Anama "sen kesinlikle kendin için ağlıyorsun, o cenazeye ilişkin hiçbir düşüncen yok" diyordum. Orada insanın kendi sonunu görmesi ve ondan duyduğu büyük dehşet ve korkunun o biçimde dışa vurumu var. İşin esas yanı burasıdır. Yalnız bu değil elbette. Yani insanlar birbirleriyle ilişkileniyorlar. Birbirlerine ait duyguları, düşünceleri ve bağlılıkları oluyor. Bunların yarattığı etkilenme ve bundan kopuşun getirdiği acı da var. Herşey diğeri gibidir denemez.

Biz geçmişte yaşadığımız örgütsel durumumuzu tümüyle bu çerçevede değerlendirmesek bile, aslında bir örgüt bağlılığı var, örgütün içinde bulunduğu kötü durumun verdiği acı var. Ama bunun yanında bir de birey olarak duyulan acı var. Kuşkusuz o acının içinde örgütsel kaygı da var. İnsanlar bir mücadele içindeler. Bu ondan tümüyle kopuk değil. Ama onun yanında, ağır bir bireysel kaygı olduğu açığa çıkıyor. Açıkça itiraf etmiş bulunuyor. Bu çok önemli, çok ağırlık bir yandı. Bu, bireysel olarak, örgüt ve devrim karşısındaki durumumuzun, örgüte katılım durumumuzun açığa çıkması ve dışa vurumuydu. Bunu çok iyi görmeliyiz. Hiç böyle sağa sola eğmeye, farklı biçimde göstermeye gerek yok. İnsan oldukça açık, somut ve çok yönlü olmalı. Her şey tek yanlıdır denemez. Bütün yönleriyle hesap edilmeli. Ama bizim için zararlı olan ve tehlike arz eden yanın, örgüte katılımdaki son derece bireysel tutum olduğu ve bunun bir süreçte çok iyi götürüldüğüdür. Bunu görmek ve anlamak, bütün bu olup bitenler içerisinde bu durumu kendinde kapsamlı bir değerlendirmeye tabi tutmak ve aşmak gerekir. Bu anlamda örgüte katılımı buradan çıkan sonuçlarla yeniden ele almak, çok acı ve zorlu bir dönemin verdiği tarihi derslerden yararlanarak, onu kendine malederek aşmak, örgüte katılımı yenilemek, doğru yapmak, bu sonuca ulaşmak çok çok önemlidir.

Şimdi böyle bir dönemin yöntemleri önemliydi. Onu biraz izah etmeye çalıştık. Onun üzerinde çok da durmak gerekli. Doğru yöntemi tutturmamak tartışmaları yüzeysel kılıyor, derinleştirmiyor, birbirini anlar kılmıyor. Hatta işin özünü derinliğine ortaya koyan ve kendini bu derinlikte değiştirmeyi esas alan bir yaklaşım yerine, başkalarıyla kıyaslamayı esas alan veya karşılıklı tartışma gibi kendini ortaya koyan bir tutum görülüyor, gözleniyor. Bu, dönemin düşünme yaklaşımının doğru tutturulmaması anlamına geliyor.

İnsanların etkilenmesi anlamında böyle dönemlerin çok önemli yönleri var. Bunu, "deprem yaşadık, şok olduk" biçiminde ifadelendiriyoruz. Hâlâ ne yaptığımız, ne düşündüğümüzü değerlendiremeyecek, anlamayacak bir yaşam içinde olduk. Bunları ifade ediyoruz. Dönem ve olgular bu kadar ağır. Bu olmamalı mıydı? Hiç olmamalıydı demek anormaldir. O zaman insan olmamalıydık demek gerekir. Bu, hele hele örgüt olmamalıydık anlamına gelir. Kuşkusuz böyle ağır bir durumu yaşayacaktık. Böyle bir şey karşısında tepkisiz, duyarsız, böyle hiçbir acı duymadan yaklaşım göstermek mümkün değil. Bu, insanlığı reddetmek olur. Bu mümkün değildi. Fakat önemli olan şey, onlarla birlikte onları yaşarken, temel olan şeylerden kopmamaktı. Öyle bir durumun yarattığı tehlikeyi giderecek tutumu gösterebilmekti. Bir yandan çok zorlanırken, bir yandan da o zorluğu aşan, olumluluğu geliştiren ve tehlikeleri önleyen tutumun sahibi olabilmekti. Güçlü insan, bunu yaratabilen insandır. Yoksa güçlü insan hiç acı duymayan, hiçbir şey hissetmeyen insan değildir. Öyle insan olmaz da, ona güçlülük de denilemez. O insanlıktan çıkmadır, duyarsızlıktır. O, yaşamı reddetmektir. Niye böyle oldu diye eleştiremeyiz.

Yaşadığımız gerçeklik, bizim gerçeğimizdi. İşin önemli bir yanı budur. Bunu görmek, kabul etmek, ama buna sığınmamak gerekiyor. Bu böyleydi diye de biz her türlü olumsuzluğu yapabilir, her türlü yetersizliği gösterebilir, her türlü tehlikeye sürüklenebilirdik, buna hakkımız vardı diyemeyiz. O çok yanlış, yetersiz bir tutumu ifade eder. İkincisi; *"ben etkilendim, başkası işleri iyi yapsaydı"* diyemeyiz. Eğer böyle bir olay, bu düzeyde bir etkilenme olduysa, kuşkusuz herkes etkileniyordu, hepimiz etkilenmiştik. Etkilenme geneldi, herkese aitti. *"Ben etkilendiğim için böyle yaptım, başkaları neden hataya düştü"* diyemeyiz. Ona hakkımız yok. Öyle dersek, bu bireycilik olur.

Böyle çok yüzeysel bir biçimde ayrım, cepheleşme çıkarılıyor. Böyle tartışmalar sağlıklı yapılamıyor. Bunun bir nedeni bireysel yaklaşımdır. Orada zorluklar, olumsuzluklar da var. Onları maledecek bir yerleri bulmamız gerekiyor. Çünkü süreç açısından oldukça ağır durumlar var. Örgütün durumu değerlendirildiğinde çok ağır sorumluluk yüklüyor. İnsan düşündüğü ve ne anlama geldiğini gördüğü zaman ürküyor. Bu kadar ağır ve ürkütü veren durumlara karşı, *"bunları benden uzak kılacak, maledecek, yükleyecek bir yerler bulmam lazım"* anlayışıyla cepheleşme, karşıtlıklar geliştiriliyor. Bu doğru değil. Bu durumu yaşama bazılarına özgü olup, bazılarının bunun dışında kalması gibi bir durum yok. Kadınların yaşayıp, erkeklerin yaşamaması veya erkeklerin yaşayıp, kadınların yaşamaması gibi bir durum yok. Herkes az çok aynı durumu yaşar. Örgüt görevleri ve örgüt karşısında herkes, insan olarak vardır. O anlamda böyle olumlulukları bende, olumsuzlukları başkasında diye bir ayrım yapmaya çalışmak veya değerlendirmeler yapmak, ben böyle oldum, başkaları böyle olmasaydı anlamına gelen bir yaklaşım göstermek doğru değil. Buna hakkımız da yoktur. Bu bir sonuç da vermez.

Bu tür dönemlerin kendine has özellikleri, özgünlükleri var. Onlara uygun yaklaşım göstermek gerekir. Sabır, dirayet, direngenlik gerekir. Kendini anlamadan önce, karşındakini anlamayı bilmek gerekir. Başka dönemlerden, çok daha fazla bunları yapabilmek ve zorlayıcı ortamlarda çözüm olabilmek gerekir. Yoksa cevap olamayız. Başkasından da cevap olmasını beklemeye hakkımız olmaz. Birileri buna cevap olsun demek yanlıştır, hatalıdır. Böyle düşünebiliriz; biz bir örgütüz, örgüt de böyle olmamalıydı diyebiliriz. Bunun bir anlamı da olabilir. Ama çok fazla geçerliliği olmaz. Hiç kimse *"bu mutlaka olacaktı bunun dışında bir şey olmaz; ben geçmişi bu çerçevede değerlendiririm"* diyemez. Diyelim ki olmadı; sen sorumlu görmek istedin: *"Benim gücüm yetmiyor, filanın gücünün yetmesi gerekiyordu, ben onun gücünün yetmesini bekledim"* dedin. Gücü yetmedi veya sorumluluğu göstermedi. O zaman sen kötüye gidersin, kaybedersin. Sana kaybettirecek bir durumu, başkasının önlemesini beklemen doğru değil. Hiç kimse başkası kaybettiği için ben kaybettim diyemez. Bu devrimciliğe, hatta devrimciliği bir yana bırakalım, normal bir insanın yaşam ilkesine bile aykırıdır. Başkaları kaybedebilirler. Eğer sen başkasının kaybetmesine bu denli bağlanmışsan, o zaman senin için özgürlük ve bağımsızlık diye bir şey yoktur, olamaz.

Gerçek devrimcilik, başkalarını olumluluğuna veya olumsuzluğuna bağlı olmaksızın, birey olarak doğruyu ve olumluyu her koşul altında görebilme ve başarabilmeye bağlıdır. Bir kişi bunu yaparsa özgürdür; olguları çözümleyebilir, yaşam süreçlerine yanıt verebilir ve süreci bu temelde alıp götürebilir. Böyle bir insan; yaşamı, olumsuz ve zorlayıcı süreçleri çözen insandır. Devrimci militanın, parti militanının da böyle olması gereği vardır. Bunun dışındaki bir duruşu geri buluyor, kabul etmiyoruz. En azından hedefimiz budur. Partinin militan ölçüleri budur. Hep parti militanı istediğimiz ve olduğumuzu söylediğimize göre, bizim için de kendi durumumuzu değerlendireceğimiz ölçüler bunlardır. Bu ölçülere göre durum değerlendirmesi yapacağız. Ölçü olarak kendimizi değil, parti militanının ölçülerini esas alacağız. Kendi bireysel tutumlarımızı bu ölçülere göre değerlendireceğiz. Geçen sürecin sorunlarına, örgütsel sorunlarına ve onların çözüm yollarına bu çerçevede yaklaşmak, birey olarak örgüt karşısındaki duruşumuza ve tutumumuza böyle yaklaşıp anlam vermek en doğrusudur.

Zorlu süreçler derin anlama ve gelişme fırsatını verirler

Örgütsel durum ve örgüt içindeki duruşumuz, gelişmeler ve olaylar karşısındaki duruşumuz köklü ve derinliğine bir değerlendirmeye tabi tutulmalı, irdelenmelidir. Bu temelde de gelişme ve değişimi yaşamak esas alınmalıdır. Böylesi süreçler zorlayıcı olduğu kadar, insana yaşamı derinliğine anlama ve yaşama güç yetirecek düzeyi ve gelişmeyi yakalama fırsatını verir. Ders ve tecrübe anlamında böylesi süreçlerin bir günü, başka zamanların bir yılına bedeldir. O açıdan da geçmişte yapamadığımız, yakalayamadığımız örgüt anlayışlarını, örgüt ölçülerini, örgüt insanı olmanın ne anlama geldiğini, örgüt militanlığının düzeyini böyle dönemlerde daha iyi anlayabilir, kavrayabilir ve bir de kendimizi böylesi bir gelişme içerisine sokabiliriz. Önemli olan burasıdır.

Türk ordusu bu süreçte, tankını, topunu ve büyük ordularını harekete geçirerek üzerimize gelmedi. Bunu net olarak belirtebiliriz. Neyle geldi üzerimize? Bizi yıkmak istiyor, tasfiye etmek istiyor. Kararı kesinlikle bu. Uluslararası komplonun anlamı budur. Peki bizi yıkmayı nerede gördü? Neyle yapmak istiyor? Cepheden ordusunu seferber ederek, saldırmak ve büyük çatışmalar yaratmak istemiyor, yapmıyor da. Onu uzun süre yaptı. Onunla sonuç alamayacağını anladı. Örgüt içindeki duruşumuzu, örgüte katılış tarzımızı, örgütleniş durumumuzu, örgütün içinde bulunduğu durumu değerlendirdi; örgüt şekillenmesini, Önderliğin örgüt gelişimindeki yeri ve rolünü gördü ve sonra böylesi bir saldırıyı yürütmeye karar verdi. Bunu, örgütü yıkmanın en etkin yöntemi olarak belirledi.

Şimdi bunun üzerinde durup düşünmemiz gerekli. Düşman, Önderliğe bu biçimde bir saldırı geliştirdiyse, bunda geçmiş pratiğimizin sağlayamadığı başarılar bir etken teşkil ediyor. Diğer önemli olan bir etken de, bizim örgüt karşısındaki durumumuz, örgüt anlayışımız ve örgüte katılım durumumuzdur. Düşman sadece Önderliğe yönelik saldırıyı geliştirerek ve Önderliği etkisiz kılarak, bizi örgüt olmaktan çıkaracağına inandı. Araştırdı, inceledi, değerlendirdi; ben bu partiyi bu biçimde yıkarım dedi.

İngiliz Stratejik Araştırmalar Enstitüsü diye bir kurum, bizim hakkımızda şöyle bir değerlendirme yapmış, bir rapor hazırlamış: "Bir topluluk halindedirler, bütün birliği sağlayan Parti Önderliği'dir. O alındığı zaman her şey parça halinde kalacaktır" deniliyor. Ve bu gerçekleştirildi. Ardından ARGK ve ERNK etkisizleştirilmek istendi. Bir çatışma gelişti. ARGK'ye belli bir darbe vurulursa ve bir de dış güçlerden derlenmiş bir parti örgütlendirilmesi başlatılırsa, bu biçimde dağılma halinde kalan yapıyı bu partiye çekmek ve böylece bu işi tamamlamak mümkündür diyorlardı. Karşımızdaki güçler inceleyerek yaklaşıyorlar. Çok basit, bizim gibi derinliğine anlamadan yaklaşmıyorlar. İnceliyorlar, tahlil ediyorlar. Bizim örgüt içindeki duruşumuza, Kürt toplumunun özelliklerine, mevcut sosyal düzeyin özelliklerine bakıyorlar. *"Köylü bir topluluktur, güçlü bir lider hepsini bir arada tutar; lider ortadan kalktımı hiçbiri birbirini dinlemez; örgüt yapısı bu duruma gelmiştir, lideri ortadan kaldırdığımızda dağılacaktır, birbiriyle örgüt olmaları mümkün değil"* diyorlar.

Uluslararası komplo ile partimize yöneltilen saldırının ana çerçevesi, hedefi ve amacı budur. Bu, öyle yabana atılır bir değerlendirme de değil. Bu konuda da çok yanılıyorlar, gerçekçi değiller, uydurmuşlar demeyelim. Kesinlikle böyle değil. Bu ciddi bir tehditti, tehlikeydi, en zayıf yanımızdı diyebiliriz. Düşman bunu görmüş ve buradan saldırarak sonuç almak istemiştir. Bu örgütsel duruşumuz düşman için en büyük avantaj, en dayanılacak duruş olarak görülüyor. Bunu değerlendirmemiz, dikkate almamız, görüp buna göre bir yaklaşım göstermemiz gerekir.

15 Şubat'la ortaya çıkarılan veya 15 Şubat düzeyine vardırılan komplonun ana amacı budur. 15 Şubat'la karşı karşıya kaldığımız durum da budur. Düşman kesinlikle öyle değişik amaçlarla böyle bir komployu yürütmedi; örgütsel olarak bizi dağıtma amacıyla yürüttü. Önderliğe yönelik saldırının arkasından örgütün dağılacağını umut ve hesap etti. Komplo hâlâ bu çerçevede sürüyor. Düşman hâlâ bu umudundan vazgeçmiş değil. Pişmanlık Kanunu çıkarmaya, süreci uzatmaya çalışıyor. *"Kısa zamanda olmadıysa, biraz uzatmamız halinde belirlediğimiz durum yeniden gelişecek; belki çok duygusal bir tavır gösterildi veya birileri bunu önledi; biz bunu biraz uzatırsak, önleme işini biraz ortadan kaldırır, zayıflatır ve tekrar dağılma durumunu ortaya çıkartabilir; bu ilk süreçte tutmadıysa, şimdi Pişmanlık Kanunu'nu çıkarıp dayatarak çağrıyı geliştirebiliriz"* diyor. Bunlar düşmanın mevcut yaklaşımlarıdır.

Şimdi olarak bize bu saldırıya hedef olduk. Örgüt olarak böyle bir tehlike ile yüz yüzeyiz. Böyle tehlikeli bir durumu yaşadık. Bu belli ölçüde veya şimdiye kadar düşmanın istediği gibi gerçekleşmedi. Neden gerçekleşmedi? Düşman bazı engeller çıkabileceğini hesaba katıyor. En önemli engel şudur: Bu örgütün kendi iç durumu gerçekten nedir, acaba bir dağılma olur mu, olmaz mı? O noktada kuşkulu. Bu kuşku gerçekçiydi de. Tamam, köylü topluluğu, çok doğru katılmamış, çok bireyci. Ama Önderlik gerçeği de böyle bir gerçeklikti. O, PKK'de köylülüğün çok bireyci ve kendi başına tutum gösterme özelliklerini belli bir amaca bağlanma, bu çerçevede bilinçlenme ve birlik olma konularında onu aşan, ulusal bilinci, her şeyden önce de Önderlik bilinci ve bağlılığı anlamında muhataplarımızın görmediği, PKK'nin de özünü oluşturan en güçlü yanlardan birisi olan yanını geliştirdi, gerçekleştirdi. Parti Önderliği, böyle bir hareket, bir parti etrafında bir mücadele ve ulusal gerçeklik yaratırken, bununla aslında yüzyıllarca sürecek bir öncülük çıkardığını, bir önderlik yarattığını da ifade ediyordu. Parti Önderliği, bunun öyle kolay olmayacak, bazı sosyal özelliklere de bağlı olarak hemen dağılıp parçalanacak bir ruh şekillen-

"Bu tür dönemlerin kendine has özellikleri, özgünlükleri var. Onlara uygun yaklaşım göstermek gerekir. Sabır, dirayet, direngenlik gerekir. Kendini anlamadan önce, karşındakini anlamayı bilmek gerekir. Başka dönemlerden, çok daha fazla bunları yapabilmek ve zorlayıcı ortamlarda çözüm olabilmek gerekir. Yoksa cevap olamayız. Başkasından da cevap olmasını beklemeye hakkımız olmaz. Birileri buna cevap olsun demek yanlıştır, hatalıdır. Böyle düşünebiliriz; biz bir örgütüz, örgüt de böyle olmamalıydı diyebiliriz. Bunun bir anlamı da olabilir. Ama çok fazla geçerliliği olmaz"

mesini ve düşünce birliğini, yine yaşam ve eylem birliğini ortaya çıkardı, yarattı. Buna dayanarak etkisini yüzyıllara yayacak bir Önderlik yarattı, bir ulusal şekillenme yarattı, ulusal hareket ortaya çıkardı.

Bu noktada endişe taşıdılar, iyi değerlendirmediler. Bizde de bu süreçte süreci en çok kurtaran, düşmanın umutlarına fırsat vermeyen, bu umutları kıran, boşa çıkaran, bu gerçeklik oldu. Bütün bireyselliğine, örgütlenememesine, örgüte doğru katılamamasına rağmen, Önderliğin bireylerde ve militanlarda yansıması, bütün eksiklikleriyle birlikte militanlarda yarattığı şekillenme-gerçekleşme biçimi ve onun etki gücü, düşmanın bu değerlendirmelerini boşa çıkardı. Eğer düşmanın hesapları ve umutları böyle zorlu bir süreçte gerçekleşmediyse, *"hepimiz şöyle darmadağın olduk"* dediğimiz bir süreçte parti darmadağın olmadıysa, bu güç ve böyle bir gelişme sayesinde olmadı. Bizi ayakta tutan, örgüt olarak geliştiren en büyük güç bu oldu. Bunun militanlarda yarattığı sağduyu, süreci anlama çabası, partiyi anlama, tehlikeyi görme, tehlikeyi gidermek için kendini sorunlu ve görevli görme, her tür zayıflığını veya olumsuz etkilenme durumunu aşarak sürecin olumlu götürülmesinde katkıda bulunma duygusu ve tutumu, bu süreçte düşmanın umutlarını boşa çıkartan, hedeflerini geçersiz kılan, partiyi birlik ve bütünlük içinde yeniden örgütleyip yürüten bir sonucu ortaya çıkardı. Bu yeniden örgütleşmemize, yönetim gücü olmamıza yol açtı, destek verdi. Yönetim düzeyimiz, bunu iyi değerlendirmeye ve anlamaya çalıştı; bir örgütsel şekillenme yaratmak istedi, çaba harcadı. Şimdi en azından çok sağlıklı düşünemediğimiz dönemin tehlikelerini bertaraf ettik.

Bir bütün olarak bu süreci aştık mı? Şimdi böyle bir tehlike kaldı mı? Eskisi kadar bizi, bireysel anlamda düşünce düzeyimizi ve dünyamızı zorlayan konular aşılmıştır. Belli bir örgütsel gelişme de yaratılmıştır. Bunlar açık. Fakat örgüt üzerinde tehlikeler halen var. Yani dönemin gerektirdiği, mücadelenin ihtiyaç duyduğu ve parti ölçülerinin istediği bir örgütsel yapıyı; değişmiş, kendisini yeniden yapılandırmış ve sağlamlaşmış bir örgütsel gelişim düzeyini de bir bütün olarak yakalamış değiliz. Bunun gerçekleşme süreci içindeyiz. Gerçekleştirmek için mücadele yürütmek, doğru bir örgütlenmeyi sağlamak gerekiyor. Şimdiye kadar olduğu biçimiyle tehlikeler yok, ama çok önemli örgütsel sorunlarımız hâlâ var. Onları çözmemiz, mücadele etmemiz ve örgütü geliştirmemiz gerekli. Bunu bir defa böyle anlamakta yarar var. Ne kendimizi abartalım, ne herşeyi tozpembe görelim, ne de çok olumsuzlayan, böyle büyük bir karamsarlık içinde herşeyi kötüleyen ve adeta çöküş içinde olduğumuzu ifade eden bir yaklaşım içinde olalım. Her ikisi de doğru değil, gerçekçi değil.

"Kongre tartışma, değerlendirme yaptı, kararlar aldı. Kongre sonrası, merkez komitemiz toplandı, kendine özgü çalışmalar belirledi. Bir yığın çalışmayı bıraktı ve bir çalışma süreci başlattı. Birçok konuda hata yoktu, sürece uygundu. 15 Şubat'tan önce kararlaştırılan birçok şeyi bir yana bıraktık. Onun zamanı değildir, bunlar artık geride kalmıştır, bir kenarda kalacaktır. Gerek olursa açılır, gerek olmazsa hiç açılmaz dedik. Yani gündem belirledik"

Şimdi sorunlar biraz daha farklı. Ağır olan sorunlar da var. Düşman hâlâ bu noktada umut bekliyor. Örgütün ayakta kalamayacağını, bizim örgüt olamayacağımızı hesaplıyor. Buna göre kendi mücadelesini yürütüyor, yasalarını buna göre çıkarıyor, yaklaşımlarını buna göre gösteriyor. Öyle ki, bunu bizi yok etmede önemli bir mücadele yöntemi olarak kullanıyor, kullanacaktır da. Bizim bu alandaki zayıflığımız, düşman için güç kaynağıdır. Bunun neden ortaya çıktığını anlamamız, bu zayıflıklarla bir şey olmaz deyip geçmememiz gereklidir. Bunun ne kadar ciddi olduğu, düşmana ne kadar hizmet ettiği ortaya çıktı. Bunları görerek gidermemiz gereklidir.

Kendi içinde örgütlü bir yönetime sahip değildik

Böyle bir süreci geliştirirken bizim durumumuz neydi? Düşmanın bu yaklaşımlarını, bu alandaki saldırılarını boşa çıkarırken, durumumuz neydi? Büyük örgüt gücümüz vardı, uzun bir örgütsel tecrübe birikimi vardı, yine bir yönetim deneyimimiz vardı. Bunlar güç kaynaklarımızdı. Bunun yanında yönetim olmamış, örgütlenmemiş bir yapımız da vardı. Yönetim düzeyimiz, insanların pratikte tecrübe kazanması ve bu anlamda birbirini tanımasından öteye bir örgütlülük arzediyordu. Kendi içinde örgütlü olan, örgüt hiyerarşisi içinde örgütlülüğü ifade eden bir yönetim düzeyimiz yoktu. Kongre sürecinde olma durumumuz vardı ve kongredeki durum böyleydi. Büyük bir örgüt birikimi, büyük bir tecrübe olmasına rağmen, örgütlenmemiş, bir hiyerarşi kazanmamıştı. Bu anlamda belli bir görev anlayışı ve tecrübesi olmakla birlikte, bir yığın eksikliği ve hatası olan, başarılı bir yönetim ve örgüt mücadelesi yürütülmemiş bir topluluktu. Biz, 15 Şubat ile böyle karşılaştık.

Kongredeki durumu şöyle tanımlamak mümkün: Bir tecrübe birikimi var, 15 Şubat'a karşı bir refleks de var. Örgütü yürütme refleksi, tecrübesi anlamında birçok kadronun bunu üstlenmesi, üstlenmek zorunda olduğu ve üstlenmesinin kabul edilmesi durumu da var. Fakat bir yığın endişe, kaygı da var. Bunlarla birlikte durum ne olacak, nasıl yürütülecek, örgüt olacak mıyız, olmayacak mıyız kaygısı had safhadaydı. Kongre durumumuz böyle tanımlanabilir ve bu temelde görevlendirme yapılmıştır. Kongre kendi içinde işbölümü yapıp, yapıyı pratiğe sevketmiştir.

Kongre dışındaki yönetimlerimiz ise, Önderliğin karşılaştığı durum karşısında şoke olmuşluğu yaşıyorlardı. Bir defa bütün bağlantılar kopmuş. Nasıl bir yönetimle işleri yürüteceğimizi, kendilerinin nasıl yönetim olacaklarını ve nasıl bir örgütsel yönetime bağlı olduklarını bilmeyen, bir ilişki ve birlik düzeninden uzak bir durumu arzediyorlardı. Bu konuda elde bilgiler bile yoktu. Kongre hemen görevlendirdi, bir yönetim belirledi ve bir yönetim oluştu. Olunmuştur diye değerlendiriliyor, oysa bu doğru değil. Bunlar yapıldı. Bir grup insana, yönetim olun ve işleri yürütün denildi. İşleri yürütmeye de bu düzeyde başlandı. Bunu görmemiz gerekir.

Bunu şunun için belirtiyorum: Düşmanın hesapları boş hesaplar değildi. Bizim örgütsel durumumuz, iç bütünlük açısından çok aşırı bir bireyciliği ifade ediyordu. Hem de kendi içinde örgütlenmiş bir yönetim gücünden yoksunduk. Hatta bir yığın tartışmaları, endişeleri yaşıyordu. Zayıf bir durumdaydı. Çalışmalara oldukça zayıf bir durumda başlanıldı. Bu temelde yürütüldü. *"Zayf gördük, acaba yaplır mıyaplmaz mıdiye endişe duyduk"* deniliyor. Bu anormal bir endişe değil. Hiç kimse bu değerlendirmeye *"güçlüyü yanlş görmüşler, olguyu yanlş değerlendirmişler"* diyemez. Gerçeklik zaten öyleydi. Zayıftı. Partinin 15 Şubat öncesindeki örgütleniş ve yönetim düzeyinin 15 Şubat'tan sonra olduğu gibi işlemesini beklemek, partiden öyle bir yönetim aramak ve görmek anormal bir durumdu.

Böyle değerlendirmezdi de. Bizim yönetim ve örgüt olma çalışmalarımız böyle zayıf bir konumdan başlayarak gelişti.

Şimdi belli bir örgütlülük düzeyine ulaştık. Bu anlamda da belli bir gelişme var. Düzenleme oldu partinin, mücadelenin ve parti örgütlülüğünün gerektirdiği bir örgüt düzeyi ve yönetim gücü ortaya çıktı mı? Hayır. Henüz o anlamda oldukça zayıflık var. Fakat başlangıçtaki durumu çok çok aşan ve o zayıflıkların getireceği tehlikeleri ortadan kaldıran bir gelişme düzeyi var. Bu, kendi içindeki örgütlülüğüne, parti örgütlülüğüne dayanıyor; başlangıçtaki partinin yönetimsiz ve dağınık kalmış durumunun toparlanıp bir yönetim gücüne kavuşturulmasına dayanıyor. Bunlar yapılmıştır. Bu anlamda önemli bir gelişme düzeyi var. Bunun çok daha geliştirilmesi gerekiyor.

Biz kongre sonrasında, yönetim olarak 15 Şubat'ın arkasından bazı sloganlar ortaya koyduk: Bir tanesi *"Barışn yolu İmralıdan geçer. İmralısı barş olmaz"* biçimindeydi. İlk günde bunu tüm dünyaya deklare ettik. Bu bir tutumdu. Bu konuda ikirciklik ifade edecek, netlik oluşturmayacak her türlü yaklaşımı ortadan kaldırmak üzere, sözlü açıklamaları aşıp, bunu doğrudan yazılı açıklamaya kavuşturduk. Böyle gerekli gördük.

İkinci olarak, *"parti ve halkla ilişkilenmediği sürece, Önderlik adna yaplacak açklamaların bizi ve partimizi bağlamayacağın"* deklare ettik. Bu da önemli bir açıklamaydı. Bütün bağları dünya ile kesilmiş olan ve üzerinde her türlü hesap yapılan bir gücün, içinde bulunduğu duruma ilişkin aldığı bir tedbirdi. Bu, barışın yolu İmralı'dan geçer deklarasyonu ile çelişkili değildir. Çelişki gibi görünüyor, ama birbirini tamamlayan, bütünleyen bir açıklamaydı. Bir de savaş ilanı geliştirdik. Bunların hepsi birbirini tamamladı. Çok fazla yanlış değillerdi. Üzerinde çok durarak, değerlendirilerek yapılan açıklamalardı. Örgüt olabilmemiz, Önderliğin durumunu güvenceye alacak bir mücadele yürütebilmemiz açısından bir zorunluluktu. Başka türlü olamazdı. Bu , düşman üzerinde, halk üzerinde ve parti yapımız üzerinde etkili oldu ve bir dönem biz bu temelde bir mücadele yürüttük.

Arkasından avukatlar devreye girdi. Önderlik ile görüşmeler oldu. Bazı mesajlar yayınlamaya çalıştılar. Bizim bu temelde ilk temaslarımız ortaya çıktı. Çelişkili bazı açıklamalar geldi. Bizim başlattığımız bir süreç vardı ve gelen bilgilerin de değerlendirilmesi gerekiyordu. Biz bu durumu değerlendirdik. Bu tutumlarda alelacele bir değişiklik yapmanın doğru olmadığını düşündük, -avukatlar Önderlik ile görüşüyorlar, Önderliğe ilişkin bilgileri kamuoyuna açıklamalıdırlar- bir süreci kendi tutumumuzla izlemeliyiz, biraz daha görmeliyiz, acele etmemeliyiz dedik. Belli bir süre bu tutumla yürüttük. Bu tutumu biraz uzattık. Oysa daha erken, yeniden değerlendirmeye tabi tutabilirdik.

Önderliğin mesajları giderek bir düzey kazandı, bir çerçeveye oturdu. İlişki düzeni bir düzey kazandı. O çerçevede de durum değerlendirmesi yapmak gündeme girdi. Seçimler vardı. Biz, o değerlendirmeyi yapmakta geç kaldık. Fakat bunu hemen tartıştık. Önderlikle ilk avukat görüşmüş diye erkenden bir tutum değişikliğine gidemezdik. Neden gidemezdik? Bir defa biz onunla kendimizi yürütüyorduk. Mevcut durumda bu, Önderliğin tutumunu zayıflatan bir tutum değil, güçlendiren bir durumdu. Çünkü bizi örgüt olarak güçlendiriyordu.

Diğer bir nokta ise, ilişki düzeni netleşmemişti. O zaman ilişkiyi Ahmet Zeki Okçuoğlu yürütüyordu. Çok çelişkili bilgiler getirdi. Zaten daha sonra da bıraktı. Önderlik ile de yoğun bir mücadele yaşadı. Başka bir çizgiyi Önderliğe dayatmak istedi. *"Bize şöyle-böyle söylediler"* diye bilgiler veriyordu. Bunu avukatlar söylüyordu. Biz o zaman açıklasınlar, basın toplantısı düzenlesinler diyorduk. İkinci gün basın toplantısı yapıldı. Avukatların bize verdiği bilgiler ayrı, basın toplantısında yaptıkları açıklamalar ayrı; yani birbirini tutmuyordu. Bu birkaç kez tekrarlandı. Biz yönetim olarak zorlandık. Bu durumlar bizi daha ihtiyatlı ve dikkatli davranmaya yöneltti. Zaten bu kişilerin bu işi kendi bildikleri gibi yürütmek, ortamı gergin tutmak ve Önderliğin yürütmek istediği çizgiyi sabote etmek istedikleri açığa çıktı.

Arkasından gelişmeler olunca, Mayıs başında toplu bir değerlendirme yaptık. Gelişen durumu, Önderliğin ortaya koyduğu sekiz maddelik çözüm önerisini, mahkeme sürecini değerlendirdik ve buna uygun hem taktik yaklaşımlar, hem de yeni bir tutum belirledik. Artık Önderliğin ilişkilenme ve tutuklanma durumunun değişik bir düzey kazandığını görerek, sekiz maddelik deklarasyonu benimseyen ve kabul eden, Önderlik çalışmalarının tümünü kabul ettiğimiz, destek verdiğimizi, birlikte ve bağlı olduğumuzu açıklayan bir ilanda bulunduk. Bu anlamda mahkeme sürecinde yürütülecek mücadele, siyasi çalışmalarla Önderliği güçlendirme ve Önderliğin açıklamalarını bütün dünyaya yayacak bir bütünlüğü sağlama gerçekleşti.

Mahkeme sonrasında Önderlik çalışmaları, Önderliğin çözümü yürütmesi ve geliştirmesi ekseninde siyasi mücadele yürütüyoruz, yürüteceğiz. Örgüt çalışmalarımız tümü bu çerçevedir. Bunlar hep birbirini destekledi. Önderliğin durumunu destekledi. Düşmanı zorladı, bizi de örgüt haline getirdi. Fazla yanlışlık yapılmadı. Belki gerçeklerimizi örgüt yapımıza kavratamadık, iyi yayamadık. O zaman öyle zorluklarımız da vardı.

Önderlik durumuna ilişkin yapılan açıklama, Önderliği zorlayan bir durum değildi, bir gereklilikti. Daha sonra düşman da itiraf etti: *"Parti yönetimi oldukça güçlü çktı önce reddediyorum dedi, hem karşı tarafı zorladıhem de kendisini şekillendirdi; arkasından sonuna kadar destek veriyorum dedi; böylece bir bütünleşme yarattıve tasfiye sürecini boşa çkardı"* dediler. Bunu Türkiye Cumhuriyeti'nin birçok değerlendirmecisi ifade ediyor. Bunu tartışıyorlar. Bunun böyle bilinmesinde yarar var.

Bu süreç içinde çok değişik anlayışlar ortaya çıktı. Esas olan belirttiklerimizdi. Bu durum bir kesim arkadaşta çok fazla bireysel kaygı ve endişeye neden oldu; ne olacağımız kaygısı, bazılarında "bitti" düşüncesi, buna göre politik ve örgütsel yaklaşım gösterme durumu ortaya çıkardı. Bazı arkadaşlarımızda bekle-gör dediğimiz, kendisini gittikçe çalışmalardan uzaklaştıran, ilgisiz, umutsuz, inancı azalan, fakat bunları uç boyuta götürmeyen, gelişmeler nasıl olacak, bunları izleyelim, bekleyelim diyen bir yaklaşım, kendini katmayan güvensiz bir tutum yarattı.

Önemli bir kadro gücümüz de süreci anlamaya çalıştı, sağduyulu yaklaştı. Örneğin birçok arkadaş şunu açıkça itiraf etti: *"15 Şubat'tan önce birçok sebepten dolayıtepkiliydik, eleştiri halindeydik; ama şimdi bizden ne isteniyorsa yapmaya hazrz; 15 Şubat'tan önceki eleştirilerimizi, tepkilerimizi, istemlerimizin hepsini bir yana braktk; eksikliklerimiz var, belki başaramıyoruz, ama örgütün emrindeyiz, bu süreçte partinin emrindeyiz"* yaklaşımını gösterdiler. Bu ağırlıklı olan, çoğunluk olan yandı. Sağduyulu yaklaşan, süreci anlayan, örgütsel yaklaşım ve tutumu geliştiren kadro, bu gücü birleştirdi. Düşmanı boşa çıkaran, örgütü geliştiren bir sonucu ortaya çıkardı.

O süreçte neler yapılabilirdi, neler yapılamazdı? Bu örgüttür, *"ben başka zaman böyle yapıyordum, şimdi de olduğu gibi yaparım; o zaman yaptğm yanlş değildi, şimdi de yanlş olmaz"* diyemeyiz. Bu düz bir yaklaşımdır. Siyaset ve örgüt gerçeğinden hiçbir şey anlamayan bir yaklaşım olur.

En iyi ders çıkarma olumsuzluklardan kurtularak olur

İçinden geçtiğimiz sürecin özellikleri neler? Örgütsel tutum ne olmalı? Bu sürecin bu kadar ağır baskısı, yükü nasıl bir tutumla kaldırılabilir, karşılanabilir? Onları iyi görmek gerekiyordu. Eksiklikleri ve yetersizlikleriyle birlikte görüldü, değerlendirildi. Böyle çok güçlü, sağduyulu bir yaklaşım da vardı. Bunlar temelinde süreç ilerledi. Zayıf olan yaklaşımlar giderildi. Güveni, inancı, umudu azalan arkadaşlara umut, inanç, güven geldi. Bu tutum örgütün harcı oldu. Örgütsel olarak ortaya çıkan, gevşemeyi ve dağılmayı tersine çeviren, tekrar birleştiren, örgüte çeken ve mücadeleye sevk eden bir yaklaşım oldu. Bunu görmemiz gerekir. Böyle kendiliğinden olmadı. Örgüt birliği ve bütünlüğü öyle rastgele korunmadı. Bunları böyle bilmek ve bu ayrımı yapmakta da yarar var. Bu anlamda geçmiş süreci derinliğine değerlendirmek, o süreçte kişilik olarak kendi durumlarımızı değerlendirmek, duygularımızı, düşüncelerimizi, ruh hallerimizi, tutumlarımızı ve davranışlarımızı anlamlandırmak gerekli.

Geçen altı ay içinde fazla değerlendiremedik. Öyle bir değerlendirme çok fazla da istenmedi. Zordu, ama artık değerlendirme zamanıdır. Belki hâlâ kapsamlı değerlendirme yapmamızı engelleyen etkenler var. Hemen bunlar yapılsın denilmiyor, ama es geçmek, kıyısından geçmek de olmamalıdır. Hiçbir şey olmamış gibi davranamayız. Hiçbir ayrım yokmuş gibi yaklaşamayız. Yani *"15 Şubat sonrasına hepimiz böyle geldik, zarar veren veya geliştiren olmadı, her şey içiçeydi, birlikte oldu; çok fazla ayrm yapacak bir şey yok, değerlendirme ve tartşma yapmaya, yanlşlarıvardır demeye gerek yok"* demek doğru değil. Biz, geçmiş süreci böyle değerlendiremeyiz, bu sürece böyle yaklaşamayız. O yanlış olur. Böyle değerlendirmeler gelecek için tehlike arz eder. Yanlışları, eksiklikleri görüp gidermek gerekli. En azından geçmişte belli zararlar vermişse bundan sonra işleri doğru yürütebilmek, örgüt sorunlarını başarıyla çözmek ve giderebilmek açısından kesinlikle o düzeltmeyi yapmamız gerekir. *"Geçmişin hesabıverilsin, niye öyle oldu"* yaklaşımından ziyade, geleceği güçlü karşılayabilmek için bunu yapmak gerekir. Geçmişte olan zaten olmuştur, onların hesabı da kolay kolay verilemez. Giderilemeyecek şeyler oldu. O düzeyde tehlikeliydi. Oraya bir daha gidemeyiz, orada bir düzeltme ve değişiklik yapamayız. O açıdan da hesap verilemez. Hesap denilen şeyde esas olan, bireyler olarak kendimizi geliştirmek, yanlışlarımızdan kurtarmaktır. Çünkü bizi o tür durumlara; yanlış örgüt anlayışlarımız, durumu iyi değerlendiremeyen yaklaşımlarımız götürdü. Onlardan kurtulursak, bu en iyi hesap verme o olur. Geleceği doğru, güçlü karşılarız. Örgütü doğru yürütürüz. Olumsuzluktan ders çıkarmış, olumluluğa zemin yapmış oluruz. Bu da önemli bir gelişme olur. Kesinlikle bütün sorunlara böyle yaklaşmamız gerekli.

Bunları böyle yüzeysel ifadeden kurtarıp derinliğine çözümleme ve o temelde değişiklik yapmaya kadar vardırmalıyız. Vardırmalıyız ki, bu süreçten güçlenerek çıkalım, geçmişte yaşadığımız zorlukları gelişmeye dönüştürelim ve yaşadığımız zorluklar bir anlam ifade etsin. Bu kadar zahmet çekmiş ve zorlanmışsak bir değeri olsun. Yoksa hiçbir değeri olmaz. Bunun için de, zayıf yaklaşım olmayacağı gibi, çok fazla bir ayırım da olmaz. Bir bütün olarak örgüt içinde katkı sunmaya çalışarak veya örgütten bir şey öğrenerek böyle bir düzeye geldik. Yanlışlar, eksiklikler nelerdi, nereden kaynaklandı? Bunları iyi görmek ve gidermek kendimizi düşünce ve ruh olarak güçlendirmiş, duygularıyla, ulusal durumuyla, yine örgütsel anlayış ve davranış olarak partiye göre doğru şekillendirmiş sağlam bir parti militanı, kadrosu durumuna getirmeliyiz. Bu açıdan bütün kadroların bu süreci, kendisini, bütün örgütümüzü böyle değerlendirerek yenileme gereği vardır.

Bu konuda da kadın yapımız biraz daha eleştirilmeye çalışılıyor. Sorun kadın-erkek sorunuymuş gibi gösterilmeye çalışılıyor. Doğru değil. Bu genel bir durumdu. Bütün bireyler yaşadı ve bir örgüt sorunuydu. Kadın Kongresi'yle yaşanan sorun da bir örgütsel sorundu. *"Kadın-erkek sorunudur, egemenlikli yaklaşm böyle yapıyor"* denmek istendi. Bu bir sapmaydı, yanlış anlamaydı. Aslında örgüt karşısında, sürecin örgütsel gereklerine cevap verememenin kendini değişik gösterme tutumuydu. Bu açıdan değerlendirdik. Ve böyle bir gündem doğru değildi.

Bizim yönetimimizin bütün zayıflıklarıyla, eksiklikleriyle, yanlışlıklarıyla birlikte yaptığı en büyük hata, 6. Kongre sonrası böyle bir kongreyi gündeme koyması oldu. Bu, 15 Şubat'ın ortaya çıkardığı politik durumu kavrayamamaktı. Aslında kavranmıştı, ama birçok noktada durdurulmuştu. Kongre kararlarının birçok hususuna yaklaşımda durduruldu. Her nedense bu konuda hiçbir tartışma bile yapamadık. Biraz da kendiliğinden bir gelişme oldu. Önceden kararlaştırılmıştı, ama yeni bir durum çıkmıştı. Yeniden değerlendirilir mi, değerlendirilmez mi hiç tartışma konusu yapmadık. Neden? Öncesi vardı. Bunun örgüt yapımız içinde tartışmasını yapamayacak bir ortam oluşmuştu. Kongre sürecinde de bu çok daha ileri düzeye çıktı. Kongre öncesindeki süreçlerde gelişti. Özellikle yönetim, genel kadro yapımızın kendi içinde kadın-erkek yaklaşımlarından kaynaklanan, örgüt çizgisine, Önderliğin koyduğu çizgiye uygun olmayan, örgütsel birliği ve ilişkiyi zedeleyen bir durum vardı.

Bu konuda herkesin şu veya bu düzeyde sorumluluğu var. Kesinlikle şunu söylemek doğru değildir: *"Biz iyiydik de başkalarıkötüydü, onlardan kaynaklandı"* Hayır, öyle değildi. Tabii en çok yetkiyi ve sorumluluğu elinde tutanın, en fazla sorumlu olması kaydıyla bir yığın hataların içinden geldik, geliyorduk. Bu, kongrede çok ileri düzeye çıkmıştı. Öyle ki, düşünme, sağlıklı tartışma gücümüzü kaybetmiştik. Parti Önderliği bu süreci götürecek diye, bu alanda çekilmiştik. Birden 15 Şubat ile karşılaşınca, bu ortada kaldı. Bu ciddi bir hataydı. En başta yönetim görevini yürütmüş olanların, örgüt içini bu duruma getirmeleri bir hataydı. Genelde bizim yönetimimizin bir örgütsel gelişmeye, bu düzeyde kopuşa meydan vermesi, ilgisizliği ve ilişkisizliği yaratması, bu düzeyde bir karşıtlığı ortaya çıkarması en önemli hataydı. Bu durumlar etken oldu. Birçok konuda 15 Şubat'ın ortaya çıkardığı durumlar değerlendirilirken, bu konuda herhangi bir değerlendirme yapamayışımızın altında bu var. Yoksa; hiç anlayamadık, 15 Şubat'ı değerlendiremedik dersek yanlış olur.

Kongre tartışma, değerlendirme yaptı, kararlar aldı. Kongre sonrası, merkez komitemiz

toplandı, kendine özgü çalışmalar belirledi. Bir yığın çalışmayı bıraktı ve bir çalışma süreci başlattı. Birçok konuda hata yoktu, sürece uygundu. 15 Şubat'tan önce kararlaştırılan birçok şeyi bir yana bıraktık. Onun zamanı değildir, bunlar artık geride kalmıştır, bir kenarda kalacaktır. Gerek olursa açılır, gerek olmazsa hiç açılmaz dedik. Yani gündem belirledik.

15 Şubat sözle öğrenemediğimiz, anlayamadığımız gündemi gözümüzün içine sokarak, kafamıza vurarak önümüze koydu. Bunu artık herkes anlayabilirdi. O anlamda iyi anladık. Süreç yanlış başlayınca, gündem ters oluşturulunca o kadar olumsuz etkilenilen bir ortamda işler çok değişik gelişti.

Yönetim olarak biz değerlendirmeler yaptık. İki karargah biçiminde çalıştık. Buna örgütsel karargahımız, genel karargahımız da denebilir. Belli bir düzey kazandı, fakat kendisini çok genelleştiremedi. Ulaştığı düzeyi örgüte mal edemedi. Askeri Karargahımız çok güçlü bir karargah haline gelemedi, hakim olamadı. Karargah düzeyinde örgütlenemedi. Konseyi çalışmalarımız geneli yürütmekle birlikte, kendi pratik karargahlaşmasındaki bu tür eksikliklerle sürece yeterli ve tam cevap veremedi. En önemlisi de Kadın Kongresi'nde ortaya çıkan durum gibi, böyle çok kritik bir süreçte bu düzeyde tehlike arzedecek durumlara meydan vermekle, önemli eksiklikler göstermiş oldu.

Diğer yönü kadın arkadaşların kendi durumlarını değerlendirmeleridir. İşin bir yönü belirttiğimiz gibi olmakla birlikte, bunun derinleşmesi, örgütü bu kadar zorlayan bir durum arzetmesi ve büyük bir tehdit oluşturmasında, taşınan anlayışların ve gösterilen tutumların payı var. Bu anlamda önemli yanlışlıklar yapıldı.

Bu anlayışlar bütün örgüt yapısında olduğu gibi kadın arkadaş yapımız içerisinde de değişik biçimlerde şu veya bu oranda, çok güçlü bir biçimde vardı. Örgüte çok amatör bir yaklaşım, sürece çok duygusal ve dogmatik yaklaşım baştan yapılmış böyle bir hatayla da birleşince, bir çözümsüzlüğü ve tıkanmayı, adeta düşmanın örgüt bölünecek dediği belirlemeyi gerçekleştirme tehlikesini taşıyan bir durumu gündeme getirdi. Hafif bir durum değil, oldukça ciddiydi. Özellikle buna öncülük eden arkadaşların kendi durumlarını değerlendirmeleri çok güçlü bir özeleştiriyi gerektiriyor.

Daha sonra yapılan toplantılarla belli bir özeleştirisel yaklaşım geliştirdik. Partiyi engellemeyecek şekilde sorun çözümlenmiştir. Ama ne yaşandı, hangi tutumlar, anlayışlar buna yolaçtı? Nasıl bir tehlikeyi partiye dayattı? Bunları çok köklü değerlendirmek, özümsemek, iyi bir eleştirisini yapmak gerekiyor. Güçlenmek açısından bu kesin gerekli. Böyle olmazsa tabii güçlenme olmaz.

İşte bunları dikkate almayan bir yaklaşım var. Ondan da öteye, parti yönetimine karşı, partinin belli bir kadrosundan, belli bir karar çıkartıp yönetim karşısına dikmek, isyan etmek demektir. En hafif deyimle bir başkaldırı, reddetme vardı. Bu büyük bir kavgaya, çatışmaya yolaçtı. Hâlâ ne kadar anlaşıldığı belli değil. Çok ciddi bir olaydır. Diyelim ki, bütün örgütlerimiz böyle davransa, biz böyle bir yönetim olmaya kalksak, ortada örgüt kalır mı? Yönetimimiz bir karar alıp birariye gönderse ve bu benim hoşuma gitmese, *"bu yönetim yanlış yapıyor, gelin karşı çıkalım"* diyebilir miyim? Öyle yapsam, bu ne anlama gelir? Örgüt biter. Bu, isyan, çatışma anlamına gelir. Hiç hesaba katılmamıştır. Örgütün ilk kuralları bile burada geçerli olmuyor, ihlal edilmiş oluyor. Bu kadar amatörlük var, örgüt tecrübesinde zayıflık var.

Bu neden böyle oldu? Arkadaşların taşıdığı kaygılar yüzünden oldu. Yönetim örgütsel sorun olarak görmeyip sorunu oraya götürmek istedikleri için, biraz yanıldılar. "İlkeye bağlı kaldık, ilkemizdi" dediler, ama ortada ilke yoktu. Bir örgütsel sorun, örgüt ilkesi var, geçerli olan ilke budur. Bu noktada örgüt ilkesi, kuralı ihlal edilmiş. Bizim en üst, en genel yönetimimizin aldığı karara karşı, gidip örgütün başka bir parçasında karşı karar çıkarıldı. Burada örgüt ilkesi diye bir karar var mı? Örgüte isyan ilkesi var. En basit örgütlülük kuralının ihlali ilkesi var. Niye bunu yapabildi? Yanlış yaptığı halde niye bunu görmedi? Çünkü sorunu örgüt sorunu olarak görmedi. "Sorun, başka bir sorundur" deniliyordu ve oradan kendisine haklılık payı aramak istedi. Yanlış gündemleştirildi, yanlış anlaşılmaya çalışıldı. Bunları böyle görmek, gidermek gerekli.

Bu, bütün örgütümüzün ders çıkaracağı bir husustu. Tek tek ele alındığında benzer yaklaşımları, anlayışları kadın arkadaşlardan ziyade, erkek arkadaşlar yaşıyorlar. Bunu net söyleyebiliriz. Bir ayırım yok. Belirttiğimiz, tartıştığımız pratiğin ortaya çıkarmasıdır. Yoksa öyle özgün, tek yanlı, sadece bir alanda ortaya çıkan bir durum değil. Bu konuda da bir yanılgı, yanlışlık olmasın. Biraz öyle bir eğilim gözleniyor. Kadın arkadaşları daraltmaya, savunmacı yaklaşımlara götürüyor. Erkek arkadaşları ise, biz doğruyuz gibi bir yaklaşıma götürüyor. *"Biz o anlayışları taşmadık. Bu anlayışlar örgüt karşısında bayan arkadaşlara özgü anlayışlarmış"* gibi bir tutuma götürüyor. Bunlar yanlıştır. Genel bir örgütsel sorundur. Dönemin örgütsel gerçekliğini kavrayamama, ona göre örgüt karşısında doğru bir duruşu sağlayamama anlamına geliyor. Bu anlamda erkek, kadın fark etmiyor. Burada iyi ders çıkartılırsa, iyi bir tecrübe olur. Çıkartılacak dersler iyi değerlendirilir ve doğru pratikleştirilirse, genel parti örgütlenmemize güçlü bir gelişme sağlatır.

Örgüt iradesiyle bütünleşmek doğru katılımın esasıdır

Bir de bunun içinde kadın hareketimizin partileşmesi açısından önemli dersler var. Çok zengin bir deneyim. İçinde olumsuzluklar taşıyor ve bunlar bizim zorumuza gidiyor diye onu görmemezlikten gelmek yanlıştır. Tam tersine kadın hareketinin böyle güçlü, yeterli, doğru ve etkili bir partileşmeyi yaşaması, bu dönem partileşmemize hizmet etmesi ve ona ivme kazandırması ancak böyle bir değerlendirmeyi köklü bir biçimde yapmaktan geçer. Hizmet edecek bu kadar zengin bir deneyim, tecrübeyi taşıyor. O açıdan küçümsemeyelim. Zorlayıcıydı ama önemli de oldu. Dersler çıkartmasını bilelim. Bütün bunların temelinde şimdi geldiğimiz durum şudur: Bir defa bireysel düzeyde önemli sorunlar çözülmüş, fakat ciddi örgütsel sorunların hâlâ var olduğu, kendi katılımımızı köklü değerlendirmemiz ve yeniden yapmamız gereken bir süreçte bulunuyoruz. Şimdiye kadar Önderlik komutası altında bir orduyduk. Partiye katılım Önderliğe katılımdı. Hata yapmayalım. 15 Şubat öncesindeki partileşme, sonrasındaki partileşme deyince farklılıklar nedir? Bunun anlaşılması önemlidir.

Parti içindeki ilişkilerimizi, Önderlikle ilişkilerimiz olarak gördük. Kendimizi Önderliğe göre ayarladık. Kendimizi Önderliğe göre sorumlu tuttuk. Hatta Önderlikten görev almayı, Önderliğe hesap vermeyi ilke edindik. Öyle oldu ki, bütün bireylerin Önderliğe bağlı olduğu bir parti ortaya çıktı. Bu, Önderlik etrafında partileşmekti, ama birbirimizle ilişkilerimizin de kopmasıydı. Kendi içimizde de yönetim olmamaktı. Şimdi Önderlik böyle bir pozisyondan çıkınca, bizim yeniden partileşmemiz yeni bir katılımı gerektiriyordu. Neye katılacağız? Partiye katılacağız, birbirimize katılacağız, partinin kadro yapısına katılacağız. Bu anlamda katılımımızı yenilememiz gerekiyor.

Geçmişteki katılım durumu, parti içerisindeki hareket durumu, Önderliğin yarattığı büyük güç ve merkezileşme nedeniyle bize bireysel düzeyde bir inisiyatif, bireysel hareket zemini veriyordu. Şimdiki durum öyle değil. Şimdi öyle bir güç yok, parti öyle bir katılımı da istemiyor. Bu anlamda bireyciliklerimiz, Önderlik yönetimi altında fazla zarar vermezken, hatta Önderlik denetimi onu böyle işlevsel kılarken, şimdi örgüte zarar veriyor. Bu anlamda bu durumları aşmamız gerekiyor. Nasıl oluyor? Eskiden birbirimizi fazla dinlemiyorduk. Kendimize göre birbirimiz hakkında değerlendirmeler yapıyorduk. Nasıl olsa her şeyi Önderlik yapıyor, sonunda gideriz, kendi durumumuzu Önderlik ayarlar ve ona göre çalışırız diyorduk. Bu bizde, Önderlik dışında partiyi ve yoldaşı kendine göre değerlendirme, işleri kendine göre yürütme ve esas alma anlayışı yarattı. Şimdi bu anlayış, parti örgütlenmemizi ciddi bir biçimde tehdit ediyor. Bireysellik olarak ortaya çıkıyor ve bizim örgüt olmamızı, yönetim olmamızı, ortak karar almamızı önlüyor, hatta zorluyor.

Bu anlamda yeni bir katılıma kesinlikle ihtiyaç vardır. Yenilenme, yeniden yapılandırma bu açıdan önem taşıyor. Bunu mutlaka görmemiz gerekir. Belirttiğimiz bütün bu anlayışların giderilmesi, herşeyden önce böyle bir yaklaşım göstermeye bağlıdır. Hâlâ böyle birçok bireysel tutum var. Herkes kendine göre karar veriyor; ben şöyle yaparım, ben kendime göre daha iyi çalışırım, mevcut örgüt de neymiş, yönetim de neymiş, kendi bildiğim gibi yapmam daha çok başarıyı getiriyor. Ve onu esas almak istiyor.

Parti yönetimimize, hem kendi yönetimimiz, hem de örgüt yönetimimiz içerisinden büyük bir dayatma var. Ve bu, bizi örgütlenme yapmakta ciddi bir biçimde zorluyor. Ayarlama yapmayı gerektiriyor. Yani eğer bu tutumları kabul edersek, o zaman yönetim olarak şunu yapmamız gerekiyor: Görevin gereğine göre insanı hazırlayarak örgütleme yapmak değil de, ayarlama yapmak, filan arkadaş ne istiyor, onun hatırını kırmayayım, biçiminde örgüt kurmaya götürüyor. Geçmişte, bu tehdit oluşturuyordu. Şimdiden sonra bunu gidereceğiz. Şimdiye kadar yönetim olarak sabırlı davrandık, idare edici bir yaklaşım gösterdik. Daha fazla gösterirsek örgütlenemeyeceğiz, örgüt olamayacağız. Örgüt olmamız için bu anlayışları gidereceğiz. Bundan sonra bu anlayışlarla mücadele edeceğiz. Şimdiye kadar kabul edildiği gibi kabul etmeyeceğiz, gösterilen hoşgörü gösterilmeyecek. Herkes örgütün gereklerine göre yeniden katılımını sağlayacak ve örgütün emrinde, örgütün istediği çalışmayı yapmak üzere hazır olacak. Doğru katılım budur. Böyle olmazsa kabul görmeyecek. Anlayışlarında ısrar ederse yönetimden mücadele görecek, çatışmalar ortaya çıkacak. Çok fazla çatışma olursa örgüt olarak zorlanırız. Bunu düzeltirsek, bundan sonra örgütümüz doğru işler. Düzeltmezsek, eski anlayışları devam ettirirsek, çok fazla çatışmalı bir sürece gireriz ki, bu, örgütsel gelişmemize zarar verir, bireyler olarak hepimize zarar verir. Sürecin bu yönünü görmek, kavramak ve kendimizde bir değişimi yaratarak doğru katılımı gerçekleştirmek önem taşıyor.

İkinci yan, örgütümüzü düzenlemek oluyor. Bu, 15 Şubat sonrasında da devam ediyor. Bazı arkadaşlar, Konsey "eleştirilir mi eleştirilmez mi?" diyor. Çok fazla eleştirip eleştirmemek önemli değil. Her yerdeki örgütlerimiz kendini bir konsey gibi görüyor. Herkes istediği gibi eleştirebilir. Konsey sonuna kadar eleştiriye, öneriye açıktır. Bu konuda kimse bunun önünü kapatamaz, partide, eleştirilemez bir organ veya bir birey yoktur. Bunu bir defa böyle anlayacağız. Zarar oradan gelmiyor. Zarar şuradan geliyor: Mevcut durumda her alandaki parti örgütlerimiz, birbirlerini tamamlayan bir düzenleme içerisinde değil. Konseyi eleştirip eleştirmemek önemli değil de, bütün örgütlerin konseye bağlı, onu tamamlayan bir hiyerarşi içerisinde şekillenmesi ve öylece birbirini tamamlayan, iyi işleyen, bütünleşmiş bir parti hiyerarşisine ulaşmamız önemlidir. Örgütlerimizi buna göre kurmamız, oluşturmamız önemlidir. Ve her alandaki örgütlerimizin de buna göre bir çalışma içerisinde olması, rapor-talimat düzenine uygun çalışması önemlidir. Bu bizi güçlendirir. Böyle olmazsa bundan zarar görürüz.

Konseyi reddetmek, partiyi zorlamak ve boşa çıkarmak, böyle bir durumu görmemekten ve buna zarar vermekten ileri geliyor. Mesela bir örgütümüz, herhangi bir yerdeki bir komitemiz kendine göre kararlar alıyor, uyguluyor. 15 Şubat'tan beri mücadele yürüttük, hâlâ bu tür durumlar var. Partimizin genel yönetiminin alacağı kararları, çok sıradan bir alan yönetimimiz alıyor, kararlaştırıyor ve uygulamaya koyuyor. Niye oldu denildiğinde, biz uygun gördük diyor. Yani kendi başına bir örgüttür, parti örgütüne dahil değil. Böyle durumlar var ve bu bizi çok zorluyor. Böyle olduğu için çalışmalar birbirinden kopuyor, birbirini tamamlamıyor. Bunun için düşman örgütün üzerine geliyor. Bakıyor ki, farklılıklar var, araya giriyor, örgütlerimizi oyuna getiriyor. Partinin politikalarını uygulayan örgütler olarak değil, çoğu zaman çeşitli çevrelerin, düşmanın etkilediği ve o etkilenmeler içerisinde bir yığın yanlış yapan örgütler ortaya çıkıyor. Ve biz bunu denetleyemiyoruz, doğru yürütemiyoruz. Bu anlamda örgütlerimizin düzeltilmesi gerekiyor.

Parti Önderliği kolektif bir yönetimdi

Üçüncü husus yönetimle ilişkili. Önderliğin yeri doldurulur mu doldurulmaz mı? Önderlik bir gerçekliktir ve her zaman varlığını, etkisini sürdürecektir. Bu, Kürdistan'da şekillenmiştir. Bir bütün olarak bu etkilerimiz, partimiz ve devrimimiz yok olmadıkça, bu gerçeklik de yok olmaz. Bu, ancak bizim yok olmamızla olur. Bir daha ikinci bir önderlik olmaz. Bu noktada hata yapmayalım. Önderlik, kendi ölçülerini, kendi düzenini kurmuştur. Kendi şekillenmesini yaratmıştır. Bu yürür, icra edilir. Bu, bu ölçüler temelinde yönetimler tarafından sürdürülür. O açıdan mevcut parti yönetimlerimizi Önderlik ile kıyaslamak, karşılaştırmak doğru değildir. Zaten *"Önderlik farklıydı bu yönetimler Önderlik görevlerini yerine getiremezdi, biz yönetimden Önderlik ölçülerini beklemekle yanlış yaptık, bu olamazdıda"* demek, yanlış olur.

Önderlik ölçüleri oluşmuştur. Görev alan yönetim, "yeni bir önderliğim" demez. Ama oluşmuş Önderliğin görevlerini yerine getirmekle yükümlüdür. Aldığı görev budur ve bunu başaracaktır. Yapacağı iş budur. Yaptığını da bu çerçevede değerlendireceğiz. Yoksa kendine göre bir yönetim görevi olamaz. Ben yönetim işini kendime göre yaparım derse, o ayrı bir örgüt olur, o Önderlikten kopma olur. Değerlendirmelerimizde yanlış karşılaştırma, kıyaslama olmasın, yanlış tanımlamalar yapmayalım. İşte "Önderlik midir, değil midir veya Önderlik gibi yapamaz, beklentilerimiz yanlış çıktı" dememek gerekir. Yönetim olarak görmek, Önderlik çizgisini ve tarzını hayata geçirmekle sorumlu olmak demektir; onu istemek, onu gerçekleştirmekle sorumlu görmek için destek sunmak gereklidir.

Yine buna bağlı olarak da bir kurumumuzdan aynı şeyi beklememek gerekir. Başta da belirtildi; *"Başkasıdoğru yapsn, benim zayıflıklarım vardı benden niye yeterlilik bekleniyor"* anlayışı bir eğilimdir. Buradan yola çıkarak *"Geçmişte Önderlik herşeyi yapıyordu, şimdi de Konsey yapsın, herşeyi yerine getirsin, yönetim sorunlarmızıçözsün"* denilmemelidir. Önderlik gereklerini, Önderlik yönetiminin boşalttığı görevleri, sadece Konsey değil, Konseyle birlikte başlayan bütün parti örgütlerimizin içinde yer aldığı bir örgütsel toplam yerine getirebilir. Önderlik, pratikte bütün bu yönetim görevlerini yerine getiriyordu. Bize çok az kalıyordu. Şimdi aynı tarzda Konsey'in hareket etmesini istememek gerekli. O beklenti ve yine Konseyi öyle görmek doğru değildir. Böyle bir yaklaşımla örgütümüze, örgüt yönetimimize yaklaşmak kesinlikle doğru değildir.

Bundan sonra biz bu görevi, daha önce belirttiğimiz gibi bütün kadro yapısı doğru katılırsa; birbirini tamamlayan bir yönetimler, örgütler toplamı haline gelirsek, bu boşluğu doldururuz, karşılarız. Bu anlamda yönetim görevi hepimizin üzerindedir. Düzeyleri, çerçevesi ne olursa olsun yönetim görevini yerine getirmede herkes yerini almalıdır. Hepimiz kendimize sorumluluk, görev yüklemeliyiz, buna göre yaklaşım göstermeliyiz. Çözümü kendimizde aramalıyız, bir bütün olarak doğru katılımda aramalıyız.

Bu konuda sonuna kadar inançlı ve güvenli olmalıyız. *"Bir tanesi çksn da yapsn, ona bakayım nasl yapıyor, iyi yapıyor diyeyim, hepimiz adına yapmış olsun"* diyemeyiz. Ne öyle kişi arayalım, ne de öyle yalnız başına bir örgüt arayalım. Bütünümüzü aramalıyız.

Dördüncü husus yönetim tarzıdır. İlk defa böyle bir yönetimle karşı karşıyayız. Parti Önderliği, Önderlik gerçeği olarak bir tarz uyguladı. Biz bireyler olarak o yönetim tarzını uygulayamayız. O bir kolektif yönetimdi. Bireysel olarak gerçekleşiyormuş gibi görünse de esas oydu. Onun kolektivitesini pratikte nasıl somutlaştıracağız? Bizim sorunumuz odur. Bu geçen süreçte denemeler, araştırmalar, tartışmalar yaptık. Pratik deneyimlerimiz oldu. Bazı tecrübeler ortaya çıkardık. Kolektivizmin ne olduğunu biraz ortaya çıkardık. Çok fazla işbölümü, görevleri bireyselleştirmek kolektivizmi, yönetim gücünü önlüyor ve bireysel yönetimler ortaya çıkarıyor. Tabii görevlere göre işbölümü yapmamak, işleri ortada bırakıyor. Yönetimlerin kendisini bütün yönetim görevlerinden sorumlu gördüğü, ona göre yaklaşım ve katılım gösterdiği, pratik uygulama olarak işbölümleriyle yürütüldüğü ve sürekli toplu değerlendirmelere alındığı bir tarz, başarılı sonuçlar veriyor. Bu kritik sürecin yönetim gücünü, böyle bir çalışma tarzıyla gösterdik. Böyle olmasaydı yalnız başına hiç kimse gösteremezdi. Bu anlamda yoğun tartışmalarımız da oldu. Böyle bireysel tutumların ne kadar çözüm olacağını, biz bu tartışmalar içerisinde gördük. Kolektif bir yaklaşım içerisinde yanlışlarımızı törpüleyip doğrular ne olabilir, böyle ağır sorunları hangi yöntemlerle çözebiliriz? Bunun yaklaşımı ne olmalı? Bunları bunun içinde bulduk. Böyle yapmasaydık bulamazdık. Bu anlamda doğru ve çözümleyici yöntem budur.

"Parti içindeki ilişkilerimizi, Önderlikle ilişkilerimiz olarak gördük. Kendimizi Önderliğe göre ayarladık. Kendimizi Önderliğe göre sorumlu tuttuk. Hatta Önderlikten görev almayı, Önderliğe hesap vermeyi ilke edindik. Öyle oldu ki, bütün bireylerin Önderliğe bağlı olduğu bir parti ortaya çıktı. Bu, Önderlik etrafında partileşmekti, ama birbirimizle ilişkilerimizin de kopmasıydı. Kendi içimizde de yönetim olmamaktı. Şimdi Önderlik böyle bir pozisyondan çıkınca, bizim yeniden partileşmemiz yeni bir katılımı gerektiriyordu"

Dönemin örgütsel sorunlarını kavramada, her türlü bireysel tutum, çok eksik kaldı. Ancak çok kolektif bir yaklaşımla yeterli bir yanıt bulabilirdik. İlk süreçlerde parti yönetimimiz, kadro yapımız tarafından çok ağır eleştiriye alındı. Biz şunu her zaman hissettik: Başarırsak belki bizi dinleyecekler, başaramazsak bu kadro yönetimi tepeleyip geçecek. Yani dinlemiyorlardı. "Konseyin tutumu yanlıştır" diyorlardı. "Bu kadar müsamahakar olunabilir mi? Örgüt böyle tehlikelerle yüz yüze getirilebilir mi? Süreci anlamadan, olguları anlamadan, sabır göstermeden, derinliğine çözümlemeden, çok yüzeysel ve iyi niyetli bir yaklaşımla niye böyle oluyor, olmasın, denilemez. Ben de diyorum olmasın, ama olmuş. Burada çözümleyici bir yaklaşım gerekli. Bunlar hep ders çıkaracağımız hususlardır.

Bu anlamda yönetim tarzımız üzerinde de durmamız, geçmişte çok uyguladığımız o bireysel, kestirmeci, umursamaz, inançsız, güvensiz ve çözümsüz yaklaşımlardan kendimizi kurtararak, aşarak, oldukça olgun, sabırlı, kolektif, fakat sonuna kadar güvenli, çözümleme gücünü kendinde gören, Önderlik tarzını esas alan, ikna etmeyi, bilinci ve iradeyi öne alan ve bu temelde gerektiğinde örgütsel tedbirleri geliştirerek sorunları çözen yaklaşım, doğru bir yaklaşım oluyor, sonuç veriyor.

Bütün bunları böyle yaptığımız zaman örgüt insanı denen şey gerçekleşiyor. Demek ki, bu dönemin örgütü içerisinde yer almak eskisi kadar kolay değil. Geçmişte işler bizim dışımızda çok güçlü yürüyordu. Onun için kolay katılıyorduk, çok fazla katılmadan da yürüyorduk, çok fazla sorumluluk duymadan da oluyordu. Şimdi öyle değildir. Şimdi her arkadaşın bir yeri, bir rolü olmalıdır. Her arkadaş işlerin doğru ve başarılı yürütülmesinde katkı sunmalıdır. Katılımını böyle bir sorumlulukla yapmalıdır. Örgüt adamlığı bunu gerektiriyor. Bu biçimde katılım çok fazla zor değildir. Bizim için yeni olan bir durumdur.

İkincisi, bunu böyle yaparken, örgütün iradesiyle sonuna kadar bütünleşmeyi esas almak gereklidir. Şimdiye kadar Önderliği örgütten ayırdık. Önderlikle ilişkilerimizi yürüttük. Bunu partiye doğru katılım sandık, Önderliğe doğru katılım sandık, aslında değildi. Bu anlamda da örgüt iradesiyle kendimizi tam bütünleştiremedik.

Bir kişinin partiye doğru katılımının doğru ölçüsü, Önderlikle ilişkilerini doğru ayarlaması değil, sıradan bir militanla ayarlamasıdır. Önderlikle ilişkileri ayarlıyor. Ve kendisini herkesle ayarlıyor. Parti içindeki militanla değil, bütün ulusla, dünyayla ayarlıyor, hepimizle de rahatlıkla da ayarlar. Oradaki maharet bize ait değil, o Önderliğe aittir. Bizim maharetimiz çevremizdeki yoldaşlarla, içinde yer aldığımız bütünleşme düzeyidir. Doğru katılım buydu, ama biz bunu hep gözardı ettik. Şimdi bu gerçeklik, artık içinde bulunduğumuz durumda mutlaka yerine getirmemiz gereken bir gerçek olarak önümüzde duruyor. Yani kaçıp kurtulamayız. Saptıramayız. Değişik ele alamayız. Doğru anlayıp doğru başlamamız gerekiyor. Bu anlamda bütün yoldaşların ve içinde yer aldığımız örgütlerin iradesiyle en sıkı bir biçimde kendi iraademizi bütünleştirmek, partiye doğru katılımın esasıdır. Bunlar olursa, biz partinin iyi bir militanı oluruz. Böyle bir süreçte partiye doğru katılmış oluruz, partiyle çelişmeyiz. Olduğumuz her yerde güç veririz, güç katarız. Parti de bizim çalışmalarımızdan güç alır.

Tüm ARGK Komutanları ve Savaşçılarına!

Değerli Yoldaşlar;

Mücadele tarihimizin en önemli ve en tarihsel süreci, partimizin geliştirmekte olduğu yeni devrimci süreçle başlamış bulunmaktadır. Bilindiği gibi, parti hareketimiz uzun bir süreden beri gelişen devrimci mücadele sürecimiz üzerine çeşitli açılardan değerlendirmeler yapmakta ve bunu önemli oranda hem yapımıza, hem de dünya kamuoyuna sunmaktadır. Özellikle son on yıldan bu yana dünyamızın temel özelliklerinin köklü bir biçimde değişikliğe uğramasıyla birlikte, bütün dünya çapında varolan siyasal sistemler ve yine siyasal, sosyal ve ulusal mücadeleler, varolan değişiklik paralelinde değişmeyi adım adım yaşamışlardır.

İki merkezli dünya sistemindeki bir merkezin yıkılışından sonra, ABD önderlikli koşullarına ve yaşamın gerçekliklerine uyarlama tutumu ve kararlılığının vazgeçilmez bir doğrultu olduğu sonucuna tekrar varmış bulunmaktayız.

Bu nedenle sürecin herhangi bir biçimde kesintiye uğratılmadan ve esas olarak daha da derinleştirilerek mutlak surette başarılı kılınması, mücadelemizin stratejik başarısı açısından önemli bir gelişme olacaktır. İşte bu temel yaklaşımdan hareketle, Parti Önderliğimiz esaret koşullarında geliştirdiği ve derinliğine üzerinde yoğunlaştığı bu yeni süreci çeşitli açıklamalarla formüle etmiştir.

Partimizin tüm yetkili kurumlarının da aynı doğrultuda geliştirdiği tartışma, yoğunlaşma ve kararlaştırma yaklaşımı aynı paralellikte yürütülmüştür. Bunun sonucu olarak 23-29 Temmuz tarihleri arasında gerçekleşen Genişletilmiş Merkez Toplantısı ve ardından Parti Önderliğimizin 2 Ağustos tarihli uluslararası kamuoyuna yaptığı açıklamayla, sürecin geliştirilmesine ilişkin partimizin kararlılığı çirileceği kuşkusuzdur. Ancak bunun önünde çeşitli engellemelerin, özellikle karşı taraftan gelebileceği gözönünde bulundurulmalıdır. Öncelikle tüm gerilla yapımızın geliştirilen yeni sürecin tarihsel özelliğini, atılan adımın mücadelemiz açısından temel önemini hiçbir biçimde aklından çıkarmayarak, başarılı bir biçimde pratikleştirilmesi için, gerekli olan bütün çabayı göstermesi gerekiyor. Herhangi bir biçimde sürece yüzeysel ve gevşek yaklaşım kesinlikle olmamalıdır. Pratik planlamanın doğru bir biçimde ve sağlıklı bir tarzda yaşama geçirilmesi için, başta komuta kademeleri olmak üzere tüm yapımız elinden gelen bütün hassasiyeti ve dikkati mutlaka göstermelidir. Çünkü sürecin doğru bir biçimde pratikleştirilmesini istemeyen, dolayısıyla çeşitli biçimlerde provoke etmek isteyen güçler olacaktır. Özellikle karşımızdaki devlet yapısının gerçekliği bilinmektedir. Ve bu gerçekliğin içerisinde, birçok savaş rantçısının varolduğu, yine geliştirilmek isteni memize etki yapmayacaktır. Belki olumlu tutumlar sürecin daha olumlu ve hızlı sonuçlanması gibi pratik açısından etki yapabilir. Ama sürecin ve kararın özü itibarıyla fazla etki yapamaz. Yani tamamen kendi kendimize ve kendi cephemizden geliştirmek durumunda olduğumuz bir süreç ve karar durumu söz konusudur. Karşı tarafın tavrı, sürecin geliştirilmesini herhangi bir biçimde etkilemeyecektir.

Yukarıda da belirtildiği gibi; esas olarak partimizin başlatmış olduğu yeniden yapılanma ve kendisini her bakımdan köklü bir biçimde değişikliğe uğratma hareketinden ürkülmektedir. Savaşın geliştirmiş olduğu dengeler vardır. Özellikle bu dengelere dayalı olarak yaşamını idame etmek durumunda olan çevreleri ürkütmektedir. Kuşkusuz yeni sürecin en temel özelliği savaşı değil barışı geliştirme arzusudur; bu bir barış ve özgürlük atılımıdır. Türkiye cephesinde de, barış ve özgürlüğü amaç edinen çevreler dışında, çeşitli pratik çalışmaların önünde engel haline getirmemek, uygulama doğrultusunda adımlar atmak, cesaretle ve kararlılıkla yaşamsallaştırmak, dönem devrimciliğinin vazgeçilmez görevi durumundadır. Çeşitli biçimlerde savsaklayarak, yüzeysel, dar ve sığ yaklaşımlarla süreci boğuntuya getirmek ya da eksik ve yetersiz bir biçimde pratikleştirilmesine yönelmek affedilmez bir tutum olacaktır. Neden? Çünkü bu, beraberinde istenmeyen kayıplar ve sonuçları da getirebilecek bir tutum ve yaklaşım olacaktır. Dolayısıyla kaygıları abartmadan, sürecin doğru bir biçimde pratikleştirilmesi bizim açımızdan önemlidir.

Partimiz, parti kurumlarımız bu süreci öteden beri tartıştığına göre, bu sürecin beraberinde getirebileceği riskleri de hesap etmiştir. Bunun için mümkün mertebe gerekli tedbirler alınarak riskleri azaltacak biçimde süreç pratikleştirilmektedir. Bu konuda hiç kimsenin kuşkusu olmasın. Bütün bu durumlar en üst düzeyde tartışılmakta, ince ele-

Gerilla Özgürlüğün Güvencesi ve Dinamiğidir

ARGK Ana Karargah Komutanlığı'nın Gerilla Güçlerine Gönderdiği Telsiz Talimatı

sistem, varlığını olduğu gibi devam ettirmek yerine, kendisini, gelişen yeni dünya koşullarına göre uyarlayarak sisteminde değişiklikler yaptığı ve "yeni dünya düzeni" dahilinde bir sürecin gelişmekte olduğu bilinmektedir. Bu gelişen yeni süreç beraberinde tüm ulusal, sınıfsal ve toplumsal çelişki ve çatışmaların çözüm biçimini ve yine çözüme yönelik yürütülen mücedele biçimini de önemli oranda değişikliğe uğratmıştır.

İşte bu temel, tarihi gerçeklikle birlikte, parti hareketimiz de '90'lı yılların başından bu yana değişikliğin yol ve yöntemi üzerinde belli bir yoğunlaşmayı yaşamaktadır. Gelişen sürecin özellikleri bütün yönleriyle kavranmamış olsa da, '93 Ateşkes adımıyla birlikte, parti hareketimiz de değişen bu yeni süreci kendi mücadelesine yansıtmayı esas almıştır.

Bu değişim süreci son altı-yedi yılda çeşitli engellemelerle karşılaşmış, yine karşılıklı olarak çeşitli dar ve geri yaklaşımlarla boğuşmuş, en son 1 Eylül 1998 Ateşkesi ile parti hareketimiz bu süreci tekrar derinleştirmek ve geliştirmek istemiştir. O zamandan bu yana mücadele tarihimizde önemli olayların ve altüst oluşların yaşandığı da bilinmektedir. Esas olarak parti hareketimizin kendisini gelişen yeni dünya koşullarına uyarlama, mücadele stratejisini ve tarzını bu yeni dünya koşullarında başarıyı garanti altına alabilecek bir değişikliğe uğratma mücadelesi ve çabasından korkulduğundan dolayı, bir barajlama hareketiyle uluslararası komplo dayatılmıştır.

Kuşkusuz geliştirilmek istenen yeni süreç; yürütülen ulusal, toplumsal ve siyasal mücadelenin başarısını garanti altına alacak, tıkanmayı giderecek ve böylelikle başarı yolunu açacak bir gerçekliği ifade etmektedir. Karşı güçler bunu hazmedemedikleri, dünya koşullarına ve çağın temel özelliklerine böylesine kendini uyarlamış bir PKK'yi kabul etmek istemedikleri ve esas olarak bütün güçleriyle bunun önüne geçmek istedikleri için, uluslararası komplo daha derinlikli bir biçimde tezgahlanmıştır.

Bu gerçekten hareketle günümüzde yaşanan bütün olaylardan ve sorunlardan çıkaracağımız sonuçları da eklediğimizde, parti hareketimizin son altı-yedi yıldan bu yana geliştirmek istediği yeni süreçte köklü bir değişikliğe yönelmesi gerektiği, özü itibarıyla kendisini ve mücadelesini dünyanın nesnel

ve kesinliği açıkça ve resmen ilan edilmiştir.

Bütün bu yoğunlaşma ve kararlaştırma çalışmalarımızın bir sonucu olarak, 1 Eylül 1999 tarihinden itibaren bir geri çekilmeyi gerçekleştirmekte olduğumuz önceden yapılan açıklamalarla bilinmektedir.

1 Eylül 1999 itibarıyla tüm ARGK güçleri olarak, partimizin ve Önderliğimizin geliştirmiş olduğu temel perspektifler, kararlar ve talimatlar doğrultusunda geri çekilme süreci resmen fiiliyata geçecektir.

Türkiye'de gelişen ve herkes için acılarla dolu olan depremden dolayı, geri çekilme sürecini öne almış olduğumuz bilinmektedir. Ama bu geri çekilme esas olarak bugün itibarıyla resmen ve fiilen yaşama geçirilmiş bulunuyor. Bunu ilgili tüm ordu güçlerimiz biliyor. Bu geri çekilme süreci, önceden yapılan tartışma ve verilen perspektiflerle netleştirilmişti. Şimdi bu doğrultuda her eyalet özgülünde tüm güçlerimiz önceden bildirilen ve kararlaştırılan temel planlama doğrultusunda, artık bunun pratikleştirilmesi için gerekli pratik planlama, çaba ve hareket içerisine gireceklerdir.

Şimdi gerilla cephesi açısından sürecin doğru bir biçimde pratikleştirilip yaşama gelen barış atılımıyla birlikte birçok çevrenin gerçek kişiliklerinin ve yüzlerinin açığa çıkacağı biliniyor. Bu nedenle ister resmi, ister gayrı resmi olsun, çeşitli çevrelerin çeşitli biçimlerde süreci aksatmaya, provoke etmeye çalışacakları çok açıktır. Hiçbir biçimde bu akıldan çıkarılmamalı, pratik planlama ve hareket geliştirilirken ve bunun içinde gerekli olan bütün tedbirler alınmak koşuluyla en duyarlı bir biçimde yaşama geçirilmesine önem verilmelidir.

Şimdi bu süreci biz kendimiz başlatıyoruz. Bizim başlatmış olmamızın gerekçelerini çeşitli vesilelerle izah etmiş bulunuyoruz. Bunu kısaca da olsa yukarda dile getirmeye çalıştık. Şurası unutulmamalıdır ki, parti hareketimizin en önemli temel özelliklerinden birisi, geliştirdiği bütün mücadele süreçlerini kendi özgücüne dayanarak geliştirmiş olmasıdır. Bu yeni süreçte de herhangi bir biçimde, herhangi bir güçten herhangi bir düzeyde bir şeyler bekleyerek veya dayanak görerek adım attığımızda kaybedeceğimiz açıktır. Biz bu süreci tamamen kendi kararımız ve kendi özgücümüzle geliştirmek durumundayız. Devletin tutumunun ne olup, ne olmayacağı, bizim süreci geliştir- çıkar çevreleri bu süreçten rahatsız olacaklardır. Bu çok açık bir biçimde görülmelidir.

Bu nedenle partimizin uzun bir yoğunlaşmaya dayanarak geliştirmek istediği süreci doğru anlamak, doğru kavramak, özellikle onu doğru pratikleştirmek bizim açımızdan hayati bir sorundur. Bu geliştirilirken çeşitli biçimlerde kaygılara düşmek, endişeli yaklaşmak da yetersizdir. Hele hele bu endişe ve kaygıları çalışmaların odağına koymak doğru değildir. Siyasal mücadele kuşkusuz biraz da kaygılarla yürütülmekte olan bir mücadele biçimidir. Kaygılar olur, olmaz değil. Ama bunları abartmak, gelişen sürecin önünde engel olur hale getirmek, tespit edilen politikanın pratiğine girmemek ve süreci boşa çıkarmak anlamına gelir. Bugün bunu yapanlar, –içimizden veya dışımızdan– daha önce de çeşitli biçimlerde mücadelemize karşı savaşmış, mücadele etmiş olan çevrelerdir. Arkadaş yapımızın, süreci anlamaya ve kavramaya yönelik olarak yürüteceğimiz tartışma ve çalışmalarda ifade edilen çeşitli kaygı ve endişeleri yerli yerine oturtması, bunları ikircikliğe ve muğlaklığa yol açacak bir yaklaşımla ele almaması önemlidir.

Özellikle; bunu yürütülmekte olan tarihi nip sık dokunmakta ve bu temelde belli bir pratik planlamaya kavuşturulmuş bulunmaktadır. Bu açıdan, işte böyle yaparsak acaba tuzak olmaz mı, istenmeyen çeşitli durumlar gelişmez mi, biçiminde kaygılara takılıp kalmak yersizdir. Yani muhtemel ters durumlar, yeniden komploların dayatılması durumu da düşünülmüş ve ihtimal dahiline alınmıştır.

Partimizin bütün bu olasılıkları da göz önünde tutarak, bu önemli ve tarihi barış adımının atılmasını vazgeçilmez görmüştür. Bu konuda ne böyle sürece tereddütlü ve kaygılı yaklaşım, ne de rehavete düşme durumu olmalıdır. Yani süreç siyasal düzeyde olduğu gibi, pratik planlama düzeyinde de doğru anlaşılmalı ve doğru pratikleştirilmelidir.

Bu nedenle tekrar belirtiyoruz: Süreci tamamıyla kendi özgücümüze dayalı olarak geliştirmeliyiz. Her birliğimiz, her komutanlığımız sürecin pratik planlamasını önüne koyarken, herhangi değişik bir yaklaşımla hareket etmeyecektir. Tamamen kendi özgücüne dayalı olarak pratik planlamasını yapacaktır. Güçleri nereden kaykacak, nereden nereye gidecek, ne zaman nereye ulaşacak, nasıl ulaşacak, partinin gösterdiği hedefe nasıl yönelecek, bunun birlik düzeyi, takım düzeyi ne olacak; tüm bunlar planlanırken, herhangi bir kaygı veya başka bir güce güven duyma ve rehavete kapılma durumu olmamalıdır.

Umut ediyoruz ki, herhangi bir engel çıkarılmasın, kışkırtıcı, provokatif tutumlar olmasın. Ama bu bir temennidir. Biz kendi pratik planlamamızı yaparken, bazı güçlerin çok çeşitli biçimlerde engellemeye ve bizi darbelemeye çalışacaklarını hesap ederek bunu yapmalıyız. Bu konuda belirttiğimiz gibi herhangi bir rehavete yer vermeden, normal savaş koşulları gibi kendi pratik planlamamızı yapmalı ve yaşama geçirmeliyiz.

Biz, kendi gerçekliğimize, karar düzeyimize ve sözümüze bağlı bir hareketiz. Biz yeni bir süreci, bir siyasallaşma sürecini geliştirme kararı aldık, bunun sözünü verdik ve bugün harfiyen uygulayacağız. Bunda, dışımızdaki güçlerin de herhangi bir biçimde bir endişesi ve kaygısı olmasın. Biz PKK'liler olarak verdiğimiz söze sonuna kadar bağlı olduğumuzu, bu yeni pratik süreçte sözü edilen adımları atarak ispatlayacağız. Biz böylesine bir sürecin geliştirilmesinde bizzat karar kılmış ve bunu planlamış durumdayız; dolayısıyla tüm gücümüzle pra-

"Kürdistan gerillası; dünyada yok sayılan, yok sayılmak istenen ve üstü örtülen Kürdistan davasında, yaraya gerekli neşteri vurmuştur. Yara vurulan neşterle deşilmiş, açılmış ve herkesin gözleri önündedir. Şimdi sıra bu yaranın daha fazla deşilmesine ve derinleştirilmesine değil, bu yaranın içindeki irinlerin, mikropların temizlenmesine gelmiştir. İşte bu noktada Kürdistan özgürlük savaşçıları, Kürdistan gerillası rolünü oynamıştır. Geriye çekilmesi bu temelde gerçekleşmektedir. Umut ederiz ki, bir kez daha gerillanın neşterine ihtiyaç duyulmasın ve bu yara tüm irinlerinden temizlenerek sarılsın"

tikleştirilmesini esas alacağız.

Kuşkusuz ki, geliştirmek istediğimiz yeni süreç bir barış ve özgürlük sürecidir, atılımıdır. Biz bununla gerçekleştireceğimiz köklü değişikliklere paralel olarak, mücadelemizin sürekliliği ve başarısının önünü açacağız. Buna tüm gücümüzle inandığımız için, bu yoldaki olası tehlikeleri ve riskleri de tabii göze alıyoruz. Şimdiye kadar nasıl büyük bir cesaretle ve kararlılıkla savaştıysak, hem de en inanılmaz, zorlu ve çetin koşullarda bu savaşı yüksek bir kararlılıkla göğüslediysek, şimdi de, barış sürecinin kendisiyle birlikte getireceği riskleri, tehlikeleri ve yine zorlukları ne olursa olsun, aynı düzeyde yüksek kararlılık, fedakarlık ve cesaretle pratikleştirilmesini kesinlikle hedefleyeceğiz. Bu böyle bilinmelidir. PKK'nin gerçekliğini az çok kavrayan kişiler ve çevreler özellikle bunun böyle olacağını bilmek durumundadır. Kürdistan gerillası, Kürdistan davasında onbeş yıllık çetin mücadele vermiştir ve bu mücadelesiyle çok önemli bir değerler birikimi ortaya çıkarmıştır. Bu uğurda büyük şehadetler, büyük kahramanlıklar yaşanmıştır. Ve biz tarihin bu en görkemli direnişleri ve kahramanlıkları temelinde, bugün belli bir sonuca gelmiş olduğumuzu görüyoruz. Buna böyle yön veriyoruz. Kürdistan gerillası; dünyada yok sayılan, yok sayılmak istenen ve üstü örtülen Kürdistan davasında, yaraya gerekli neşteri vurmuştur. Yara vurulan neşterle deşilmiş, açılmış ve herkesin gözleri önündedir. Şimdi sıra bu yaranın daha fazla deşilmesine ve derinleştirilmesine değil, bu yaranın içindeki irinlerin, mikropların temizlenmesine gelmiştir. İşte bu noktada Kürdistan özgürlük savaşçıları, Kürdistan gerillası rolünü oynamıştır. Geriye çekilmesi bu temelde gerçekleşmektedir. Umut ederiz ki, bir kez daha gerillanın neşterine ihtiyaç duyulmasın ve bu yara tüm irinlerinden temizlenerek sarılsın. Bütün temennimiz, beklentimiz, çabamız ve mücadelemiz bu doğrultuda olacaktır.

Bunun böyle gelişmesi için de elimizden gelen her türlü çabayı gerilla olarak göstermek durumundayız. Başkan Apo'nun özgürlük mücadelecisi, militanı ve gerillası nasıl Kürdistan'da savaşın geliştirilmesinde öncülük etmişse ve bunda temel bir güç, temel öncü bir rol oynamışsa, böylelikle yarayı deşip açığa çıkarmışsa, aynı gerilla bugün de barışın geliştirilmesinde, özgürlük hareketinin yeni bir süreçte yeni bir mecrada mücadelesini sürdürmesinde aynı öncülüğü yapacaktır. Dünün askeri gerillası, bugünün siyasal gerillası durumuna geçecektir. Öncü güç her koşul altında öncülüğü yapabilecek güç ve yeteneği göstermekle karşı karşıyadır. İşte gerillanın Kürdistan özgürlük mücadelesinde oynadığı ve oynayacağı rol budur.

"Esas olarak partimizin başlatmış olduğu yeniden yapılanma ve kendisini her bakımdan köklü bir biçimde değişikliğe uğratma hareketinden ürkülmektedir. Savaşın geliştirmiş olduğu dengeler vardır. Özellikle bu dengelere dayalı olarak yaşamını idame etmek durumunda olan çevreleri ürkütmektedir. Kuşkusuz yeni sürecin en temel özelliği savaşı değil barışı geliştirme arzusudur; bu bir barış ve özgürlük atılımıdır. Türkiye cephesinde de, barış ve özgürlüğü amaç edinen çevreler dışında, çeşitli çıkar çevreleri bu süreçten rahatsız olacaklardır. Bu çok açık bir biçimde görülmelidir. Siyasal mücadele kuşkusuz biraz da kaygılarla yürütülmekte olan bir mücadele biçimidir"

Bugün gelinen noktada, gerillanın önüne her zamankinden daha kapsamlı, derinlikli ve zengin bir mücadele süreci bulunmaktadır. Şimdiye kadar tekdüze siyasal, toplumsal, kültürel ve her açıdan zengin bir yelpazede yürütülmesi gereken bir mücadele süreci gelip kendisini dayatmış bulunmaktadır. Bu anlamda mücadele herhangi bir biçimde durdurulmuyor, tersine daha zengin yol ve yöntemlerle geliştirilme sürecine gelip dayanılmış bulunuyor. Öyle ki, savaş şimdiye kadar yürütülen biçimiyle durduruluyor. Yani savaş bu anlamda tarihin bu koşullarına uydurularak, kendisini daha değişik mücadele biçimlerinde yetkinleştirme ve yaşamsallaştırma sürecine girmiş bulunmaktadır. Bu anlamda silahlı savaşımın durdurulmuş olması, mücadelemizin durdurulması değil, tersine daha da zengin ve kapsamlı bir biçimde yürütülmesi, sürdürülmesi anlamına gelmektedir.

Tabii yeni koşullar kendisiyle birlikte yeni mücadele yöntemlerini getirmek durumundadır. Yürütülecek olan savaş nasıl kıyasıya sürdürüldüyse, şimdi de barış ve özgürlük davasının artık bir sonuca götürülmesi, çözümün artık kesintisiz bir biçimde işlerliğe girmesi mücadelesi aynı düzeyde sürdürülecektir.

Nereden yaklaşırsak yaklaşalım, gerilla bir özgürlük gücüdür. Özgürlüğün temel güvencesi ve dinamiğidir. Sorunun çözümleyici gücüdür. Nasıl neşteri vurup açığa çıkardıysa, şimdi de yaraların sarılmasında, sorunun çözümleyiciliğinde, aynı öncülük ve çözümleyicilik rolünü oynayacaktır.

Kısaca gerillanın süreci kendi cephesinden bu kapsamda doğru kavraması, anlaması ve doğru bir şekilde yaşama geçirmesi önemlidir. Bunu çok çeşitli açılardan değerlendirmeye tabi tutup derinlikli kılması mümkündür. Bunun koşulları önümüzdeki süreçte daha fazla gelişecektir, özgür olacaktır. Bu sürecin özellikle tümüyle kavranması ve kavratılması temelinde köklü değişikliğin ve değişimin bütün yönleriyle yaşaması daha fazla imkan dahiline girecektir.

Burada önemli olan dışarısı ne diyor, ne demiyor değildir; bu savaşı yaratan ve geliştiren güçlerin ne deyip ne dememesi önemlidir. Bu anlamda da savaşı geliştiren temel güç olarak gerillanın süreci doğru algılaması, kavraması ve derinlikli ele alması çok çok önemli olmaktadır. Çünkü gelişen eski sürecin, savaş sürecinin öncüsü, bugün gelişmekte olan ve geliştirmek durumunda olduğumuz yeni siyasal, barışçıl demokrasi mücadelesinin de öncüsü olmak durumundadır. Bunun için bizim gerilla güçlerimizin, ordu güçlerimizin herkesten daha fazla süreci derinlikli bir biçimde anlaması, kavraması ve eksiklerini telafi etmesi önem taşımaktadır. Bu anlamda süreci tartışması, algılaması çalışmaları günceldir.

Bugün bakıyoruz ki, bu işi yapan, geliştiren ve yükü kaldıran değil de, savaş oluyorken de savaşın dışında kalan veya sürekli bir karşıtlığı yaşayan güçler, bunun üzerinde "olmalı mı, olmamalı mı, durmalı mı durmamalı mı" diye ileri-geri konuşmaktadırlar. Bunlar isabetsiz yaklaşımlardır. Bu işin esas sahibi ve esas güçleri dururken, herhalde süreci çeşitli güçlerin kendi açılarından değerlendirmeye tabi tutması kabul edilemez. Ama esas belirleyici güç parti gücümüzün, ordu gücümüzün kendisi olduğu tartışılmazdır.

Bu açıdan tüm arkadaş yapısının süreci çok yönlü ve derinlikli bir biçimde ele alması, kavraması ve bu temelde gerçekleştirilmek durumunda olunan köklü ve kapsamlı değişimin doğru pratikleştirilmesi, yeni sürecin zaferle taçlandırılmasında önemli bir mihenk taşı olmaktadır. Özellikle de sürecin başarılı kılınması, sadece savaşın durdurulması ve gerilla güçlerimizin belirli bir alana çekilmesiyle olmuyor. Ardısıra gelecek olan daha zengin ve kapsamlı mücadele sürecinin göğüslenmesi gerekmektedir.

Bunun için nasıl mücadele stratejimizde köklü bir değişiklik yaşanıyorsa ve yine bu paralelde tümüyle kapsamlı düzeyde bir değişim sözkonusuysa, genel için bu nasıl böyleyse, tek tek her arkadaş için de aynı şey geçerlidir. Tek tek her arkadaş sürecin temel özelliklerini kavrayıp özümsemeli ki, yeni sürecin beraberinde getirdiği görevleri omuzlayabilsin. Bu anlamda kendisini yenileyebilsin, kavrama düzeyini, genel yetenek gücünü geliştirebilsin. İşte bizim en önemli görevimiz de burada ortaya çıkmaktadır. Zaten temel planlamamızın ana bir hedefi de bu doğrultuda yapılacak olan yoğunlaşma, tartışma ve eğitim sürecinin derinlikli bir biçimde geliştirilmesidir.

1 Eylül itibarıyla resmen gelişen bu yeni sürecin en önemli çalışmalarından birisi de böylesine bir dönüşümü, değişimi, yenilenmeyi hedefleyen kapsamlı eğitim ve yoğunlaşma sürecinin pratik yaşama geçirilmesidir. Bunun için mevcut çekilme planının sağlıklı ve zamanında yaşama geçirilmesinin, bu görevin gerçekleştirilmesinde önemli bir işlevi olacaktır. Ne kadar sağlıklı ve erken yapılırsa, o kadar bu yeni görev düzeyine hazır olunacaktır. Ama bu konuda hayalci yaklaşmıyoruz.

Yine içimizdeki ve dışımızdaki tüm kesimlere de, kamuoyuna da açıkça belirtmek istiyoruz ki, sürecin mümkün olduğu kadar sağlıklı ve erken bir biçimde pratikleştirilmesini esas alacağız. Ancak mevcut arazi koşulları, yine gerillanın araziyi kullandığı hatları, güçlerimizin Karadeniz'den Ege'ye kadar serpilmiş olma gerçekliğini dikkate aldığımızda, bunun hemen gerçekleşmeyecek bir durum olduğu açıktır. Bunun bizim niyetimizle ilgisi olmadığı, maddi koşulların bunu zorunlu kıldığı ortadadır. Ayrıca geri çekilme araçlarla, düz yollardan olmayacağına ve yine çeşitli engeller de hesaplanarak geliştirileceğine göre, bunun belli bir zaman alacağı ve zamana yayılacağını belirtmek gerekir. Bu açıdan önümüzde bir kış süreci vardır. Bunun kışa kadar bitip bitmeyeceği şimdiden kestirilemez.

Açıkça belirtiyoruz ki, biz mümkün olduğu kadar kendi güçlerimizi geliştirmek istediğimiz bu yenilenme, eğitme ve yeniden yapılanma sürecine erken ulaştırmak için çaba göstereceğiz. Ancak nesnel koşulları da görmek gerekiyor. Çok zorlayıcı, çok aceleci tutumlar, beraberinde istemediğimiz ağır sonuçları da getirebilir. İşte biz pratik planlamamızda bu ana hususa da dikkat etmek durumundayız. Dolayısıyla, mümkün mertebe güçlerimizi sağlıklı ve erken bir biçimde yeni sürece tabi kılmak istiyoruz. Ancak bu belirttiğimiz nesnel koşullardan ötürü gerillanın hareket ve kullandığı sahalar dikkate alındığında, bunun muhtemelen kış itibarıyla tümüyle bitmeyeceği kendiliğinden görülebilir. Ama yine bir kez daha belirtelim ki, biz mümkün mertebe sağlıklı ve gecikmeden bunu gerçekleştirmeyi hedefleyeceğiz. Zaten öngördüğümüz planlama bu doğrultudadır ve gerilla yapısı da hedeflenen doğrultuyu bilmektedir.

Bu planlama doğrultusunda, adım adım tedbiri elden bırakmadan, güçlerimizin geri çekilmesinin, dikkatli ve duyarlı bir biçimde pratikleştirilmesinin sorumluluğu, öncelikle yönetim ve komuta kademelerine aittir. Bu konuda güvenliğini, yol hattını, güç düzeyini, hedeflenen noktayı çok iyi hesap ederek, yine çok iyi planlayarak, pratik planlamasını geliştirmelidir. Ne öyle çok aceleye getirip istenmeyen durumlara yol açma, ne de öyle savsaklayıp sürece yayma, belli bir takvime dayalı olarak adım adım tutarlı bir planlama temelinde pratikleştirme öngörülmelidir. Bu konuda özellikle alandan alana geçişlerde eski, deşifre yol, nokta vb. hatların kullanılmaması ve mutlaka değiştirilmesi, yine tek bir hat değil, çok değişik hatların değerlendirmeye tabi tutulması, adeta beklenmeyen, hissedilmeyen, tahmin edilmeyen yolların, yine hareket tarzının geliştirilmesi önemlidir. Safça, düz ve kalıpçı tarzda yaklaşmamak, işleri rastgeleciliğe bırakmamak, her komutanlığın dikkat etmesi gereken önemli hususlardır.

Kısaca derli toplu ve doğru bir yaklaşımla planlamaya dahil edilmesi gereken bir pratik hareket durumu olmaktadır. Yine her komutanlık kendi sorumluluğu dahilindeki güçleri bu çerçevede organize ederek pratikleştirilmesini esas almalıdır. Özellikle gerillanın hareket tarzı, gizliliği, konumlanma, üslenme anlayışı ve yaklaşımı yol boyunca dikkat edilmesi gereken en önemli hususlar durumundadır. Sayısal durum yine önemlidir. Bileşim yine önemlidir. Yani güçleri dengeli örgütlemek gerekir; ağır güçler bir tarafa, diğerlerini bir tarafa, yine komuta kademesini bir tarafa, savaşçıları bir tarafa koymamak gerekir. Bileşim, gerilla takım gücüyle sınırlı tutulmalıdır. Sayısal yoğunluk hiçbir surette olmamalıdır. Yığılma olmamalıdır. Bu konuda mümkün olduğu kadar hem örgütlenmesine gerekli hassasiyet göstermek, hem gerillanın hareket tarzı ve disiplinine uymak önemlidir. Bu konudaki olası ihmalkarlıklardan yetkili kurumlar ve komutanlıklar sorumlu tutulacaktır.

Bu nedenle işin pratik planlamasını detaylı ele almak, rastgeleciliğe yer bırakmadan üzerinde yoğunlaşmak, gerillanın yaratıcı zengin yaklaşımlarıyla bunu pratikleştirmek bizim açımızdan hayati bir sorundur. Her komutanlık ve tüm gerilla yapısı özellikle bu işin böyle doğru bir biçimde planlanıp pratikleştirilmesine gerekli hassasiyeti mutlaka göstermelidir. Aksi durumda bu konuda terslikler, istenmeyen durumlar da gelişebilir. Buna herkes dikkat etmelidir.

Özellikle gerekirse gerillanın geniş manevra yeteneğini kullanarak, hiç olmadık, daha önce hiç denenmedik yol ve yöntemlerle partinin, her birliğin önüne koyduğu hedefe mutlaka ulaşmayı esas almak gerekiyor. Önemli olan burada düz yaklaşımları değil, doğru gerilla tarz ve yaklaşımını esas almak ve pratik planlamayı bu temelde hayata geçirmektir.

Kısaca böylelikle parti hareketimiz ve devrimci mücadelemiz açısından, tarihimizin en önemli adımlarından birini atmış bulunuyoruz. Önemli olan bunun doğru ve derinlikli bir biçimde hem anlaşılması ve hem de bunun bir gereği olarak pratikleştirilmesidir. Unutmayalım ki, bu yeni adım beraberinde Kürdistan'da yepyeni ve tarihi bir süreci getirecektir. Bütün dünya da, dost da, düşman da bugün yeni adımın atılış sürecini takip etmekte, gözetlemekte ve tartışmaktadır. Bu gerçekten hareketle yeni adımın mücadele tarihimizde önemli bir yeri olduğu kadar, onun doğru pratikleştirilmesi ve doğru örgütlendirilmesinin de çok hayati olduğu açıkça ortadadır. Bizim kendi gerçekliğimizi esas alarak yürüteceğimiz, yani kendi gerilla gerçekliğinin özgünlüğünü esas alarak yürüteceğimiz bu pratik hamle adımını doğru yaşama geçirip, siyasal süreci böylelikle doğru devrimci bir adımla sağlıklı bir biçimde tamamlamamız, sürecin kazanılmasında belirleyici olacaktır.

Bu temelde tüm gerilla yapısının sürecin başarılı bir biçimde pratikleşip sonuçlanması için gerekli çabayı, fedakarlığı ve öngörüyü göstermeleri gerekmektedir. Sadece üst komutanlıklara bırakmadan, her arkadaşın sürecin mutlaka başarılı bir biçimde gerçekleştirilmesi için sorumluluk duyması ve bütün aşamalardaki pratik adımlarda bunu temel bir yaklaşımı haline getirmesi kendi devrimci sorumluluğunun bir gereğidir. Bütün komuta gücü ve savaşçı yapısı bu tarihsel sorumlulukla harekete geçip, günün pratik planlamasını doğru ele alarak hayata geçirirse, herhangi bir sorunun engel olmayacağı daha şimdiden bellidir.

Savaş pratiğimizin en zor koşullarında Önderliğine bağlılığını pratik mücadelenin bütün zorluklarına göğüs gererek gösteren ARGK, geliştirilen bu yeni hamlenin doğru bir biçimde yerli yerine oturtulmasında barış ve özgürlük atılımının böylelikle doğru bir biçimde yaşamsallaştırılmasında da Önderliğine bağlılığını kesinlikle kanıtlayacaktır.

Bu temel yaklaşımdan hareketle tüm ordu gücümüzün sürecin ve dönemin gereklerini yerine getireceğine dair inancımızı tekrarlıyor, tüm komuta kademesine ve gerilla güçlerimize selam ve saygılarımızı sunuyoruz.

1 Eylül 1999
ARGK Ana Karargah Komutanlığı

Parti Arşivi'inden

Necla Çelik (Cahide) ve Çiçek Selcan (Ruken) arkadaşlarn partiye yazdğıraporlar

Kendini eğitemeyenin başarısı olamaz

"PKK'nin kutsal değerleri olan ideolojik ve politik hattı, ülke pratiğinde verilen sayısız şehitler tarafından kökleştirilmiş ve tamamen halka maledilmiştir."

Günümüzde gerek dost, gerekse düşman üzerinde büyük bir saygınlık yaratan PKK'nin geçmiş mücadele pratiği, genelde tüm güçler tarafından bilindiği gibi, hareketin saflarında bulunan tüm bireyler tarafından da çok iyi bilinmektedir.

PKK hareketi, Kürdistan gibi her alanda büyük bir tahribata uğramış bir zeminde, mücadelenin gerektirdiği tüm fedakarlıklara katlanarak amacına ulaşmaya çalışmıştır. Çok iyi bilinmektedir ki, tarihsel gelişim içerisinde ihanetin pas tuttuğu alanlarda bile, akla hayale sığmayacak mücadele yöntemleriyle kitleselleşebilmiş ve o alanlarda bile direnişi hakim kılabilmiştir. Kürdistan'ın hemen hemen her alanında düşman tarafından oluşturulan ihanet zincirini, geçmiş mücadele pratiğiyle kırmayı başaran PKK hareketi, açıktır ki, gücünü tamamen Marksizm-Leninizm doğrultusunda oluşturulmuş ideoloji ve politikasından almaktaydı. **PKK'nin kutsal değerleri olan ideolojik ve politik hattı, ülke pratiğinde verilen sayısız şehitler tarafından kökleştirilerek tamamen halka maledilmiştir. Halkın öz evlatlarının kanıyla adım adım ilerleyen hareketimiz, çok kısa bir sürede düşmanı paniğe düşüren direniş geleneğini ülke genelinde egemen kılmayı başarmıştır. Tabii ki düşmanın yüzyıllardır kalıplaştırmış olduğu yapı, secdeye kapanmalarla veya düşmana yalvarmalarla dağıtılmamıştır. Bu durumda açık olan gerçek şu ki, tamamen kendisini halkına ve davasına adayan çok sayıda öncü tarafından, düşmanla dişe diş bir mücadeleyle mevcut değerler yaratılmıştır.

Düşman tarafından bile saygıyla anılan PKK'nin geçmiş mücadele pratiği, genelde halkımız tarafından ve özelde de kadrolar tarafından tam anlamıyla bilince çıkarılmamış olsa bile, şu anda yüzbinlerin uğruna kan dökebileceği maddi bir güç haline gelebilmiştir. Geçmiş mücadele pratiğinde gerek düşman, gerekse kitle karşısında bazı zaaf ve eksikler ortaya çıkmışsa da, bu, hiçbir zaman PKK'nin ideolojik ve politik hattına maledilemez. Yüzlerce şehidin kanı pahasına oluşturulan ideolojik ve politik hat, Kürdistan'ın mevcut hastalıklarının belli bir kesimini üzerinde taşıyan ve henüz eğitimsiz ve tecrübesiz olan kadroların genelde görevlerini yerine getirememeleri sonucu ortaya çıkmıştır.

Bu açıdan sudan bahanelerle PKK'nin geçmiş pratiğine, ideolojik ve politik hattına dil uzatmak, eleştirmek ya art niyetlilikten kaynaklanacaktır, ya da PKK'nin karşısında kendi zayıflığını örtbas etmek için tamamen maddi temelsiz ve subjektif niyetten kaynaklanan uydurmalar sıralanacaktır. Ulusal özelliklerden tamamen uzaklaştırılmış ve toplumsal parçalanmışlığın zirvesini yaşayan Kürdistan gibi bir ülkede, hiçbir tarihsel mirasa dayanmayan ve salt sömürgeciliğe değil, sömürgeciliğin Kürdistan'daki tüm uzantılarına karşı mücadelede çok kısa bir süre içinde çelikleşip, güçlü bir parti haline gelebilmişse, açık ki ideolojik ve politik hattından hiçbir zaman kaynaklanmayan, fakat çok büyük sorumluluk ve görevlerle karşı karşıya kalmış olduğundan dolayı, örgüt bünyesinde bazı eksiklik ve aksaklıklar ortaya çıkacaktır.

Bilinmektedir ki, hareketimiz daha ideolojik gelişim sürecinde birçok gücün saldırılarına karşı politik mücadeleyi geliştirme göreviyle karşı karşıya kalmış, mücadelenin gelişimiyle birlikte birçok alanda politik mücadele ister istemez ön plana çıkmış ve bu da örgütsel bünyede gerçekleştirilmesi gereken bazı görevleri aksatmıştır. Örneğin politik mücadeleyle birlikte düşmana karşı kinini kusmaya hazır birçok unsur, hareketin saflarına katılmış, giderek hareketin safları mücadeleci insanlarla dolup taşmıştır. Bu alanlar da açıktır ki, düşman ve uyduları tarafından direkt parti ve parti kadrolarına, aynı zamanda da bir bütün olarak halka yöneltilen saldırılara karşı cevap verilecek ve parti varlığının korunması için her türlü fedakarlık yapılacaktı. Bu açıdan da politik mücadelenin belli alanlarda ön plana çıkması ve buna bağlı olarak örgüt bünyesindeki belli görevlerin aksatılması, hiçbir zaman keyfi olmamış, tamamen Kürdistan'ın kozmopolitik yapısından kaynaklanmıştır.

Fakat bu açıklama kesinlikle şu anlama gelmemeli, yani sözkonusu alanlarda politik mücadele ön plandadır diye ideolojik mücadele verilmedi, kadrolar eğitilmedi ve halka partinin ideolojisi aktarılmadı, tam tersine verilen politik mücadele bu uğurda verildi. Kadroların kendilerini eğitmeleri ve mücadelenin istediği profesyonel yapıya ulaşmaları da, belli oranda partinin sorumluluğu olduğu gibi, önemli oranda da kadro ve kadro adaylarının tek tek sorumluluğuna bağlı bir şeydi. Yukarıda değinmiş olduğumuz mücadele sorunları vb. engelleri, faktörler nedeniyle, partinin kadrolarını uzun uzadıya ideolojik-siyasal eğitimden geçirmesi olanaksızdı. Bu açıdan kadrolar daha çok pratik mücadele içerisinde eğitilmeye çalışılmış, bu da kadroların önemli bir kesimini kör pratikçi durumuna getirmiştir. Kadroların geçmişte kendi eğitimleri konusunda yeterli duyarlılığı göstermemeleri sonucu, özellikle politik mücadele verilen alanlarda önemli eksiklikler ve aksaklıklar ortaya çıkmıştır. Örneğin halkın genel hevesi olan silahlı mücadele, silaha sarılma politik mücadelenin verildiği alanlardaki kadroların önemli bir kesiminde mevcut olan bir hastalık durumuna geldi. Düşmanın caniliği karşısında haklı olarak halkın bünyesinde gelişen bu özellik kadrolarda baş gösterince ideolojik ve siyasal olarak gelişmede sonuç olarak tali plana itilmiştir. Kadroların bünyesindeki bu vb. hastalıkların örgütsel krize yol açtığı da bilinmektedir.

Tek tek bölgelerin farklı toplumsal yapılarına bağlı olarak gelişen hastalıklar, birçok bölgede bazen harekete karşı hizipleşme, askeri kanat, siyasi kanat olarak ikiye bölünme, düşmanın örgüt içerisindeki piyonları durumuna gelme vb. durumlara bile dönüşebilmiştir. Tabii ki bu tip olaylarla kadroların genelindeki bazı eksiklikler arasında dağlar kadar fark vardır. Harekete karşı böyle bir tutum içerisine giren, yani hizip örgütleyen, Partiyi tasfiyeye yönelen unsurlar, düşmanın parti içerisindeki ajan ve provokatörleridirler. Ve düşmana her adımlarında hizmet ettikleri açık olan bir gerçek. Fakat düşmanın sadece bu tip durumlardan yararlanmadığı, en alt seviyeden en üst seviyeye kadar örgüt bünyesinde faaliyet yürüten bireylerin zaaf ve eksikliklerinden de yararlandığı, bu açıdan bilinçli veya bilinçsiz kadroların bünyelerinde taşıdıkları hastalıkların düşmana hizmet ettikleri de inkar edilemez. Ve gerçek dürüst bir devrimcinin mücadele içerisinde atılım yapması, hata ve eksikliklerinden arınmasından biraz da bu gerçeği kavramasına bağlıdır. Geçmiş mücadele pratiğinde kadroların yeterli duyarlılığı göstermemeleri sonucu, düşman, örgütsel bünyemize bir ton darbe indirebilmiş, gördüğü en ufak bir yarıktan içeri sızmaya çalışmış, amatör çalışma tarzından kaynaklanan bir ton tutuklama ve katliam gerçekleştirmiştir.

Tüm değer ve kazanımlara rağmen ideolojik ve politik hattımızdan kaynaklanmayan eksik ve hatalar karşısında geçmiş mücadele pratiğimizde bir örgütsel kriz yaşadığımız, örgüt olarak zor bela ayakta durabildiğimiz gerçeği gözönüne alınarak, mücadelemize ilişkin sorunların ele alınması objektif bir değerlendirme olacaktır. Buna bağlı olarak her sorumlu devrimcinin, partinin de ısrarla dikkat çektiği kendi bölgelerinin devrimci çalışma pratiğini objektif bir izlenimle gözden geçirip olumlu-olumsuz yönleriyle kavrayıp bilince çıkarması gerekecektir.

Bu anlayış doğrultusunda kendi bölgemin geçmiş mücadele pratiğine ilişkin bazı belirlemelerde bulunacak olursam, parti ideolojisinin ülkeye aktarımı döneminde girilen bölgelerde çok kısa bir süre içerisinde güçlü bir halk potansiyelinin sağlanmış olduğu, ülke pratiğini yaşayan her devrimci tarafından bilinmektedir.

Partinin öncelikle girmiş olduğu alanlardan biri de, birçok çelişkinin mevcut olduğu ve düşmanın belli oranda mevcut olan proleteryasından dolayı önemle üzerinde durduğu Batman'dır. Batman'da sömürgecilik eliyle belli oranda geliştirilen kapitalizm, bölge halkının ve nispi oranda mevcut olan proletaryasının kapitalizmin sömürü biçimini iliklerine kadar duymalarını sağlamıştır. Hele bir de klasik sömürge olan Kürdistan'da Türk sömürgeciliği tarafından uygulanan çağ dışı sömürü yöntemleri de oldu mu, halkı ölümle-kalım arasında gidip-gelme safhasına getireceği, kaçınılmaz bir sonuçtu. Diğer yandan bölgenin gayri meşru sahipleri olarak geçinen ve Türk sömürgecilerinin hiçbir zaman uygulamadığı baskı-sömürü yöntemleriyle ağırlıkta kırsal alanda olmak üzere belli oranda bölgenin genelinde temsil ettikleri ortaçağı böyle bir alanda sürdürememelerinin hıncıyla "biz biteceksek halkla bitmeliyiz" edasıyla, yaşamı halka zehir etmek için ellerinden gelen baskı yöntemlerini uygulamaktan kaçınmayan Ramanlılar'ın sömürüsü de eklenince, Batman halkı PKK önderliğinde bu güçlere karşı dişe diş bir mücadele benimsemekten başka bir şey yapamayacaktı.

Subjektif planda yapılacak devrimci çalışma ve örgütlenme açısından objektif olarak olgunlaşmış olan bu alanda, gerçekten de çok kısa bir süre içerisinde hemen hemen tüm sınıf ve tabakalar arasında güçlü değerler yaratıldı. Tüm bunlara rağmen Batman bölgesinde eğer gerçekten partinin ideolojik-politik hattı tam anlamıyla hayata geçirilmiş olsaydı, çok daha güçlü değerler yaratılabilinecekti. Fakat genelde olduğu gibi bu bölgede de, hareketin çeşitli yazılarında dikkat çekilen eğitimsizlik ve yetersizlikten kaynaklanan ve profesyonel devrimcilikle hiçbir alakası olmayan hata ve eksiklikler, çalışmada ilkellik ve amatörlük, kitle potansiyelini maddi bir güce dönüştürmede güçsüzlük vb. durumlar ortaya çıkmıştır. Özellikle örgütsel krizin yaşandığı dönemlerde kadro açığından dolayı haketmedikleri mercilere yükselen birçok unsurun, aslında mücadeleyi zor bela yürüttükleri, halk tarafından bile gözlemlenen bir durumdur. Dönemin tahlilinden tamamen uzak hareket tarzı, mücadele biçimi sonucu, bu bölgede birçok arkadaş düşmana yem edilmiştir.

Bu alanda özellikle öğrenci gençlik arasında yapılacak güçlü bir devrimci faaliyetle birçok insan eğitilip saflara kazanılabilirdi. Fakat bu dönemde özellikle benim dikkatimi çeken nokta, bu tip faaliyetlerle uğraşan arkadaşların sıradan bir propaganda ile işi geçiştirip sözde devrimcilik yaptıklarını zannetmeleriydi. Bu açıdan bölgede '79'lardan sonra saflara katılan arkadaşların ideolojik ve siyasal olarak güçlü bir atılım yapamamaları sonucu doğmuştur. Çünkü ideolojik mücadele önemli oranda aksatılmaktaydı. Diğer yandan her sınıf ve tabakadan kitle örgütleri yaratılabileceği halde, bu noktada ciddi bir çalışmanın olmadığı gözlemlenen bir durumdur.

Batman bölgesinde partinin Leninist örgüt anlayışı hayata geçirilseydi, çok daha güçlü değerler yaratılabilecekti. Fakat tüm olumsuzluklara rağmen, Mazlum yoldaşın bölgedeki faaliyetlerinden başlayıp sendika ve belediyelere bile el atmaya vardırılan Batman mücadelesi, direniş eylemini bölgede hakim kılmış. Bu gerek halkın Edip Solmaz yoldaşın ölümünden sonra sömürgeciliğe karşı olan tavrıyla, gerekse yerel kadroların işkencehanelerde sömürgecilere karşı olan direnişleriyle kanıtlanmıştır. Örneğin Mehmet Bilgin vb. unsurların çok soysuzca ihanetleri bile bölgede çok ciddi bir olumsuz etki yaratamamış veya direnişi bastıramamıştır. Onlar halkın nezdinde devrimcileşememiş, zaaflı ve hiçbir zaman PKK'li olamamış, ihanetleriyle sadece kendilerini teşhir etmiş bireyler olarak kalmışlardır.

Diğer yandan Batman bölgesi, belli nedenlerden dolayı sosyalleşmenin de geliştiği bir alandır. Proletarya ve köylülüğün yanı sıra aydın gençliğin ve bürokratının fazla olduğu bir alandır. Ve hemen hemen tüm sınıf ve bireyler, hareketin saflarında yer alma nasibine kavuşmuşlardır. Bu açıdan düşmanın örgüt içerisine sokmak istediği zehir, bu unsurlar aracılığıyla başarıya ulaşabilirdi. Diğer yandan mevcut çelişkilerden dolayı politik mücadelenin de gündemde olduğu bir alandır. Buna dayanarak siyasal mücadelenin uzun süreli zahmetine katlanamayan ya da silahlı mücadelenin riskini göze alamayan bazı unsurlar, tamamen kendilerinin zaaf ve eksikliklerinden kaynaklanan askeri kanat, siyasi kanat, biçiminde partiyi tasfiyeye götüren federalizmi gündeme getirmiş olabilirler. Bu dönemde partinin sadece bir sempatizanı olarak partinin hiçbir örgütünde yer almadığımdan dolayı ve bu tip tasfiyeci eğilimler çıkmış olsa bile bölge genelinde güçlü bir biçimde yansımasını bulamadığından benim bilgim dahilinde değildir.

Nispi oranda açıklamaya çalıştığım bölgede gelişen olumlu ve olumsuz faktörler, çok detaylı bir biçimde parti tarafından bilinmektedir. Birey olarak bölge faaliyetleri hakkındaki bilgim dahilinde şunu söyleyebilirim ki; yerel kadroların devrimci faaliyetleri esnasında içine girmiş oldukları eksiklikler, kanımca partiye karşı bilinçli olarak hizipleşmeye götürülmek istenmektedir. Partiyi tasfiye etme eğilimine dönüştürülememiştir. Bilinçsizlik ve eğitimsizlikten kaynaklanan ve sağlıklı bir eğitim faaliyetiyle giderilebilecek durumlardır. Fakat bilinçli veya bilinçsiz kadrolardan kaynaklanan örgüt bünyesindeki hastalıkların düşmana hizmet ettiği unutulmamalıdır.

Kaldı ki '79'lardan sonra faaliyet yürütülen tüm alanlarda örgütsel alanda yetmezlikler ortaya çıkmış, çalışmaların kapsamı daralmış ve kadroların eğitilip mücadelenin gereklerine cevap verebilmeleri için ciddi bir eğitimden geçirilmeleri gerçeği kendisini dayatmıştır. Bu vb. nedenlerden dolayı, partinin müdahalesiyle ülke dışına çıkış yapıldı.

Birçoğumuzun haberinin bile olmadığı fedakarlıklarla Önderlik tarafından yaratılan mevzilerde kadroların eğitimi gerçekleştirilmeye çalışıldı. **Eğitim evresinden geçirilen arkadaşlar tarafından unutulmamalıdır ki, bizler ülkeden geldiğimizde parti gerçeğini kavramış olmaktan uzak, iki kelimeyi biraraya getirmekte güçlük çeken, devrimci teoriden habersiz, partinin karşı karşıya bulunduğu görev ve sorumluluklara karşı lakayt ve salt kendimizi bile eğitmekten çok uzaktık. Tüm bunlara rağmen bizler tarafından bilince çıkarılmamış olan partinin bu alanlardaki başarılı faaliyeti, dostun ve düşmanın dikkatlerini üzerine çekebilecek nitelikte olup, partiyi birçok gücün belki de rüyalarında bile göremedikleri bir yapıya kavuşturmuştur.

Tüm zorluk ve olanaksızlıklara rağmen gerçekleştirilen 1. Konferans'ta partide ideolojik ve politik birlik sağlanmış, Konferans'ta geçmiş hata ve eksikliklerin sorumluları olan ve birçok unsura sıcak savaşım içerisinde olsak belki de idamla yargılanacak olan suçlarına karşı, parti, gerçekten esnek bir tavırla bunlara mevcut yapılarını aşmaları ve kendilerini eğitip parti içerisinde izole olma fırsatı tanımıştır. Emperyalizmin her yönüyle kudurganlaşmış aşamasında Kürdistan gibi bir alanda

direnişi temsil eden ve bu konuda hiçbir taviz vermeksizin ülke zemininde direnişi örgütlemek için hazırlık aşamasında güçlü adımlarla ilerleyen parti, Kürdistan üzerinde bir ton planları olan güçleri korkuya düşürdüğü gibi, hareketin saflarında bulunan parti gerçeğini kavramamış küçük burjuva kökenli, zaaflı ve kendi zayıflıkları karşısında direniş sözcüğünden korkan unsurları da korkuya düşürecektir. Bu açıdan Konferans döneminde kendi zayıflıklarını örtbas etmek için, henüz hazırlıklar tamamlanmadan partiyi ülke zeminine çekmek için, sözde düşmanın vahşiliğine dayanamayıp misilleme yapmaya hazır olduklarını söyleyerek, aslında partiyi büyük bir komplo ile karşı karşıya getirmek istemişlerdir. Bu eğilimler, ülke dışında bulunduğumuz alanlarda ortaya çıkmış ve hiçbir zaman bireysel olmaktan öteye gidememiştir. Kadroların geneli üzerinde hiçbir zaman etkileyici olamamıştır. Bunların anlayışlarının maddi temeli, partinin güçlülüğü karşısında kendi zayıflıklarını örtbas etmeye dayanmaktadır. Eğer bu alanda parti otoritesi kullanılmasaydı ve bazı bireylerdeki anlayışlara göz yumulsaydı, açıktır ki partiye karşı şu veya bu maske altında bölgeciliği, grupçuluğu örgütlemeye çalışacaklardı. Nitekim denemek istediler ve PKK içerisinde bu anlayışlarını yayacakları zeminin zerresini bulamadılar. Bunlar her zaman genelde bizlerin gözünde, mücadeleden kaçmak isteyen kaypak, teslimiyetçi unsurlar olarak görülmüşlerdir. Bizlerin bu anlayışını daha sonra ülke faaliyetleri dayatılınca kendi pratikleriyle kanıtlayan bu unsurlar, PKK içerisinde daha fazla dayanamayıp soluğu şu veya bu teslimiyetçi örgütler içerisinde almışlardır.

Parti bir yandan bu anlayışlarla mücadele ederken, diğer yandan her yönüyle geri ve eğitimsiz olan kadroların eğitimiyle de uğraşmak zorunda kalmıştır. Ülke dışına çekilen kadrolarda, ülke değerleriyle uyuşmayan, Kürdistan'ın objektif yapısından kaynaklanan bir ton eksiklik ve zaaflar bulunmaktaydı. Kaldı ki bir eğitim sürecini yaşadığımız dönemde çeşitli eksikliklerin ortaya çıkması da doğaldır. Elbette ki, hiçbir zaman anlayış düzeyine yükseltilmeyen ve teori haline getirilmeyecek eksiklerin ortaya çıkması doğaldır. Fakat bazı zaafların belli unsurlarda anlayış düzeyine çıkması parti tarafından affedilmeyecek bir durumdur. Kaldı ki ortaya çıkan olumsuz durumlar hiçbir zaman parti için ciddi bir tehlike oluşturmamış, tam tersine anlayış sahiplerinin bitip tükenmelerine yol açmıştır. Partinin, yine de bu unsurları, içine girmiş oldukları bataklıktan kurtarmaya çalışmış olduğu bizler tarafından bilinmektedir. Diğer yandan partinin içinde bulunduğu duruma, karşı karşıya bulunduğu görevlere ve üslenmiş olduğu sorumluluğa karşı, parti politikasını hayata geçirecek olan ve partinin bu uğurda özenle hazırlamış olduğu bizlerin durumu neydi? Genel için söylenmeyecek olsa bile, kendim dahil birçok arkadaş bir ton değerler üzerinde ucuz devrimcilik yaptığımızı, kendi gelişmemiz için hiçbir zorluğa katlanmadığımızı, herşeyi partiden beklediğimizi, PKK'nin saflarında olduğumuzu unutarak günü gün etmeye çalıştığımızı, boşa harcadığımızı her dakikanın içerdeki bir arkadaşın ölümüne bedel olduğunu unutarak, parti gelişmelerine karşı lakayt kalma, kendini bütünün bir parçası olarak görmeme, son derece sorumsuzca hareket etme, tatildeymişçesine yaşama, sorumluluğu altına girmiş olduğumuz görevlerin yüceliğini unutarak adeta bireysel istikbali için ders çalışmaya zorunlu, asalak birer öğrenci konumunda ve her zaman gelişmelerin on adım gerisinde kaldığımızı, kendimiz için çok acı da olsa kabul etmemiz gerekecektir.

Kamp faaliyeti süreci içerisinde daha o dönemden sonları belli olan ve hiçbir zaman partinin emeklerine layık olamamış unsurların bulunduğunu haddim olmadan belirtmek isterim. Diğer yandan genele maledilmeyecekse de, parti yaşamıyla, kolektivizmle hiçbir alakası olmayan durumların yaşandığını, son broşürde ortaya konulan ve maddi temeli açık olan "Parti demek, ben demektir" anlayışı, özellikle entellektüel yanları olan kişilerde kendisini gösteriyordu. Aslında fazla sorumluluğu olmayan ve salt bir eğitim grubuna yönelmekle yükümlü bazı arkadaşlar, kendilerini genel durumdan soyutlayarak adeta bir komünist edasıyla hareket edip, şu veya bu eksiklik içerisine giren arkadaşa bağırıp azarlama cesaretini bile kendilerinde görebiliyorlardı. Almış oldukları sorumluluk bile sayılmayacak bazı görevlerine dayanarak, partinin varlığını hiçe sayarak, merkezi sorumluluğun burnu dibinde her şeyi kendi tekellerine almaya çalıştıkları, o dönemi yaşayan her arkadaş tarafından bilinmektedir. Aslında eğitmekle hükümlü olan kesimi ne kadar eğitip, geliştirebildiler, sorumluluklarını ne oranda yerine getirebildiler veya en azından kendileri ne kadar gelişim kaydettiler? Bu, tabii ki kendileri açısından üstü örtülü bir durumdur.

Diğer yandan fazla belirgin olmasa da kamp yaşamında göze çarpan bir olumsuzluk da; parti otoritesine bağlanma, sorunlarını partiye iletme, partiden çözüm bekleme yerine kişilere bağlanma, sorunlarını o kişiler aracılığıyla çözmeye çalışma, sözkonusu kişiden başka kimseyi dinlemeyen ve aslında bağlanmış olan kişinin çabasıyla acınacak durumda olunacak unsurlar bile çıktı.

Kamp yaşamı boyunca ortaya çıkan eksiklik ve zaaflar bizler tarafından birçok raporda yeterli veya yetersiz partiye aktarılmıştır. Bu açıdan genişçe ele almadım. Fakat bir kaç örnekle yetindiğim anlayışlar hakkında o dönemde birçoğumuzun değerlendirmesi şuydu: Bir eğitim evresi yaşamaktayız, bu açıdan bu tip olumsuzlukların ortaya çıkması doğaldır. Bunlar eğitimle giderilir düşüncesi hakimdi. Bu düşünce bizlerin birçok anlayışı görmesini engelliyordu. Bugün bu tip anlayışların zirvesinde kişilerin ne tip durumlara düştüğünü gördüğümüzde veya duyduğumuzda hayretle karşılamaktayız. Aslında biraz devrimci bakış açısıyla o dönemde kişilerde mevcut olan anlayışların kişileri hangi sonuca vardıracağını tahlil edebilen bir devrimci, bugün ortaya çıkan durumlar karşısında şaşmamalıdır. Kariyerizmin, mevki peşinde koşmanın, işi biçimde, kalıpçılık rolleriyle yürütebileceklerini zannedenlerin, asalak geçinenlerin, "Parti demek, ben demek" anlayışı ile hareket edenlerin, birkaç entellektüel bilgi sıralamasıyla birer PKK'li olduklarını zannedenlerin ve hiçbir zaman maskeleyemedikleri cücelikleriyle önderlikte gözü olanların, PKK içerisinde mevcut yapılarıyla fazla yol alamayacakları açıktır.

Cahide (Necla Çelik)
29 Şubat 1984

Doğru Çizi zafer için yetmez

Partimizin siyasetine uygun kadro eğitiminin, anlayışının, örgüt ilkelerinin, kadrolar tarafından pratikte eksik uygulandığı, kavranamadığı üzerine dikkatleri bir kez daha çekelim.

Bildiğimiz gibi doğru bir siyasal çizgi, bir devrimin zaferi için yetmez. Ancak bu, zaferin bir yanıdır. Partimizin bu siyasal çizgisinin pratik hayatta örgütlendirmek, partimizin her günkü sorunları arasında ciddi bir şekilde ele almak, önümüzdeki dönemde en önemli görev olacaktır. Partimizin siyasal çizgisini Kürdistan'da örgütleyen kadrolardır. Kürdistan koşullarında partimizin siyasal çizgisini örgütlendirebilecek kadrolar olmayınca, partimizin en iyi kararları pratiğe geçirilmemiş olur. Sömürge ve yarı feodal klasik sömürge koşullarında bir kadroyu, Kürdistan koşullarına özgü bir şekilde, hem örgütleyici, hem ajitatör, hem askeri vb. birçok çeşitli yönleriyle yetiştirmesi yılları almaktadır. Çünkü ülkemiz bir Rusya gibi ileri kültürel bir yapıya sahip değildir.

İşte Kürdistan koşullarında kadrolar meselesi birçok sebepten dolayı önemlidir. Geçmişten günümüze dek -partimizin ortaya çıktığı döneme kadar- proletarya önderliğinde geniş bir kitlevi cephenin oluşturulamadığı, ama ilk defa geniş bir kitlevi tek cephe hareketi yayıldığı ortadadır. Ve bu cephe hareketimiz onbinlerce yeni proletarya aktifçiyi yükseltmiş ve daha da yükseltecektir. Diğer bir deyimle kadrolar meselesinin önemini vurguladığımızda; Kürdistan devriminin zafere ulaşmasıyla, Ortadoğu'da birçok devrimlerin anahtarı rolünü oynayacaktır. Dünya enternasyonalizmi gibi tarihte kutsal rolleri olan olayları hatırladığımızda bu daha iyi anlaşılacaktır sanırım.

Bununla beraber partimizin saflarına yalnız, evvelden siyasi harekete hiç iştirak etmemiş; genç savaşçı unsurlar savaşçılaşmaktadır. İşçiler, köylüler çok azdır. Aynı zamanda reformist, küçük burjuva ve sosyal şoven partilerin mensupları (gerek tabanları, gerekse aktifleri de) katılmakta ve daha da katılacaklarından hiç kuşkumuz olmamalıdır.

Her yeni değişen koşullara bağlı olarak, yeni yeni problemler ve bu problemlere çözüm bulmak -kadronun değişen yeni koşullara göre ideolojik, politik, örgütleyicilik seviyesini yükseltilmesi dahilinde- gereklidir. Gerek eldeki kadrolarımıza, gerekse saflarımıza yeni katılan kadrolara, ideolojik grup aşamasından, yurt dışına çekilişimize kadarki devrimci pratik mücadelemizde edindiğimiz derslerden çıkardığımız sonuçlara göre, kadro politikasının henüz rayına oturmadığı, ama geçmişten günümüze kadarki elde ettiğimiz tecrübeleri incelememiz, bundan çıkaracağımız kadro politikasını uygulamamız, Kürdistan'da bilhassa gizli faaliyet yürüten partimizde hususi bir tarzda muhtaç olduğu kendiliğinden anlaşılacaktır. Partimizin kadro siyasetinin -bu önemli husussun- pratikte eksik uygulanması, yanlış kavranılması ve bunun sonucu olarak da partiyi çeşitli biçimlerde yanıltabilecek, örgütümüze çeşitli biçimlerde zarar, hatta tehlike oluşturabilecek durumları görmem üzerine bir devrimci olarak bunları partiye aktarmam gerektiğini düşündüm.

Gözlediğim kadarıyla olguları yeterli değerlendiremiyoruz. Olguları Bolşevik bir tarzda -gerek kadroların değerlendirmesi, gerek önümüzdeki dönemde örgütlenme sürecinde olsun- değerlendirilmesi, özellikle klasik sömürge, yarı feodal ülkemizde illegal çalışan partimiz için çok önemlidir. Toplumumuzda örgütlenme açısından meseleyi ele alacak olursak, dost güçlerimizi çoğaltmak, düşman güçlerini azaltmanın yollarından biri de, sınıflararası çelişkileri Bolşevik bir tarzda değerlendirip, bu temelde uygulayacağımız devrimci yönteme bağlıdır. Örneğin feodal çelişkiden yararlanmak istersek, çelişkinin ana kaynağını, onu çevreleyen dış etmenleri, belli bir tarihi süreç çerçevesinde ele almazsak, o çelişkiyi ulusal kurtuluş mücadelemizin lehine çevirelim derken, yarar yerine zarar getirebiliriz. Çünkü feodallerle köylü veya proletarya arasındaki çelişkinin ana yönü ve onu çevreleyen dış etmenleri belli tarihi süreç içerisinde ele almak zorundayız.

Olguların Bolşevik bir tarzda değerlendirilmesi, ulusal kurtuluş mücadelemizin pratikte örgütlenmesi açısından önemlidir. Bir kadroda bakış açısının önemi herkesçe bilindiği halde, bazı yoldaşlarımız maalesef gerek bir kadronun, gerekse toplumumuz içindeki olguların diyalektik bir tarzda ele alınışını unutmaktadırlar.

Geçen raporumda partimizin kadrolarını nasıl yetiştirdiğini vurguladığım için, burada tekrar ele almayı uygun görmüyorum. Meselenin bu kadar üstünde durmamızın nedeni, nasıl ki partimiz kadrolarını Marksist-Leninist tarzda Kürdistan koşullarına özgü her yönüyle yetiştiriyorsa, aynı şekilde kadrolar da bu görevini Bolşevik bir tarzda örgütleyici olmalarıyla, partimizin emeğinin ürününü vermiş sayılırlar. Bunun tersi ve eksik bir biçimde olması durumunda, görevlerini ya hiç yapmamış veya eksik yerine getirmiş olacaklardır ki, Kürdistan devriminin örgütlendirmesine zarar vermiş ve tehlike oluşturmuş demektir. Eğer Bolşevik bir örgütlenmeyi eksik bir tarzda uygularsak, partiyi çeşitli konularda, çeşitli biçimlerde yanıltmış ve proletarya davasına zarar vermiş oluruz.

Eğer bir devrimci, olguları incelerken diyalektik tarihi materyalizm ışığında ele almayı unutursa, pratik mücadelede zorluklarla karşılaşması kaçınılmaz bir hal alacaktır. Bu açıdan herhangi bir olguyu çözmekle uğraşan bazı yoldaşlarımız, olguya çözüm getiremeyince suçu yöntemsizlikte bulurlar. Evet, yöntemsizliklerin olgulara hiçbir zaman çözüm getirmediği, tam tersine olgudaki çelişkiyi çözemez halde bırakacağı apaçıktır. Fakat bir maddenin çözümü için çok yönlü ve çeşitli yöntemleri bulup uygulamamız, ancak o maddeyi tekrar tekrar diyalektik bir bakış çerçevesinde incelememize, tahlil etmemize ve bir sonuca varmamıza bağlıdır. Bizim bir maddeyi Bolşevik tarzda tahlil etmemizin amacı şöyledir: **Bir olgunun iç ve dış sebeplerini belli bir tarihi süreçte ele alıp incelemezsek, o olgunun bünyesinde var olan çelişkinin zerresini dahi çözemediğimiz gibi, bizim yanlış yöntemlerin uygulanması ve sonucunda tehlikeli durumlar içine itilmemize yol açar.

Bu yanlış yoldan hareket eden bazı yoldaşlarımız, bu sefer de değişik yöntemler uygulamaya koyulmakta, ama genelde olguyu çözemez şekilde bırakarak, sonuçta o olgu hakkında subjektif gözlem veya tahlil çıkarmaktadır. Önemle değinmek istiyorum ki; bu olgular hakkında edinilen yanlış tahlildir. Değerlendirme ve gözlemlerimizi ancak sorumlu olduğumuz alana ilişkin söyleme yetisine sahibiz. Ama maalesef bazı yoldaşlarımız olguları değerlendirirken, diyalektik bir bakış açısını esas almadıkları gibi, her yerde gereksizce, "nasıl ki papatya açılırsa öyle açmak" mantığındadır. Bu subjektif yargı gerçekten bazı yoldaşlarımızda bir bulanık fikir ve ayrıyeten bir hastalık haline gelmiş. Marksizm sürekli subjektivizmle mücadele etmiştir. Partimizin örgüt işleyişine kesin bulaşacağı bu subjektivizmle mücadele etmek, kökünü kazımak, her devrimcinin görevi olmalıdır ve bu olduğu sürece yoldaşlar, subjektivizmin kalıntılarını kökünden kazımayacak diye bir şey yoktur. Bazılarına göre belki bu tutum örgütümüzü güçlendirir veya partiye kadrolarını tanımalarına sözde yardımcı olur düşüncesinde iseler, maalesef yoldaşlar bu tip gereksizlikler örgütümüzü zayıflatan zararlı hastalıklardır.

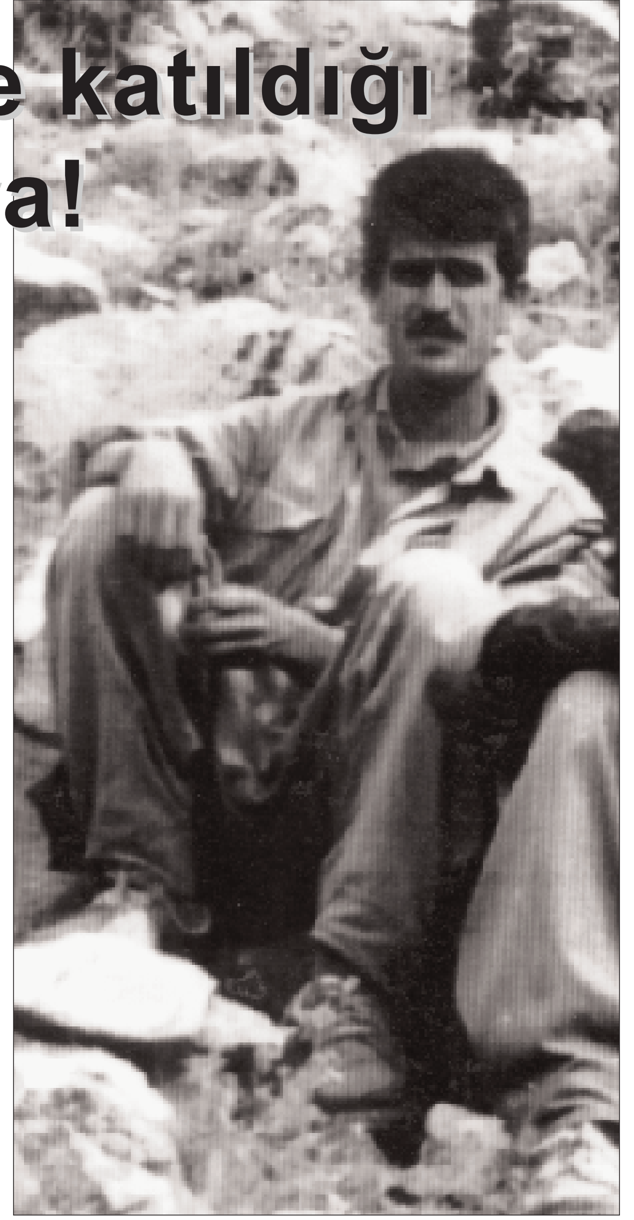
Bizim herhangi bir olgu hakkında gözlemlerimiz, tahlillerimiz olabilir, fakat biz bu tahlillerimizi, gözlemlerimizi sorumlu alana söylüyor, gerçekten alt düzeyde gerekli görülüyor, yardımcı olmak için bir takım gerçekçi bilinen doğru amaçları güdüyorsak, bu temelde meseleleri ele alıyorsak, ancak biz o zaman örgütümüzü güçlendirmiş proletarya davasını yükseltmiş oluruz. Ayrıca bu tip şeyleri, düşman açısından düşünecek olursak çok zararlı şeylerdir. Bu tip yaklaşımlar bazılarımıza kolay gelebilir, fakat Lenin'in de dediği gibi, "küçük yaralar eğer önlem alınmazsa, bu iltihaplanmaya ve sonucunda kangrene dönüşüp, bir zehir gibi canlı vücudun her tarafına yayılır, ki bu çok tehlikelidir." Yukarıda da anlaşıldığı gibi bu tip hastalıklar (subjektif yargılar) örgüt ilişkilerimize süreç içinde bulaşmaz diye bir şeyi de söyleyemeyiz.

Siyasi partiye iştirak eden bir devrimcinin görevi de örgüt ilkelerine saygılı olmaktır. Biz örgütümüzün ilkelerini sırf bilelim diye ezberlemekten yana değiliz. Eğer örgütümüzün ilkelerine gerçekten saygılıysak, bunu pratikte bütünleştirmeliyiz. Ama maalesef bazı yoldaşlarımız -elbette çoğunluk değil, bireyler biçiminde kendisini gösteriyor-, örgüt ilkelerini ezberledikleri halde, pratikte bütünleştirememekteler. Biz partinin herhangi bir örgütünde yer alıyor olabiliriz. Veya herhangi belirli bir alanda sorumluluk yetkimiz olmuş olabilir, fakat biz hiçbir zaman hücre içinde kendi itirafımızla sorumlu olduğumuzun ötesinde bile sorumluluk taslamamalıyız. Bu kendi hatalarını görmemezlikten, kendini beğenmişlik ve övmüşlükten ileri gelmektedir. Yine aynı yoldaşlarımız hücre içinde, ne yurt içinde, ne yurt dışında eleştirilmediğini ve hiçbir zaman da eleştiri alamayacağını itiraf ederek övünmektedir. Oysa Marksizme tamamen ters düşen bu anlayışında diretme, eleştiriden görünüşte korkmamakta, güya açık, ama özünde ise eleştirinin önemini kavramamış ve eleştiriden korkanlardır diyebiliriz.

Bugün liderimizin, eleştiri ve özeleştiriye açık olduğunu gördüğümüzü ve bunu düşünmemiz, utanmamız ve yerin dibine batmamız gerekirken, hiç eleştirilmedikleriyle övünen insanlarımız da var. Onun için sorumluluk taslama gibi dar ruhlarını tatmin eden, örgütümüz açısından ise tehlikeli olan bu ***sektancılık,** düşmanın, devrimci örgütümüzün taktiklerini, iç işleyişini öğrenme gibi karşı devrimci planlarına ve oyununa dolaylı olarak düşmekten başka ad veremiyorum. Çünkü çözülüp, çözülmeme sadece düşmanın mahkemelerinde belli olur diye bir şey yoktur. Eğer gerçekten örgüt ilkelerine bağlı ve saygılıysak, bunu hücre içinde de uygulamak zorundayız.

Ruken (Çiçek Selcan)

Dağın taşın bile dillenip devrime katıldığı Kürdistan'dan meşhur Avrupa'ya!

Adı soyadı **Abdullah Kurtgözü**
Kod adı **Xemgin**
Doğum yeri ve tarihi: **Suruç 1 Ekim 1974**
Mücadeleye katılım tarihi: **...**
Şehadet tarihi ve yeri: **27 Ağustos 1998 Sideka**

Değerli yoldaş, Cemil dayı;

Bu mektubu yolumuzu aydınlatan ve merkezi yayın organımız Serxwebûn aracılığıyla yollamayı daha uygun buldum. Kürdistan'da yaşananları, yaşanan gerçeğin duygusunu, yüreğini anlamak ancak burada olmakla mümkündür. Faşizmi tanımak, dünyanın başına kara bir bulut gibi çöken emperyalizmi tanımak, bu büyük savaşın içindeki gerçeği görmekle mümkündür. Burada dişe diş ve kıran kırana verilen savaşın bir tarafı, ihanet, despotizm, faşizm, kirlilik ve dünyayı yemek isteyenlerdir. Bunların olduğu yerde insanlık normal yaşayamaz. Doğa kirlenir, insanlık kirlenir, insanın şerefi beş para olur; çünkü bunların milliyeti, dini, rengi yoktur. Sadece görünüşleri insana benzer. Ama insana ait hiçbir şey yoktur bunlarda. Tıpkı insan gibi gözleri vardır. Ama insandan farkları, hiçbir şeyle doymayan gözleri. İnsandan farkları; duygusuzlukları. İnsandan farkları; ölüm makineleri olmalarıdır.

Ülkemizi sınırlarla bölmüşler ve birbirimizi görmeyelim diye aramıza tel örgüler örmüşler, mayın döşemişler. Aynı halkın insanları; ayrı devletlerin vatandaşları olarak geçmiş resmi kağıtlara. Ve halkımızın bazı insanlarını da yine halkımıza karşı savaşmak için kiralamışlar. Nasılsa ölen de, öldüren de Kürt! "En iyi Kürt, ölü Kürt'tür" diyenler kendi halkına kurşun sıkanları tabii ki severler. Nasıl olsa kalanları da onlar temizleyecek.

Bizimle halkımız arasına etten, tanktan, bombadan duvar örmüşler. Hergün uçak ve helikopterle sanki kara bir bulut gibi, yağmur gibi bomba yağdırıyorlar cennet vatanımın üstüne. Her köşede, her taş altında ölüm makinalarının yağdırdığı yağmurdan başka bir şey yok. Bomba parçaları, boş mermi kovanları, patlamamış havanlar...Çiçek diye ülkemize bomba ekiyorlar.

Barut kokusu, çiçek kokusuna baskın gelemiyor ama. Tertemiz ülkemiz, yanmış ormanlarımız düşmanlara inat yeniden hem de daha vahşi güzelleşiyor. Çünkü kökünü toprağa sağlam bağlamışlar. Tıpkı gerillalar gibi. Ne kadar çok düşse toprağa, hiç bitmiyor!

Her şeye rağmen ölüm deryasında, ateşten cehenneme çevrilmiş coğrafyamıza karşı bir direnme savaşı içindeyiz, yüreğimizde moral çiçeklerini ekmişiz. Davamıza, insanlığa aşık küçük bir fedai ordusuyuz. Gücümüzü, cesaretimizi, yaşama olan bağlılığımızı; insanın kurtuluşuna, özgürleşmesine, demokratik bir yaşama kavuşmasına duyulan özlemimizden alıyoruz. Kimse bize bir miras bırakmadı, kimse karanlık gecelerin nasıl bizim olacağını öğretmedi, ne bir dostumuz, ne de bir destekleyenimiz.

Sadece büyük Önderimiz Başkan Apo ve O'nun öğretisi ile öğrendik her şeyi; insan olan ve insana ait ne varsa!..

Mayıs ayına, güzel Kandil Dağı'na ayak basarak başladık. Her tarafından buz gibi soğuk sular fışkıran Kandil Dağı'na tırmanırken, bizi bekleyen yoldaşlarımızla karşılaşmanın heyecanı içerisinde ve ülkemizin bu cennet parçasının güzelliklerini hiç kaçırmadan izleyerek noktaya ulaşmıştık. İlk gün geldiğimizi duyan yoldaşlar yanımıza gelerek bizlerle selamlaştı. Bu sıcak selamlaşma yorgunluğumuzu bize unutturmuştu. Yoldaşların arasında orta boylu, sarışın Kürdün yeşil gözlüsünden bir yoldaş yanımıza yaklaşarak selamlaştı. Bu **Xemgîn** yoldaştı. Onu görür görmez tanıdım. 1987 yılında Suruç'ta gördüğüm Xemgîn büyümüş, ölçü kazanmış, 6 yıldır savaş sahasında olmanın tecrübesiyle, olgunlaşmıştı.

Yer altındaki dersanemizde gerçekleşen konferansta Xemgîn yoldaştan gözlerimi ayırmadım. O konuştukça, O'nun şahsında nice genç komutanımızın varlığını, milyonların kaderinin O ve O'nun gibi yoldaşlarımızın elinde olduğunu düşündüm hep. Başkan Apo'nun gecesini gündüzüne katarak sarfettiği emeğinin, nasıl bir ürün verdiğini görme şansına sahip oldum.

Evet Cemil dayı, Xemgîn yoldaşı dile getirmek bir roman konusudur. Çünkü Xemgîn yoldaş, Başkan Apo'nun emek sarfettiği bir komutandı. O'nun, militan özellikleri İsmet Özkan arkadaşı hatırlatıyordu. Zagros'ta, yıllarca sömürgecilere karşı ön saflarda defalarca saldırı birliklerine komuta ederek, bir şahin örneğini sergiledi. En son *Hegort civarında ... sırtlarında, Goşina zirvelerinde bir o tepede, bir bu tepede Xemgîn'i yakından tanıma imkanımız oldu. Çocukluğunda gördüğüm sessiz, sade Xemgîn'den, yırtıcı bir özgürlük kuşu çıkmıştı. O, Başkan Apo'nun emeğiyle yoğrulan bir özgürlük abidesiydi.

27 Ağustos, Hasan Rosti, Gosine Simelan ve bir bütün olarak Sideka'nın bir merkezini çepeçevre denetimde tuttuğumuz bir gündü. İhanetçiler, sabah erkenden şehri ele geçirebiliriz diye korkuyla burayı terk etmişlerdi. TC buna engel olmak için ne kadar cahş varsa hepsini toplamış, binlerce güçle mevzilerimize saldırmaya başlamışlardı. Havan topları ile mevzilerimizi toz duman içinde bırakıyorlardı. Aramızdaki kıyasıya çatışma akşama kadar devam etti. İçiçe geçen bu savaşta iki bedel ödemek zorunda kaldık. Birisi Xemgîn, diğeri ise Serhat yoldaştı...

Xemgîn ve Serhat yoldaşlar bulundukları mevzilerde saatlerce direnerek, düşmana geçit vermediler. Ve sonunda şehadete ulaşarak bizlerden ayrıldılar. Gerçek ismini bile bilmediğim bu yoldaşı çok küçükken tanıyordum. Başkomutanımızın şahini bizi terk edip gitti. Başımız sağola demeyeceğim. Ülkemizin, halkımızın başı sağolsun.

Silah arkadaşları

Xemgîn yoldaşın ailesine yazdığı mektup

Sevgili anne, baba ve kardeşlerim,

Sizlerden ayrılalı epey zaman olmamasına birçok kez telefonla görüştük. Fakat size ayrıntılı bir mektup yazmayı daha uygun gördüm.

Kürt halkının da diğer halklar gibi özgür, bağımsız bir şekilde, insanlık alemi içerisinde yerini alabilmesi için savaşan, mücadele veren kanını döken partiyi yakından tanıyor ve epey zamandır ilişkidesiniz.

Yine bunun yanında Kürt halkının ne kadar özgürlüğe, insanca bir yaşama hasret olduğunu, katliamlardan geçtiğini, her türlü baskı ve zulme maruz kaldığını siz de yakından görüp takip etmektesiniz. PKK önderliğinde verilen mücadele ve Kürt halkının istemleri birbirini tamı tamına doldurmaktadır. Bu nedenle verilen mücadele bugün belli bir aşamaya gelmiştir. Ve hepimizi görevlerimize davet etmektedir. O zaman bütün Kürtler ve kendisine insanım diyen, insanlık duygularına sahip olan herkes, bu mücadeleyi desteklemeli ve gereklerini yerine getirmelidir. Fakat bizim ailemiz üzerine düşeni tam olarak yapamamakta, sadece bir yurtsever olarak kalmaktadır. Oysa Kürt halkının bir parçası olduğumuz için, bize daha çok görev ve sorumluluklar düşmektedir. Çevrenizdeki insanları biliyorum. Tüm Kürt halkını onların şahsında görmeyin, diğer insanları da görün nasıl fedakarlıklar yapıyorlar.

Çoluk çocuk sahibi olup gidip savaşta şehit düşenlerden tutalım, iki, hatta üç çocuğunu şehit veren annelere kadar birçok değerli insanımızın olduğunu görmek gerekir.

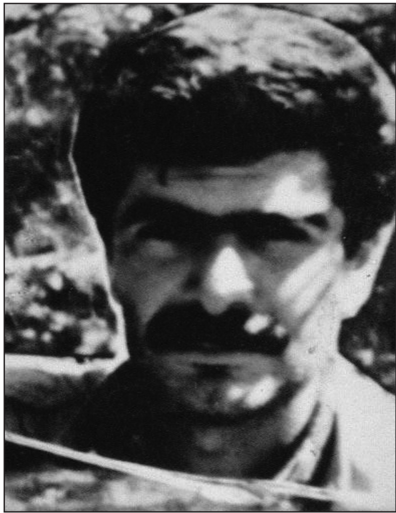
Bu yol onurlu ve şerefli bir yoldur. Sadece ailemizi veya aşiretimizi düşünmeyelim. Bütün bir halk olarak düşünelim. Evet zordur fakat güzel ve yüce bir şeye varmak için zora katlanmanız gerekir.

Bizim savaşımızın da büyük hedefleri vardır. Binlerce senedir katliamlardan geçen, soykırımlara uğrayan, birbirinden kopuk, örgütlenmeye, birleşmeye gelmeyen bir halkı biraraya getirmek, özgürleştirmek, hakkına sahip çıkacak dereceye getirmek ve bunu hedef alan bir hareketin saflarında yer almak onurlu bir yaşama kavuşmak demektir.

Görüyorsunuz ki, büyük şeylerle uğraşıyoruz. Büyük şeylerle uğraşmak çok güzeldir. Kolay olanı herkes yapar. Fakat zor olanı, inançlı, bağlı, fedakar olanlar ve çaba sarfedenler başarabilir. Ki PKK bunu başarmıştır ve zafere daha da yaklaşmaktadır. Size önerim şudur ki; bütün bunları görün ve üzerinize düşen görevleri yerine getirmeye çalışın. Mücadelenin geldiği aşama ulusal ordulaşma, ulusal ayaklanma ve ulusal meclise gitme dönemidir. Bu dönemde her aile bir evladını gönüllü bir şekilde "bu da halkım, vatanım için" deyip savaşa gönderebilmelidir.

Böylece sizleri selamlar, sevgilerimi sunarım. Beni merak etmeyin sağlığım yerinde ve taş gibiyim.

Azad-Xemgîn (Abdullah)
20 Mart 1992

Adı soyadı **Yakup KAYA**
Kod adı **Bedran Suruç**
Doğum yeri ve tarihi: **Hilvan-Urfa, 1971**
Mücadeleye katılım tarihi: **1994 Avrupa**
Şehadet tarihi ve yeri: **27 Ağustos 1998 Baraj tepesi-Gever**

Şehitler PKK'de yaratılan değerlerin bileşkesidir. PKK bir yaşam ve dünyaya bakış açısıdır. PKK düşmanlığı hiçbir zaman kendisine yaşam kaynağı görmemiş ve yapmamıştır. Kendisine düşman gözükenleri dahi her zaman kazanmayı esas almıştır. Onun şehitleri de böyle bir yaşam ilkesi içinde mücadelelerini yürütmüşlerdir.

PKK'yi bir savaş örgütü olarak lanse etmek veya etmeye çalışmak en büyük aldatmacadır. PKK savaşı yalnız ve yalnız "barış ve kardeşlik" için geliştirmek zorunda kalmıştır. 27 Ağustos 1998'de şehit düşen Bedran arkadaşın da yaşamına ve ideallerine damgasını vuran "barış için savaş"tır.

Bedran arkadaş 1971 yılında ekonomik durumu iyi olan bir ailenin çocuğu olarak Hilvan'da dünyaya gelir. Onun doğum yılları Kürtler'in yeni yeni kıpırdanmaya başladığı yıllara rast gelir. Daha çocukluk yıllarında Apocular'ın tam derinliğine olmasa da Kürtler'in varlığı için mücadele ettiklerini anlar. Bedran arkadaş daha çocukluk yıllarında en çok hoşlandığı hobilerden biri saz çalmaktır. Bedran arkadaş henüz sekiz yaşında saz çalmasını öğrenir. Bedran arkadaş ailesiyle birlikte bir gün Amed zindanına gider. Burada PKK'nin kurucu üyelerinden Kemal Pir arkadaşı ziyaret eder. Kemal Pir arkadaşın isteği üzerine saz çalıp bildiği devrimci türküleri söyler. Kemal Pir yoldaş Bedran arkadaşa bakıp umut dolu gözleriyle "Sen büyüdüğün ve devrimci bayrağı kaldırdığın zaman bu ülkeye kardeşlik, sevgi ve gerçek özgürlük amacına ulaşacaktır." der.

Gençlik yıllarına kadar Hilvan'da kalan Bedran arkadaş 1989 yılında Avrupa'ya çıkar. Avrupa'da kendi kişiliğini ve kimliğini koruyan Bedran arkadaş 1994 yılında Türk kökenli bir bayanla evlenir. Bu evlilikten Dılara isimli bir kızı olan Bedran arkadaş 1994 yılanda partiye katılmaya karar verir.

Bedran arkadaşla ARGK saflarında tanıştık. Biz henüz Parti önderlik sahasından ülkeye geçmiştik. O da bizden yedi ay öncesinde önderlik sahasından ülkeye giriş yapmıştı. Tanışmamızla birlikte geldiğimiz sahadaki gelişmeleri sormaya başladı. Ve etraftan gelen arkadaşlarla birlikte bir siyasi tartışma ortamı yarattı. En çok dikkat çektiği ve derinleştirmek istediği nokta Başkan Apo'yla Yalçın Küçük'ün tartışma ve sohbetleriydi. Bu sohbetin özünü Türkler'le barış ve gelişebilecek Demokratik Cumhuriyet'ti. Bunun için Bedran arkadaş özellikle "Barış istiyorsak -ki istiyoruz- savaşımızla Türk devletini bu çizgiye getirmeliyiz." diyordu. Yanımızda bulunan ARGK savaşçılarına da ve özellikle de Türkiyeli olan Haki arkadaşa "Haydi heval Haki özgürleşen Kürtler ve dönüşecek Türkiye için mücadelemizi yükseltelim!" diyordu. Haki arkadaş hemen Bedran arkadaşa dönüp şakavari bir siyasal dille "Rojbaş, şimdiye kadar yaptığımız nedir?" dediğinde tüm arkadaş yapısında bir kahkaha koptu.

Bedran arkadaş parti yaşamı boyunca ideal ölçülerinde taviz vermeyen bir kişiliğe sahipti. Onun olduğu yerde başarıya kilitlenmekten başka bir düşünce kendini yaşatmazdı. O, bu mücadelenin halkların birliği temelinde sonuca gitmesi için yapabileceği her şeyi yapmaktan kaçmayan bir pratiğin sahibiydi.

En son gittiği eylem de böyle bir eylemdi. Tüm arkadaş yapısı Başkan Apo'nun 1 Eylül 1998'de savaşı durdurmak için açıklamalar yapacağını tahmin ediyordu. Ona en büyük desteği vermek amacıyla siyasal sonuçlara yol açacak eylemler geliştirmek tek amaçtı. Gelişecek eylemler ne kadar güçlü olur ve sonuç alırsa barış açıklamaları da o kadar güçlü olacaktı. Bundan dolayı tüm ARGK üyeleri bu eylemlerde görev almak için büyük çaba harcıyordu. Bedran arkadaş da kendisini zorla böyle bir eylemin içine koydurttu. Eylem Zagros Eyaleti'nde bulunan Gever bölgesinin Baraj tepesine yönelikti. Bedran arkadaşın görevi saldırı grubundaydı. Eylem günü Bedran arkadaşın gözlerine bakan onun bize anlattığı "Kemal Pir" arkadaşın gözlerini anımsıyordu. Gözleri umut doluydu. Adeta "Bu sefer Başkan Apo'ya verilebilecek her türlü destek verilecektir." der gibiydi.

Büyük bir moral ve coşkuyla eyleme giden arkadaşlar çok kısa sürede amacına ulaşırlar. Yoldaşlığın en zirvesini yaşayan Bedran arkadaş başarılı eylem sonrası arkadaşların geri çekilmesini sağlamak için geride kalır. Herkes sağlam olarak geri döndükten sonra geri çekilmeye başlayan Bedran arkadaş arkadan gelen hain bir mermiyle yaralanır. Arkadaşlar hemen Bedran arkadaşı sırtlayıp eylem noktasından çıkartırlar. Yaralıyken dahi gözleriyle umudu, kardeşliği, barışı etrafına yayan Bedran arkadaş 18 saat direndikten sonra şehadete ulaşır.

Evet, Bedran yoldaş senin ideallerin, amaçların bize her zaman bir yaşam ilahisi olacaktır. Biz yoldaşların sana söz veriyoruz ki; ülkemizde kardeşlik ve barışı

Dersime İntikam için gidiyorum

Adı soyadı **Ali SÖYLEMEZ**
Kod adı **Volkan Ali Dersimi**
Doğum yeri ve tarihi: **Anbar köyü-Dersim, 31 Ağustos 1973**
Mücadeleye katlım tarihi: **Haziran 1991**
Şehadet tarihi ve yeri: **27 Ağustos 1998 Sideka**

Volkan arkadaş 1997'de ülkeye yönelirken Parti Önderliği ile yaptığı sözleşme

Vol.: Adım Ali Söylemez. Kod adım Volkan. 1973 Dersim doğumluyum. Ailenin Partiyle tanışması 80 öncesine dayanıyor. 91'de Partiye katıldım. Zağros, Botan alanlarında kaldım. En son Metina'dan bu sahaya geldim. Yaklaşık 8 aydır bu sahadayım.
Bu süreçte oldukça derin bir yogunlugu yakaladıgımı söyleyebilirim. En başta Önderliğin yaşam tarzini inceledim. Önderligin yaşam tarzı, yaklaşımları beni bir çok konuda yoğunlaşmaya götürdü. Pratik olarak geçirdiğim süreç iyi sorgulandığında biraz acemilik, Parti gerçegiyle bütünleşmemenin yarattığı derin izler vardı. Bu sahada bunu aştım. Yapılması gereken şeylerin açık olduğunu, şimdi burada Önderlik tarzı esas alındığında, yapılacak çok şey olduğunu, kapasiteminde buna güç getirebileceğine inancım gelişti. Bu konuda belli bir yoğunlaşma sagladım. Bu noktada şunu belirtebilirim; sadece Kürt olmak bile çok iş yapmanın imkanlarını yaratıyor. Bu noktayı esas alacağım. Görev sahası olarak Dersim belirlenmişti. Dersim alanın hem güncel hem tarihi öne-mi biliniyor ama her şeyden önce bizim için biraz intikam alma söz konusudur. Bu temelde de biraz yaklaşacağız. Ben ül-keye yönelirken oldukça kararlıyım ve pratige hazırım.
---.: Dersim'in neresindensin?
Vol.: Merkeze bağlı Ambarlı köyündenim Başkanım.
---.: Üniversiteyi mi okudun?
Vol.: Liseyi bittirdim Başkanım.
---.: Yaşın kaç?
Vol.: 73 doğumluyum.
---.: Aile hala köyde mi?
Vol.: Sanırım bir kısmı köyde, bir kısmı şehirde.
---.: Mühim değil, bunlar kök sadece. PKK'de doğuş büyümedir. PKK'nin bazı temel noktalarını yakaladığını raporunda okudum. Özellikle Önderlik tarzı olmadan yaşanılamayacağını farketmekle birlikte buna güç getirmen önemli. Tecrübelerin mutlaka sana yararı olmuştur. Tabi en büyük yararı da bu devrenin sonlarına doğru elde ettin. Hayatın senin için kördüğümlerini çözme, hususlarını esas aldın, savaş olur, örgüt olur, siyaset olur, bütün kördüğümlerin nasıl çözüleceğini burda gördün. Ama bunu beceriyle halletmek biraz insanın kendisine bağlı. Kilidi verdik, bütün kapıları açacaksın.
Vol.: Doğrudur Başkanım. Bundan sonra yapmamak için herhangi bir gerekçe sunulamaz.
---.: Yapmazsan dışarda yağmurda, doluda kalırsın. Bu kilitler, düşmanın yağmur gibi boşalan mermilerinden, sal-dırılarından korur yani kendi güvenlikli yürüyüşünü sürdürmek içindir. Artık bu kadarına da aklınız eriyor, sorun değil. Bana göre kendi bilincinle yaşamak isteyen birisin, kolay kaybetmeyeceğin anlaşılıyor. Bundan sonra herhalde büyük yürüyüşün sana anlamlı olabilir. Diğerleri gibi duyguları, düşünceleri, pratikleri ayrı, zavallı havada gitmeyeceğin söylenebilir. Dersim'de önce arzettin zaten intikam borcu olduğunu da kendin vurguladın. Oranın gerilladan eksiksiz olma ko-numunu bilmiyorum, küçümsenmemesi gereken pratikleri büyük ustalıkla birleştirerek oldukça sonuç alabilecek bir savaşı, gereklerini de herhalde sonuna kadar yerini getirebilecek güçte olduğunu görüyoruz, senin için bu söylenebilir. Ka-za bela olmazsa, yol yürüyüşünün iddialı isimlerinden birisi olabilirsin. Başta başarı için eklemek istediğin bir husus varsa dinleyebiliriz.
Vol.: Başkanım, geçmişte pratik halindeki süreçlerimi değerlendirdiğimde yaklaşımlarımız hep kaybettirdi. Sıradan uzun yaşamaktansa kısa ve görkemli yaşamak daha iyidir.
---.: Veya kendinizle birlikte bir halkı yaşatmayı bu ay-nı zamanda, birey olarak kendini ayakta tutmayı, uzun yaşatmanın en anlamlı yürüyüşüdür.
Vol.: Bu gerçekleşmezse kendimi koruyamam.
---.: Birey olarak tabi kendini özel tedbirlerle koruyamazsın. Ben kendimi nasıl korudum, grup döneminin sırrını size söyleyeyim. Bir çok birey önder vardı, sözüm ona can güvenlikleri için iddialı kendilerini düşünürlerdi ama hepsi kayıp, kimisi toprak oldu, kimisi ayakta dikildi. Dünya çapında bile böyledir. Onlarında ayakta tutma hikayem varki inanılması güç bir motorize gücüne sahip, halkı gerçekten yaşıyorsun. En yaşam şansı olmayanın yaşamasıdır benim temsil ettiğim. Ama görkemli yaşıyorum. Ölüm her zaman var nasıl gerçekleşirse gerçekleşsin. Tabi ki ölüm, neden gelirse gelsin ama bu dikkat edilirse, yalnız beni değil tabi Parti'yi yaşatıyor, halkı yaşatıyor, adeta yeniden yaşatıyor, mezarından kazdırarak yaşatıyor, sürekli, örgüt imkanlari genişti, ihanet edilmezse sen bile bu örgütün başına geçsen bu zaferi getirebilirsin. Bu kadar imkanlısınız degil mi? Bu nedenle kendini dogru yaşatacagını da oldukça farkediyorsun. Oldukça planlı, merdiven merdiven aşama, halka halka, herhalde talihsizlik olmazsa ilk defa derli-toplu bir görev sahibi olarak seni görebiliriz. Başka vurgulamak istediğin?
Vol.: Başkanım Parti Önderliği çözümlemelerinden de dile getiriyor. Bence her şey açiktir tekrara girmeye gerek yok. Önemli olan yoldaşlarla, halkla kaynaşmaktır.
---.: Ve ayni zamanda yoldaşların tuzaklarından, gafletlerinden, kendini çok iyi korumak, anı anına görev anlayışına bağlı olmak, tetikte olmak, kısaca, sonuç verecek, bu çerçevede anlamlı, içini de rahatlıkla doldurabileceğin yeteneklerle birlikte, olaganüstü duyarlı, dönemin sorumluluklariyla hareket eden ve her attıgı adımı başarıya götüren bir tarzı bir kez daha vurguladık. Bunun gereklerini sadece bir emir, bir buyruk degil aynı zamanda dayanılmaz bir kişiliği ile yaşam bağının olması önemli. En büyük savaş bu temelde oluyor, kazanımlara yol açıyor bunun önemini sizin içinde belirtiyorum. Bunu bekliyoruz, bu tabi ayni zamanda alanın çok gerekli kollektifleştirilmesine, çok özlü bir çabayla genelleştirilmesine ve oldukça özgün bir görev olarak hatırlatıyorum, şansını kesinlikle sonuna kadar iyi değerlendirip, sürekli ba-şaracağına inaniyoruz ve bunu bekliyoruz.

ŞEHİTLERİMİZ ONURUMUZDUR

Bagok Şehitleri

Adı, soyadı: **Zekeriya MUHAMMED**
Kod adı: **Berbang Avareş**
Doğum yeri ve tarihi: **Afrin, 1974**
Mücadeleye katılım tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **6 Temmuz 1999, Batman'da fedai eylemi için bulunurken girdiği çatışmada**

Adı, soyadı: **Azad HÜSEYİN**
Kod adı: **Xebat**
Doğum yeri ve tarihi: **Şam, 1980**
Mücadeleye katılım tarihi: **1996**
Şehadet tarihi ve yeri: **16 Mayıs 1999, Badıbey çatışması, Bagok**

Adı, soyadı: **Adnan SAVAR**
Kod adı: **Kasım Neval**
Doğum yeri ve tarihi: **Ahmetli-Mardin, 1980**
Mücadeleye katılım tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **11 Temmuz 1999, Ömeryan'da çatışmada**

Adı, soyadı: **İbrahim YAĞAN**
Kod adı: **Şahin Salman**
Doğum yeri ve tarihi: **Kızıltepe, 1966**
Mücadeleye katılım tarihi: **1991**
Şehadet tarihi ve yeri: **16 Haziran 1999, Badıbey çatışması, Bagok**

Adı, soyadı: **Cengir SİLO**
Kod adı: **Cemşit**
Doğum yeri ve tarihi: **Afrin, 1976**
Mücadeleye katılım tarihi: **1996**
Şehadet tarihi ve yeri: **16 Mayıs 1999, Badıbey çatışması, Bagok**

Adı, soyadı: **Engin BULUT**
Kod adı: **Mervan**
Doğum yeri ve tarihi: **Diyarbakır, 1976**
Mücadeleye katılım tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **16 Haziran 1999, Badıbey çatışması, Bagok**

Adı, soyadı: **Müslüm KAYA**
Kod adı: **Agit**
Doğum yeri ve tarihi: **Mazıdağ-Mardin, 1976**
Mücadeleye katılım tarihi: **17 Nisan 1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **16 Haziran 1999, Badıbey çatışması, Bagok**

Adı, soyadı: **Nejdet Aba**
Kod adı: **Koçer**
Doğum yeri ve tarihi: **Mardin, 1976**
Mücadeleye katılım tarihi: **1 Aralık 1998**
Şehadet tarihi ve yeri: **16 Haziran 1999, Badıbey çatışması, Bagok**

Adı, soyadı: **Aziz BAKAY**
Kod adı: **Ciwan**
Doğum yeri ve tarihi: **Mardin, 23 Şubat 1984.**
Mücadeleye katılım tarihi: **Mart 1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **16 Haziran 1999, Badıbey çatışması, Bagok**

Adı, soyadı: **Casim KÖK**
Kod adı: **Serdar**
Doğum yeri ve tarihi: **Nusaybin, 1973**
Mücadeleye katılım tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **25 Ocak 1999, Ömeryan**

Adı, soyadı: **Şemdin ACAR**
Kod adı: **Rojhat Şoreş**
Doğum yeri ve tarihi: **İdil, 1974**
Mücedeleye katılım tarihi: **1994**
Şehadet tarihi ve yeri: **1 Ağustos 1999, Teri karakolu tepesi-Ömeryan**

Zagros fiehitleri

Adı, soyadı: **Reyhan KAHRAMAN**
Kod adı: **Reyhan Derik**
Doğum yeri ve tarihi: **Derik, 1975**
Mücedeleye katılım tarihi: **1994**
Şehadet tarihi ve yeri: **16 Haziran 1999, Pire çatışması, Çukurca**

Adı, soyadı: **İbrahim Halil ABDÜLAZİZ**
Kod adı: **Mahir Kiran**
Doğum yeri ve tarihi: **Afrin, 1974**
Mücedeleye katılım tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **29 Haziran 1999, Mergezere çatışması**

Adı, soyadı: **Muna Hacı HABİB**
Kod adı: **Engizek**
Doğum yeri ve tarihi: **Afrin, 1975**
Mücedeleye katılım tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **24 Haziran 1999, Cilo operasyonu**

Erzurum Şehitleri

Adı, soyadı: **Necmettin ATEŞ**
Kod adı: **Delil Ateş**
Doğum yeri ve tarihi: **Fransa, 1974**
Mücadeleye katılım tarihi: **1994**
Şehadet tarihi ve yeri: **… 1999, Bingöl dağlarında donarak şehit düştü**

Adı, soyadı: **Zabıt BERNİK**
Kod adı: **…**
Doğum yeri ve tarihi: **Digor, 1961**
Mücadeleye katılım tarihi: **1992, Serhat**
Şehadet tarihi ve yeri: **… 1999, Bingöl dağlarında donarak şehit düştü**

Adı, soyadı: **Sönmez BUDAK**
Kod adı: **Kendal**
Doğum yeri ve tarihi: **Taşlıçay, 1980**
Mücadeleye katılım tarihi: **1998**
Şehadet tarihi ve yeri: **4 Haziran 1999**

Adı, soyadı: **Tufan AYYAŞ**
Kod adı: **Xalit Doğan**
Doğum yeri ve tarihi: **Solhan, 1973**
Mücadeleye katılım tarihi: **1992, Amed**
Şehadet tarihi ve yeri: **1 Temmuz 1999, Saynış karakolu pusu eyleminde**

Adı, soyadı: **Halime ÇETİNKAYA**
Kod adı: **Ruken Dere**
Doğum yeri ve tarihi: **Doğubeyazıt, 1978**
Mücadeleye katılım tarihi: **1994**
Şehadet tarihi ve yeri: **1 Temmuz 1999, Sağnış karakolu pusu eyleminde**

Botan Şehitleri

Adı, soyadı: **Sedat ELUBREN**
Kod adı: **Munzur Fırat**
Doğum yeri ve tarihi: **Mazgirt-Dersim, 1972**
Mücadeleye katılım tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **26 Haziran 1999, Deşta merge sızma eylemi**

Adı, soyadı: **Sait SELAMET**
Kod adı: **Cûdî Herekol**
Doğum yeri ve tarihi: **İştidere-Şapur, 1980**
Mücadeleye katılım tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **21 Temmuz 1999, Avaberka operasyonu**

Adı, soyadı: **Narin KAHRAMAN**
Kod adı: **Gülistan Sipan**
Doğum yeri ve tarihi: **Beytüşşebap, 1978**
Mücadeleye katılım tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **15 Haziran 1999, Çiyayê Reşkê çatışması**

Adı, soyadı: **Zeynep KASIM**
Kod adı: **Zeynep Orhan**
Doğum yeri ve tarihi: **Afrin, 1978**
Mücadeleye katılım tarihi: **1997**
Şehadet tarihi ve yeri: **15 Temmuz 1999, Çiyayê Reşkê çatışması**

Adı, soyadı: **Meryem AFRİN**
Kod adı: **Slav Keko**
Doğum yeri ve tarihi: **Afrin, 1977**
Mücadeleye katılım tarihi: **1994**
Şehadet tarihi ve yeri: **15 Temmuz 1999, Çiyayê Reşkê çatışması**

Amed Şehitleri

Adı, soyadı: **Songül KAYA**
Kod adı: **Arjin**
Doğum yeri ve tarihi: **Kulu-Konya, 1976**
Mücadeleye katılım tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **22 Temmuz 1999, Dorşin, Kulp-Hasandin pusu**

Adı, soyadı: **Serdar BAKAR**
Kod adı: **Şervan**
Doğum yeri ve tarihi: **Erzincan, 1978**
Mücadeleye katılım tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **22 Temmuz 1999, Dorşin, Kulp-Hasandin pususu**

Adı, soyadı: **Songül BAKAR**
Kod adı: **Berfin**
Doğum yeri ve tarihi: **Erzincan, 1974**
Mücadeleye katılım tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **22 Temmuz 1999, Dorşin, Kulp-Hasandin pususu**

Adı, soyadı: **Selahattin YAŞAR**
Kod adı: **Kawa Özgür**
Doğum yeri ve tarihi: **Bahra köyü-Dicle, 1980**
Mücadeleye katılım tarihi: **1998**
Şehadet tarihi ve yeri: **25 Temmuz 1999, Dorşin-Kulp, Tiyaks köyü**

Hac› Ümran fiehitleri

Adı, soyadı: **Fatma ARSLAN**
Kod adı: **Baran Sarya**
Doğum yeri ve tarihi: **Ardahan, 1970**
Mücadeleye katılım tarihi: **1995**
Şehadet tarihi ve yeri: **30 Mayıs 1999, Metina**

Adı, soyadı: **Fevziye UYGUNER**
Kod adı: **Medya Botan**
Doğum yeri ve tarihi: **Amed, 1977**
Mücadeleye katılım tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **8 Ağustos 1999, Metina**

Adı, soyadı: **Şemo KALAŞİN**
Kod adı: **Murat Bawer**
Doğum yeri ve tarihi: **Ermenistan, 1978**
Mücadeleye katılım tarihi: **1996**
Şehadet tarihi ve yeri: **20 Temmuz 1999, Berde Ser operasyonu**

Adı, soyadı: **Bahtiyar ABDURRAHMAN**
Kod adı: **Goran Agirî**
Doğum yeri ve tarihi: **Hevler, 1982**
Mücadeleye katılım tarihi: **1996**
Şehadet tarihi ve yeri: **3 Temmuz 1999, Barzan**

Adı, soyadı: **Sefin SAMİ**
Kod adı: **Mazlum Sarya**
Doğum yeri ve tarihi: **Revandoz, 1981**
Mücadeleye katılım tarihi: **1996**
Şehadet tarihi ve yeri: **7 Temmuz 1999, Metina**

Adı, soyadı: **Şükran YILDIZHAN**
Kod adı: **Sarya Binevş**
Doğum yeri ve tarihi: **Çaldıran-Van, 1973**
Mücadeleye katılım tarihi: **1990**
Şehadet tarihi ve yeri: **8 Ağustos 1999, Metina**

Dönem devrimciliğimizin sınındağı...

Başkaratfı 2. sayfada

Ancak Parti Önderliği tarihsel bir misyonu vardır, bu çerçevede 'çalışmak isteyen, niyeti ne olursa olsun çalışsın' dedi. Talepte bulundular, Önderlik bunlara olanak tanıdı. Ama bunlar Önderliği çok zorladılar. Ve şimdi de Önderliğin başlattığı, tümüyle yaşamsal olan demokratik cumhuriyet projesine karşı duruyorlar. Bu ne demek?

Marjinal kişilikler yaşamdan korkuyorlar! Onlar güçlü yaşamın olduğu yerde varolamazlar. Çünkü o yaşamın ihtiyaçlarına cevap veremediler. İçimizde de ancak marjinalleşenler böylesi bir süreci anlayamazlar. Siyasal mücadelede insanları etkileyemeyen, örgütleyemeyen, harekete geçiremeyen, ne askeri, ne siyasal alanda, ne de diplomatik alanda varlık gösteremeyenler geçiş döneminin zorluklarını fırsat bilerek kafa tutmaya çalışanlar, bunlar da mücadele içerisinde marjinal kalanlardır. Ciddi hiçbir arkadaşımız, hiçbir kadromuz bu süreci kabullenmede tereddüt göstermemiştir. En çok cephede savaşanlar, en erken Önderliğin bu yeni çizgisini kabul edenlerdir. Yine siyasal ve diplomatik alanda en üretken olanlar, bu çizgiyi benimsemekte en ufak bir tereddüt göstermezler. Mücadeleye ne askeri alanda, ne siyasal diplomatik alanda katkısı olmayanlar mızmızlık yaparlar. Biz bu süreçte bu marjinal kişiliklerle, gruplarla çok yoğun bir mücadele içerisinde olacağız.

Bu temelde de o ortayolcu dediğimiz kesimi hızla netleştirmeli, kazanmalıyız. Bunu yaparken de tüm engelleri aşabilmeliyiz. Demokrasi, ilkesizlik, alabildiğine taviz verme, yedikocalı hürmüz gibi bir konum yakalama, herkesin dediğine kulak kabartma, herkesi şu ya da bu ölçüde kabul edip uygulama, herkesin kendini yaşatmasına olanak tanıma değildir. Daha fazla netleşmedir, daha fazla keskinleşmedir, daha fazla mücadeleyi geliştirmedir. Bu, işin bir boyutudur.

Diğer boyutu, biz bugüne kadar büyük devrimci kazanımları açıktır ki silahlı mücadele ekseninde yürüttüğümüz siyasal, diplomatik, kültürel ve diğer mücadele biçimleriyle sağladık. Değişen dünya koşullarında ve yine ortaya çıkardığımız ulusal gelişme ortamında silahlı mücadele eksenli bir mücadele artık bir kilitlenmeye yol açıyor. Bir sefer silahlı mücadelenin o klasik devrim tezinde olduğu gibi yabancı egemenliği ortadan kaldırarak, iktidar olma gerçeği mevcut koşullarda zorlanıyor. Niye bu zorlanıyor? Bir sefer iki başlı dünya gerçeği tümüyle aşıldı. 3-5 sene önceye kadar biraz çatışmalı bir konum vardı, giderek o da aşıldı. Bu kendisiyle beraber, içte ve dışta önce iktidarı alma, sonra dönüşümü gerçekleştirmenin psikolojik, maddi ve manevi ortamını zayıf bıraktı. Artık sorunlar içiçe geçti. Bu içiçe geçmiş sorunlar ortamında cephede savaşmak ulusumuz gibi olanakları sınırlı olan bir gücü zorlar konumdadır. Hele bir defa uluslararası destek çok ileri bir boyuta çıkmıyor. Kürdistan üzerinde egemen olan ülkelerdeki gücümüz ve onların destekleme düzeyi ısrarla taktik düzeyde seyrediyor. Bunun ötesine geçmiyor. Genel yaklaşım 'Kendi dar olanaklarınızla savaşın, aslanlar gibi savaşıyorsunuz, aferin' demenin ötesine geçmiyor. Değişen uluslararası gerçeklik de var.

Yine bu değişikliğin içe yansıması var. Gerek ulusal çapta, gerek uluslararası çapta o klasik iktidar olma, silahlı mücadele eksenindeki bir savaşla karşıyı devirmekle iktidar olmaz. Mümkün değildir demeyelim, ama çok zorlaşmıştır. En azından bu koşullarda zordur. Biz buna rağmen Donkişotça bir mücadelede diretmeli miyiz? Diretirsek ne olur? Karşı tarafı zorlayabiliriz de. Daha da büyük sorunlarla da karşı karşıya getirebiliriz. Ancak bunların iktidarını ülkemizden kovmak ve iktidar olmak durumu başarılır mı? Bu imkansızdır demeyelim ama güçtür. Biz bunu görmek durumundayız. Meselenin bir bu zorluklar boyutu var, ama diğer bir boyutu da var: 25 yıllık mücadelemiz, 15 yıllık savaş geçmişimiz önemli değerler ortaya çıkarmıştır. Kürt halkı ulusal bir güç haline gelmiş, yani siyasal, kültürel, sosyal, askeri her anlamda güç kazanabilmiş. Bu gücüyle artık siyasal mücadele eksenli bir zafer kapılarını zorlayabilir. Bu biraz evrimsel olabilir, kendisine özgü olabilir, ama bugün ulaştığı güç düzeyi ona başarı olanağı sağlıyor. Yani bazı reformist örgütler gerçeğinde gördüğümüz gibi, 20 yıl önceki koşullarda siyasi mücadele yapmaya kalkışsaydık, bu hiçbir şey yapmamak demekti. Ama bugün biz eğer iddialıysak siyasal mücadele eksenli bir devrimci mücadeleyle başarı sağlayabileceğimizi büyük kazanımlar elde edebileceğimizi söylüyorsak, açık ki bir gelişmeye dayanarak ve aldığımız güçle söyleyebiliyoruz. Ve bu doğru bir yaklaşımdır.

Dikkat edelim, biz güçsüzlüğümüzden dolayı bu yolu seçmedik. Zorluklar bu yolu güçleştirmiş ama diğer tarafta da gücümüze dayanarak yeni bir yolda tıkanıklığı aşmaya yöneliyoruz. Demokratik cumhuriyet tezinin bir diğer boyutu da budur. Bunu görmeliyiz. Ve bir de Türkiye gerçeğinde Kürdün önemli bir yoğunluğu oluşturduğu koşullarda bizim fazla çekinmemiz, gelinen noktadan sonra mümkün değil. Eski Kürdün 'günübirlik yaşam, gözlerimle görmeden inanmam' felsefelerinden kurtularak uzun vadede kapsamlı ve derinlikli yaklaşım gösterilirse, 25 veya 50 yıl sonra görülecektir ki; Türkiye Cumhuriyeti'nin demokratikleşmesi temelinde ortak bir yaşam, ortak bir devlet sınırları içerisinde tercih yapmak, çözümü burada aramak kesinlikle Kürdün lehine gelişmelere yol açmıştır. Bugün dezavantaj olan şeyler avantaja bürünecek ve ulusal gelişmemize hizmet edecektir.

Biraz da işin bu boyutunu görmeliyiz. Bir yıllık, iki yıllık değil, 5 yıllık, hatta 20 yıllık süreci gözönünde bulundurmalıyız. Yani biraz Yahudilerin felsefesindeki gibi, stratejik düşünmek gerekir. Çeşitli stratejik aşamalar böyle ele alınıp düşünülürse, bugün dezavantaj konumunda görünen birçok şey, çok fazla zaman almadan avantaja dönüşebilir. PKK'nin yaratıcı yetenekleri de dikkate alındığında, Türkiye Cumhuriyeti içerisinde onun demokratik bir sisteme dönüşmesi ile yaşamak Kürdün lehinedir. Böylesi bir adıma karşı çıkanların bir diğer özellikleri de kendi güclerine, Önderliğe, partiye, halkımıza inanmamalarıdır. Bunlar demokratik cumhuriyet projesinden ürküyorlar. 'Bizi yutar' diyorlar. Halbuki, PKK daha küçük bir grupken bile, yaşamda yitmedik. En büyük düşmanla karşılaşmaktan çekinmedik. Hele bugün, yepyeni bir halk yaratılmış, büyük bir parti olmuşuz, büyük olanaklar ortaya çıkmış, biz bu dönemde mi korkacağız? Derinlikli bir yaklaşımla, büyük bir coşku ve keskinlikle sürece katılmak, demokratik cumhuriyet projesini sahiplenip bunun pratiğini geliştirmek büyük devrimci gelişmelere yol açacak, halkımıza zaferi tattıracaktır.

Bu meselenin güncel boyutları da var. 18 Nisan seçimlerinin ortaya çıkardığı bir tablo var. Bu tablo bir katliam hareketini geliştirebilir. Güncel açıdan bunun da önünü almanın gereği vardır. Biz sorumsuz davranamayız. Son derece sorumlu olmak durumundayız. Biz halkın bin evladını kaybederken, feda ettirirken hesap yapmak zorundayız. 'Kürt çoktur ne kadar ölürse ölsün, sonuç alınmış-alınmamış farketmez' mantığıyla davranamayız. Başta Önderliğimiz olmak üzere, Konseyimizin bu sorumluluğu taşıması ve bu sorumluluğun tüm yoldaşlarca paylaşılması gerekiyor.

15 yıldır savaştık, dünyanın diğer kurtuluş hareketlerine bir bakın: Herkes yüzbinlerce, milyonlarca kayıp verdi, ancak bizim bu düzeyimizi biraz aşan bir düzey kazanabildiler. Kürt her zaman katledilmiştir. Bu nedenle kurtuluşu için savaşırken bile en az kayıpla yetinmek durumundadır. Bu, Önderliğimizin, partimizin sorumlu yaklaşımından kaynaklanıyor. Ne olduğu belli olmayan, ipsiz sapsız adamlar "savaşı sürdürün, ne kadar ölürseniz ölün" diyorlar. Kimse böyle sorumsuz davranamaz. Bu halkın en başta Önderliği olmak üzere değerlerine saygısızlık yapamaz.

Gelinen noktada şu iyi bilinmelidir ki, bütün savaşçı gücümüz, gerillamız süreç karşısında çok net, çok sağlam bir duruş içindedir. Onun yönetimi de öyledir. Mesela ülkedeki netlik hiçbir yerde yoktur. Niçin? Çünkü savaş insanları ciddileştirmiştir. Bundan dolayı da ciddidirler. Öyle kem küm eden kimse de yok. Yalnız ne var biraz daha derinlikli, kapsamlı kavrama sorunu var. Bu da eğitimle aşılabilecek bir sorun. Bunları da dikkate alarak şunları belirtebiliriz, biz sorumsuz yaklaşamayız, biz sorumlu yaklaşmak durumundayız.

Eğer bugün bir stratejik değişiklikten bahsediyorsak, halkımızın yüce çıkarları için bahsediyoruz. Bazı büyük olumsuzlukların önünü almak ve yine halkımızı ileriye taşımak için bu çizgi benimsenmiştir. Bu nedenle büyük bir kesinlik, netlik ve canlılıkla, ideolojik mücadele temelinde bunu da siyasal alana yansıtarak, hızla bir sürece girmenin gereği vardır. Biz kadromuza güveniyoruz. PKK'nin gücüne, derinliklerine yansımış özüne güvenerek diyoruz ki; bu sürece girilerek büyük bir devrimci demokrasi hareketi başlatılmış ve bunun da kesin başaracağına inancımız ve güvenimiz tamdır.

PKK Demokratik Çözümün...

Baştarafı 16-17'de

Klasik güçlerle de yeni ilişkiler mümkündür. Çünkü silahlı çatışmaya son verdikten sonra Türkiye'yle daha iyi ilişkiler kurulabilir. Veya buna özen göstermek, hatta bu sahada dolaylı, direkt diyaloglara fırsat bulmak mümkündür. Türkiye esasta orada Kürt sorununda kendi çözümünü, Kürt politikasını güvenle oluşturabilmeli, uygulayabilmelidir. Çözümü devletlerle değil bizzat Kürtlerle geliştirebilmelidir. Klasik kuşkucu, bastırmacı ve potansiyel tehlike konumuna son verilmeli, bu durum aşılmalıdır. Bunun tam zamanıdır. Kürt politikası açısından oradan Türkiye'yi kazanmak büyük önem taşır, çözümde kilit rol oynar. Ürkütme, potansiyel tehlike olarak yansıma son derece olumsuz sonuçlara yol açar. Yeni Kürt oluşumu esasta Irak'tan ziyade Türkiye ile uzlaşmayla şekillenecektir veya bu yaklaşım ciddiye alınmalıdır. Irak'la uzlaşma ancak bu temelde anlam kazanabilir ve geçerli olur.

Uzun vadede ve eğer başarılı olunursa Türkiye'ye dönüşle birlikte demokratik bir eğilim, partileşme ve ittifak gücü olarak hem halk, hem kadro gücümüzün daha şimdiden özgüçlerine dayalı çalışmayı bilmeleri, bu gücü göstermeleri ihmale gelmez. İran ve Suriye Kürtleri için de benzer yasal demokratik, kültürel birlikler geliştirmek, eskiden varolanlara yeni dönem koşullarınca biçim vermek sonuç verebilecektir. Bölgede demokratik gelişmenin öncülüğü gibi tarihi bir rol sözkonusudur. Sanat, kültür çalışmalarıyla birlikte yürütülecek demokratik mücadele, son derece verimli ürünler verebilir. Kongrenizin bu yönlü sorunlara da başarılı yanıtlar vereceğine inancımı belirtiyorum.

10- Avrupa ve uluslararası ilişkilerde de yeni dönemin ruhuna ve çizgisine göre hareket etmek önemlidir. Her bakımdan gözden geçirilmesi gerekir. Avrupa'daki halk kitlesi, yasal demokratik kitle çalışması daha derinliğine ve ülkedeki demokratik mücadeleye doğru kanalize edilmesi halinde rol oynayabilir. Ülkeden kopmama kadar, düşmanlık temelinde değil demokratik Türkiye hedefiyle hareket etmeleri, buna göre çaba sahibi haline gelmeleri, bunun yetkin bilinç ve örgütsel çalışmalarını göstermeleri gerekir. Demokratik barış çizgisini özümseme ve uygulama gücü bir sorundur. Eskiden gücü silahta olan, çözümü burada gören halka barışı ve demokratik çözümü göstermek, uygulamada belirleyici konumda oldukları bilerek özçaba sahibi kılınmaları yeni dönemin gereğidir. Çalışan kadroların da bu güçte olmaları, gerçekten başarılı bir emeğin sahibi kılınmaları, dar emir, dernek yöneticisi çıkmazından kurtulmaları şarttır. Genelde bu tıkanmış kadro çok sorun çıkarıyor. Yasalara, demokrasinin gereklerine uymayı bilmediğinden çok ağır tahribatlara yol açmışlardır. Her bakımdan dönemin gereklerine göre kendilerini ve kitleyi eğitmeleri temelinde önemli görevlere gelebilirler. Cevat olayında da görüldü. Yanlış çalışmaları çok zarar verir. Yapılan çalışma yasal ve demokratik olmayı çok iyi bilmelidir. Yeni dönem buna fazlasıyla imkan veriyor.

Diğer bir husus diplomasi denilen çalışmalardır. Bu çalışmalar da dönemin gereklerine göre gözden geçirilmelidir. Eğer barış çizgisi yürüyecekse bunun burada da Türkiye'yi zorlamak yerine özellikle AB'nin kriterlerine gelmede kolaylık sağlamak gerekir. Dışlayıcı değil, yakınlaştırıcı olmak doğrudur. Ayrıca sanki dış güçlerden medet istiyormuşuz yaklaşımında olmamak, daha çok Türkiye ile yakınlaşmada, çözüme gitmede yardımcı olmaları istenir. Bize dayanıp Türkiye'ye, Türkiye'ye dayanıp bize politika yapma dönemine son vermek, alet olmamak çok önemlidir. Ayrıca ağırlığı direkt Türkiye ile bizzat ilişkilere vermek bundan sonra esas olmalıdır. Yani sorunlarımızı aramızda halletme daha doğrudur. Buna hizmet temelinde dış güç ilişkileri anlamlıdır. Kongre sürecinde buna uygun açılımlar, pratik adımlar daha sonuç verir.

11- Kadın özgürlük partisinin mesajını aldım. Derin, anlamlı ve yüce duygu yüklenimli bağlılıklarına değer biçmek zordur. Benim için son yılların en zor çalışmasıydı. Konu hassastı. Ağır duygu yüklüydü. Bin yıllık sorunların kördüğüm olmuş, acımasız savaş kurallarından, derslerinden tutalım, güzellik, eşitlik, emek yüklü yeni yaklaşım ve yaşam tarzlarını açıklığa kavuşturmak, bunu da özgüçlerine dayalı kılmak biçiminde bir yol tuttum. Çok az cesaret edilen ama klasik olmayan, üstünlük ve hakimiyete yer vermeyen bir yaklaşım olacaksa böyle olmalıydı. Cins ile toplum ve siyaset arasındaki bağ doğru kavranılmalıydı. Ayrıca kadınla ancak güzel yaşanılabilirdi. Bunun öz ve biçim sorunlarına cevap gerekirdi. Önemli aşamalar katedilmesine rağmen bana göre eksik kalmıştı. Ayrıca benim etrafımda kadını aşırı feda edecek, patlatacak bir duygu atmosferi çok zorlayıcıydı. Son dönemde bu daha da artmıştı. Dolayısıyla bu kazanılan derinlikli duygu ve düşünce güçlerini dünyada da kendini gösteren kadını obje olmaktan çıkarıp subje, özkimliklerine dayalı bilinç ve irade güçleri haline gelmeleri somut gerçekliğimizde büyük önem taşıyor. Partileşme bunun iddialı bir adımıdır. Bununla şüphesiz bin yılların erkek egemenlikli toplum dünyası yerine, kadının özgün ve özgür irade ile bilincine, doğru bir toplum paylaşımına, bu temelde alt ve üst yapıyı yeniden şekillendirmede yerlerini belirlemeye sahip çıkmaya çalışacaklardır. Program, örgüt ve yaşam tarzıyla kendilerini yeniden gerçekleştirmeye bu temelde ilkeli yürüyeceklerdir. Gereğine derinden inanıyorum. Yaşamlarını buna adamalarına büyük saygı gösteriyorum. Onların, daha doğmadan erkeklerin karıları olmak yerine halkın, sevginin, güzelliğin kadını olmaları gerekir öncelikle. Barış dönemlerinde bu soylu erdemleri daha çok geliştireceklerine, kölece bağımlı değil, özgürlüğün güzelce sürükleyici gücü olmalarına, bunun belki de 21. yüzyılın en sürükleyici bir devrimci çalışması olacağına ve başaracaklarına büyük değer vermek kadar, inanıyorum. Büyük fedakarlık, cesaret güçlerini yeni dönemin her çalışma alanında istedikleri, inandıkları ve başardıkları oranda kullanmalarını diliyorum. Hepsine büyük özlemle, saygı ve sevgilerimi belirtiyorum.

12- Kendi durumuma ve devlet yaklaşımlarına gelince; fazla bir yenilik olmadığını söylemek gerekir. Mahkeme sonrası idam tartışması devam etti. Duygusallık yerine daha mantıklı yorumlar gelişti. Ama sonuçta gelişmelerin olumlu veya olumsuz yöne kayışta en temel problem olduğu, kapsamını genişleterek bu konumun süreceği anlaşılmaktadır. Bana ve diğer idam verilmiş PKK'lilere infaz konusunda MHP'nin infazcı yaklaşım tutumu daha çok taban için sürdürülmekte; gücü yeterse sonuna kadar bu tavrını sürdürecektir. Hatta politik malzeme olarak diğer partileri de sıkıştıracaktır. Ordu, benim durumumla ilgili olarak "İşin sorumluluğu siyasilerdedir" diyor. Başbakan tutum belirlemediği gibi, Cumhurbaşkanı da "son yılların en zor sorunu" diyor. Bu durum yolun sonuna kadar böyle gideceğe benziyor. İşin içyüzünü kestirmek zor. Halbuki geldiğimden beri tanık olduğum, gözlemlediğim biraz daha derin, olgun devlet tavrı da diyebileceğim yaklaşım, barış ve kardeşlik yaklaşımlarını seslendirmekten geri kalmıyorlardı. Bu halen böyledir. Ama partiler ve TBMM'ne kadar yansıyamamaları düşündürücü. Cumhurbaşkanı, Başbakan ve Genelkurmay Başkanı'nın demeçlerinde şiddeti ortadan kaldırma istemleri var. Çağrılarıma ihtiyatlı yaklaşıldı. Pratik değerlerine daha çok baktıkları açık. Ama her makamda bir zorlanmanın yaşandığı da açık. Çatışmalı durum sürüyor. Bazı olumlu işaretler varsa da tam netlik yok. Her tür gelişmeye hazır olmak gerekiyor. Zaten bu değerlendirme ve önerilerimi de gerçekten her iki tarafı, hatta dünyayı zorlayan bu durumu aşmak için yaptım. Bundan sonra sonuçları beklemekten başka yapacağım bir iş yok. Belki Yargıtay'a bir savunma hazırlarım. Tekrar edeyim ki, kendini hissettiren hava, devlete güvenme ve yasal zemini esas almadır. Fakat bunun önünün açık olmaması da düşündürücüdür. Bizden kaynaklanan devleti ihtiyatlı kılan gerek eski programsal yaklaşım, gerek her an silaha tekrar başvurma riski süreci zorluyor. Biz devletten, devlet bizden bekliyor. Aslında bu kilitlenmeyi aşmak esas meseledir. Bu arada daha tahripkar, infazcı yaklaşımlar kadar dar, direnmeci yaklaşımlar da süreci oldukça zorluyor. Bu son öneri ve yaklaşımlar belki bu durumu netleştirir ve aştırır umudundayım. Sizlere de, hatta devlete de ancak çözümleyici rolümü böyle oynayabilirim düşüncesindeyim. Bazı yazarlar iki tarafı idare edici yaklaşım diyorlar, doğru değil. Mesele kilitlenmeyi aşmaktır. Öl, öldürle olmuyor. Bu arada her an yeniden çatışmalar olabilir havasına kesin son vermek gerekir. Az da olsa, savunmaya da dayansa, çatışmaların zorladığını belirtmeliyim. Ayrıca demeçlerde silahlı çatışmaya da, barışa da hazır söylemi iyi değil. Madem herşey demokratik diyalog ve uzlaşma içindir diyoruz; o zaman söz ve pratik sürekli buna hizmet etmelidir. Bu iki anlama da gelebilecek yaklaşımları göstermemek, sürecin hassasiyeti açısından önemlidir. Yeni dönemin kongre çizgisinin -esasta demokratik diyalog ve uzlaşma- gereklerini tam yaptığımızda, ancak barışın kaderi belli olur. O zaman ya bir tür çözüm çıkar ya da infazcı-yokedici çizgi kendini ısrarla dayatır, ki o zaman koşullar değişmiştir, meşru savunma durumunuzu daha kendini doğrultmuş, güçlendirmiş temelde kullanırsınız. Dünyada ve Türkiye'de bundan başka seçeneğin olmadığı daha çok kabul görecektir. Ama şimdilik böyle konuşmak erken ve gereksizdir. Barış ve kardeşlik için şimdilik mütevazi de olsa herşeyi yapmak esastır. Katılımı ancak böyle yapmanın doğruluğuna inanıyorum.

Sağlığımı zor da olsa koruyorum. Duyguların dayanılmaz gücünü dengeliyorum. Büyük özgürlük kişiliğinin, özleminin sonuçlarının ne olduğu müthiş birşey. **Mezopotamya kökenli, bilinen bilinmeyen mitoloji, din, siyaset, felsefe, hukuk ve askerlik halen çok etkileyici. Orada halk sanatının doğuşu büyülüdür. Bunu duyumsuyorum. Özgür yaşamın doğuşu kutsalca bir ürperti ve heyecanı sürekli veriyor. Savaşımızın yanlışlık ve doğrularının çözümünü, bundan gerekli sanatsal ürünü çıkarmanızı, yeni bir felsefi, ahlaki, yaşamın gereğini daha vazgeçilmez görüyorum. Yaşanılan trajediye fazla girmek istemiyorum. Kayıp yakınlarının çocuklarına, genelde kadın ve ihtiyarlara, tüm yoksullara ve yardıma muhtaç olanlara, acı çekenlere, özlü ve haklı isteyenlere, güzelliklere benden yana istemlerine yanıt olursanız, çok memnun olurum. Hepinizi tarif edilmez özlem ve sevgilerimle kucaklarım, sonuna kadar hepinizin, herkesin istediği kadar onların olduğumu belirterek selamlarım.

5 Eylül 1999
Abdullah Öcalan İmralı

istiyoruz. Fakat bu karşılaşma, tarihte görülmüş şey değil. Sayısı yüzbinlerce asker olan, yeryüzünün tümünü neredeyse sömüren bir emperyalist gücün en azgın temsilcilerinden oluşan bir ordu ile, birkaç kalaşnikof ve mermisiyle yüreklerinden başka teçhizatlar, yoksul halkından başka dayanacak hiçbir şeyleri olmayan birkaç bölük gerillanın karşılaşması. İçiçe savaş tarzında bu karşılaşma.

İçiçe savaş, esasta bizimle birlikte ortaya çıkan bir savaş tarzı. Ve yoksul halkların büyük orduları darmadağın etmesi için elverişli tek tarz. Çünkü bu savaş tarzı ile, her şeyini halkına adamış bir tek gerilla, canlarını çok seven paralı askerlerin bir birliğini rahatlıkla bozguna uğratabilir.

Saat 12. Yarım saat önce Çiyayi Reş'te çalışmaya başlayan MG-3 aralıklı olarak devam ediyor. Havanlar, Güney tarafımızdaki Dola Şivê ile Gundê Fileh deresini dövüyor. Nöbet yerinden haber yok. MG-3...

24 Mayıs

Sabah...

Tepê Rubar'dan 6 saat kadar doğudayız. Ve Çiyayi Reş'ten..

Tuzağımız değil belki, fakat Simurg farkedildi.

Dün saat 11.30 sıralarında düşman, tuzağın başında bekleyen 30 küsür arkadaşımızı havadan indirmelerle çembere aldı. Gücümüzün kuzeyinde bulunan Çiyayi Reş'ten birkaç kol kendini bırakırken, helikopterler doğrudaki Cehennem tepesi eteklerine ve batıdaki değirmen yolunun üstüne indirmeler yaptı. Yapılan indirmeler, sırasıyla güneybatı ve güneydoğu yönünden güçlerimizin arkasına sarkarken, kuzeyden gelenler tören alanı diye bahsettiğimiz ve yaklaşık toplam 30 antitank mayının seri bağlandığı doçka tepesi ve kaleye bir anda mevzilenerek, her iki tepenin birkaç on metre altında bekleyen güçlerimizin arasına sarktılar. Mayınların patlatılması talimatı verildiğinde, çember yarılanmıştı, hatta tamamlanmak üzereydi. Talimata göre saldırı yapılmayacaktı, mayınlar patlatılıp hızla geri çekileceklerdi.

Mayınlar patlamadı.

Yaşanan ani karışıklıkta, doçka tepesinin altında bulunan Ruşen, Berivan ve Ali arkadaşlar yerlerini bırakamadılar. Dersim ve Rênas arkadaşlar ise, bir süre geri çekildikten sonra durdular. Şu ana kadar bu arkadaşlardan bir haber alınamadı.

Şu anda, Şikefta Birindara ile Kurê Jahro uzantıları arasında, bir oramanın içindeyiz.

Akşam.

Sebebi ne olursa olsun, tepelerdeki mayınların patlamaması, hepimizi derinden etkiledi. Nelerin bizi bu sonuca getirdiğini, detayları tartıştıktan sonra anlayacağız.

25 Mayıs

Dün hainler Zap ve Şive vadilerine ve eski noktalarımıza girdi.

Dersim ve Rênas arkadaşlar, kaybolan 5 arkadaşımızdan ikisi, sağlam bir yere ulaştılar.

Şu anda Şikefta Birîndera ile Kurê Jahro sırtları arasındayız. Birincisinden TC'nin, ikincisinden hainlerin kolları iniyor. Henüz temas yok.

Bölük olarak ikiye ayrılmış durumdayız. Bawer arkadaşın grubu kuzeyde, Cemil arkadaşın grubu güneyde. Her iki grubun da birer tim tepecileri var.

Keçilerimiz de yanımızda.

Kayıp arkadaşlardan biri büyük ihtimalle şehit olabilir. Düşman telsizinin bir bayandan sözettiği söyleniyor.

Saat 12.30...

Her iki yönden düşman ilerlemesi şimdilik durdu. TC ve hainler kendi aralarında İngilizce konuşuyorlar. Anladığımız kadarıyla KDP hainleri daha fazla ilerlemek istemiyorlar, fakat Türkler ısrar ediyor.

Yaşlı bir kaplumbağa var noktamızda. Adı Selim. Sabri arkadaş, operasyon konusunda Selim'i uyarıyor.

Hogir ve Dilan arkadaşlar birer keçimizi daha kestiler. Xelil arkadaş et kızartıyor.

26 Mayıs

Akşam...

Dün saat 13'e doğru, KDP hainleri ile TC askerlerinin koordineleri arasında geçen konuşmalarda, konumlandığımız yerin 10 dakika güneydoğusundaki bir köyde bazı hareketlerin görüldüğü anlaşılıyordu. Bunun üzerine Cemil arkadaş, yanına Zagros'u da alarak derenin karşısından aşağıya, güneye indi. Onbeş dakika sonra Zagros nefes nefese noktamıza girdi.

– Çabuk toparlanın! Üstümüzü tutuyorlar!

Herkes çantalarına sarıldı. Xelil arkadaş yeni pişirdiğimiz ve yarısını yiyemediğimiz eti döktü. "Yemesinler!" Ve hızla kendimizi aşağı bıraktık. Xelil, Zagros arkadaşlar önden gittiler. Beş dakika sonra durduk. Öncü arkadaşlar geri dönüp, aşağısının temiz olduğunu söylediler. Nöbetçiler biraz yükseğe çıkıp çevreyi kontrol ederek, tehlike olmadığını bildirince, yeniden günlük işlere geçildi. Çay yapıldı. Bazı arkadaşlar ayaklarını, çoraplarını yıkadılar. Az sonra bir skorsky bulunduğumuz yer ile Şikefta Birîndara sırtları arasındaki tepelerin önüne indi. İndirme yaptığı hiçbirimizin aklına gelmedi. Çünkü saat artık 17'ye geliyordu. Bu yüzden Zınar ve bir grup arkadaş, 13 sıralarında terkettiğimiz noktaya geri gönderildi. Ekmek yapma işi yarım kalmıştı. İki-üç arkadaş ekmek yapmaya burada devam edeceklerdi.

Saat 18'e doğru nöbetçilerimiz Zelal ve Sozdar, hemen altımızda net bir ses duyduklarını söyleyerek hızla noktaya girdiler. "-Serê xwe bitwîne! Serê xwe bitewîne!"

Hızla silah ve çantalarımızı alıp birkaç on metre yukarı çıktık. Gerçekten de, 100 m. kadar aşağıdaki subaşında gülüşmeler, yüksek sesle konuşmalar vardı. Cemil arkadaş, ne olduğunu anlamak ve gerekirse saldırmak için, üç kişilik bir grupla yanlarına yaklaştı. Ancak ortada olağanüstü bu şeyin olduğu anlaşılınca geri döndüler. Tam o anda, terkettiğimiz az önceki noktanın birkaç metre dibindeki ağaçlar arasından bir telsiz hışırtısı çok net duyuldu. Bu bir sızmaydı, artık çok net anlaşılıyordu.

Cemil arkadaş batıya çekilmek gerektiğini söyledikten sonra, Zınar'ı aradı:

"Xwe bigîhîne Artêş, Xwe bigîhîne Bawer!"

Daha 50 metre uzaklaşmamıştık ki terkettiğimiz derede bir ağır makinalı taraması ve ardından bir roket gümbürtüsü duyuldu.

Akşam Bawer arkadaşla Kanîxwê yakınlarında buluştuk. Kısa bir tartışmadan sonra doğu yönünde manevra talimatı verildi.

Manevraya başladığımız saat 23.30'du. Güneydoğudaki şikeftlerin üstündeki ormanlara ulaştığımızda, hava aydınlanmıştı.

Bu arada, Zınar'ın yanında önceki gün ekmek yapan grupla giden Büyük Güneyli, Erbil'li Cengo arkadaş kopmuştu. Kopma, noktaya sızma yapılması sırasında yaşanmıştı.

İşte bu sabah, daha arkadaşlar bir saat uyumamıştı ki, Bawer arkadaşın hareket talimatı geldi. Düşmanın içine konumlanmıştık.

28 Mayıs

Saat 8'di. Hemen kendimizi derin vadiye bırakarak suyu geçtik. Fakat karşıdaki zorlu yokuşu daha yarım saat tırmanmamıştık ki, terkettiğimiz yakadaki uçurumların başında, kuş uçuşu bize 100-150 metre uzaklıkta ve tam karşımızda, ellerinde dürbün düşman gözcülerini farkettik. Dosdoğru bize bakıyorlardı. Grubun yarısından fazlası, düşmanın kolay göremeyeceği, sırtın sağ yanına geçmişti. Bir uyarıyla herkes olduğu yerde oturdu. Düşman gözcüleri yüksek sesle konuşuyorlardı. Birden ön sıralardan. Bawer arkadaşın geri geldiğini gördük. Kızdı: "Düşmanın karşısında ne diye duruyorsunuz? Sürünerek gelin." Sonunda, düşman ateşi başlamadan herkes sırtın diğer tarafına geçti. Saklanmak için küçük, bodur bir çam ağacı ile bir-iki meşe ağacı vardı. Gerçi hepimiz düşmanın bizi farkettiğinden emindik, MG-3'lerin ötüşünü veya kobraların gelişini bekliyorduk. Fakat olmadı. Herkese imkansız geliyordu, ama ya bizi gerçekten göremeyecek kadar kör ve duyarsızdılar; veya herhangi bir sebeple, gördükleri halde görmezlikten gelmişlerdi.

Oradaki düşman kolu, sabaha konumlandığımız nokta ile çevresindeki araziyi bir süre tarayıp aradıktan sonra, öğlene doğru kuzeybatı yönünde, ormanların içinde kayboldu.

Yakıcı güneş altında, herbirimiz değişik duygularla dolu, o günün saniyelerini birer birer saydık.

Akşamın gölgeleri vadileri doldurunca, yeniden suya indik.

Eğer bu arazide çalışmak zorunda kalsaydık, grubun yarıya yakını imha olacaktı.

Subaşında bir grup arkadaş çay ve az yağlı sıcak hamurdan yemeğimizi yaparken, diğerleri ellerini-yüzlerini yıkayıp bol sularını içtiler ve nasıl olup da kurtulduklar̄ı konusunda yüksek sesle çözümlemelere giriştiler. Bu arada, büyük cihazı taşıyan Haki arkadaşın ortalıkla görünmediği farkedildi. Hatta bazı arkadaşlar, birinin geldiğimiz yönden "Heval! Heval!" diye bağırmakta olduğunu söylediler. Fakat o anda, birilerinin gidip arkadaşı araması ihmal edildi. "Yarının gözcüleri gece oradan giderler, bulurlar" dendi. Sonunda yemek faslı bitti. Aynı yamaçta, bu kez daha sağda bulunan bir dik vadinin içinde konumlanmak üzere suyu geçtik. Suyu geçerken, rahat bir geçiş yeri olduğu halde, kötü bir geçiş noktasının kullanılması, boyu ve bacakları kısa olan Gurbet arkadaşımızın bir ayakkabısının suya kapılıp gitmesine sebep oldu. Cemil arkadaş sonunda araştırdı ve bu arkadaşın büyük numaralı yedek ayakkabılarını buldu. Gurbet yoldaş bunu küçük ayaklarına geçirince, tırmanış başladı. Yolun yarısında Sercan arkadaşın sara nöbeti tuttu. Doktor Murat'ı onun yanına bırakıp tırmanışa devam ettik.

Hedefimize vardığımızda, Dr. Hamza arkadaşın da aramızda olmadığı anlaşıldı. Büyük ihtimalle subaşında uyuyup kalmıştı.

Bölük iki grup halinde kendini kamufle ettikten yarım saat sonra, gün ağardı.

27 Mayıs böylece, üstümüzde işleyen helikopter trafiği altında, sessiz bir bekleyişle geçti.

Gözlediğimize göre düşman, batı ve kuzey yönlerine doğru hareket ediyordu.

O akşam, 24 saat önce ayrıldığımız subaşına yeniden indiğimizde Dr. Hamza oradaydı. Fakat Haki, bütün aramalara rağmen bulunamadı.

Bu kez yemeğimiz az pilavdı. Arif arkadaşın kişisel deposundan çıkan şeker, o akşamki çayımızı tatlandırdı.

Yemekten hemen sonra, kuzeybatıya doğru, düşmanın hareket yönünde yürüyüşe geçtik. Sabah tan ağardığında, Şikefta Birîndara doruğunun tam karşısında, Kanîxwê'nin üstündeki Şoreş tepesi eteklerine vardık.

Hava aydınlandığında, bizi bir düşman sürprizi bekliyordu. Karşımızdaki araziden, tam bize doğru, binlerce sömürgeci asker yürüyüşe geçti. Bugün de yerimiz çatışma için fazla uygun değildi. Hele en alt kısımda nispeten ağır bir güçle konumlanan Bawer arkadaşın konumu, hiç uygun değildi. Nefesimizi tutarak düşmanı izledik. Tam altımızdaki yokuşun dibinde bulunan yıkık köye saat 08 sıralarında ulaşan düşman, yönünü birden doksan derece batıya çevirince, yeniden rahat bir nefes aldık.

Şu anda Şoreş tepesi eteklerindeyiz. Düşmanın büyük bir kolu, Çiyayi Reş eteklerine geçmiş bulunuyor. Diğer büyük kolu ise, doğudaki Karker tepesi civarında bulunuyor. Biz bu iki kolun tam ortasındayız. Hemen güneyimizdeki Kurê Jahro sırtlarında ise KDP hainleri var.

Arkadaşlarda açlık ve yorgunluk belirtileri var.

Hava saat 12'de bulutlandı. Arada bir hafif yağmur...

29 Mayıs

Sakin bir gün saat 10.45.

Dünkü noktamızdan bir saat uzakta, güneydeyiz. Bir subaşı, ceviz ağaçlarının büyük gölgesinde dinleniyoruz.

Düşman, Rubar tepesi, Şoreş tepesi, Çiyareş v Zap bölgesinde yoğunlaşıyor. Doğuda ise Karker tepesinde düşman görüntüsü alıyoruz.

Güneş. Su. Nemli toprak.

Arkadaşlar üç günden bu yanan ilk kez ekmek yaptılar.

Operasyon ilk hızını yitirdi. Bir geri çekilme havası var.

KDP hainleri, bu operasyonda, bu bölgede uzlaşmacı bir hava içindeydiler.

Kopan arkadaşlar: Ali, Ruşen ve Berivan Çiyareş'te, Cengo Şikefta Birîndara altındaki ormanlarda, Haki büyük cihazla birlikte Melê'nin mağarası denen, Çemçu'ya yakın bölgede toplam beş arkadaş.

Ali arkadaş, operasyonun ilk günü, saflara katılışını anlatmış ve "şehit düşersem ben yaz" demişti. Ruşen eğitmen ve manga komutan yardımcısı, Berivan manga komutanıydı. Cengo Erbil'li, genç ve değerli bir savaşçıydı. Manga lojistikçisi, çalışkan, bağlı bir yoldaştı Cengo. Ümidimiz, tüm arkadaşların yaşıyor olmaları. Fakat özellikle bu dört arkadaşın şehit olma ihtimalleri büyük.

30 Mayıs

Dün günlüğe birkaç satır çantaya koyduktan sonra, "herhalde bugün sessiz geçecek" diye düşünüyorduk. Bir yandan ekmek yapılıyor, diğer yandan, arkadaşlar dinleniyorlardı. Xelil arkadaş, elinde hep yanan sigarası, KDP hainlerinin telsizini dinliyordu. Birden elindeki cihaza dikkat kesildi; sonra hızla kalktı ve Bawer arkadaşın yanına gitti. O anda yukarıda bulunan gözcüler de hızla koşarak noktaya girdi. Cemel arkadaş "toparlanın" diyerek M-16'sına sarıldı. Bir dakika içinde yeniden yürüyüş düzenine geçtik. Üstümüzdeki Şoreş tepesinin doğu uzantılarına inen hainler, gözcülerimizi farketmişti. Şimdi tek tük ateş ediyorlardı. Fakat ateş edişleri "sizi gördük, ama çatışmak istemiyoruz" der gibiydi.

Sonuçta yeni bir manevrayla, ceviz ağaçları arasından, su kanalları içinden geçerek, aşağıda KDP ile TC'nin kendilerine yeniden sınır koydukları anlaşılan dereden karşıya geçtik. Hainlerin bizi görmemeleri aptalcaydı, çünkü gözcüleri farkedilen koca bir bölük, şimdi 500 metre altlarında hareket ediyordu. Kurê Jahro'nun tepesindeki koordinleri, "yorgunsunuz, daha fazla ilerlemeyin, biraz dinlenin, yemeklerinizi yiyin ve gelin" diye talimat veriyordu.

Tepecilerimiz, Zelal arkadaş ve mangası yarım saat kuzeybatımızda kalmışlardı. Manevra başlarken Bawer arkadaş onlara da suyun karşı yakasına geçme talimatını vermişti.

Tam karşıda bulunan eski bir köyün yanındaki küçük derenin içinden, Şikefta Birîndara ormanlarına doğru biraz yürüdükten sonra durduk. Gözcüler çıkıp çevreyi kontrol etti. Görünüşe göre bir çevirme durumu yoktu. Nöbetçilerimizi çıkarıp manga düzenine göre yerleştik.

Bir süre sonra hain telsizlerinden "hazine bulduk" çığlıkları kahkalar yükseldi. Anlaşılan bir depomuzu bulmuşlardı. "20 torba nohut, o kadar fasulye, 35 mekap, 80 hazır çorba, belmem kaç tane sütyen..." konuşmalarından, daha önce o bölgede üslenen Xalit arkadaşın bölüğünün esaslı bir deposunu darmadağın ettikleri anlaşılıyordu.

Birkaç saat geçtikten sonra, bu grubu Piran arkadaşla birlikte, Cengo arkadaşın koptuğu gün konumlanmış olduğumuz noktaya, orada kalan un, prinç vb. erzağımızı almaya gönderdik. Piran arkadaş akşama döndüğünde, o noktada şu anda Xalit arkadaşın bölüğünün kalmakta olduğunu söyledi. Un ve pirincimiz, noktaya giren düşmanın eline geçmemişti. Cengo arkadaştan bir iz yoktu. Xalit arkadaş, KDP hainlerinin depo bulduklarını söyledikleri bölgede sadece 2 torba unlarının bulunduğunu söylmişti. Hainler, sahtekarca bir tekmil veriyorlardı. Böylece TC efendilerine iyi bir hizmette bulunmuş gibi görünmeye çalışıyorlardı.

Dün akşam, Xelil arkadaş komutasında küçük bir tim düşmanın yoğunlaştığı Zap bölgesinde keşif yapmak, eylem olanaklarını araştırmak ve fırsat bulduğunda eylem yapmak göreviyle, buraya doğru yola çıktı. Grupta yer alan arkadaşlar, Çiya, Botan, Çırav, Gabar ve Zagros.

Diğer bir grup ise bu sabah büyük cihazla kaybolan Haki arkadaşı aramak üzere, Çemçu yönüne doğru hareket etti.

"Gözlerine baktığımda aldığım ilk izlenim karşımızdaki insanın çok güçlü bir insan ve her şeye hakim olduğudur. Tüm görüşmelerde de bu izlenimi ediniyorum; bazen sanki tutuklu bir yerde değilmiş, o odanın dışındaymış gibi geliyor bana. Çünkü her şeyle o kadar çok ilgili ki, bir saat ya da iki saatlik görüşmeye dünyayı sığdırıyor. O kadar yüksek bir temposu var ki söylediğimizi hemen algılıyor, müthiş bir algılama gücü var. Zaten ben hem mesleki yaşamım, hem diğer yaşamım boyunca birçok insanla, aydınla, yazarla konuştum, birçok politik liderle birebir konuşma olanağı buldum. Ama şimdiye kadar hiçbir insanda bu kadar güçlü bir algılama yeteneği, güçlü bir zihin temposu olduğunu görmedim"

Sıcak bir gün. Güneş yakıcı. Bütün alanlarda düşman geri çekilme havasında.

Kuzeydoğumuzdaki Karker tepesinde düşman görüntüsü var, fakat telsizin büyük anteni dün akşam üzeri kaldırıldı.

2 Haziran

Üç gündür bu noktada bekliyoruz.

Cengo arkadaşın onlarca mermiyle delik deşik edilmiş cesedi bulundu. Kara Cengo, onbeşinde Cemgo, Erbil'li Cengo.

İhanet etmiş olanlar yaşıyor; Cengo ise onbeşinde şehadeti seçti.

Cengo.

Sessizlikle örtün, kara arkadaş.

31 Mayıs akşamı 2 saat batıda, Kani Tuyê'deki bir depodan erzak getirdik. Diğer gün, Cemil arkadaş yönetiminde bir grup daha, Piran ve Zelal arkadaşların mangaları, düşmanı daha yakından izlemek ve gerektiğinde vurmak üzere, Kani Guzê'ye gittiler.

Kayıplarımızdan Haki arkadaş, iki gün önce büyük cihazla birlikte, bize ulaştı.

Düşman stratejik tepelere çekildi. Kalıcı olabilir diye geçiyor tartışmalarda.

Devamı gelecek sayıda...

Savaş günlüğünden notlar

Merhaba demiş miydik? Demediysek deyelim: Merhaba!

Az önce Kurê Jahro'da bir MG-3 uzun uzadıya öterek, 98 Güney savaşının başlangıç düdüğünü çaldı. Ve aleykümselam!

Düşman hazretlerimiz önceki gün Maruka tepesini, dün ve bu gece ise Tepê Ferhat ve Xeregol'u tuttular. Burası Kuzey tarafımızdaki sınır hattı. Bu gece ise Kürt hainleri ile birlikte TC güçleri de, Bahar tepesi ile Kurê Jahro'nun eteklerine çıktılar.

Dün akşam düşmanı ilk karşılama töreni için düzenleme yapıldı. Tören Çiyayi Reş doruğunun hemen altındaki bir tepede, Kale ve Şehit Adar (Doçka tepesi) noktalarında yapılacak. Törenin ayrıntılarını, eğer bir aksaklık olmazsa ve fareler iletişim hatlarını kesmezse, daha sonra naklen vereceğiz.

Düğün başlıyor! Heyecan dorukta.

Saat 11. Gelen bilgiler: Gare, Metina, Zap ve Kurê Jahro'da düşman hareketliliği, hainlerle birlikte. Gare'de üç mayın patlamış ve düşman hareketliliği durmuş. Kaniması tarafında 30 araçlık bir konvoya (20'si tank) pusu kuran arkadaşlar bu sabah vurdular. Pusu çatışmaya dönüştü ve halen devam ediyor. Bu sabah Kure Jahro'ya çıkan hainlerin bir kısmı toplu haldeyken vuruldular. Dört ölüleri var. Kurê Jahro'nun hakim yerleri hainlerin denetiminde. Xeregol'a indirme yapılıyor.

Bölüğümüzün 30'u aşkın arkadaş şu an Çiyayi Reş'te düşmanı izliyorlar. Kalanlar Kurê Jahro'nun tam karşısında, Rubar tepesindeyiz. Hava hareketliliği yok. Havan kullanılmıyor, şimdilik.

Saat 13.05. Düşman Çiyayi Reş'e çıktı. Simurg 500 m. berideki, Çiyayi Reş eteklerindeki tepelerde gözcülerimiz var. Tören alanına 500 veya 700 metre uzaktalar. Bawer yoldaş sevinçli ve heyecanlı. Şu ana kadar işler fena gitmiyor. Fakat fareler, kimin yararına çalışacakları pek belli olmayan o karanlık yeraltı örgütünün faaliyetlerinin yönünü anlamak mümkün değil.

Hava hafif rüzgarlı, güzel, parçalı bulutlu.

Metina'da bugün saat 11'de başlayan çatışmalar, Orta tepe çevresinde yoğunlaştı. Şu anda Metina üzerinde bir hava hareketliliği var. İhtimal, uçaklar ve kobralar tarafından bir bombardıman yapılıyor.

Çemçu'nun kuzeyindeki Petrut ve Cilo tepelerinde düşman askerleri.

Böylece, batıda Kanıması, Kadişe-Enişke ve Amadiye, kuzeyde sınır hattı ve doğuda ise Cilo-Barzan hattını tutan düşman güçlerinin çizdiği bir dairenin merkezine düşüyoruz. Akıllarına bizi çembere almış tenekeler! Klasik tarz... Oysa gerillayı içine alabilecek bir çember düşünülemez bile. Biz her yerdeyiz. Aynı anda birçok yerde...

Saat 16.05. Sessizlik. Bawer arkadaş nöbet yerinde. Arkadaşlar satranç oynuyorlar. Ali Kemal arkadaşa, Çiyayi Reş'e giden manga arkadaşları 70 adet hazır çorba yüklemişler. Nasıl taşıyacağını düşünüyor. Büyük ihtimalle karanlık çöktüğünde, bir grubumuz doğuya hareket edecek. Diğerleri karşılama törenleri için kalacaklar.

Hava serinliyor. Bağımsız Kürdistan'ın Sesi Radyosu gelişmeleri veriyor.

Hayat güzel. Özgürlük savaşımızla daha da anlamlı.

22 Mayıs

Sabah 06.

Muhteşem sessizlik. Batıdaki dağlar ile Gare'nin doruklarına ilk ışıklar vurmuş. Pürüzsüz, neredeyse külrengine yakın, açık mavi bir gökyüzü. Diğer bir buğulu mavi, uzak vadileri doldurmuş. Kürdistan'ın o cennet doğasının tam ortasında, yalnız, dokunulmamış ve tertemiz hissediyoruz kendimizi. Yüzlerce tür kuş sesinden başka hiçbir şey duyulmuyor çevrede. Bawer arkadaş yine nöbet yerinde, Simurg ve Doğu Zap cephesini koordine etme işiyle meşgul.

"Hızla silah ve çantalarımızı alıp birkaç on metre yukarı çıktık. Gerçekten de, yüz metre kadar aşağıdaki subaşında gülüşmeler, yüksek sesle konuşmalar vardı. Cemil arkadaş, ne olduğunu anlamak ve gerekirse saldırmak için, üç kişilik bir grupla yanlarına yaklaştı. Ancak ortada olağanüstü bu şeyin olduğu anlaşılınca geri döndüler. Tam o anda, terkettiğimiz az önceki noktanın birkaç metre dibindeki ağaçlar arasından bir telsiz hışırtısı çok net duyuldu. Bu bir sızmaydı, artık çok net anlaşılıyordu"

Dün, yaklaşık on kişilik bir grubumuz 6 saat kadar doğuya hareket etti. Katırlarımız, atlarımız ve keçilerimiz ile birlikte. Keçilerimizin ikisini dün yedik. Tabii birini Simurg'a göndermek suretiyle. Kavrulmuş etle birlikte bir torba ekmeği, dün gece beş kişilik bir grupla götürüp eski noktamızdaki çeşmenin başına bıraktık. Simurg bizden sonra gelip aldı.

Kürdistan baharındayız. Türk sömürgeciliği ve Kürt ihanet geleneği ile tarihsel bir hesaplaşmamız var. İşte geldiler. Nasıl vuracağız? Toprağımızı nasıl koruyacağız? Özgürlüğümüzü nasıl büyüteceğiz? Sayısı, teknik ve silah gücü binlerce katımız olan bu insanlık düşmanı orduyu, bu savaşta yeneceğiz. Her birimiz kanımızın son damlasına kadar savaşıp vuracağız. Şehadetimizle bile vuracağız, ölülerimizi de savaştıracağız. Ve bu halk kazanacak.

Arkadaşlar nasıl? Bawer yoldaş, yüksek gövdesiyle bir tepeye çıkıyor elinde telsiziyle, bu sessiz savaşı yönetmeye çalışıyor; yanımıza gelip en küçük ayrıntısına kadar arkadaşlarla ilgileniyor. "Çantalarımız her an hazır mı? Agirî, senin silahın nerede? Çayı erken yapalım. Kimse üzerinde bir gram bile fazla ağırlık bırakmasın." Dur. Murat şimdi çay yapıyor. Cengo, Agirî ve Kandil, Güneyli genç savaşçılar, sohbet edip Amerika'nın Sesi'nin Kürtçe yayınını dinliyorlar. Ve güneşin ilk ışıkları bize ulaştı.

Gece yağmur serpiştirmişti. Otlar ve yaprakların üzeri çiyle kaplı.

Kurê Jahro'dan tek el silah sesi.

Büyük cihazımızı akşam giden grupla göndermiştik. Bugün gelişmeleri kısıtlı alacağız.

Saat 07. Çiyayi Reş'in doğusundaki daha yüksek Cehennem tepesine çıkmaya çalışan düşman kolunda bir antipersonel mayın patladı. Yürüyüşleri durdu.

Dün akşam doğuya giden grup, noktamıza yakın yerde bir katırını kaybetmiş. Yükünün ne olduğu şimdilik belli değil. Eğer arkadaşların çantalarıysa, bu hiç iyi değil. Grubun başında Arif ve Dr. Hamza vardı. Akşam kendilerini yolcu ederken, onlara kaç defa dikkatli olmalarını söylemiştik.

Kahvaltı: Yağda pişirilmiş salça, nohut ekmeği ve çay.

Saat 12.33.

Cehennemin doruğuna çıktılar. Bunun için geniş bir yay çizdiler.

Türkiye'de sel felaketi. Hatay'dan Zonguldak'a, oradan Bolu'ya kadar bütün kentlerde etkili olan dün geceki yağışlar, onlarca insanın kaybına, yüzlercesinin evsiz kalmasına ve büyük maddi hasar ile, ulaşımın büyük ölçüde aksamasına yol açtı.

İsmail, TC'nin suçlarını halkta mı sorguluyor?

Saat 15.20

Çiyayi Reş doruğuna üçüncü kez skorsky indirmesi. Tam doğumuzda, Çemçu'nun üstündeki Karker tepesi ve aynı tepe dizisinde bulunan Şikefta Birîndara'ya aynı anda indirmeler yapıldı. Muhtemelen bu indirmeler devam edecek.

Hava yoğun bulutlu. Arada bir sağanak.

Bawer yoldaş düşman rölesi aracılığıyla arkadaşlarla (Metina'da) telsiz bağlantısı kurmuş. Bazen düşmanın böyle faydaları da oluyor. Bawer arkadaşın dediğine göre, Botan'da arkadaşlar sürekli olarak düşman rölesi ile iletişim kuruyorlar.

Bir saat önce, Çiyayi Reş'in güney ve kuzey eteklerine 5-6 havan atıldı. Her zamanki gibi: Karavana.

Simurg beklemede; otuz kuş, avını gözetliyor.

15.30. Şu anda Kurê Jahro'ya skorsky indirmesi.

Simurg'un avı yaklaşıyor. Otuz kadar öncü düşman askeri, Çiyayi Reş'in kendini tören alanına bıraktı. Haberi alan Bawer arkadaş, heyecanla nöbet yerine koştu. Gerilim...

Günbatımı... 18.45.

Ali Kemal ile yazıcımız, 17 sıralarında çeşmeye giderken, noktamıza yüz metre yakında açık bir alanda bir sürprizle karşılaştılar. Arif arkadaşın bizlere yadigarı; çok kötü bir ihmalkarlıkla bıraktıkları beyaz katır ve küçük kızıl tayımız Eyşe. Önce nezaketle yaklaştık, anlamadılar. Bunun üzerine Ali Kemal'le birlikte iki hayvanı zorlayarak, Çiyayi Reş ve Cehenem'e, görünmeyen Zap vadisine doğru sürdük. Fakat inatçı katır, 50 m. indikten sonra sola çarkedip tepeye çıktı. Ajan! Koştum, ama yetişmek ne mümkün! Sonuçta noktamızdan kendilerini biraz uzaklaştırmış olduk. Fakat daha suyu alıp yeniden katırları ilk gördüğümüz tepeye çıkmamıştık ki, güm! Havan atışları başladı. Bize değil, katırlara. Ajanlığın sonu budur. Tam noktaya ulaştık ki, havanın biri noktamıza 2-3 metre olan uçuruma düştü. Ali Kemal yoldaş kendini ustaca yere atarken, getirdiğimiz suyun yarısını da döküverdi. Havanlar devam edince, noktamızı terkettik. Kaybımız bir matara su, bol miktarda ter.

Anlaşılan öğlenki havanlar da bizim katırlaraymış!

Kurê Jahro'dan BKC ve doçka atışları duyuluyor.

Ne BBC ve ne de Türk radyoları operasyon konusunda tek bir haber bile geçmiyor. Suskunluk alçakça, sinsice. Bu, TC'nin haksızlığını uluslararası alanda ittifak haline getirdiğini gösteriyor. Fakat bugünlerde İsmail bizden yana!

23 Mayıs.

Güneşli bir sabah. Hafif ve serin rüzgar. Gökyüzünde rüzgarın geçiş yolları gibi uzun ve bembeyaz uzayan Stratus.

Yine Rubar tepesinde, fakat eski noktamızın 15 dakika güneyinde, labirent biçimli kayalıklar arasındayız. Simurg mevzisinde bekliyor. Bawer yoldaş, Ali Kemal ve Sabri ile birlikte nöbet yerinde. Dör yandan Kurê Jahro'dan, Şikefta Birîndara'dan, Çiyayi Reş ve Bahar tepesinden gözleniyoruz. Bu tepeler sırasıyla Güney, Doğu, Kuzey ve Batımızda bulunuyor. Bu yüzden nöbet yerine meşe dallarıyla örtülmüş olarak gidip geliyoruz.

Dün akşam, Zap'ın öte yakasında, Metina yönünde bulunan arkadaşlarla bağlantı kuran Bawer arkadaş, bulunduğumuz tepenin kuzeybatı uzantılarının, burada bulunan yıkık köprü ve bizim eski değirmenin düşman tarafından tutulduğu haberini verdi. Bu kolun biraz daha ilerlemesi durumunda, Simurg ile fiziki bağlantımız tehlikeye girebilir.

Dün gece, yazıcımız, Sinan ve Dorşin arkadaşlarla, Simurg'a ekmek, pil ve salça götürdük. Saat 19 sıralarında yola çıktık. Cehennem'deki havanların oluşturduğu tehlike nedeniyle, 45 dakikalık yolu kullanmayarak, Zap vadisi tarafından dolanarak, ancak saat 21.30 sıralarında arkadaşlarla buluştuk. Önce öfkeli bir yağmur başladı. Ali, Gabar Babê ve diğer bir arkadaşa erzağı teslim edip dönüş yoluna girdiğimizde, üstümüzde bulutları çoktan dağılmış, her zamanki yıldızları yerinde olan, tertemiz bir gökyüzü vardı.

Arada havan atışları duyuluyor.

Simurg'un bir eski hikayesi var. Ortalık biraz duruldugu zaman, onu da anlatacağız.

Bu gece törenin yapılması gerekiyor. Bu olmazsa, tehlike var demektir.

Nasıl bir gerçeğin içindeyiz?

Binlerce yıllık düşmanımız karşımızda. Onunla boy ölçüşmek, onu yenmek